Actualitatea astronautică

CE SE MAI ÎNTÎMPLĂ ÎN UNIVERS?

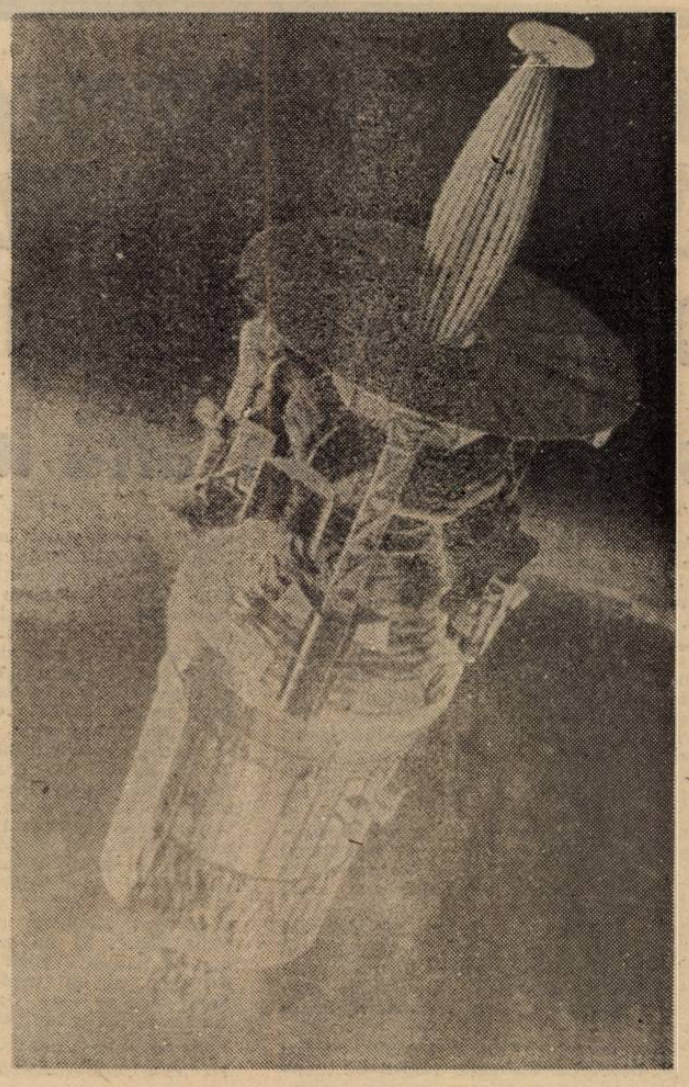

• *Galileo a survolat asteroidul Gaspra*

Sonda interplanetară „Galileo", lansată în Cosmos de naveta multifuncțională „Atlantis" în urmă cu doi ani către Jupiter, a realizat, la începutul lunii iulie a.c., o corectare a traiectoriei sale. A fost o corecție ideală, care i-a permis lui „Galileo" să treacă în zborul său la o distanță de numai 1 600 km de micul asteroid Gaspra.

Din păcate, uriașa antenă a sondei interplanetare pornite la drum către cea mai mare dintre planetele sistemului nostru solar (Jupiter are un diametru de 144 000 kilometri și un volum de peste 1 300 ori mai mare decît Pămîntul) nu a putut fi repusă în funcțiune. Ea a rămas în continuare blocată, într-o poziție întredeschisă, deci nu poate fi utilizată. Remedierea defectului uriașei antene, de 4,8 m, ar putea avea loc anul viitor, mai exact în decembrie, în momentul în care „Galileo" va survola din nou Pămîntul. Totul va depinde de „finețea" manevrei ce va fi întreprinsă de către specialiștii de la Jet Propulsion Laboratory din Pasadena (California). Manevra va depinde și de hazard, dacă razele solare vor încălzi cît este necesar axa antenei și o vor debloca.

Pornită către „meleaguri" fabuloase, în preajma lui Jupiter, „Galileo" se va apropia de Terra către sfîrșitul anului 1992. Cam curioase sînt coordonatele itinerariului sondei interplanetare. am fi tentați să le apreciem. Într-adevăr, traseul sondei către misterioasa planetă pare, la prima vedere, destul de bizar. Dar nu este vorba despre așa ceva, ci numai de tehnica navigației cosmice perfecționate. Traiectoriile curioase ale lui „Galileo", de apropiere de Terra, la 8 decembrie 1990 și 8 decembrie 1992 (cînd se va încerca repararea antenei sale) îi conferă sondei posibilitatea să „fure" energie din cîmpurile gravitaționale ale „planetei albastre". Această energie dobîndită îi este necesară sondei pentru a efectua călătorii îndelungate, a-și accelera înaintarea către Venus și Jupiter. Aceste „acrobații celeste", adevărate lovituri „triple de biliard" ale lui „Galileo", au fost programate cu bună știință de specialiștii americani din sfera astronauticii, ele fiind condiția esențială a reușitei călătoriei sale interplanetare. „Galileo" va ajunge în preajma lui Jupiter la 7 decembrie 1995. Pînă atunci Centrul de control al zborurilor spațiale americane se va afla „în priză", pentru a asigura succesul deplin al fantasticului periplu al sondei . „Galileo" este cea mai riscantă misiune întreprinsă vreodată de un vehicul cosmic fără echipaj uman, dar care merită a fi asistată pentru a i se asigura necesarul deplin, cu urmări benefice în planul îmbogățirii cunoștințelor despre formarea Universului.

La 29 ianuarie a.c., oamenii de știință și astronauții au prezentat ziariștilor un observator științific care urma a fi plasat pe orbită de naveta spațială „Atlantis", în a doua sa misiune din acest an, programată a debuta la începutul lunii aprilie. Observatorul de raze „Gamma" urma să evolueze pe o orbită circumterestră, la o altitudine de 450 km. Durata misiunii sale va fi de cel puțin doi ani, perioadă în care „Gamma" va putea măsura emisiile de energie ale quasarilor, pulsariilor, „găurilor negre" și ale altor formațiuni stelare masive.

Observatorul de raze „Gamma" este de zece ori mai sensibil decît precedentul observator lansat în spațiu extraatmosferic. Telescopul spațial Hubble, lansat în aprilie 1990 de naveta „Atlantis", și-a limitat capacitatea de rezoluție ca urmare a unei defecțiuni datorate neșlefuirii la parametrii optimi ai oglinzii.

Periplul cosmic al navetei Atlantis a fost așteptat de către oamenii de știință cu interes și datorită faptului că precedenta misiune a unei navete (Discovery în speță), a avut un caracter strict secret. Era o misiune militară în beneficiul Pentagonului .Promovarea cercetărilor cu caracter militar în Cosmos în dauna celor civile s-a dovedit a fi o obstrucție asupra lărgirii granițelor cunoașterii umane. Să sperăm că în viitor asemenea obstrucții vor fi cît mai puține cu putință.

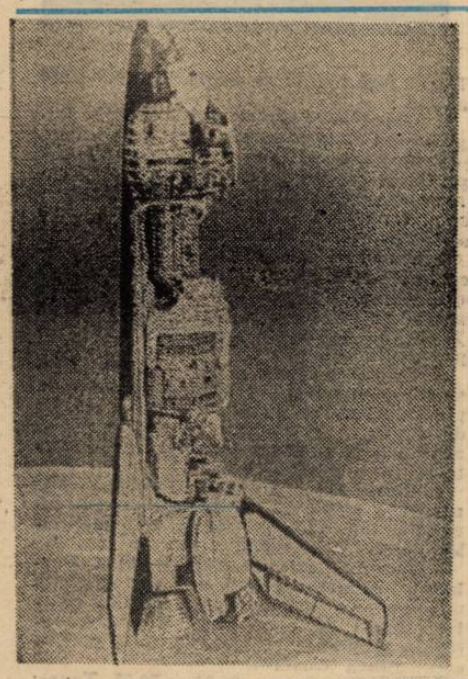

• *„Discovery" facilitează progresul cunoașterii umane*

În afară de inaugurarea programului de cercetare din Cosmos a atmosferei superioare, generos și cu tîlc intitulat „Misiune pentru planeta Pămînt", cei cinci astronauți americani aflați într-o misiune de cinci zile la bordul navetei Discovery au efectuat o serie de experimente cu caracter științific. Acestea au vizat studii cu privire la amplasarea stației spațiale americane, pînă la sfîrșitul secolului. S-a întreprins și un studiu asupra machetei reduse a unui cadru pentru spațiile de locuit, modulele de laborator și generatoarele de energie ale primei stații orbitale americane — „Freedom". Și problema imponderabilității a fost abordată de astronauții echipajului navetei Discovery: John Creigton (48 ani), comandantul navei ; Kenneth Reighter (40 ani), pilot ; Charles „Sam" Gemar (36 ani) ; James Buchli (46 ani) și Mark Brown (40 ani) specialiști în diverse domenii. În acest scop s-au întreprins cercetări cu privire la dezvoltarea musculaturii în condiții de imponderabilitate. Cercetările s-au efectuat asupra a opt șobolani aflați la bordul lui Discovery.

Și în cazul în care Discovery nu va mai ieși în spațiul extraatmosferic pînă la finele anului, este firesc să ne aducem aminte de primul zbor al navetei din 1991. Menținerea lui „Discovery" pe rampa de lansare cel puțin o săptămînă față de startul programat inițial s-a datorat defecțiunilor intervenite. Trei dispozitive de fixare au trebuit să fie înlocuite. În total, naveta are 44 de asemenea dispozitive, care îi permit să se înscrie pe orbită. La un dispozitiv s-au constatat infiltrații, iar la altul o etanșeitate nu prea bună.

La 31 ianuarie a.c. cele trei noi dispozitive de fixare defecte fuseseră montate. Au urmat, apoi, verificările de rigoare, care au necesitat cîteva zile. Zborul lui Discovery a avut un caracter pur militar. Naveta a fost condusă și în poziții neobișnuite, pe parcursul celor opt zile de zbor. La un moment dat, motoarele navetei au fost oprite pentru ca un satelit artificial, plasat temporar pe orbită, să poată cerceta gurile de evacuare ale rachetei. Experții au așteptat cu sufletul la gură rezultatele acestei operațiuni în Cosmos. Motivul lor era întemeiat, întrucît informațiile obținute urmau să fie folosite în scopul dezvoltării tehnologiei care să permită identificarea, într-un posibil conflict militar, a rachetelor lansate de inamic împotriva țărilor membre ale N.A.T.O.

• *„Endeavour" se pregătește pentru start*

În mai 1992, cu numai cinci luni înainte de împlinirea unei jumătăți de mileniu de la descoperirea „Lumii noi", NASA va lansa în Cosmos cea mai modernă navetă spațială — „Endeavour". Este cea de-a patra din flotila americană de navete, concepută după ultimele tehnologii pentru a o înlocui pe cea care s-a pulverizat după explozia intervenită la scurt timp după lansare, naveta „Challenger".

Specialiștii americani în domeniul zborurilor cosmice sînt unanimi în aprecierea lor că noua navetă americană se prezintă ca un vehicul de anvangardă.Ea va fi destinată, cu precădere, îndeplinirii sarcinilor ce vor decurge din programul spațial american al secolului XXI.

Construită în șantierele companiei „Rockwell International", noua navetă are un fuselaj zvelt, neted și lucios. Tehnologia sa spațială este de ultimul tip, iar echipamentele de siguranță funcționează fără greș, ceea ce le va conferi încredere astronauților care vor poposi la bordul lui „Endeavour". Indiscutabil „cea de-a patra navetă" este o versiune amelioratã a escadrilei de care dispune NASA pentru cercetări civile și militare Unul din marile sale atuuri , rezidă în faptul că poate rămîne în spațiul extraatmosferic timp de 28 zile, o perioadă dublă față de celelalte surate ale sale. Deoarece are o greutate apreciabilă — 80 tone — aterizarea noului „cargou spațial" va fi facilitată de o parașută de frînare de mari dimensiuni. Parașuta îl va încetini viteza de oprire la sol, implicit va scurta distanța parcursă pe pistă. Ea va dispune de un sistem ultraperfecționat de navigație spațială. Sistemul de canalizare este mult îmbunătățit, fiind de concepție nouă. Cămara și magazia pentru alimente și echipamente sînt mai bine compartimentate și plasate în uriașa „pasăre de oțel". Și instalațiile sanitare care le-au produs multe neplaceri astronauților au fost și ele îmbunătățite. De aceste perfecționări vor beneficia și navetele aflate în exploatare.

NASA își pune mari speranțe, îndreptățite am putea spune, în „Endeavour", în sensul de a deveni principala navă care să contribuie la asamblarea primei stații orbitale americane denumită „Freedom". Construcția lui „Endeavour" a necesitat fonduri de circa 2 miliarde dolari. NASA intenționează să realizeze o navetă care să întreprindă misiuni spațiale fără echipaj uman. Noua misiune spațială a navetei „Endeavour", programată pentru mai 1992, va dura șase zile și va consta în executarea a trei misiuni extravehiculare destinate a capta, repara și relansa un satelit de comunicații defect. INTELSAT VII Misiunea va îngloba și alte experiențe cu caracter civil. Să sperăm că primul zbor va fi un mare succes al astronauticii.

Pagină realizată de
D. FILIP

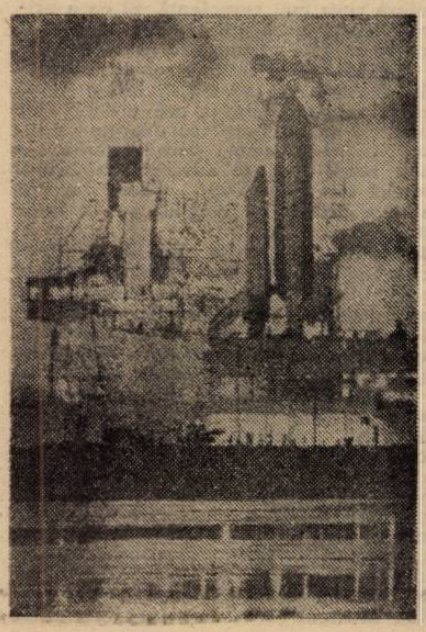

incursiune în paranormal

Dialoguri incredibile sau veşti din altă lume?

Aşa cum am promis cititorilor noştri, continuăm serialul nostru cu revelaţiile multor altor „experimente" inspirate de convorbirea cu dl. G.G. Albu din Făgăraş. Aria conversaţiilor şi răspunsurile obţinute de la caz la caz par să convoace un studiu metafizic cu implicaţii profunde. În ceea ce ne priveşte, din obligaţie profesională şi din prudenţă ne păstrăm statutul de intermediari. Am dori însă să accentuăm în mod deosebit farmecul acestor discuţii cu „spirite din altă lume" sau cu „fiinţe din altă lume", logica lor conjugată cu orizonturile secrete ale unui „dincolo de noi", ca şi faptul că experimentatori dotaţi şi probabil mai norocoşi par să fi descoperit un cod a cărui tehnică de conversaţie este elementară, simplă cum sînt mai toate lucrurile mari.

Petru Manole, din Galaţi, are doar 24 de ani. O inteligenţă reală, neîncredere în iluzii şi o nevoie acută de a se sprijini pe concretul unei certitudini. În continuare spaţiul acestei rubrici îi aparţine :

„Spre deosebire de dl. Albu, eu nu m-am descurcat cu codul folosit de dumnealui, aşa că am tăiat o bucată de hîrtie rotundă, în formă de inel ce se încadra perfect pe gura paharului, scriind de jur împrejur literele alfabetului. Verigheta lovea exact în dreptul literei ce forma cuvîntul inclus în răspuns. Ce m-a uimit, a fost precizia cu care erau indicate literele. Pentru „DA" am stabilit rotirea în cerc a verighetei, pentru „NU", două lovituri în buza paharului. Au urmat zeci, chiar sute de întrebări a căror răspunsuri m-au uimit. Iată ce am aflat, şi consider că este foarte important. **Nu este acelaşi „spirit" cu care a dialogat dl. Albu, totuşi cînd l-am întrebat cum se numeşte, răspunsul a fost „TOTUNTOT". Există mai multe „spirite" şi nu toate au aceeaşi vîrstă. „Al meu" are doar 200 de ani, puţin, cînd am aflat ulterior că ele trăiesc 1 000 de ani. Nu au existenţă materială. Existenţa lor se manifestă la scară subatomică, la nivelul particulelor elementare. Nu se pot manifesta decît asupra viului. Întrebîndu-l dacă poate să mişte un creion, mi-a răspuns „NU". Şi nu se află nici în aer, nici în pămînt, ci ÎN MINE, în interiorul meu, el îmi transmite energia prin mîna mea pe care, deşi o ţin cît pot de neclintit, totuşi verigheta se mişcă.** Ce am mai descoperit, este că vîrsta fiecărui „spirit" este proporţională cu inteligenţa fiecărui om în care el există. Probabil al domnului Albu are peste 500 de ani. Făcînd însă o analogie între durata de viaţă a omului şi vîrsta acestor „spirite", vîrsta de 200 de ani corespunde cu cei 24 de ani ai mei.

Mi-a mai spus că cei ce cred în Dumnezeu, după ce „moare" corpul îl slujesc pe Dumnezeu, iar cei ce nu cred mor definitiv, adică şi trupul şi spiritul. „Spiritele" nu se manifestă decît asupra celor care sînt corecţi şi cinstiţi şi care cred în Dumnezeu. Am mai aflat că în fiecare din noi există un „TOTUNTOT" de cînd ne naştem şi pînă murim, şi se manifestă doar în condiţiile pe care le-am descris mai sus. După părerea mea, aceste „spirite" sînt un fel de al doilea „Eu" existent în fiecare din noi. În Univers există multe civilizaţii mai mult sau mai puţin evoluate, toate fiind creaţia lui Dumnezeu. La întrebarea : „Ce se află în Triunghiul Bermudelor ?" a rămas pur şi simplu mut. Întrebîndu-l de ce nu-mi răspunde, răspunsul a fost : „Zece procente !" Neînţelegînd nimic, l-am mai întrebat ce reprezintă cele „zece procente ?" Răspunsul a fost : „Creierul vostru !" Acesta a fost răspunsul care m-a şocat cel mai mult. De unde ştiu „spiritele" (folosesc acest cuvînt pentru că nu am altul mai potrivit, iar acela de „Kiki" mi se pare inacceptabil) că din creierul uman funcţionează doar 10 procente. Dar asta înseamnă că noi nu putem înţelege ce se întîmplă în Triunghiul Bermudelor, ca şi în mişcarea atîtor fenomene... Promit să revin cu amănunte noi."

Enigmă ? Revelaţii ? Descoperirea secolelor ? Sau un dialog pur şi simplu dintre voinţa de a afla adevăruri ascunse, şi răspunsul convenabil unor astfel de adevăruri ? Întotdeauna conversaţiile de acest gen cu totul insolit au în subsidiar nivelul de inteligenţă şi de informaţie al experimentatorului. Cu cît informaţia ştiinţifică este mai amplă şi mai corectă, cu atît dialogurile devin mai interesante, mai ample, mai „satisfăcătoare". Însă în toate cazurile experimentatorii sînt de acord, fără a comunica între ei o decizie în acest sens : La baza experimentului şi a accesului la dialog stă credinţa, însuşi Dumnezeu !

(Va urma)

ION ŢUGUI

TIGRUL

În ciuda tuturor aparenţelor, cel de-al treilea sosit la apelul Iluminatului (Buddha), Tigrul, nu este o personalitate fioroasă, rapace sau fără scrupule. Dimpotrivă, o etichetă generalizatoare ni-l prezintă ca pe o persoană foarte inteligentă, activă în toate direcţiile (inclusiv amor) şi deosebit de înzestrată cu simţul umorului. Bărbatul este fermecător şi subtil, iar femeia este o „tacticiană" înnăscută.

Să enumerăm pentru început anii Tigrului din secolul XX :

08.02.1902 — 28.01.1903 (apă) ; 26.01.1914 — 13.02.1915 (lemn) 13.02.1926 — 01.02.1927 (foc) ; 31.01.1938 — 18.02.1939 (pămînt) ; 17.02.1950 — 05.02.1951 (metal) ; 05.02.1962 — 24.01.1963 (apă) ; 23.01.1974 — 10.02.1975 (lemn) ; 09.02.1986 — 28.01.1987 (foc) ; 29.01.1998 — 16.02.1999 (pămînt).

Tigrul este un animal estic (situat pe cercul zodiacului la est-nord-est). Necuvîntătoarele estice au drept anotimp tutelar primăvara, deci ele vor fi întotdeauna adeptele înnoirilor, ale schimbărilor benefice, vor fi pline de viaţă. Elementul natural fundamental al estului este Lemnul, care, pe lîngă verticalitatea cu care se înalţă spre Soare, este caracterizat şi de lăcomia cu care se hrăneşte din pămînt cu substanţele nutritive. Organul sensibil guvernat de animalele estice este ficatul. Ascendentul orar al Tigrului se manifestă între 5 şi 7 dimineaţa. Dar să trecem în revistă

Tigrul faţă-n faţă cu semnele lunare ale anului :

1. Tigrul — Şobolan (22.11.—21.12, Săgetător) : temperament greu de stăpînit, persoană care-şi face o pasiune atît din profesie, cît şi din orice legătură amoroasă ; este nefericit în dragoste (de obicei) şi nu strînge niciodată averea care să-i permită un trai fără griji.

2. Tigrul — Bou (22.12 — 20.01, Capricorn) : persoană la care înţelepciunea este completată de o mare putere de muncă ; stofă de lider sever, neîndurător. Tiran în familie, urăşte laşitatea şi compromisurile.

3. Tigrul — Tigru (21.01 — 19.02, Vărsător) : persoană dominată (obsedată) de putere, care nu se sperie de nici un fel de conflict ; este tipul omului care cu atitudine radicală, joacă totul pe o carte şi face totul să cîştige.

4. Tigrul — Iepure (20.02 — 20.03, Peşti) : persoană plină de contradicţii, puţin sociabilă, dar care nu scapă nici un prilej pentru a parveni.

5. Tigrul — Dragon (21.03 — 19.04, Berbec) : întîlnirea aceasta este una din cele mai propice marilor personalităţi politice, liderî de prim rang în orice ierarhie, oameni care sacrifică totul pentru ascensiunea carierei.

6. Tigrul — Şarpe (20.04 — 20.05, Taur) : este sfătuitorul din umbră care va ataca în momentul cel mai favorabil lui ; este persoana care nu face nici o concesie, nici în cele mai intime situaţii. Este un maestru al ipocriziei.

7. Tigrul — Cal (21.05 — 21.06, Gemeni) : persoană onestă, a cărei ascensiune socială nu face victime. Energia sa fizică şi intelectuală stîrneşte invidie, are mulţi duşmani, dar este foarte apreciat de femei.

8. Tigrul — Oaie (22.06 — 21.07, Rac) : este cea mai blîndă persoană pe care o poate genera anul Tigrului. Nu sclipeşte prin inteligenţă, ci prin bunătate.

9. Tigrul — Maimuţă (22.07 — 21.08) : persoană irascibilă, neconvingătoare, fără pretenţii sociale, foarte uşor manevrabilă.

10. Tigrul — Cocoş (22.08 — 22.09) : persoană a cărei comportare abilă îi aduce avantaje nemeritate ; se descurcă în orice situaţii, căsnicie fericită.

11. Tigrul — Cîine (23.09 — 22.10, Balanţă) : exemplu de om raţional, filozof.

12. Tigrul — Mistreţ (23.10 — 21.11, Scorpion) : om impulsiv, veşnic nemulţumit, care se adaptează foarte greu schimbărilor. E un bun familist.

P.I.

O FLACĂRĂ de 80 de ani

În urmă cu 80 de ani C. Banu înfiinţa revista „Flacăra", o revistă deschisă tuturor minţilor luminate ale vremii, indiferent de coloratura politică. Cu anii, revista a navigat sub timpuri şi vremuri nu de fiecare dată prielnice, ca o corabie orbită de lumina unui far prea puternic. Dar ea a avut de fiecare dată cititorii ei, oamenii ei de cultură. Miercuri, actualul director, scriitorul şi publicistul George Arion şi-a adus aminte că o revistă trăieşte şi ca orice fiinţă mai şi îmbătrîneşte. Cu ocazia împlinirii unei vîrste, 80 de ani, şi 60 de ani pentru revista REBUS, la Vox Maris a avut loc o festivitate la care au fost prezenţi oamenii de cultură şi oamenii politici ai zilei. O întîlnire protocolară, fără prea mult staţif, în cursul căreia invitaţii au făcut schimb de opinii şi de îngrijorări faţă de ceea ce înseamnă presa astăzi. O organizare plăcută, o cupă de şampanie în sănătatea unei flăcări mereu vii şi... viaţa merge înainte. Viitoarea întîlnire, la... 180 de ani.

EXORCISM ÎN DIRECT!

Americanii sînt obişnuiţi cu tot soiul de programe extravagante, dar cel despre care au relatat „Le Figaro" şi „Die Zeit" nu au mai văzut. Canalul de televiziune ABC a prezentat într-una dintre emisiunile sale de seară, Magazin 20/20, nici mai mult nici mai puţin decît... o izgonire a diavolului. Să zicem că motivul acestui program a pornit de la afirmaţia arhiepiscopului new-yorkez John O'Connor, care anunţa anul acesta, în dioceza sa, că a izgonit diavolul din două persoane...

Dar cum s-au prezentat în realitate lucrurile ? Televiziunea a abordat problema cu multă seriozitate, mărturie stînd şi faptul că i-a încredinţat-o cunoscutei ziariste Barbara Walters, celebră nu numai în S.U.A., ci în întreaga lume. La rîndul ei, ea a luat lucrurile în serios, şi-a făcut o apariţie solemnă, împreună cu partenerul său, a abordat un veşmînt adecvat, de culoare neagră, iar figura părea destul de marcată...

După anunţarea programului, pe ecran şi-a făcut apariţia o fată de 16 ani, cu o alură ceva mai corpolentă. Şi cu o privire stranie. Întrebată despre starea în care se află, a răspuns că este posedată de spirite. Mama fetei a relatat că propria ei fiică i se adresează într-o limbă complet necunoscută şi are vedenii. Iar psihiatrii nu au reuşit să o ajute cu nimic. De aceea, mama deznădăjduită s-a văzut nevoită să se adreseze celebrului exorcist din New York, James Le Bar care i-a promis că bolnava se va însănătoşi.

Dar chiar pregătirile de însănătoşire au fost pline de taine şi groază. Părintele Le Bar, împreună cu asistentul lui, la rîndul său preot, au scos din camera fetei toate obiectele cu muchii. Medicul împreună cu două asistente o ţineau pe fată pe scaun. Doi preoţi au început să se roage. Tot timpul fata striga şi se zbătea în disperare.

Potrivit mărturiei participanţilor la „şedinţa" de izgonire a diavolului, întregul ceremonial a durat cîteva ore. În programul 20/20 s-au prezentat cele mai dramatice etape ale exorcizării. La un moment dat, Barbara Walters a anunţat că diavolul fusese înlăturat, că a capitulat în faţa rugăciunilor părintelui Le Bar complet epuizat şi că a părăsit trupul fetei. Medicul curant era însă de cu totul altă părere, drept care nu mai ştiai ce să crezi despre „şedinţă".

BISERICA : DIFERITE PUNCTE DE VEDERE

Episcopul Simons de la Palm Beach (Florida) care şi-a dat acordul ca şedinţa să fie filmată şi televizată a devenit ţinta tuturor criticilor. Părintele Richard Wood din Chicago a declarat că exorcismele la televizor înseamnă încălcarea legilor nescrise ale Bisericii care propovăduiesc că acest ritual nu poate fi prezentat în public.

Diavolul există — a ripostat Episcopul Simons — este puternic şi acţionează asupra oamenilor. Şi dacă nu avem voie să-l înfăţişăm în public, cum să-l izgonim ? O judecată similară a exprimat şi părintele Le Bar care, datorită respectivului program a devenit un personaj foarte popular în S.U.A. Astăzi el primeşte zeci de scrisori din partea celor „posedaţi", cu rugămintea de a fi ajutaţi.

CÎND A ÎNCEPUT TOTUL...

Primele „instrucţiuni" amănunţite privind izgonirea diavolului au apărut în 1614, pe vremea Papei Paul al V-lea. Nu chiar aşa de demult. Vaticanul a adoptat un nou ritual din care a eliminat toate exorcismele. În principiu, este vorba despre o rugăciune către Dumnezeu pentru a-i izbăvi pe bolnavi „de suferinţă şi neputinţă". Preotul atinge cu palmele pe posedat, respiră asupra lui (ceea ce trebuie să simbolizeze ajutorul Duhului Sfînt) şi începe să se roage.

...ŞI CE SE ÎNTÎMPLĂ ASTĂZI

Noutatea constă în faptul că preotul nu-l invocă pe diavol, aşa cum se întîmpla în Evul Mediu. **A te adresa diavolului ar însemna implicit a-i recunoaşte puterea.**

Culegerea de „instrucţiuni" întovărăşind legile canonice din 1983 cuprinde un punct referitor la exorcisme (în total instrucţiunile se compun din 1 752 puncte) în care se spune că **„ritualul de izgonire a diavolului nu trebuie executat de nimeni altcineva în afara unui episcop special".**

După cum scrie „Le Figaro" trebuie spus că, de exemplu, în Franţa o astfel de permisiune au primit 80 de episcopi, în timp ce la începutul anilor '50 erau numai 5.

Dar izgonitorii contemporani ai diavolului colaborează deja cu psihologii şi pediatrii. Şi ce este important — spre deosebire de părintele Le Bar — încearcă să fie discreţi.

Prezentare şi adaptare de MIHAELA DOROBANŢU

COSMOPLANUL „HOTOL" REVINE ÎN ACTUALITATE

■ Londra-Sydney în numai 60 minute ■ Sovieticii dispuşi să conlucreze la realizarea avionului aerospaţial britanic ■ Hotol va fi în întregime refolosibil ■ 48 de ore vor fi suficiente pentru pregătirea unui zbor ■ Plasarea sateliţilor de 7 tone va fi o „jucărie" pentru Hotol, o operaţiune foarte avantajoasă financiar.

Cosmoplanul Hotol va fi în întregime refolosibil, avînd o singură treaptă. Lungimea lui totală — 55 metri, iar greutatea — 195 tone fără combustibil. Încărcătura — circa 7 tone. Fuselajul va fi îngust şi alungit (cum se poate vedea în imaginea prezentată), iar aripile în forma literei greceşti delta. Decolarea de pe pistă era preconizată a se executa la o viteză de 150 m/s, graţie unei platforme rulante. Scopul platformei este acela de a se reduce la decolare greutatea trenului de aterizare. Zborul lui Hotol poate fi comandat automat, această tehnologie fiind deja pusă la punct. Este vorba de comanda de la distanţă în vederea lansării, manevrării încărcăturii pe orbită, reîntoarcerii şi aterizării navei.

Spaţiul rezervat încărcăturii va avea un diametru de 4,6 metri şi o lungime de 7—9 metri. Încărcătura va fi ancorată de un inel care se roteşte la 90°, condiţie firească a asigurării stabilităţii uriaşului cargou spaţial în timpul zborului pe orbită.

Oamenii vor să ajungă mai repede în orice punct al planetei. Este vorba mai ales de oamenii de afaceri pentru care sintagma „time is money" este imperativă. Cursa pentru realizarea celui mai eficient vehicul al viitorului în transporturile aeriene continuă în lume. În competiţie sînt angajate marile firme din domeniul aeronauticii. Se prefigurează un înlocuitor pentru „Concorde". Prestigioasa firmă americană „Lockheed" şi-a propus să cucerească piaţa mondială cu faimoasa aripă X. Americanii nu au părăsit nici ideea construirii aerospaţioplanului. Este vorba despre un vehicul care va putea zbura atît în cosmos cît şi în atmosferă. Francezii lucrează la proiectul „Hermes", iar germanii la cel denumit „Sänger", un biplan spaţial.

Şi britanicii au avut un proiect grandios — o navă transatmosferică capabilă să revoluţioneze transportul aerian. Dar el a căzut în desuetudine. Cauza? Guvernul conservator al premierului Margaret Thatcher a apreciat că efortul financiar pentru materializarea programului Hotol este prea mare pentru a mai putea fi suportat de economia britanică. Suma necesară construirii fabuloasei „păsări de oţel" a fost estimată la şase miliarde lire sterline, iar cabinetul Thatcher a socotit necesar să se întrerupă finanţarea lui Hotol.

British Aerospace şi Rolls Royce se angajaseră cu mulţi ani în urmă să lucreze la conceptul revoluţionar al unui avion aerospaţial, capabil să decoleze din poziţie orizontală (de pe o pistă aflată în afara atmosferei terestre) şi să aterizeze tot în poziţie orizontală, pe o pistă a unui aerodrom. Sofisticata navă aeriană a fost denumită Hotol — acronimul cuvintelor decolare şi aterizare orizontale, în limba engleză.

Cum va decurge zborul lui Hotol? Nava aerospaţială, capabilă să transporte 60 de pasageri şi mărfuri, va atinge o orbită joasă a Pămîntului folosind aerul atmosferic şi propulsia rachetei convenţionale. Experţii britanici sugerează astfel fazele zborului: „pentru propulsia la lansare, Hotol va folosi oxigenul din aer, iar pentru decolare se va baza pe construcţia aripilor. În momentul în care va atinge după lansare o înălţime unde, practic, oxigenul nu mai există, Hotol va avea o viteză hipersonică. În acel moment se va declanşa sistemul de propulsie al unei rachete convenţionale, utilizînd drept combustibil hidrogen şi oxigen lichid".

Deşi nu au mai beneficiat de fondurile necesare continuării cercetărilor, specialiştii britanici din domeniul tehnicii cosmice nu au renunţat la visul lor, acela de a construi cosmoplanul Hotol. S-au contactat parteneri potenţiali din alte ţări. S-a ajuns chiar la o colaborare cu inginerii sovietici din sfera aeronauticii şi a zborurilor cosmice. Specialiştii lui „British Aerospace" au reuşit, împreună cu cei sovietici, să supună proiectul Hotol unei expertize extrem de exigente. Concluzia care s-a desprins a fost aceea că Hotol poate să prindă viaţă şi va reprezenta un succes în transportul aerian.

Iniţial, urma ca Hotol să decoleze şi să aterizeze ca un avion obişnuit; trebuia să dispună de potenţialul de a învinge gravitaţia terestră şi de a ieşi în spaţiul cosmic. Un zbor din Marea Britanie pînă în îndepărtata Australie cu Hotol urma să dureze numai... 60 de minute! În urma contactelor avute cu specialiştii sovietici, s-a căzut de acord ca decolarea lui Hotol să nu se mai efectueze de pe pistele de beton ale aeroporturilor, ci de pe fuselajul unui avion gigantic. Avionul de transport sovietic AN-225 „Mria", cel mai mare din lume, va ridica cosmoplanul Hotol pînă la altitudinea de 10 kilometri, de unde acesta îşi va lua zborul pe o orbită circumterestră. Zborul lui Hotol va fi posibil cu ajutorul unui motor de rachetă propriu, cu combustibil lichid. Motorul de rachetă va fi sovietic, el dovedindu-şi eficacitatea pînă în prezent. Durata zborului pe orbită al lui Hotol va fi de patru zile. Carburantul folosit — hidrogenul şi oxigenul, va fi stocat în rezervoarele de propulsie de rezervă. Hotol va putea ieşi de pe orbită recurgînd la motoarele subsistemului de manevrare pe orbită. Protecţia sa termică va fi mai redusă ca cea a navetelor spaţiale americane. Cea mai mare parte a exteriorului imensei nave care va fi Hotol urmează a fi realizată din aliaj de titan, ce va conferi o bună protecţie termică.

Dacă proiectul Hotol va fi refinanţat şi colaborarea cu parteneri sovietici se va menţine, în primul deceniu al secolului XX, chiar înainte de anul 2005, nava transatmosferică britanică va putea să brăzdeze spaţiul cosmic, cu oameni şi mărfuri la bord. Hotol va putea fi folosit şi pentru plasarea pe orbită a unor sateliţi. Se apreciază că plasarea unui satelit de şapte tone de către cosmoplanul Hotol va costa în jur de şase milioane de lire sterline, cu 22 de milioane mai ieftin decît recurgerea la serviciile unei rachete „Ariane". Preţurile pe care le percep navetele spaţiale americane sînt şi mai mari. Plasată pe orbită, nava Hotol va fi în măsură să livreze încărcătura sa unei staţii cosmice amplasate în spaţiul extraatmosferic. Deosebit de important este şi faptul că nava Hotol are nevoie de un timp extrem de scurt pentru pregătirea unei noi decolări — de numai două zile. Navetele americane nu pot lua un asemenea start îndrăcit. Este mai mult ca sigur că Hotol va fi folosit la început pentru lansarea sateliţilor şi apoi, într-o altă etapă, care va necesita cîţiva ani, să se treacă la transportul pasagerilor.

ŞERBAN FILIP

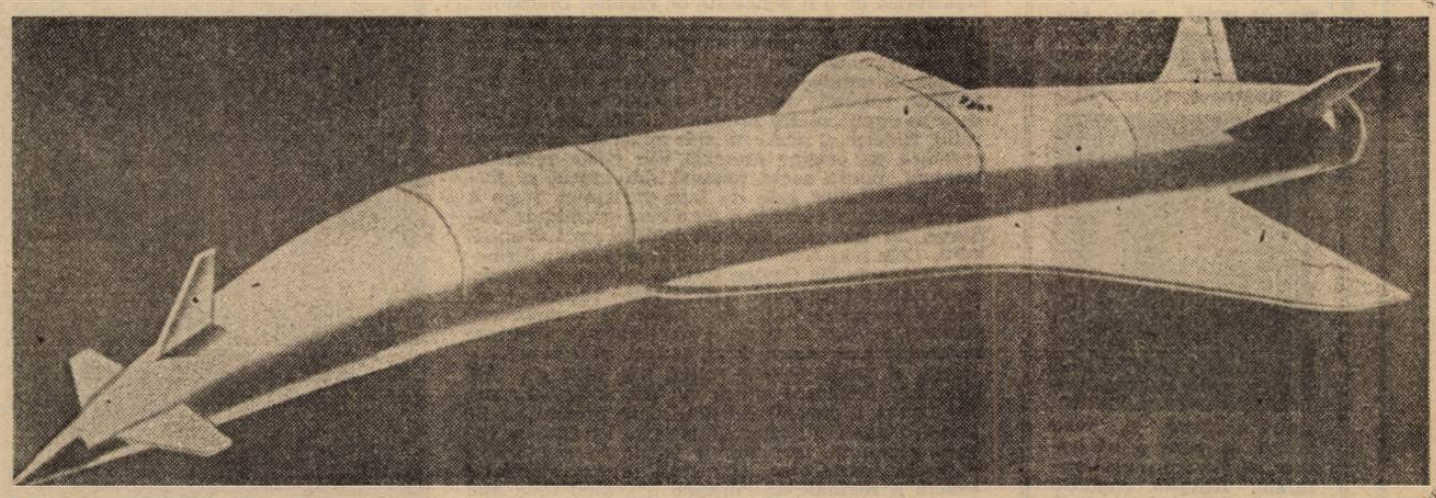

Accidente în Cosmos şi pe Pămînt

MOARTEA PE ORBITĂ

James Oberg scrie că a început să adune materiale despre accidentele din cercetarea cosmică sovietică încă din anul 1972. Foarte curînd intră în posesia unui mare număr de zvonuri şi întîmplări reale. Iată cîteva dintre ele. Pilotul Ledovskih a încetat din viaţă în anul 1957, în timpul unui zbor suborbital, în zona bazei de rachete Kapustin Iar din Povoljie.

Pilotul Şiborin şi-a găsit moartea în anul următor, în acelaşi fel.

Pilotul Mitkov şi-a pierdut viaţa în timpul celei de-a treia încercări de lansare în anul 1959.

Un cosmonaut necunoscut a dispărut în Cosmos în mai 1960 în timp ce capsula în care se afla, plasată pe orbită, şi-a schimbat direcţia de zbor şi a intrat în beznă.

În septembrie 1960, un alt cosmonaut, după cum se presupune Piotr Dolgov, a murit cînd o rachetă purtătoare a explodat pe rampa de lansare.

La 4 februarie 1961, un enigmatic sputnik sovietic transmitea bătăile inimii unui om, bătăi care mai tîrziu nu s-au mai auzit. După unele informaţii, aceasta era o capsulă cu cosmonauţi la bord. Erau amintite chiar şi două nume: Kaciur, Graciov.

La începutul lui aprilie 1961, pilotul Vladimir Iliuşin a înconjurat Pămîntul de trei ori, dar a suferit un accident la întoarcerea pe cosmodrom.

La mijlocul lunii mai 1961, în Europa au fost recepţionate slabe semnale de ajutor, evident, din partea unei nave cosmice cu doi cosmonauţi la bord.

La 14 octombrie 1961, o navă cosmică cu mai mulţi cosmonauţi la bord a ieşit de pe orbită şi a dispărut în spaţiul cosmic.

În noiembrie 1962, radioamatorii italieni au auzit semnalele unei nave cosmice pierdute în neant. Unii presupun că era vorba despre cosmonautul Belokonev.

La 19 noiembrie 1963 cel de-al doilea zbor al unei femei în cosmos s-a terminat în mod tragic.

Cel puţin un cosmonaut şi-a pierdut viaţa în aprilie 1964, conform datelor radioamatorilor italieni, care au prins nişte semnale SOS.

După incendiul de pe „Appolo-1" din 1967, cînd şi-au pierdut viaţa trei astronauţi, serviciile speciale americane au primit informaţii cu privire la cinci zboruri cosmice sovietice, care s-au încheiat cu accidente şi despre şase avarii cu victime pe Pămînt.

Ce concluzii se pot trage din aceste informaţii? Că nu există fum fără foc. Poate că nu toate sînt veridice, dar o parte dintre ele sînt adevărate — scrie James Oberg.

Autorul nu a găsit în mijloacele sovietice de informare o confirmare documentară a acestor accidente. Singurul lucru pe care l-a putut constata a fost acela că un mare număr de viitori cosmonauţi sovietici au dispărut fără urmă. Împrejurările care au constituit cauza acestor dispariţii nu sînt cunoscute. Ele pot fi doar presupuse. Ulterior moartea unora dintre ei a fost anunţată, dar aceasta nu avea nici o legătură cu îndeplinirea vreunei misiuni cosmice.

VASILE OROIAN

Un proiect ultrasecret: OZN (II)

Şi totuşi... întreaga relatare a lui Blum este vehement contestată în recenzia făcută cărţii sale într-un număr de acum cîteva luni al binecunoscutei reviste „Scientific American", de către Philip J. Klass, editor la revista „Aviation Week and Space Technology", care consideră întreaga lucrare o pură fantezie, fără nici o bază reală.

Să începem de pildă cu cele două personaje centrale ale cărţii pe care Blum le menţionează drept principalele sale surse de informaţie, Col. Harold E. Philips şi Comandant Sheila Mondran, amîndoi membri ai grupului de 17 persoane amintit mai sus. Blum afirmă că Philips lucra la Pentagon, iar Sheila Mondran era de serviciu în decembrie 1986 cînd în zona munţilor Cheyenne s-a semnalat senzaţionala apariţie a O.Z.N.-ului. Ei bine, Klass pretinde că după verificări minuţioase şi folosind mai multe surse, a constatat că nici unul dintre ei nu reprezintă un personaj real. Pur şi simplu nu figurează în arhivele sau listele de personal ale Pentagonului sau ale marinei. Mai mult, liftul pe care Sheila Mondran povesteşte că îl folosea în munţii Cheyenne pentru a cobori la adîncimi de peste 800 m există într-adevăr, dar numai pentru transportul de mărfuri şi doar în sus! Nu există laboratoare sau alte instalaţii sau spaţii de cercetare de adîncime în acea zonă. Şi, chiar dacă ar fi existat acel O.Z.N., sistemul de supraveghere spaţială nu l-ar fi putut urmări pentru simplul motiv că este proiectat doar pentru a înregistra pur şi simplu trecerea unui obiect oarecare şi a-i calcula cu aproximaţie altitudinea, longitudinea şi momentul apariţiei. Apoi, prin compararea datelor cu cele înscrise într-un catalog al tuturor obiectelor spaţiale cunoscute, se procedează la identificare. Iar în decembrie 1986, în perioada în care este vorba de acel misterios O.Z.N. care a evoluat atît de spectaculos, nici un obiect necunoscut nu a fost înregistrat, potrivit declaraţiei însuşi comandantului centrului de supraveghere, cu excepţia unui fragment al uneia din treptele unei rachete Viking, considerat complet neinteresant.

Putea, pe de altă parte, Sheila Mondran să urmărească evoluţia O.Z.N.-ului pe ecranele centrului? Nu, răspunde Klass, căci, aici nu există posibilitatea observaţiilor „în timp real".

În fine, să mai adăugăm şi alte amănunte, cum ar fi faptul că deşi Blum afirmă că a vizitat „cartierul general" al fostului şi celebrului proiect „Blue Book" (la care Pentagonul a renunţat acum 20 de ani din cauză că timp de 17 ani aceasta nu putuse furniza nici o probă concludentă privind vreo vizită a unei nave extraterestre pe Pămînt), Klass relatează că a verificat şi că o astfel de vizită a lui Blum nu ar fi avut loc niciodată. Sau că pretinse semnalări de O.Z.N., citate de Blum aveau explicaţii mult mai „pămîntene", cum ar fi un avion de recunoaştere zburînd la joasă altitudine şi surprins în timpul unor teste ultrasecrete sau fotografii luate cu un aparat Polaroid de tip vechi, la care cliseul este scos manual, ceea ce permite supraimprimări... aşa cum s-a întîmplat în cazul unei fotografii prezentate de către Blum şi care fusese „lucrată" de un fotograf lipsit de scrupule...

Nici măcar „marele eveniment" din oraşul Elmwood din statul Wisconsin, oraş cu o populaţie de 991 de locuitori, care au observat cu toţii un O.Z.N. în anul 1988 nu are mai mulţi sorţi de izbîndă, căci după cum afirmă acelaşi Klass nimeni nu pare să-i fi luat în serios, deşi oraşul continuă să organizeze în fiecare vară un „festival O.Z.N.", iar primarul a anunţat intenţia (deocamdată tot fără succes) de a aduna prin colectă publică nu mai puţin de 50 de milioane de dolari în scopul construirii unui aeroport pentru aterizarea... O.Z.N.-urilor!

Philip Klass „expediază" astfel cartea lui Blum ca neserioasă, iar pe autor îl consideră lipsit de scrupule. Unde este adevărul, ne-ar fi greu să spunem. Sîntem (încă) prea departe de această lume. Pe de altă parte, prea multe s-au întîmplat, prea de multe ori am auzit despre cazuri în care informaţiile au fost cu bună ştiinţă ascunse, pur şi simplu negată însăşi existenţa lor, în faţa oricărui nou venit, chiar şi a unui editor serios de la o revistă nu mai puţin serioasă, sosit să verifice afirmaţiile cuprinse într-o lucrare publicată la o editură încă şi mai serioasă!

Drept care, cum spun basmele, „v-am spus povestea aşa", cum rezultă ea din recenzia lui Klass. Acordînd ambilor autori, deci şi lui Howard Blum, cel puţin „beneficiul îndoielii".

MIHAELA DOROBANŢU

magazin Femina Club

Pagină realizată de ECATERINA BĂTRÎNEANU

SÎNT MODERNE...

...desu-urile din dantelă. Creatorii lor, dar mai ales destinatarele sînt foarte încintate de mingiierea... dantelată a lor.

...poşetele „de mînă" sau de umăr, mici sau mari, încăpătoare. Esenţial este să fie asortate cu pantofii, armonizate cu ţinuta, sport sau ele-

gantă adoptată şi, dacă nu vi se pare o exagerare, să fie din piele naturală. Această condiţie este îndeplinită de rigidul sac de umăr din foto. 1. Cel din foto. 2,

foarte modern prin anii '80, va mai rezista mult timp canoanelor modei, la fel cu poşeta mică de

umăr alăturată (foto. 3). Despre poşeta de mînă din fotografia 4, creată

la sfîrşitul anilor '20, trebuie să vă spunem că la ora actuală, din nou modernă, este foarte şic.

STRĂLUCIRI DE VIS (II)

Să continuăm incursiunea în lumea pietrelor preţioase. Toate aceste pietre care servesc de secole la realizarea unor obiecte preţioase şi a bijuteriilor sînt minerale. Cele mai multe dintre ele, minerale de un tip particular, cristaline. Frumuseţea lor care ne fascinează, s-a născut foarte lent, în adîncurile pămîntului, la temperaturi şi presiuni excepţionale. Pentru a fi de calitate o gemă trebuie să deţină trei caracteristici esenţiale : frumuseţe, permanenţă şi raritate. Cele mai multe dintre gemele de calitate sînt transparente. Ele au capacitatea de a fi penetrate de lumină. Diamantul şi ametistul sînt din această categorie. Opalul şi alexandritul sînt geme translucide. Cele care nu se lasă traversate de lumină, cele opace sînt turcoazele şi onixurile. Trebuie precizat că doar diamantul, rubinul, safirul şi smaraldul au dreptul de a se numi „pietre preţioase". Chihlimbarul, coralul, fildeşul şi perla nu sînt minerale, ci materii organice de origine animală sau chiar vegetală. Rubinul, piatra sacră născută din „focul şi sîngele pămîntului" este de fapt varietatea roşie a corindonului. Culoarea o datorează cromului. Duritatea sa nu este depăşită decît de cea a diamantului. Cele mai frumoase rubine provin din Birmania. Rubinele din Ceylon sînt de culoare roz şi prezintă adesea incluziuni. Safirul este varietatea albastră a corindonului, iar culoarea o datorează oxidului de fier şi titan. Atunci cînd alte elemente se amestecă cu aceşti oxizi, safirul îşi schimbă culoarea şi poate deveni verde, roz, roşu sau alb. Cele mai frumoase safire vin din India, dar azi Sri Lanka a devenit cel mai mare producător de safire. Magnificul smarald datorează frumoasa culoare cromului. Incluziunile foarte frecvente nu-i umbresc frumuseţea, ci permit precizarea foarte exactă a regiunii de origine a gemei. Cele mai frumoase smaralde provin din Columbia. Remarcabile sînt şi cele ce se găsesc în Zimbabwe, Zambia sau Pakistan.

Surprinzătorul ametist este o varietate de cuarţ. Fiecare dintre varietăţile de violet ale sale oferă un evantai remarcabil de nuanţe. Pietrele de un violet azuriu sînt din Madagascar şi Ungaria, iar cele violet roşiatic din Columbia şi Mexic. Unele dintre ele au tonuri brun-roşcat pe fond violet.

Topazul echivalează cu cele mai dulci nuanţe ale lumii minerale : de la albastrul pal, la incolor, de la galben la portocaliu, brun sau roz. Este una dintre rarele geme care conţine fluor. Sînt de toate dimensiunile, de la cristale minuscule, pînă la cristale enorme de mai multe kilograme. Astăzi topazele provin din Brazilia, din Urali, Japonia, Sri Lanka, Australia şi Mexic.

Adesea, numit „topaz brazilian", sitrina este o varietate de cuarţ de culoare galbenă. Strălucirea sitrinelor este la fel de intensă la lumina artificială, ca şi la cea naturală.

În natură opalul se prezintă sub două forme : cel preţios şi opalul comun. Cel care are irizaţii

deosebite de curcubeu, atît de apreciat este opalul preţios.

Orientala turcoază este o gemă opacă, cu nuanţe variate de verde sau de albastru. Splendidele geme albastre vin din Iran, iar cele verzi se găsesc în Nevada.

Din cele mai vechi timpuri pietrele preţioase sau semipreţioase au fost învăluite de mister. În jurul lor s-au ţesut nenumărate legende. Citeva detalii despre această lume plină de mister care prezice piatra norocoasă a fiecăruia, într-un articol viitor. Astăzi, vă spun doar că după aceleaşi criterii misterioase, s-a stabilit că în fiecare zi o piatră anume ne poartă noroc. Astfel, luni trebuie să purtăm perle, marţi, inele cu acvamarin, miercuri, turcoaze. Joi este ziua ametistului, vineri a smaraldelor, sîmbătă aparţine diamantului, iar duminica topazului...

O MARE ILUZIE, AFRODISIACELE

În Evul Mediu cu iubirea nu se glumea : afrodisiacele erau vîndute „pe sub mînă", iar cei care făceau comerţ cu ele riscau să sfîrşească pe rug. Astăzi se găsesc miraculoasele „căsete ale iubirii" în farmacii, la piaţă, în unele baruri, la vînzătorii de droguri, şi pot fi cumpărate chiar prin corespondenţă sau prin minitel. Loţiuni, mici pilule, creme diverse cu formule variate, mirodenii, de toate pentru toate gusturile. O mulţime de substanţe, de la cele mai inofensive la altele mai periculoase, au dobîndit reputaţia de a amplifica dorinţa şi plăcerea. Ţelina, sparanghelul, ridichile, ceapa, stridiile, menta, ciocolata, bananele, mixandrele, jinsengul, ardeiul, orhideele, cornul de rinocer şi... lista nu este exhaustivă. Aceste substanţe nu au comun cu afrodisiacele decît numele pe care şi-l revendică. Pentru că, spun specialiştii, ele nu posedă nici o proprietate chimică aparte. Alţii apelează la alcool sau droguri. În doză mică pot stimula dorinţa, dar în doză mare, nu produc altceva decît inhibiţie, anxietate, nervozitate. Astăzi cînd în fiecare zi în lume se nasc zeci de medicamente noi, drogurile sintetice sînt folosite şi pe post de afrodisiace. Cu riscurile şi pericolele lor. Cele mai „eficace" sînt preparate pe bază de nitrit de amil, un medicament destinat crizelor de angină pectorală. Folosirea sa în scop „recreativ" s-a amplificat din anii '60 cînd autorităţile sanitare americane l-au comercializat fără reţetă. Datorită proprietăţilor sale vasodilatatoare i s-a asociat şi „virtutea" de afrodisiac. Abia acum se vorbeşte în lumea specialiştilor şi despre efectele secundare grave, ce merg de la alterarea globulelor roşii, iritaţii pulmonare şi cutanate, depresii, pînă la stop cardiac. În Franţa folosirea sa a fost interzisă din 1990. Aceasta nu înseamnă că „pilulele extazului" nu circulă în anumite medii. Lor le sînt atribuite efecte impresionante : amplificarea senzaţiilor euforice, halucinante ce pot dura ore în şir. Afrodisiologia îşi va găsi oare bazele ştiinţifice, graţie neurofarmacologiei ? Cercetările în acest domeniu se bazează pe descoperirea neurotransmiţătorilor dorinţei : dopamina, serotonina. Pînă la această oră nu a fost descoperit însă nici un produs miraculos. Se speră totuşi să se identifice molecule care să imite cel mai bine posibil acţiunea acestor mediatori naturali, dar care să elimine efectele indezirabile ale drogurilor sintetice.

LECŢIA DE GIMNASTICĂ

Primul sfat pe care ni-l dau specialiştii : să ne încălzim muşchii. Cu braţele pe lîngă corp, rotiţi umerii înainte, apoi trageţi braţele spre spate. Putem începe exerciţiul 1 : cu spatele drept,

picioarele depărtate şi uşor îndoite, treceţi un braţ îndoit pe după ceafă. Prindeţi-l cu celălalt (foto. 1) şi trageţi-l cît puteţi de puternic. Schimbaţi braţele şi repetaţi exerciţiul de zece ori. Exerciţiul 2 : cu picioarele uşor depărtate, prindeţi braţele la spate (foto. 2), păstraţi spatele

drept, inspiraţi şi expiraţi cînd lăsaţi braţele „să cadă" pe lîngă corp. Exerciţiul 3 : cu picioarele uşor depărtate şi îndoite, aplecaţi-vă cu mîinile prinse la spate (foto. 3). Ridicaţi braţele cît puteţi de mult. Repetaţi exerciţiul de zece

ori. Specialiştii ne asigură că acest grup de exerciţii, efectuate cu conştiinciozitate, vor pune în valoarea frumuseţea umerilor, a bustului şi a siluetei dumneavoastră...

stigrea de VECHE

EROTISMUL CA DROG, PATOLOGIE, SPERANȚĂ

„Ce este erotismul ?“ — se întreba de curînd o revistă de film — sau **„Ce a devenit erotismul ?“**, dincolo de sensul lingvistic curent și de orice definire (și refulare) savantă. Interogația la care ne referim, prilejuită de reluarea în iulie a.c., la Paris, pe primul canal de televiziune, a filmului „Une chambre en ville“ („O cameră în oraș“) semnat de Jaques Demi, își propunea să acuze o reluare neinspirată în opinia celor mai mulți specialiști și a publicului tînăr (textual : „o opțiune minoră“), nu atît pentru valoarea în sine a filmului, cotat cu două stele, cît pentru erotismul său considerat „desuet, conformist“, la numai 9 ani de la premiera sa (1982).

Fără a ști încă, ce este și ce a devenit erotismul, raportat la exigențele trăirilor contemporane, există s-ar părea — după unii critici de artă — **un erotism desuet ca viziune, puțin ridicol chiar, și un erotism modern, transfigurat prin artă.** Nu se luau în discuție în acest comentariu, de la sine înțeles, filmele «pur comerciale», frizînd pornografia sau sexualitatea relativ patologică (filme care abundă pe diferite canale TV), ci numai acele pelicule în care erotismul se manifestă... ca o «eliberare» de prejudecăți și de deformările unei false moralități. Suficiente motive ca să ne întrebăm, **care ar fi pragul real între erotismul non-conformist, așa-zis temerar, expresie a unor trăiri întru-totul normale, și sindromul erotic despre care scriu curent psihologii ca despre o tulburare psiho-comportamentală, cu variate disfuncții și riscul unor anormalizări ulterioare (sau simultane) sexuale ?** Tema, de certă actualitate, nu poate fi epuizată, desigur, nici într-o revistă de film și nici într-o succintă însemnare-eseu despre suspectele drapări în „intenționalități ideatice“ estetico-morale ale unor desfășurări infinit mai terestre, de delicată complexitate, și mai condamnabile, poate...

Interpretă, la numai 7 ani, a irezistibilei Gertie din filmul lui Steven Spielberg „E.T.“, Drew Barrymore ajunge să parcurgă, într-un răstimp foarte scurt, 1984 — 1989, toate prăbușirile cu putință ale unei copilării și ale unei adolescențe complet debusolate. La vîrsta de numai 9 ani încearcă abuziv tentațiile și consecințele alcoolismului, la 12 — diverse experiențe erotice, prea puțin «eliberatoare», dimpotrivă, și tot la 12 ani, acestui erotism dizolvant — prezentat în cazul ei ca un drog — i se adaugă experiența propriu-zisă a drogării cu cocaină. La 13 ani, în 1989, se afla pentru a doua sau a treia oară internată în clinici speciale pentru dezintoxicare. O aventură cu fiul lui Carlo Ponti și al Sophiei Loren, pe cînd Drew Barrymore avea doar 12 ani, ilustrează, am spune la superlativ, expresia și riscul însumat al acestei triple drogări prin alcool, erotism, cocaină.

La 13 ani, o fotografie superbă ne înfățișează o adoslescentă, paradoxal arătînd de vreo două ori ori mai în vîrstă față de vîrsta reală, judecînd-o după oboseala și deziluzile înscrise în privire. Dar s-ar putea vorbi, întrezărim riposta de erotism ca drog, nu din unghiul unei vedete stresate, ci **din unghiul spectatorului care așteaptă de la un film erotic acea uitare de sine pe care o induce drogul unor izbucniri instinctuale și o trăire a unui erotism imediat.** Mai puțin grav? Mai grav? Și această tarnsfigurare prin artă nu ne abstrage, întîi, și nu ne împătimește pentru a ne oferi un plus de luciditate și distantare în timp ?

Cercetări de pură specialitate infirmă însă aceste supoziții. Filmele cu încărcătură erotică, mai mult sau mai puțin desuete, mai mult sau mai puțin moderne, au un efect potențial patologic asupra unei bune treimi a publicului. Împătimire — da, luciditate — rar.

Aceiași critici de film (și poate nu numai ei) se întrebau dacă succesu' incontestabil al producțiilor erotice nu dezvăluie prin el însuși cumva și o nevoie

obiectivă, o „trebuință“ de astfel de producții. Madonna, se spunea — filmele cu Madonna, ca și show-rile sale cu mii de spectatori — nu ar fi, din acest unghi de vedere, decît numele unei morbidități colective, a unei nevoi de trăire imediată a clipei, de biciuire a nervilor, de supralicitare a emoțiilor, de atenuare a variatelor insatisfacții — irosiri ale unor categorii de vîrste lipsite de ideal. Se acredita chiar ideea unei deturnări a stărilor de pre-nevroză, datorate unor felurite disfuncții și acumulări de tensiune socială, spre trăiri consumptive erotico-sexuale, explodînd nu o dată în cele mai variate forme de isterie în masă. Se exagerează, probabil, se generalizează și se exclude curiozitatea care atrage publicul majoritar. Sau muzica, fascinantă și ea...

Să fie erotismul, însă, rămîne întrebarea, o diversiune socio-culturală a timpurilor moderne ? Un cult al unor zeități instinctuale, în dauna unei moralități axată pe regăsire de sine ? Formularea întrebării — și a sugestiei, poate — nu se substituie răspunsului care îndreptățește din nou un profund și prelungit studiu de specialitate.

Și totuși... Înainte de a suspecta global erotismul și de a-l condamna, prematur, pentru atîtea consecințe nefaste, să luăm în considerare, o clipă, și efectul său sanogen, ca deconctant obiectiv de pulsiuni, stări tensionale (și disperări, citeodată), ca „week-end“ anti-stres. Erotismul, în această accepție, fără a-i contesta substratul psiho-patologic, se instituie ca o evadare din cenușiul unor experiențe inerționale și o revenire din plictis, din apatie și demisie psiho-socială, spre un timp și un climat de revigorare, spre un alt model de ființare ca entități umane.

O vastă literatură de specialitate, — începînd cu Allpert, Vernon, Lindsev — analizează de cîteva bune decenii interconexiunea variatelor manifestări ale erotismului contemporan, în contextul unei pertirente nuanțări a intereselor sociale, spirituale și estetice carei structurează manifestarea. Moment în care, un răspuns redus la o singură explicație și o unică interpretare ar fi mai riscant decît orice consecințe ale erotismului, ca patologie, asupra stării colective de spirit. De unde și îndreptățita stare de veghe pentru care pledăm.

DOREL DORIAN

SECRETOMANIA NU ARE VÎRSTĂ

Au trecut 34 de ani de cînd, deasupra localității Ubatuba, statul Sao Paolo, din Brazilia, a explodat un obiect zburător neidentificat. Bucăți din materialul de construcție — care a ars cu o flacără orbitoare, specifică unor anume compoziții de combustibil sau anumitor metale, a căror oxidare este extrem de violentă — au fost recuperate. La 14 septembrie 1957, în redacția ziarului „O Globo“ din Rio de Janeiro existau mai multe fragmente de la acel OZN distrus (sau autodistrus) în fața foarte multor martori oculari. Au intrat în posesia lor reprezentanți ai organizației APRO (Aerial Phenomena Research Organisation) și ai Forțelor Aeriene ale S.U.A. Erau unele din foarte rarele probe materiale ale existenței O.Z.N.-urilor. Coroborat cu faptul că s-a constatat relativ ușor că materia primă pentru construcție era magneziu pur, interesul asupra analizelor de detaliu — mai ales asupra radioactivității, dar nu numai — a crescut extrem de mult. Dar, tăcere... Analizele efectuate în laboratoarele Forțelor Aeriene ale S.U.A. au condus la rezultate inaccesibile pentru APRO. De ce ? Secretomanie ?

Să încercăm să comparăm cele întîmplate în contemporaneitate cu un episod trecut de obicei sub tăcere, în legătură cu manuscrisul arab intitulat „Murtadi“. După ce musulmanii au cucerit Egiptul, legendele despre marea piramidă, cea a lui Kheops, au determinat un calif să forțeze intrarea în așa-numitele camere ale reginei și regelui. S-a executat lucrarea comandată, iar cele găsite au fost relatate în manuscrisul sus-amintit. Două sculpturi, reprezentînd un bărbat și o femeie care nu aveau nimic în comun cu fizionomia egiptenilor ; un vas de cristal roșu care nu se supunea în mod normal gravitației ; o mașinărie în formă de cocoș, din aur și bătut cu pietre

gîlceava IDEILOr

prețioase, care, la apropierea oamenilor a declanșat un sistem de alarmare încorporat în propriul mecanism. Ecourile stîrnite de zgomotul mașinăriei au lăsat impresia că în încăperea sacră ar exista o mulțime de oameni revoltați de sacrilegiu. În fața acestor „minuni“, califul extaziat și le-a însușit pentru propria sa colecție, iar timpul le-a pierdut definitiv urma. Iar secretomanie ? Dacă totul este o minciună, atunci de ce s-a mai completat manuscrisul „Murtadi“ ?

Europenii știu cu cîtă greutate invențiile chinezilor antici au devenit secretul lui Polichinel. Așa cum recunoștea și Francis Bacon, roaba, hamul și scăriță atașată la șa au revoluționat transportul terestru. Dar cea mai incitantă invenție — primită cu un entuziasm debordant de europeni — a fost praful de pușcă. Amestecul de carbon, salpetru și sulf, introdus într-o săgeată de bambus și proiectată la mare distanță — declanșîndu-se o explozie la impactul cu ținta — a inspirat negativ feudalitatea occidentală.

Cum va evolua mitul O.Z.N.-urilor dacă nu se încearcă ieșirea mai cu transparență la iveală a unor cazuri precum următorul : în anul 1948 la una din lansările rachetelor americane de tip V-2, un obiect în formă de disc — urmărit de toată aparatura din dotare, inclusiv binocluri — urmărea de foarte aproape nava terriană, și chiar se „insuruba“ în iurul ei, tratînd-o ca pe o ciudățenie demnă de toată atenția. Spionaj sovietic, se șoptea fără prea multă convingere. Iar atunci cînd cățelușa Laika a zburat cu „Sputnik-2“, un O.Z.N. i-a făcut un timp „curte“. Spionaj american ?

Secretul declanșează fabulația, fabulația împrăștie confuzie, iar confuzia polemici, nu totodeauna cordiale.

PAUL IOAN

● **„IARNA NUCLEARĂ ?“.** Afirmațiile oamenilor de știință în legătură cu o posibilă „iarnă nucleară“ în cazul declanșării unui război atomic nu sînt gratuite. În sprijinul acestor afirmații se află marile cantități de zgură pe care sondele incendiate de irakieni în Kuweit le aruncă în atmosferă. Purtată de curenții de aer, zgura parcurge mari distanțe. Cristalele de zgură absorb umezeala, adică factorii purtători ai ploii.

● **GHEIZER PE TRITON.** El exista pe acest satelit al planetei Neptun, compus fiind din materii închise la culoare, cu înălțimea de 8 km. După ce atinge această fabuloasă altitudine, gheizerul formează un nor purtat de vînt pe o distanță de circa 140 km. Cum poate fi explicat acest fenomen descoperit de sonda americană interplanetară „Voyager-2“. Una din ipoteze consideră că un gaz sub presiune, probabil azot, țîșnește de sub suprafața satelitului, antrenînd cu el particule de culoare închisă și, poate cristale de gheață.

● **RENUNȚARE.** Suedia și-a propus să desființeze, pînă în anul 2010, cele 12 centrale electronucleare, care funcționează pe teritoriul țării. Principala sursă de electricitate în Suedia în secolul XXI va fi energia hidraulică. Acestei surse „curate“ de energie i se va adăuga cea realizată de „morile de vînt“ perfecționate și de mare putere. La Scania și pe Insula Gotland funcționează cu bune rezultate două mari turbine eoliene. Puterea lor unitară este de 3000 KW.

POPASURI WORLD ÎN JURUL LUMII

● **497 000 ÎNTREPRINDERI NOI.** Acesta este numărul întreprinderilor create în fosta R.D. Germană în primele șase luni ale anului. În aceeași perioadă, 12 300 întreprinderi și-au închis porțile. Potrivit informațiilor furnizate de Oficiul federal de statistică din Wiesbaden, jumătate din noile întreprinderi au apărut în sectorul comerțului și al serviciilor.

● **BASTION ECONOMIC.** Economia Marii Britanii înregistrează o scădere prelungită (conservatorii sînt alarmați de această situație) iar cea a Germaniei un avînt. În cursul anului trecut, Germania a depășit ritmurile preconizate de creștere a PMB-ului și a devenit lider în exportul mondial (421 miliarde dolari). Germania a finalizat anul 1990 cu un sold activ al balanței comerciale — 92 miliarde mărci. Sînt realizări remarcabile, mai ales dacă se au în vedere „greutățile financiare“ ale reunificării.

● **CONFORM DECRETULUI.** Polițiștii bulgari au căpătat dreptul de a recurge la folosirea tunurilor de apă și cu aer, a bastoanelor cu șoc electric, gloanțelor oarbe, de cauciuc sau de plastic, a ciinilor, cailor și vehiculelor blindate împotriva participanților la acțiuni ce pun în pericol sau prejudiciază ordinea publică, drepturile și libertățile cetățenilor și proprietatea publică sau particulară. Decretul Consiliului de Miniștri al Bulgariei specifică că mijloacele auxiliare pot fi utilizate numai cînd forța fizică, inclusiv artele marțiale, s-au doevdit a fi ineficiente.

● **LEGITIMITATE.** Pentagonul este de părere că avioanele „F-15“ sînt legitime pentru Israel și „F-16“ sînt legitime pentru Egipt, dar despre avioanele sovietice „MIG-29“ se spune că nu sînt la fel de legitime pentru Siria, întrucît aceste aparate ar reprezenta o amenințare pentru Israel. Majoritatea membrilor Congresului american se pare că sînt în favoarea strategiei lui Bush de a vinde arme prietenilor.

ENIGMELE TERREI

PIRAMIDA LUI KEOPS ÎȘI DEZVĂLUIE TAINELE

Celebra piramidă a lui Keops este considerată una dintre cele mai exacte, dar și misterioase construcții ridicate pînă în prezent de mîna omului. Nenumărați oameni de știință au încercat, de-a lungul timpului, să pătrundă misterul piramidei, dar toate încercările lor au fost sortite eșecului. „Camera cunoașterii" a rămas pe mai departe învăluită în mister.

Dar iată că, de curînd, arheologul și esoistul german Siegfried Wachsman a făcut două descoperiri științifice extraordinare: a putut aduce, în premieră absolută, o dovadă fotografică a existenței ieșirii nordice, nedescoperită pînă atunci, și a culoarului de aerisire a camerei regale, după ce a observat că dimensiunile admise ale piramidei erau false și îi induceau pe cercetători în eroare. La capătul a 20 de ani de investigații științifice, Wachsman a stabilit că unitatea de măsură utilizată la efectuarea acestor calcule este cu două zecimi mai mare decît cea cunoscută pînă acum. În aparență minimă, diferența a permis efectuarea unor descoperiri decisive. Wachsman a stabilit înălțimea piramidei lui Keops la 146 de metri, iar lungimea la 230 de metri. Aceste cifre i-au permis savantului german să calculeze unghiuri de înclinație complet noi pentru căutarea ieșirilor și camerelor ascunse, el reușind să pătrundă secretul acestui monument unic.

Wachsman a studiat în ultimele luni ale cercetărilor întreprinse în zonă 900 de fotografii luate în mod riguros în zona Gizeh-ului, a examinat hărțile arheologice speciale ale orașului Cairo și a animat, folosind desene de epocă, un sistem geometric, datînd de pe vremea Egiptului antic. Astfel i-au fost relevate structurile ascunse ale arhitecturii piramidale. Ieșirea septentrională a gurii de aerisire nu măsoară decît cîțiva centimetri și se află amplasată pe „zidul morții", pe care nimeni nu a putut să-l escaladeze pînă în prezent. **Wachsman susține că au mai rămas încă două camere nedescoperite: cea în care se află mumia lui Keops și cea denumită a Cunoașterii.** Conform tradiției, această cameră ar trebui să conțină paharul care se pliază fără a se sparge și metalul care nu ruginește. Și, în afară de acestea, însemnări prețioase despre matematică, geografie, fizică, astronomie, tratate despre pietrele prețioase.

O echipă germano-egipteană formată din 14 cercetători, aflată sub conducerea lui Wachsman, a declanșat asaltul secretelor piramidei, începînd de la baza acesteia, folosind cele mai moderne mijloace științifice. Cercetătorii sînt deja sponsorizați — deocamdată cu 150 000 DM — dar există și alte oferte. Iar o agenție TV și-a asigurat drepturile exclusive asupra filmărilor pe parcursul cercetărilor.

ȘERBAN FILIP

CALVARUL ADOLESCENTELOR

Cu rușine și disperare Alexandra și Adeline s-au reîntîlnit la Marseille, Franța, pentru începutul anului școlar. Cele două adolescente, în vîrstă de 16 ani erau înspăimîntate că și în anul acesta șantajul va continua și nu îndrăzneau să spună nimănui că doi băieți de 18 și 20 de ani le tîrau într-un groaznic coșmar: să facă strip-tease pentru băieți de vîrsta lor. Liceenele blonde, inseparabile ca gemenele, făceau parte din familii onorabile. Părinții Alexandrei sînt comercianți, iar ai Adelinei funcționari la poștă. Într-o zi, fetele au făcut cunoștință într-o cofetărie cu Gilles și Jean-François care nu se diferențiau prea mult de colegii lor. Gilles învăța la un liceu tehnic, iar Jean-François lucra la un ziar, prezentînd că este fotograf. Acesta a povestit fetelor că a fost în Irak în timpul războiului din Golf, subjugîndu-le cu istoriile sale. Făcîndu-le complimente, le-a sugerat să devină manechine sau actrițe și le-a propus să le facă fotografii. Le-a invitat la el și le-a vorbit de prietenul său Gilles, agent publicitar interesat de modele... Naivele au acceptat invitația, au fost tratate cu alcool și în efervescența băuturilor au fost fotografiate nud. Cîteva zile mai tîrziu, Jean-François a început să le amenințe că va publica fotografiile lor în reviste „speciale", dacă nu se supun pretențiilor sale. Alexandra și Adeline s-au văzut forțate să participe la ședințe strip-tease în fața „clienților" și de teamă nu au spus nimic părinților. Acasă,, fetele aveau comportamentul ciudat: plîngeau fără motiv, erau neliniștite sau se cufundau în tăceri apăsătoare. La întoarcerea din vacanță, mai precis la începutul lunii septembrie, gîndindu-se că oroarea va începe, Alexandra și Adeline s-au decis să mărturisească totul părinților. Chiar în acea zi, tatăl Alexandrei s-a prezentat la comisariat și imediat a fost deschisă o anchetă. Fapta celor doi înseamnă șantaj, proxenetism și pentru comiterea acestui delict vor răspunde în fața justiției. După cinci luni, în sfîrșit, coșmarul adolescentelor s-a terminat.

MANUELA SPĂTARU

Paznicul automat

Recent un nou sistem de pază și control al locuințelor prin telefon a început să se răspîndească în Germania. Este vorba de sistemul a cărui denumire — Temex — reprezintă prescurtarea cuvintelor englezești „telemetry exchange" care au semnificația comunicării telemetrice. Noul sistem se bazează pe transmiterea prin cablurile telefonice pe frecvențe înalte pentru a nu deranja convorbirile, a unor semnale de alarmă în cazul violării prin efracție a locuințelor, a producerii unui incendiu, a spargerii conductelor de alimentare cu apă sau a celor de încălzire. În multe orașe prin intermediul acestui sistem se efectuează „citirea" contorului de energie electrică, de gaze sau a apometrului, poate fi controlată funcționarea lifturilor și a instalațiilor de condiționare a aerului. Durata unui semnal este de trei pînă la șapte secunde. Semnalele ajung la 700 de posturi de dispecerat la care sînt conectate circa 6 000 de apartamente și case. Trebuie menționat că în prezent există peste 30 milione de numere de telefon. Sondajele efectuate evidențiază faptul că numărul celor care doresc să se racordeze la acest sistem crește de trei ori la fiecare șase luni. În imaginea alăturată este prezentat unul din punctele de legătură ale dispeceratului „Temex".

GLOB magazin
SUPLIMENT PENTRU TOATE VÎRSTELE

TELEX • TELEX

■ **Noi tehnologii bazate pe cercetarea relațiilor dintre specii urmează să fie aplicate în agricultură, silvicultură și pomicultură. Rod al inteligenței creatoare a specialiștilor japonezi, feromonii sau alți mesageri chimici vor permite reducerea folosirii pesticidelor sau a insecticidelor convenționale. Autoritățile de la Tokio intenționează să promoveze acest proiect pe baza unei cooperări internaționale, în beneficiul păstrării stării de sănătate a terenului agricol.**

■ **Există plante capabile de a capta din aerul ambiant elemente azotate necesare creșterii lor. Lucerna, soia, fasolea sau trifoiul, precum și toate leguminoasele fac acest lucru spontan, scutindu-i pe cultivatori să mai achiziționeze îngrășăminte costisitoare și poluante. Rădăcinile acestor plante fixează direct azotul atmosferic prin intermediul bacteriilor care trăiesc în simbioză cu ele. Biologii încearcă în prezent să extindă această proprietate și la alte plante cultivate. Vor reuși ei oare? Dacă da, atunci multe din alimentele pe care omul le folosește în hrana sa vor fi curate, neinfestate de îngrășăminte.**

■ **În India s-a reușit pentru prima dată să se obțină la trei specii de bambus flori și semințe de la mlădițele ținere cultivate în vitro. În acest scop s-a utilizat un mediu de cultură complex, pe bază de lapte de cocos în care au adăugat o citokinină cunoscută pentru acțiunea sa favorizantă dezvoltării plantelor. Cultivarea în vitro va permite obținerea rapidă și masivă a speciilor cu cea mai mare valoare economică și selecționarea de noi varietăți de bambus care să prezinte avantaje deosebite: soliditate și elasticitate a tulpinei, viteză mare de creștere, conținut bogat de substanțe nutritive, rezistență la boli.**

■ **Hoazni este o pasăre exotică. Ea are și o poreclă — „pasărea care pute", datorită mirosului de bălegar pe care îl degajă. Intrigați de acest miros, cercetătorii neozeelandezi, americani și scoțieni au investigat pasărea hoazni și au aflat că rumegă și posedă un stomac asemănător cu acela al unei vaci. Pasărea hoazni se hrănește exclusiv cu frunze, sistemul ei digestiv funcționînd datorită unei fermentații bacteriene.**

■ **În regiunea premontană Zailiski Alatau (Kazahstan) funcționează un nou complex cosmofizic. Cele patru detectoare instalate, proiectate și construite de specialiștii Kazahi, au menirea de a înregistra așa-numitele averse atmosferice de particule cosmice de pe arii întinse. Este vorba de mai multe milioane de particule elementare ajunse pînă în apropierea pămîntului și căzute pe suprafețe mari. Va fi posibil să se înregistreze anual sute de astfel de evenimente cosmice. Noul centru destinat cantării ploii cosmice se adaugă celor existente din Iakutsk, Australia și Japonia.**

TELEX • TELEX

Cele mai mari falsificări din toate timpurile

SCRISORI DE DRAGOSTE

2. WILLIAM HENRY IRELAND (1777 — 1835)

Fiul unui pictor londonez și admirator al lui Shakespeare, tînărul Ireland, la vîrsta de 19 ani, „descoperă" într-un cofanc de țară englezesc o extraordinară comoară: Scrisori de dragoste ale lui Shakespeare către iubita lui, o nouă versiune a „Regelui Lear", un fragment din „Hamlet" diferite alte documente și acte. Dar și, două „pierdute" și complet necunoscute piese Shakespeare. „Vortigern" cu piese de dragoste din timpul cuceririi saxone, și Henric al II-lea amîndouă scrise de mînă de Marele Bard. Mulți învățați, inclusiv James Boswell, le-au examinat și au fost entuziasmați. „Vortigern" a fost reprezentată în 1796, dar după aceasta dubii au început să apară în rîndul spectatorilor de la Drury Lane Theatre care au început să urle și să fluiere pînă la sfîrșitul reprezentației. A fost o reprezentație unică a piesei (aceasta fiind huiduită chiar în seara premierei).

În mai puțin de un an, Ireland avea să recunoască că întreaga colecție de „descoperiri" era un fals, inventat și scris de el pe hîrtie veche colorată cu vopsele speciale pentru a conferi o și mai mare vechime. Ireland nu a fost pedepsit în alt fel decît prin disprețul furios al criticilor atunci cînd a publicat cîteva romane.

I. TABĂRĂ

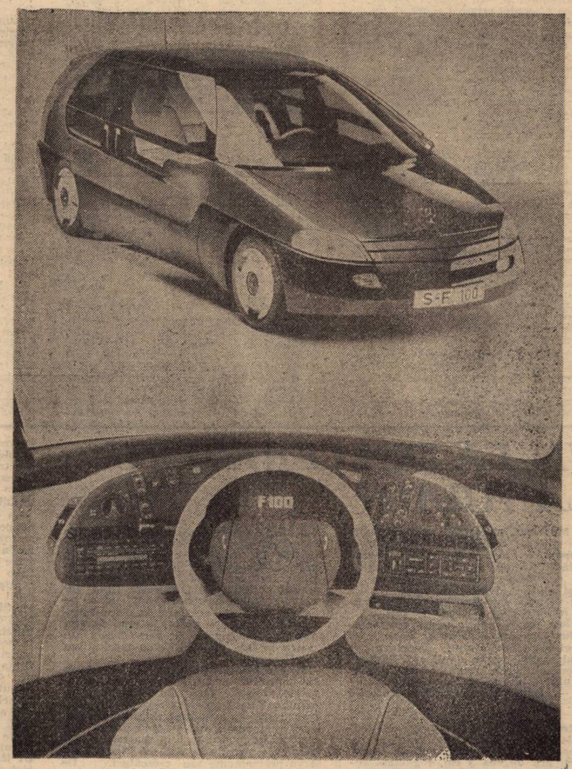

Rémy Julienne, „ucigașul de mașini" sau „prințul cascadorilor"?...

Cu două roți rulînd în viteză pe parapetul unui pod, viața pare interesantă, nu-i așa? Dar să fim bine înțeleși: nu cu două roți de bicicletă sau motocicletă, ci cu cele ale unei mașini inclinate la 45 de grade... peste abis! Este una din cascadele cu totul deosebite pe care Rémy Julienne, „prințul cascadorilor", cum îl răsfață presa franceză, a pus-o la punct pentru un film cofinanțat de Volswagen. Într-o altă secvență a aceluiași film, un VW Golf trebuie să ruleze, conform scenariului, cu 180 km/h în... mașarier: pentru aceasta, Rémy a demontat motorul plasîndu-l apoi în spate, postul de pilotaj fiind amenajat în locul unuia din scaunele banchetei posterioare. O astfel de „inovație" este amuzantă, atîta vreme cît bieții automobiliști... normali, nepreveniți, privesu aiuriți cum sînt depășiți pe autostradă — în timpul probelor tehnice — de un automobil accelerînd nebunește în mașarier...

Cîte mașini a preparat, cîte a sfărîmat acest cascador? Nici el nu le-a numărat, dar se pare că, în total, ele sînt de ordinul miilor. Adică atîtea cîte a fost nevoie pentru realizarea cascadelor care îl au drept autor în cele peste 900 de filme artistice sau publicitare. Un Citroën Visa sare de pe un portavion pe un submarin, un Peugeot 205 percutează un tren în plină viteză, cascadele din filmele „Un amour de Coccinelle", „La Grande vadrouille" sau din seria „James Bond", toate, de peste 25 de ani, îl au drept inventator și unic executant pe Remy Julienne! Cînd producătorii lui James Bond decid realizarea unui nou film, apelează la acest as al șaiilor cu mai bine de doi ani înainte de începerea filmărilor.

Pentru fiecare „centimetru" de acțiune, Rémy desenează, studiază cu creionul pe hîrtie, apoi în atelierul mecanic, împreună cu echipa sa de tehnicieni, examinează posibilitățile concrete de realizare și, mai ales, riscurile, pornind de la cele mai vizibile pînă la cele aproape imposibile dar, totuși... riscuri! Desceri, scenariul filmelor e modificat pentru a include și ideile sale trăznite — nu puține, și absolut originale! Ideile îi pot veni în cel mult cîteva zile și nopți, însă realizarea durează multe luni de pregătiri tehnice dintre cele mai minuțioase. Spre exemplu, în filmul „E voie să ucizi" (titlul original „Permis de tuer"), tot din seria „James Bond", enormul camion-cisternă înaintează în viteză, în echilibru pe roțile din stînga, apoi se „cabrează" pe cele două osii ale punții motoare pentru a traversa un zid de flăcări (vezi foto). Lesne de privit și de povestit! În realitate, a fost nevoie să fie montate veritabile trenuri de aterizare escamotabile — ca la avioane! — sub uriașul autotractor. Au fost distruse opt „Mack and Keenworth" (camioane grele americane) în timpul pregătirilor pentru filmare! Pentru a traversa zona incendiului, a trebuit ca autotractorul să fie supraînălțat cu verine (cricuri) hidraulice speciale și totul să fie pus în mișcare de un motor Diesel special, de 1 000 CP. În total, doar pentru această secvență, mai bine de trei luni de muncă încordată!

Pentru imensa activitate de creație, organizare și pregătire tehnică, Rémy Julienne și-a construit propriul său „Centru tehnologic pentru cascade", la Cerny, Franța, cu o suprafață de 80 ha, avînd piste de încercare și 2 000 m² de ateliere mecanice. Desigur, toate astea presupun o respectabilă cifră de afaceri, 70 la sută din aceasta fiind realizată în afara granițelor Franței, în Europa, Japonia și Statele Unite. Este adevărat, atunci cînd acest „ucigaș de mașini" calcă pragul constructorilor de automobile este privit „ca o ciumă", după cum singur o recunoaște. Dar ce așteaptă el de la constructorii de automobile? Să enumerăm doar cîteva din sugestiile lui, care ar micșora considerabil cifra accidentelor rutiere din întreaga lume: un sistem ABS (de antiblocaj al roților) pentru toate vehiculele de serie, nu doar pentru cele „grand luxe"; scaune *fixe*, solid ancorate de caroserie, și pedale și volan *reglabile* (în prezent, la toate mașinile din lume este exact invers!); centuri de siguranță mai largi; o normalizare internațională a tuturor sistemelor de comandă, începînd cu comenzile legate de siguranța conducerii și traficului — avertizoare, faruri, semnalizatoare de direcție etc.; caroseriile să fie ranforsate cu arce de securitate încorporate. Și ar mai fi, desigur, multe altele, ceea ce dovedește că între pistele de realizare a cascadelor și pistele de încercări ale constructorilor nu există, practic, nici o deosebire! Cu toate acestea, Rémy Julienne nu încetează să avertizeze că *prudența* l-a învățat cum să prevadă și să evite *toate* riscurile. Sau, cu alte cuvinte, „cascadele" involuntare petrecute în fracțiunile de secundă ale oricărui accident rutier dovedesc nu numai ignoranță, ci, indeosebi, inconștiență. Și e păcat, pentru că „filmele" accidentelor reale nu rulează decît pe ecranele... poliției, spitalelor sau tribunalelor. Asta, în cel mai fericit caz...

ADRIAN HOAJĂ

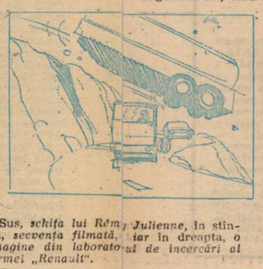

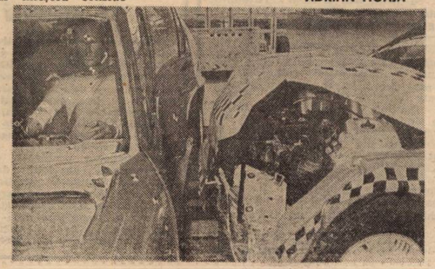

Sus, schița lui Rémy Julienne, în stînga, secvența filmată, iar în dreapta, o imagine din laboratorul de încercări al firmei „Renault".

MERCEDES-BENZ ÎN OFENSIVĂ

Noul model Mercedes-Benz posedă, după cum se poate observa și în fotografie, toate atributele unei mașini a viitorului. Deocamdată, el rămîne un vehicul experimental, rod al inteligenței creatoare a proiectanților și constructorilor celebrei firme germane. Cercetătorii concernului Daimler-Benz au folosit idei fundamental noi la realizarea modelului F 100, care de multe ori s-au situat la limita fezabilității. Prototipul este un indiciu extrem de sugestiv pentru genul de mașini care vor circula peste numai cîțiva ani pe autostrăzile lumii.

În afară de cele patru roți, respectiv patru uși ale sale, modelul F 100 nu mai are nimic în comun cu toate tipurile de mașini construite pînă în prezent. Nu este nici o exagerare! Spre exemplu, pentru a intra în mașină, șoferul are de ales între cele două uși din față, deoarece locul său seamănă cu un tron ultramodern instalat în mijlocul vehiculului. Realizatorii prototipului își justifică această opțiune printr-o securitate sporită asigurată șoferului, căruia îi va fi indiferent pe ce ușă va ieși, nemaifiind deloc afectat de trafic. Și statisticile, occidentale susțin această opțiune. Suprafața geamurilor este net superioară modelelor anterioare, asigurînd un procentaj de vizibilitate deosebită — de 99,9 la sută. Oricum, în cazul unor ploi torențiale, sistemul clasic de ștergere a parbrizului ar fi responsabil de un eventual accident. Așa că a fost pus la punct un sistem automat de ștergere a parbrizului doar în față și în spatele șoferului, iar în cazul în care soarele pătrunde din toate direcțiile, un ansamblu de celule solare încorporat în acoperișul mașinii veghează ca temperatura în interior să nu o depășească pe cea exterioară. Acest sistem a fost pus la punct de unul din „creierele" concernului AEG. Celulele solare produc suficientă electricitate pentru a menține în stare de funcționare instalațiile de aerisire a vehiculului chiar și atunci cînd motorul este oprit.

Biblioteca magazin de proză scurtă

RĂZBOIUL CU ZORFII (II)

de STAN DRYER

în traducerea lui MIHAI-DAN PAVELESCU

Mesaj Rețeaua Megalo
6 iulie 1977
De la : W.S. Halson
Către : P.T. Warrington
Referitor la : Certificatul anexat

Felicitări, Căpitanul Flotei ! Sînt încîntat să transmit teleimprimantei voastre o copie a certificatului tău, pe se poate înrăma și pune pe perete. Te rog să observi că reprezintă un minunat exemplu de artă generată de calculator, un proiect la care doi oameni ai mei lucrează de vreo șase luni.

Îți transmit de asemenea și regulamentul Războiului pentru Două Persoane, o versiune a jocului original realizată tot de Hazeldorf. Pînă acum, jocul a fost posibil numai împotriva unei flote de nave Zorfe aflate sub controlul lipsit de imaginație al calculatorului. În jocul de două persoane, un jucător comandă **Răzbunătorul**, iar celălalt flota Zorf. Terminalele jucătorilor se pot afla oriunde, atîta timp cît sînt conectate la calculatorul central. Astfel un jucător se poate găsi în California, iar celălalt aici, în New York.

Mesaj Rețeaua Megalo
13 iulie 1977
De la : P.T. Warrington
Către : W.S. Halson
Referitor la : Pieirea navei de luptă **Răzbunătorul**

Porc pămîntean ! Eu, Parker, Împărat, Comandant și Șef al Hoardelor Zorf, te anunț ! Mîine după-amiază, la orele 14 00, voi începe distrugerea tuturor porcilor umanoizi, decadenți, din galaxia mea. Fii la consola ta la ora stabilită ! Ești prevenit, dar sortit pieirii.

Mesaj Rețeaua Megalo
15 iulie 1977
De la : W.S. Halson
Către : P.T. Warrington
Referitor la : Războiul cu Zorfii din data de 14.07 a.c.

Park, băiete, cred că s-a ivit o problemă. Jocul de ieri a fost extraordinar și trebuie să te felicit pentru modul cum ai manevrat forțele Zorfilor. A fost permanent pe muchie de cuțit, și dacă n-aș fi fost înfipt pe picioare, mișcarea ta tactică disperată din final m-ar fi distrus. Însă atunci cînd ți-ai lansat toate cele douăsprezece mii de torpile apocaliptice, eu eram în siguranță la o bază stelară, protejat astfel de puternicele ei ecrane energetice. Atacul tău n-a reușit să distrugă decît rămășițele propriilor tale forțe.

Din nefericire, lansarea simultană a douăsprezece mii de torpile, a dus la o supraîncărcare serioasă a sistemului nostru de calculatoare. Războiul cu Zorfii are prioritate A-1, ceea ce înseamnă că orice altă utilizare a rețelei este suspendată pînă la încheierea calculelor Zorf. După cum poate ai observat, au fost necesare aproximativ patruzeci de

minute ca să calculeze traiectoriile torpilelor prin galaxie, să determine punctele de impact și să afle raza de distrugere a fiecărei explozii. În mod normal, asemenea supraîncărcări se reglează prin reducerea volumului operațional în Centrul de Calculatoare. Ieri la ora trei și jumătate, Calculatorul tipărea cecurile pentru întreaga secție. Mica întîrziere cauzată de jocul nostru a dereglat programul foarte strict al acestei operații. Drept urmare, toate cecurile de la R la Z n-au fost tipărite la timp și n-au mai reușit să prindă zborul spre Coasta de Vest. Acesta este motivul pentru care astăzi nu ți-ai primit cecul. Regretabil, tot acesta este și motivul pentru care șeful de secție, Talling, și contabilul Corporației Westland n-au încasat chenzinele. Deși poate că ești mai familiar decît mine cu personalitățile din Centrală, bănuiesc că acești doi domni ar fi fost încîntați să-și primească cecurile. Sînt convins că, dacă acest mic incident va declanșa o anchetă, vei face tot ce-ți stă în putință pentru a sublinia faptul că programul Războiului cu Zorfii a fost deja modificat ca să permită doar lansarea a zece torpile simultan. Astfel, incidentul de ieri nu se va mai putea repeta niciodată.

Mesaj Rețeaua Megalo
18 iulie 1977
De la : P.T. Warrington
Către : W.S. Halson
Referitor la : Programul de dezvoltare Zorf.

Bill, bătrîne : Ai avut dreptate în privința reacției Șefului și Contabilului. Rahatul cel mare este că s-au înființat vreo duzină de comisii ad-hoc pentru a ancheta orice, de la ineficiența generală și pînă la detaliile operării Centrului de Calculatoare. Cineva a pomenit imediat de Războiul cu Zorfii. (Eu cred că era J.L., încercînd să-și salveze scaunul.) Vineri după-amiază, Westland a intrat trăsnind și fulgerînd în biroul meu, ca să pună o mie de întrebări despre programele noastre și costurile determinate de rularea Războiului. Am încercat să-l conving să încerce jocul, dar era prea nervos ca să asculte de rațiune. Mi-a dat o oră timp în care să alcătuiesc un referat complet asupra programului de lucru și a plecat, tunînd, în aripa executivă. Mă tem că noi doi am fi fost într-un mare rahat, dar am avut o baftă extraordinară.

După plecarea lui Westland, m-am dus la toaletă, să iau cîteva aspirine, ca să mă calmez. Și cu cine crezi că m-am întîlnit chiar la ușă ? Cu amiralul Venerate. Noi doi sîntem amici vechi, de pe vremea Comisiei de Anchetă Potlatch, acum vreo opt ani. La momentul respectiv, dovedisem că nu exista nici o neregulă în faptul că Megalo primise contractul pentru rachete Potlatch. Venerate demonstrase că Marina nu făcuse nimic ilegal. Eu am fost promovat în actuala funcție, iar Venerate în cea de Amiral.

— Ce te-aduce pe la noi ? l-am întrebat, încercînd să afișez nepăsarea unui executiv fericit.

— Mi-au arătat ultimele gunoaie, a pufnit el. Băieții voștri ar trebui să știe că nu mă pot vrăji cu jocuri de antrenament naval.

Am rînjit și-am bolborosit niște banalități despre nenumărații experți disponibili în Corporația Megalo și despre abilitatea lor de-a răspunde cu promptitudine oricărei provocări tehnice.

— Ce dracu', a replicat amiralul, eu nu vreau experți tehnici. Vreau un sistem funcțional.

UN EXTRATERESTRU LA ARAD?

Martorul întîmplării care urmează este ofițer, militar de carieră. Presupun că acesta este motivul care l-a sfătuit să nu popularizeze pînă acum o întîmplare ieșită din comun și, același motiv îl obligă și azi să ne roage să nu-i deconspirăm identitatea. Deși întîlnirea cu o ființă stranie a avut loc cu 9 ani în urmă, relatarea faptelor este mereu actuală, întrucît concretețea contactului, imaginea și faptul în sine rămîn uimitoare. Fără a interveni prea mult în relatarea ofițerului — oricum nu în esența relatării —, transcriu mărturisirea domniei sale :

„Într-o duminică a iernii anului 1982 am plecat în control la un obiectiv militar aflat la periferia orașului Arad. Zăpada era de cca 3 cm, înghețată superficial. Atmosfera transparentă. Temperatura de 3—4 grade Celsius. Ora 10,30. Observația s-a făcut privind spre Nord. Drumul spre obiectiv era paralel cu un dig aflat în apropierea rîului Mureș, iar în partea opusă se întindea o cîmpie netedă. La circa 1,5 km de ultimele case, drumul sfîrșea brusc la o cotitură a digului. Pînă am ajuns în acest loc nu am sesizat absolut nimic deosebit. Cînd am ajuns la finele drumului am urcat pe dig, în marginea acestuia, la circa 7 metri depărtare am observat vreo 5 ciini dispuși în semicerc la aproximativ un metru în fața unei ființe cu totul și cu totul stranii.

Mi-a atras atenția acea ființă. Avea cel puțin un metru înălțime, cu capul foarte alungit, fără proeminențe sau orificii. Torsul era extrem de lung în comparație cu membrele de nu mai mult de 25 cm, aproximativ egale între ele atît ca lungime, cît și în diametru. La membrele superioare nu am putut observa proeminențe sau crescături. De asemeni nu am observat ca ființa aceea să trădeze elemente care i-ar fi identificat sexul — masculin sau feminin. Corpul era acoperit în întregime cu ceva imposibil de definit, de culoare negru **absolut**, ceva inexistent în natură, în spectru. Era ceva „mat", ca un fum. Culoarea în sine era foarte șocantă, cum n-am mai văzut niciodată și imposibil de uitat.

La apariția mea, cîinii, fără să latre, au pornit alergînd spre oraș, iar ființa stranie s-a îndepărtat spre rîu. Alergarea ființei era uimitoare : combinație între pași și salturi de cangur. În acest timp nu auzeam nici un zgomot, cu excepția crustei de gheață de deasupra zăpezii cedînd uneori sub greutatea acelei ființe. Urmele lăsate nu erau de pași omenești, ci asemeni unui cerc mult turtit. Rîul fiind cu un debit mic de apă la acea dată, iar albia lui adîncă de 2,5 metri, m-au făcut să nu mai pot urmări ființa aceea stranie. Fascinat și uimit, dar și puțin speriat, mi-au trebuit 1—2 minute să mă reculeg și să pornesc pe urmele straniei apariții. Timp de două ore am căutat în crîngul din malul albiei, fără să reușesc să mă pun pe urmele ei. În mod cert însă, în apă nu a intrat, deoarece plaja de aproape 10 metri lățime nu prezenta urme, iar zăpada aici era neînghețată, nisipul era neted. Am descoperit apoi că în locul unde stătuse acea ființă stranie mirosul era foarte puternic, înțepător, de clor, dar după două ore, revenind, mirosul de clor se transformase în miros puternic de ozon. Aici am găsit urmele pașilor clar imprimate...

M-a obsedat întîlnirea multă vreme, și mai ales condiția în care ea a avut loc, adică, prin claritatea vremii și pustiul din jur nici un observator nu putea fi victima unei iluzii. Vă fac precizarea că nu cred în fantome, draci, omulești extratereștri, îngeri ori alte ființe de același fel, la fel cum — chiar dacă am văzut cu ochii mei și cu o certitudine absolută —, nu cred nici în OZN-uri ! Dacă găsiți vreo explicație sau în lecturile d-stră ați mai întîlnit ceva asemănător, vă rog să-mi comunicați...".

Relatarea vă aparține. Explicațiile sînt conținute în însăși mărturisire. Dacă ar fi să am vreo îndoială, atunci aceasta nu poate fi provocată decît de d-stră însivă. Dar nu e cazul. Părerea mea ? Foarte simplă : Din cînd în cînd pe cer apar obiecte zburătoare neidentificate și de asemenea, din cînd în cînd apar pe pămînt ființe stranii neidentificate ! Pînă cînd obiectele și ființele neidentificate ne vor deveni familiare, păstrați-vă convingerea privilegiului de a fi unul din foarte puținii români care au văzut cu ochii — probabil ! — un extraterestru...

ION ȚUGUI

FEPER S.A.

FEPER S.A. — pune la dispoziția celor interesați următoarele produse :

- **Case electronice de marcat autohtone**
- **Rețele de case de marcat (4—16 case legate de un singur calculator IBM PC)**
- **Reclame luminoase dinamice de diverse dimensiuni**
- **Plottere compatibile HEWLETT-PACKARD și HOUSTON INSTRUMENTS, format A 2 sau A 0, 6 culori**
- **Mobilier industrial, accesorii tehnică de calcul :**
  - **masă tehnică de calcul**
  - **dulap de scule**
  - **dulap metalic tip vestiar**
- **Bunuri de larg consum :**
  - **echipament electronic pentru developare foto**
  - **suport pentru uscat rufe**
  - **container modular pentru depozitare componente și scule**

FEPER S.A. asigură instalare și service în perioada de garanție și transport contra cost.

LIVRARE imediată la sediul întreprinderii : Bdul Dimitrie Pompei nr. 8. Telefon : 88 63 95 ; 87 67 14 ; 88 42 65. Fax : 87 44 98. Telex : 10 895 ; 10 691.

SPORT UNIVERS

GENOA, O ECHIPĂ CARE A FĂCUT EXCES DE ZEL

Mi-a făcut o deosebită plăcere revederea, chiar dacă doar prin intermediul televiziunii, după aproape un an și jumătate a frumosului stadion din Genova, stadion pe care m-am aflat și eu, împreună cu alți confrați, cu ocazia ultimei ediții a Campionatului mondial de fotbal. Atunci, ca și miercuri, un stadion arhiplin care și-a susținut echipa favorită fără nici o rezervă, și cu un „amore infinito", cum scria pe o eșarfă uriașă. Pentru Dinamo a fost un meci greu, dar după părerea mea nu mai greu decît întîlnirea anterioară cu Sporting. Și, cu toate acestea, comportarea lor a lăsat de dorit, din motive care îmi scapă. Dacă în primul tur al Cupei UEFA, Dinamo a pierdut în deplasare doar cu 1—0, după o bună partidă, miercuri, dinamoviștii au capotat pur și simplu în fața unei echipe foarte decise și pline de zel, aș spune, care a făcut pur și simplu... exces de zel. De ce ? Foarte simplu. Genoa a început în forță și după nici o jumătate de oră conducea cu 2—0, ceea ce nici în visele cele mai negre ale conducerii clubului Dinamo nu se putea închipui. Zeloși și hotărîți să tranșeze victoria fără drept de apel, jucătorii genovezi au înscris și al treilea gol curînd după debutul celei de-a doua reprize. Ei bine, făcînd efectiv exces de zel, ei vor înscrie și al patrulea gol, de data aceasta însă nu în poarta lui Stelea, ci în propria poartă. Un gol, care cred că este o adevărată butelie de oxigen pentru dinamoviști în perspectiva partidei retur de la București. Și explicația e simplă : un 3—0 la Genova ar fi însemnat un efort supraomenesc pentru dinamoviști cărora le-ar fi trebuit un scor de cel puțin 4—0 la București, pe cînd așa, un 3—1, chiar dacă e un scor sever, nu necesită decît un efort de 2 goluri și acest lucru pare destul de rezonabil de realizat gîndindu-ne la partida retur cu Sporting. Știu, partidele nu seamănă între ele, acesta este un truism. O altă zicală spune însă că în fotbal, balonul e rotund și orice e posibil. Despre joc, ce să spunem ? Italienii se plîngeau înainte de partidă că încep jocul slab, dar că finalurile le aparțin. Lucrurile cu Dinamo au fost exact pe dos. Iar Dinamo care cîștigă multe partide datorită unui bun joc de mijloc, a abandonat complet această tactică la Genova. Gerstenmajer care în partida cu FC Brașov a înscris poate cel mai frumos gol de pe continent în acest an, nu au reușit nimic miercuri. Să fie acesta un complex de care nu o să scăpăm multă vreme, și anume jocuri excelente acasă și foarte slabe în deplasare ? Nu știu. Știm doar că, într-o vreme, Steaua scăpase de acest complex. Și, aproape de Steaua, îmi pare rău că în momentul cînd revista noastră se calandrează nu sîntem în posesia rezultatului din partida ei cu Real Gijon. Sperăm să vedem un joc de calitate.

SENNA, CAMPION MONDIAL LA FI

După GP din Japonia brazilianul Ayrton Senna este campion mondial la automobilism Formula Unu, asta după ce a terminat cursa pe locul 2, în vreme ce Nigel Mansell, britanicul în care se puneau atîtea speranțe, singurul care îl mai putea detrona pe brazilian, a abandonat după 9 ture. Toată lumea se aștepta să fie invers. Senna să abandoneze și Nigel să cîștige ! Cu o cursă înainte de finalul acestei ediții a CM, Senna are 22 de puncte în plus față de Mansell, ocupantul locului doi, și a scăpat de stres. Atît de bine încît își permite să arunce cîteva săgeți și spre fostul președinte al FIA, dl. Balestre, care a dus „o politică automobilistică" destul de curioasă, spune Senna. Și o fi știind el ce spune pentru că nimic nu e perfect pe lumea asta.

GEORGE CUȘNARENCU

Cartea Recordurilor Naționale vă așteaptă

Stimați cititori, inițiativa noastră de a alcătui și edita CARTEA RECORDURILOR NAȚIONALE a prins deja contur. Vă așteptăm cu toate curiozitățile pe care imaginația dv. le-a materializat, sau cu circumstanțe deosebite ale vieții : coincidențe ale datei de naștere, gemeni, longevitate în mariaj, număr record de divorțuri, operații spectaculoase, accidente curioase, colecționari din toate domeniile, invenții și inovații ciudate, dovezi de îndeminare sau răbdare ieșite din comun, talie deosebită etc. Nu uitați să menționați data nașterii, alte detalii utile și o fotografie.

Vă așteptăm cu încredere !

HOROSCOP

Săptămîna 28.10 — 03.11

BERBEC (21.03—20.04)

Luni : Traversați o stare de incertitudine și de căutări.
Marți : Marte vă induce o tendință acută spre conflicte.
Miercuri : Insistențele unei femei-Scorpion vă copleșesc.
Joi : Ziua norocoasă, care vă scoate din letargie.
Vineri : Suportați cu greu reacțiile critice ale colegilor, polemici și conflicte minore.
Sîmbătă : Un puternic stimulent psihologic vă reechilibrează psihic.
Duminică : Aduceți un ajutor prețios unui amic disperat.

TAUR (21.04—21.05)

Luni : Soarele vă influențează din plin. Succese pe toate planurile.
Marți : Ritmul activității crește brusc, puternice motivații materiale.
Miercuri : Vă obsedează visul din timpul nopții.
Joi : Jucați fără ezitare la loterie.
Vineri : Zi furtunoasă, plină de reacții temperamentale.
Sîmbătă : Liniștea sufletească mult dorită o dobîndiți doar în singurătate.
Duminică : Noi afaceri se întrevăd în urma unor întîlniri vechi amici.

GEMENI (22.05—21.06)

Luni : Vă este solicitată din plin înțelepciunea creatoare.
Marți : Un proiect se naște din inițiativa dv. Nu abandonați.
Miercuri : Puternică activitate erotică, multă tandrețe și sinceritate.
Joi : Mare șansă de reușită profesională de excepție.
Vineri : Scadența unei datorii mai vechi.
Sîmbătă : Tatonări insistente pentru o nouă afacere.
Duminică: Excese afective și sexuale.

RAC (22.06—22.07)

Luni : E cazul să fiți mai îndrăzneț pe toate planurile.
Marți : Nu vă lăsați sedus de influența unei femei-Scorpion.
Miercuri : Treceți la cîrma unui joc sentimental pasionant.
Joi : Ziua norocoasă în plan material.
Vineri : Bilanțul săptămînii vă îngrijorează, dar vă mobilizează.
Sîmbătă : Eforturi individuale de rotunjire a veniturilor.
Duminică : O întîlnire romantică vă anulează programul zilei.

LEU (23.07—22.08)

Luni : Venus vă deturnează de la obligațiile profesionale.
Marți : Agitație interioară pe plan afectiv.
Miercuri : Momente de agresivitate și tendință de dominare a partenerului.
Joi : O schimbare imprevizibilă în orientarea dv. profesională.
Vineri : Vă atașați puternic de o persoană foarte influentă.
Sîmbătă : Mare bucurie în familie.
Duminică : Decizie de mare responsabilitate privind o nouă afacere.

FECIOARA (23.08—21.09)

Luni : Confuzie și iritare în viața amoroasă.
Marți : Mizați prea mult pe farmecul dv. în reușita unei afaceri.
Miercuri : Un ghinion sentimental vă înnegurează și mai mult.
Joi : Noi obligații profesionale vă oferă șansa unei evadări din angoasă.
Vineri : Se întrevede o lungă și obositoare călătorie.
Sîmbătă : Clipe de prospețime sufletească în compania unei Balanțe.
Duminică : Redresarea psihică e foarte lentă. Stare melancolică prelungită.

BALANȚA (22.09—22.10)

Luni : Săptămînă plină de „lovituri" pregătite din timp.
Marți : O izbîndă financiară de proporții vă dă o stare euforică.
Miercuri : Un proiect mai vechi începe să-și arate roadele.
Joi : Calmul și mulțumirea de sine sînt umbrite de un conflict trecător.
Vineri : Un succes financiar neașteptat vă trezește din apatie.
Sîmbătă : Suprasolicitare fizică și nervoasă.
Duminică : Zi senină, calmă, în care uitați toate pasiunile și orgoliile.

SCORPION (23.10—21.11)

Luni : Confruntări aprige de idei, multă risipă de efort intelectual.
Marți : Spiritul dv. se lasă dominat doar de o femeie-Berbec.
Miercuri : Puternic elan erotic și consum afectiv excesiv.
Joi : Promisiuni mai vechi se împlinesc, pe plan profesional.
Vineri : Aveți nevoie de multă luciditate și stăpînire de sine.
Sîmbătă : O surpriză de proporții de plan familial.
Duminică : Atracția refugiului total în singurătate este copleșitoare.

SĂGETĂTOR (22.11—20.12)

Luni : Faceți din nou dovada calităților dv. de organizator.
Marți : Se impun unele retușuri în relațiile conjugale.
Miercuri : Luna vă induce în stare de iritare și tendință spre polemică.
Joi : Zi norocoasă pe toate planurile.
Vineri : Un ghinion determinat de o timiditate inexplicabilă.
Sîmbătă : Multă ambiție în rezolvarea unor probleme casnice.
Duminică : O călătorie de afaceri devine iminentă.

CAPRICORN (21.12—19.01)

Luni : Dovediți multă suplețe intelectuală într-un conflict de muncă.
Marți : Un pericol real din partea unui Săgetător.
Miercuri : Oboseală și surmenaj după o zi infernală.
Joi : O scurtă dar picantă digresiune sentimentală.
Vineri : Zi plină de calvarul conflictelor profesionale.
Sîmbătă : Mult dorita relaxare nu vă satisface așteptările.
Duminică : Clipe de confesiuni și tandrețe cu partenerul.

VĂRSĂTOR (20.01—18.02)

Luni : Vă angajați în eforturi intelectuale și fizice deosebite.
Marți : O reușită profesională vă șterge din oboseală și surmenaj.
Miercuri : Pericolul angajării într-o afacere delicată.
Joi : Gustul amar al unei deziluzii amoroase.
Vineri : Zi cenușie, de plictiseală și ineficacitate cronică.
Sîmbătă : O înviorătoare petrecere între prieteni, cu puternice nuanțe etilice.
Duminică : Zi dedicată în exclusivitate familiei.

PEȘTI (19.02—20.03)

Luni : Mercur vă supraveghează toate deciziile înțelepte în afaceri.
Marți : Inspirația vă ajută din plin să depășiți o criză profesională.
Miercuri : Excelente premise pentru o reușită financiară.
Joi : Viața cotidiană își pierde temporar sarea și piperul.
Vineri : O capcană afectivă vă pîndește spre seară.
Sîmbătă : Muncă asiduă la un proiect personal, foarte profitabil.
Duminică : Astrele se pare că v-au uitat existența.

cartea RECORDURILOR NAȚIONALE

Prioritate științifică mondială

În anul 1918, inginerul George (Gogu) Constantinescu (1881—1965) publică la Londra lucrarea sa fundamentală „The Theory of Sonics. A Treatise on Transmission of Power by Vibration", în care pune bazele unei noi științe, sonicitatea. După fundamentarea teoretică, Gogu Constantinescu a trecut la aplicații practice, realizînd convertorul sonic, motoare diesel cu injectoare bazate pe principiul sonicității, extinzînd aria acestei științe prin hidrosonicitate, electrosonicitate și termosonicitate. În anul 1916 a construit prima mitralieră sincronizată cu elicea avionului, cu o capacitate de 2 400 gloanțe pe minut. În anul 1965 a fost ales membru de onoare al Academiei Române.

Premieră mondială în sociologie

În anul 1929, profesorul Dimitrie Gusti (1880—1955), inițiază utilizarea cinematografului în cercetările sociologice. Primul său film sociologic s-a numit „Drăguș, o zi din viața unui sat românesc", care conservă pe pelicula cinematografică obiceiuri, datini și tradiții specifice. Alte filme monografice realizate sub îndrumarea sociologului și esteticianului Dimitrie Gusti sînt „Cornova" și „Satul Șant".

Utilizarea razelor X

Prima radiografie realizată în România a avut drept autori pe cercetătorii de la laboratorul de fizică al Școlii de Poduri și Șosele din București, în luna martie 1896, și a reprezentat mîna unei femei. Primele radiografii medicale le-a obținut profesorul C. Severineanu, la Spitalul Colțea, în anul 1896, anul descoperirii razelor X de către W. Roentgen.

Cele mai tinere bunicuțe

Din scrisorile primite pînă acum, se pare că cele mai tinere bunicuțe au vîrsta de 35 de ani. Astfel, în satul Hodișel, comuna Olcea, județul Bihor, Ungur Iuliana (născută în 1949) primește prima nepoțică. Tinca în anul 1984. În satul Călacea, aceeași comună, Ștefan Elisabeta (născută în 1948) devine bunică în anul 1983, cînd fiica sa o naște pe nepoțica Lavinia.

Exploratori

Prima expediție românească transafricană, pe un traseu lung de 18 000 kilometri, s-a desfășurat între anii 1970—1971. Ea a fost condusă de biologul Nicolae Botnariuc, membru corespondent al Academiei Române, și a fost patronată de Universitatea din Cluj. Printre țările străbătute de această expediție științifică se numără : Senegal, Niger, Nigeria, Ciad, Zair, Kenya. Au fost efectuate numeroase studii etnografice, biologice și geografice, s-au realizat filme documentare.

Horticultură

Prima expoziție de flori din țara noastră a fost organizată la 14 mai 1839, în grădina Socola din Iași, de către marele cărturar Gheorghe Asachi (1788—1869). El a fost sprijinit în această inițiativă de botanistul Edel și de medicii Cihac și Zota.

GUINNESS BOOK

OROLOGII

Unul dintre reflexele dobîndite ale omului modern este privitul la ceas. „Granularea" timpului — așa cum foarte plastic se exprimau unii fizicieni de la începutul secolului nostru — i-a obsedat și pe antici, iar Guinness nu uită să treacă în revistă primele orologii mecanice. Evoluția acestora este și ea un indicator al treptelor civilizației umane.

Cel mai vechi orologiu mecanic este datat (cu maximă precizie) 725 după Christos. El a fost realizat în China. Cei care l-au conceput și construit au fost preotul buddhist Yi Xing și inginerul Liang Liang-Zan (titlul de inginer nu trebuie să ne mire în acel mileniu al invențiilor chinezești epocale). Acel orologiu istoric, care a premers cu șase secole apariția orologiilor în Europa, era de fapt unul hidro-mecanic, bazîndu-se pe căderea naturală a apei unui rîu.

Cel mai vechi mecanism de ceas european (care a supraviețuit fără elementele sale exterioare) datează din 1386 și se află la catedrala Salisbury, localitatea Wiltshire, Anglia. El a fost restaurat în 1956, după ce timp de 493 de ani a mers fără încetare și a bătut „ora exactă" de peste 500 milioane de ori (unii cercetători afirmă că ceasul de la Wells Cathedral, din Somerset, Anglia, ar fi mai vechi, și anume din anul 1335).

Cel mai mare ceas construit vreodată a fost finalizat între 1865 și 1868. Este vorba de ceasul astronomic al catedralei Sfîntul Petru din localitatea Beauvais, Franța. El conține 90 000 de piese ; are o înălțime de 12 metri, o lățime de 6 metri, și o profunzime a mecanismelor de 2,7 metri.

Cel mai mare ceas floral din lume (în diametru) a fost realizat la 1 august 1932; el se află plasat în parcul Tokachigaoka din localitatea Otofuke, insula Hokkaido, Japonia. Diametrul său exterior este de aproximativ 18 metri.

Cel mai vechi ceas natural din lume este orologiul floral proiectat de marele naturalist suedez Linné la începutul secolului XVIII și care se află în orașul Upsala. Ceasul își începe funcționarea între orele 3 și 5 a.m., cînd se deschid florile de barba-caprei. Apoi timpul e marcat de mișcările, în ritm biologic, ale altor flori, miezul nopții fiind semnalat de deschiderea unor flori nocturne de cactus.

Cel mai mare ceas public cu patru fețe se află în fața clădirii Allen-Bradley Co. din Milwaukee, statul Wisconsin, S.U.A.; el are un diametru de 12,15 metri. Cel mai înalt ceas cu patru fețe se află plasat pe clădirea unei bănci din Brooklyn, New York, la 129 metri altitudine față de nivelul străzii.

În imagine se poate observa turnul ceasului de la palatul imperial chinez Kaifeng. Funcționarea lui, începînd cu anul 1092, este hidro-mecanică. Pe platforma superioară se află o sferă armilară din bronz, avînd 22 de tone. În anul 1126 a fost mutat la Pekin.

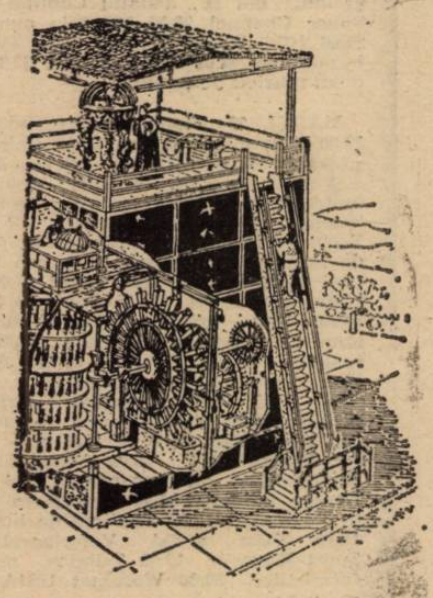

Rubrici realizate de PAUL IOAN

MEGA VISION

o firmă, o marcă, o garanție a calității

VĂ OFERĂ

aparatură electronică modernă

- **Televizoare color, videorecordere, playere**
- **Componente pentru antena satelit**
- **Radiocasetofoane, radioreceptoare staționare și auto**
- **Combine muzicale**
- **Telefoane, calculatoare**
- **Aparate foto și rollfilm**
- **Casete video și audio**
- **Ceasuri**
- **Produse electrocasnice: frigidere, congelatoare și altele**

Magazinele

"MEGA VISION"

vă așteaptă

☛ B-dul 1848 nr. 39 (P-ța Unirii), tel. 12 00 99
☛ Calea Victoriei nr. 122, tel. 50 38 05
☛ Șos. Ștefan cel MARE nr. 2, tel. 11 97 39
Orar: zilnic între orele 10–20
sîmbătă între orele 10–16

6 luni garanție, cu "service" asigurat

Prezența dvs. va constitui întotdeauna o mare cinste pentru noi
și ne obligă la o servire ireproșabilă.

"ADAGRIROM" S.R.L.

livrează EN-gros întreaga gamă de produse electronice și electrocasnice "MEGAVISION", precum și produse alimentare din import. Comenzile la sediul din B-dul Carol 44, Hotel Modern, etaj 7, tel. 14.51.42, 14.21.78
B-dul 1848 nr. 39-tel. 12.00.99, 15.91.07

Dialogurile Laurei

■ Ce ne facem, draga mea **ZORIȚA (Bistrița)**, dacă de pe acum, cînd ai numai 22 de ani, — gata !, ai și... îmbătrînit iar „viața nu mai are rost" ? ! Ce-o să mai facem atunci cînd vom avea cu adevărat : 70—80 de ani sau mai mulți ?... Uite, de o mie de ori e de preferat să ne gîndim mereu că sîntem tineri la orice vîrstă. Sau, dacă vrei, hai să-l citățm pe un celebru matematician român care, ajuns la vîrsta căruntețiii, afirma despre sine că este „un tînăr de demult" ! Aici — cred că înțelegi — nu este cîtuși de puțin o problemă de vîrstă neapărat (fie ea de 22 sau de 29 de ani !), ci îndeosebi **o problemă de suflet**. Aș îndrăzni să spun chiar — o problemă de cultură, de viziune asupra vieții. Adică **sîntem ceea ce ne impunem să fim** ! Așa că vîrsta biologică eu cred că este pusă în umbră de vîrsta spirituală. Cît despre gelozie — a lui, firește —, s-ar putea să fie un semn de imperfecțiune educativă și culturală, de strîmbă înțelegere a iubirii. Dacă se menține în... limite rezonabile (e drept, greu de spus care sînt acestea, așa, în numai cîteva rînduri), doar ca „efect secundar", minor, al pasiunii — nu-i decît hai să zicem așa, o „pată de culoare" în viața noastră afectivă. Ce-i drept, trebuie să fii foarte atentă să nu o ia razna și dintr-o pată de culoare să nu se prefacă într-un ditamai ocean de smeală extrem de dezagreabil. Dacă încă nu a prins deja proporții îngrijorătoare, nu-ți rămîne decît să încerci o discuție sinceră, calmă, cu cărțile pe față, în care să faci apel la puterea lui de înțelegere, la rațiunea lui, spre a-i demonstra cu tact și afecțiune că nu are nici un motiv temeinic să te jignească cu bănuielile lui, nedemne pentru un bărbat matur, lucid și puternic. (Asta numai dacă, într-adevăr, nu are motive întemeiate pe care să i le fi oferit cu „gentilețe"..) În general, încrederea, ca și neîncrederea, se cîștigă, se păstrează și se pierde (uneori) numai prin felul în care ne purtăm și știm să ne facem înțeleși (deci să comunicăm cu ceilalți). Așa încît, părerea mea, menținerea fericirii voastre depinde doar de luciditatea, seriozitatea și maturitatea cu care veți ști să vă ocrotiți iubirea, să vă priviți în față, fără ocheade piezișe, minusurile sau „petele de întuneric" de pe sufletul sau comportamentul fiecăruia dintre voi ! Cu calm, înțelegere și fără dramatizări inutile și periculoase...

■ Ce coincidență, dragă **XANA (Bălcești — Vîlcea)** ! Află că și eu m-am născut sub zodia „Fecioarei" — dar asta, desigur, n-are nici o legătură cu adevărul. Cînd e — e ! Iar cînd nu — nu ! În rest, sînt bucuroasă că-mi dai dreptate, iar atunci cînd vor fi mai multe fete care vor gîndi ca tine (și, desigur, mai mulți băieți, asemeni corespondentului meu din Brașov), sînt sigură că văzduhul Pămîntului ar fi cu mult mai respirabil decît e azi ! În orice caz, fii convinsă că omul gîndurilor tale s-a... născut de mulți ani, numai nu te pripi, trebuie să ai răbdare să-l găsești ! Caută-l sînt sigură că-l vei afla !

■ Hei, dar brașoveanul meu văd că primește și poezii ! De la... **MAITREYI (Drăgășani)**. Apropo, draga mea : pentru a fi fericită nu cred că e nevoie nici s-o iei „razna din născare" și nici să-ți strigi „tăcerea prin mesageri" (așa cum mi-ai scris...). Uneori, e suficient să vezi **cele-mai-frumoase-apusuri**, cu toate că, deși iubesc poezia enorm, sînt sigură că viața ne-o „scriem" aproape zilnic în... proză !

LAURA

POȘTA by Air Mail

MARC SEBASTIAN, Cavnic, Maramureș : Ideea pe care ne-o comunicați este de vîrsta erei noastre ; ceea ce nu înseamnă că ea s-ar fi depreciat sau că noi am respinge-o, dimpotrivă. Consider foarte interesant modul de abordare pe care îl descrieți succint. Paralelismul religie-știință a obsedat numeroși gînditori de-a lungul vremurilor, dar același paralelism a constituit nu o dată și sursa unor eșecuri. În sfera gîndirii speculative este cu putință să demonstrăm sincronismul dintre religie și știință, sau, în măsura în care facem analiza parabolei prin cunoașterea științifică de care dispunem. Este cam mult să afirmăm că „Biblia este o carte de știință, un cronic pus la dispoziția omenirii de către cineva, iar știința este domeniul care încorporează cunoașterea umană prin efort general".

O primă demonstrație, cred, ar trebui să pornească de la cîtă știință este în religie și cîtă religie este în știință ! — pentru a formula astfel lucrurile. Dacă vă aflați pe o asemenea cale, ar fi și aceea care poate duce undeva — din punct de vedere filozofic, evident, sau pur speculativ. Dar ca să discutăm pe „materialul clientului", trebuie mai întîi să avem acel material în fața ochilor. Pentru o colaborare promptă și lesnicioasă, textul trebuie să fie dactilografiat. Aștept cu interes studiul...

Ing. MARA IOAN, Oradea, Județul Bihor : Mulțumiri pentru interesul arătat rubricii noastre. În legătură cu „tehnica experienței" d-lui Mihai Vieru, aceasta nu diferă de practicile și tehnicile yoga, deși autorul a ajuns la ele într-un mod personal, fără să se inițieze special în acest domeniu — dar cu aceleași rezultate în comparație cu un yoghin practician. Vom publica în curînd tehnica respectivă pe care ne-o solicitați...

ION TUGUI

PROGRAM TV

LUNI, 28 octombrie. Programul 1 : 14,00 Actualități 14,10 Calendarul zilei 14,20 Worldnet USIA 15,20 Avanpremiera săptămînii 15,40 Copiii noștri — viitori muzicieni 16,00 Casa și grădina 16,30 Muzica pentru toți 17,00 Știri 17,05 Emisiunea în limba maghiară 18,35 Invitatul săptămînii 19,05 Tezaur 19,30 Desene animate 20,00 Actualități 20,35 Repriza a treia 21,00 Studioul economic 21,25 Teatru TV. Largo Desolato de Vanclav Havel 23,05 Cronica parlamentului. Actualități 23,40 Confluențe. **Programul 2 :** 16,00 Actualități 16,10 Recomandări din programul zilei 16,15 Desene animate 16,40 Tradiții 17,10 Veniți cu noi pe programul doi la... Palatul Copiilor ! 20,00 Super Channel 20,30 Magazin auto-moto 21,00 BBC World Service 21,30 TVE Internațional 22,00 TV 5 Europe 22,35 Studioul muzicii de cameră

MARȚI, 29 octombrie. Programul 1 : 10.00 Actualități. Meteo 10.20 Calendarul zilei 10,30 Super Channel 12,40 Ora de muzică 13,30 Interferențe 14,00 Actualități. Meteo 14,20 Muzică pentru părinți 14.50 Tradiții 15,20 Avanpremieră TV 15,30 Preuniversitaria 16,00 Teleșcoală. Cursuri de limbi străine. Limba franceză. Limba rusă 16.30 Muzica pentru toți 17,00 Știri 17,05 Convietuiri 17,35 Dosarele istoriei 18,05 Salut, prieteni ! 19.05 Cultura în lume 19,30 Desene animate 20,00 Actualități 20,35 Sport 20,45 Aceasta este Turcia 21,15 Studioul economic 21,45 Telecinemateca. Iartă-mă ! (URSS, 1986) 23,10 Cronica parlamentului. Actualități 23,45 Meridianele dansului. **Programul 2 :** 16,00 Actualități 16,10 Recomandări din programul zilei 16,15 Desene animate 16,40 Cercetarea științifică agricolă 17,10 Studioul de literatură 18,10 Film serial. Veterinarul 19.10 Sport-Magazin 19.40 Tribuna non-conformiștilor 20,00 Worldnet USIA 20,30 Studioul muzicii contemporane 21.00 BBC World Service 21,30 TVE Internațional 22,00 TV 5 Europe 22,35 De-ale pieței în economia Capitalei

MIERCURI, 30 octombrie. Programul 1: 10.00 Actualități. Meteo 10,20 Calendarul zilei 10,30 Film serial. Ultimul meu vis va fi pentru tine ! 11,30 Worldnet USIA 12,40 Ora de muzică 13,30 Vîrsta a treia 14.00 Actualități. Meteo 14,20 Tineri interpreți de muzică populară 14,50 Civilizația montană 15,20 Preuniversitaria 15,50 Teleșcoală. Cursuri de limbi străine. Limba germană. Limba italiană 16,20 Tragerea Pronoexpres 16,30 Cupa mondială la rugby 18.00 : 15, 16, 17, 18 18,30 Reflector 19,00 Patrimoniu... 19,30 Desene animate 20,00 Actualități 20,35 Sport 20,45 Studioul economic 21,10 Film serial. Cine e băiatul ăsta ? 22,15 Universul cunoașterii 23.00 Cronica parlamentului. Actualități 23.35 Pro Musica. **Programul 2 :** 16,00 Actualități 16,10 Recomandări din programul zilei 16,15 Desene animate 16,40 Emisiunea în limba maghiară 18,10 Teatru TV. Bărbierul din Sevilla de Beaumarchais 20,00 TV5 Europe 20,30 Dialog cu edilii Capitalei 21,00 BBC World Service 21,30 TVE Internațional 22,00 TV 5 Europe 22,35 Bijuterii muzicale.

JOI, 31 octombrie. Programul 1 : 10.00 Actualități. Meteo 10,20 Calendarul zilei 10,30 Super Channel 12,40 Ora de muzică 13,30 Oameni de lîngă noi 14,00 Actualități. Meteo 14,20 Jazz magazin 14,50 Audiovizual studio 15,20 Preuniversitaria 16,00 Teleșcoală. Cursuri de limbi străine. Limba engleză 16,30 Muzica pentru toți 17,00 Știri 17,05 Forum 17,30 Tele-discul muzicii populare 17,50 Vîrstele peliculei 18,35 Reporter '91 19,05 Serialul științific 19,30 Desene animate 20,00 Actualități 20,35 Sport 20,45 Studioul economic 21,10 Film serial. Dallas 22,15 În fața națiunii 23,00 Cronica parlamentului. Actualități 23,35 Stadion **Programul 2 : 16.00** Actualități 16,10 Desene animate 16,35 Motor! 17,05 Emisiunea în limba germană 18.05 Invitație la concert în studioul Radioteleviziunii. Concert cameral 20,30 Club SF 21,00 BBC — World Service 21,30 TVE Internațional 22,00 TV 5 Europe 22,35 Armonii corale

VINERI, 1 noiembrie. Programul 1 : 10,00 Actualități. Meteo 10,20 Calendarul zilei 10,30 Film artistic. Camera prietenului (Franța, 1986) 12,00 Program de video-clipuri, informații și publicitate 12,40 Ora de muzică 13,30 Medicina pentru toți 14,00 Actualități. Meteo 14.20 Mondo-Muzica 14.45 Mapamond 15,15 Reflectii rutiere 15,30 Preuniversitaria 16,00 Limba noastră 16,30 Studioul muzicii ușoare 16,50 Tragerea Loto 17,00 Știri 17,05 Emisiunea în limba germană 18,05 Pro Patria 19,00 Gong ! 19.30 Desene animate 20,00 Actualități 20.35 Sport 20,45 Viața parlamentară 21,10 Film serial. Destinul familiei Howard 22,15 Simpozion 23,00 Actualități 23,15 De 4 ori muzică. Programul 2 : 12,50 Actualități 13,00 Tenis 21,00 BBC World Service 21,30 TVE Internațional 22,00 TV 5 Europe 22,35 O muzică, o țară

SÎMBĂTĂ, 2 noiembrie. Programul 1 : 9.00 Bună dimineața ! 10,00 Actualități 10,10 Feriți-vă de măgăruș ! 11,10 Descoperirea planetei 11.30 Viața spirituală 12,30 Ora de muzică 13,30 : 7×7 14,00 Actualități. Meteo 14,10 Tele-Club 18,15 Itinerarii 18,45 O melodie dintr-o sută 19,45 Melodii îndrăgite 20.00 Actualități 20,40 Teleenciclopedia 21,25 Film serial Maddie și David 22.20 Săptămîna sportivă 22,40 Tele-Shopping 23,40 Actualități 23,55 Film artistic : Ziua lupilor (SUA, 1973) 1,30 Festivalul internațional „Danubian jazz" '91. **Programul 2 :** 15,20 Actualități 15.30 Semifinalele turneului internațional de tenis open al Franței pe teren acoperit 20.00 Desene animate 20,25 Convietuiri 21.00 BBC World Service 21,30 TVE Internațional 22,00 TV 5 Europe 22,35 Melodii lăutărești

DUMINICĂ, 3 noiembrie. Programul 1: 8.00 Bună dimineața ! 9,00 Clovnissimo 9,55 Film serial pentru copii. Singur pe lume 10.20 Actualități 10,30 Lumină din lumină 11,30 Viața satului 13.00 Actualități. Meteo 13.10 Atlas 13.30 Video—Magazin 16,00 Aspecte din finala turneului internațional de tenis open al Franței pe teren acoperit 18.00 Știință și imaginație 18,30 Convorbiri de duminică 19,00 Film serial. Dallas 20.00 Actualități 20,35 Film artistic. Bărbatul potrivit (SUA, 1982) 22,30 Studioul șlagărelor 23.00 Actualități 23,15 Duminica sportivă 23.40 Spectacol de gală la Iași. **Programul 2 :** 16,00 Actualități 16,10 Recomandări din programul zilei 16,15 Desene animate 16,40 Convietuiri 17.10 Pop—Magazin 17,30 Orașe și civilizații 18,00 Divertisment internațional 18,30 Serata muzicală TV 21,00 BBC World Service 21,30 TVE Internațional 22,00 TV 5 Europe 22,35 Cîntecul inimii mele

(După „PANORAMIC TV")

În funcție de evenimentele la zi Radioteleviziunea își rezervă dreptul de a efectua unele modificări ale programului.

medicina azi

NOI SPERANȚE PENTRU VINDECAREA CANCERULUI

La Institutul Pasteur din Franța 150 de șoareci au fost personajele unei performanțe științifice care ar putea da noi speranțe cercetărilor asupra cancerului. Acestora li s-au injectat două milioane de celule prelevate de la o tumoare a sistemului imunitar (mastocitom), la care șoarecii sînt în mod deosebit sensibili. În mod normal, numai o sută de mii de celule ar fi fost suficiente pentru a-i ucide în mai puțin de trei săptămîni. Dar iată că șoarecii supuși experimentului, după șapte luni de la injectarea celulelor maligne, se aflau în plină stare de sănătate. E de menționat faptul că durata medie de viață a acestora este de doi ani și jumătate, or, în acest context, șapte luni înseamnă o rată de supraviețuire demnă de luat în seamă. Cum explică oamenii de știință această supraviețuire? În timpul celor șapte luni, șoarecilor li s-au injectat celule provenite de la aceeași tumoare, dar cărora li s-au grefat gene de interleukină 2, unul din mesagerii chimici ai sistemului imunitar, dotat cu capacitatea stimulării agresivității antitumorale a celulelor albe.

Experimentul s-a desfășurat sub conducerea unei tinere cercetătoare spaniole, Victoria Ley, venită în Franța să-și desăvîrșească studiile de specialitate. „Eficacitatea antitumorală a interleukinei este cunoscută de mult timp — spune Victoria Ley —, dar cînd acest produs este administrat pe cale generală, el se degradează rapid. De aceea se utilizează doze importante, iar substanța este toxică, greu de suportat de către organism. De aici s-a născut ideea ca substanța să fie produsă chiar de celulele canceroase, pentru ca efectele să rămînă locale."

S-au făcut mai multe tipuri de experimente. Într-o primă fază s-au injectat celule canceroase manipulate genetic unor șoareci purtători de tumori. În șapte pînă la zece zile, tumorile au fost rejetate. În altă fază, s-au luat șoareci sănătoși cărora li s-au injectat în același timp celule canceroase nemodificate și celule canceroase producătoare de interleukină. Șoarecii n-au făcut tumori. Altor șoareci li s-au injectat numai celule canceroase producătoare de interleukină și abia după trei luni li s-au introdus și celule canceroase nemodificate. Interesant că după prima intervenție șoarecii au rămas sănătoși iar după a doua 71 la sută dintre animale nu au contractat tumori. Deci s-au comportat ca și cînd ar fi fost vaccinate. Restul de 30 la sută au dezvoltat tumori, dar mult mai tîrziu și mult mai mici decît în cazuri asemănătoare. Repetate, experimentele au dus la aceleași rezultate.

Tînăra cercetătoare ține totuși să precizeze că speranțele privind aplicarea la om a acestor tehnici nu sînt întru-totul îndreptățite, dar consideră că prin rezultatele studiului întreprins s-au făcut noi pași în cunoașterea mecanismului de acțiune a cancerului. „Este absolut sigur, spune Victoria Ley, că sistemul imunitar, atît la oameni cît și la animale, este dotat cu arme eficiente de luptă împotriva cancerului. Dar aceste arme devin insuficiente cînd se dezvoltă o tumoare în organism, deoarece celulele canceroase proliferează mult mai rapid decît cele imunitare. Deci noi trebuie să încercăm să inversăm acest raport."

Aceeași tehnică ar putea fi încercată și la om: fie ca tratament, reinjectînd bolnavului propriile celule tumorale manipulate genetic, deci capabile să producă interleukină, fie prin eliminarea chirurgicală a tumorii și apoi injectarea cu celule tratate, în ideea de vaccin, pentru a se evita recidiva. Dar aceste ipoteze nu și-au găsit încă aplicații practice.

A.P.

Caracterul fiecăruia depinde de grupa sanguină? (III)

DESCIFRÎND SECRETELE SÎNGELUI

Transmisă prin intermediul legilor eredității, grupa sanguină a fiecărui individ corespunde grupei sanguine a tatălui, a mamei sau unei combinații între cele două. Dar astăzi este unanim recunoscut faptul că nu există doar patru grupe de sînge, în sensul strict al clasificărilor. Fiecare dintre noi deține la nivelul fiecărui element al sîngelui așazișii markeri, adică un fel de „etichete" moștenite de la generațiile care îl preced. Pînă în prezent, grație cercetărilor întreprinse, au fost identificate aproape 100 de asemenea „etichete". Cel mai cunoscut dintre markeri este sistemul HLA, descoperit în cursul anilor '50. În cadrul acestui sistem se pot realiza peste 150 milioane combinații. Datorită acestei individualități extraordinare a sîngelui, cercetările privind paternitatea au devenit o știință exactă. Analizînd sîngele copilului și al presupusului tată, pe baza identificării markerilor din sistemul HLA, identificarea tatălui se poate face cu un procent de siguranță de 99%.

— Așadar, sînt un teribil aventurier, dublat de un amant diabolic!

Iar acum, să descifrăm secretele altei grupe sanguine.

GRUPA B

CREATOR, INTUITIV, INDIVIDUALIST

Persoanele aparținînd acestei grupe sînt caracterizate în primul rînd printr-un anticonformism total. Ele au nevoie de libertate. Sînt dotate cu o intuiție deosebită, precum și cu o capacitate de analiză greu de a fi prinsă în deficit. De asemenea, sînt mereu cel puțin cu un pas înaintea celorlalți în înțelegerea lumii care îi înconjoară. Cu toate acestea sau poate tocmai de aceea acționează aproape întotdeauna de o manieră deconcertantă pentru marea majoritate, mai puțin dispusă sau mai puțin capabilă să-i înțeleagă. Atît femeile, cît și bărbații din grupa B sînt strălucitori, dotați cu un puternic potențial creativ și talente multiple. Ei pot să se exprime aproape în orice domeniu, cu condiția să li se lase o anumită latitudine. Sînt incapabili să respecte un orar, viața cotidiană îi interesează prea puțin, iar acasă sînt cele mai dezordonate persoane din cîte există. O persoană mediocră ține cît mai departe de ea un adevărat „B", care, într-adevăr, este greu de înțeles.

Bărbatul din grupa B, în dragoste

Copleșit de propria lui valoare, poate fi, în mod paradoxal, deosebit de timid cu femeile.

Chiar îndrăgostit peste măsură, cu greu face el primul pas.

Femeia din grupa B, în dragoste

Pentru femeia din această grupă, dragostea și sexualitatea au puțină importanță. Dacă își găsește partenerul ideal, cu greu o mai poate separa cineva de acesta.

AURORA POPESCU

Viață lungă de doriți, trebuie să vă căsătoriți!

Cînd o agenție matrimonială îți spune că celibatul este dăunător pentru sănătate poți zîmbi. Dar cînd o întreagă echipă de cercetători de la Universitatea din San Francisco vine cu dovezi că bărbații celibatari de vîrstă medie au o „șansă" de două ori mai mare decît cei căsătoriți de a muri într-un interval de timp de zece ani, atunci și cei căsătoriți și cei necăsătoriți se opresc să asculte. O asemenea știre captează evident opinia publică. În ceea ce îi privește însă pe medici, ei încearcă să găsească o explicație plauzibilă a acestei dramatice diferențe între cele două categorii sociale.

Astfel, o echipă de la universitatea amintită, condusă de Prof. M. A. Davis, specialist în epidemiologie și biostatistică, examinează efectul condițiilor de viață asupra mortalității. Și, avînd în vedere că o căsătorie acționează într-un fel ca un „tampon social", ei s-au așteptat în primul rînd ca, la cei ce trăiesc singuri, femei și bărbați deopotrivă, șansa de supraviețuire să fie cea mai mică. Spre surprinderea lor, au constatat însă că aceeași șansă minimă se înregistrează și la cei care conviețuiesc cu un partener, fără a fi căsătoriți! „Factorul critic — după opinia lui Davis — ar fi prezența unui soț sau a unei soții".

Și mai interesant însă, asemenea rate scăzute de supraviețuire au fost mai curînd întîlnite la cei care rămăseseră văduvi, erau divorțați sau trăiau separați, decît la cei ce nu fuseseră căsătoriți niciodată. Și trebuie spus că în rezultatele prezentate echipa Dr. Davis a eliminat cu grijă orice altă cauză posibilă a morții, cum ar fi colesterolul, fumatul sau bolile cronice.

Un prim amănunt ar putea fi legat de faptul că bărbații singuri urmează în mod evident o dietă mai puțin sănătoasă — probabil din cauza situației „tradiționale" care face ca femeile să fie mult mai bine informate asupra necesităților nutriționale decît bărbații.

Apoi ar mai fi și factorii emoționali și sociali. Analiza lor necesită loturi suplimentare de date privind diferențele între căsătoriți și necăsătoriți relativ la nervozitate și anxietate, incidența cazurilor de sinucidere și de accidente fatale, precum și contribuția stresului emoțional la rata superioară de mortalitate în cazul celor ce trăiesc singuri.

Poate că pînă la urmă explicațiile se vor dovedi complexe, poate că se vor dovedi mai simple decît ne-am aștepta. În fond, ceea ce arată cu siguranță rezultatele analizelor este că o căsătorie poate asigura o oarecare bunăstare, care, de fapt este un prim pas spre fericire.

Și ce-ți poți dori mai mult decît un pic de fericire, ca să ai o viață lungă?

MIHAELA DOROBANȚU

Corecție auditivă cu programare

Sistemul de corecție auditivă „Programmable Multi Channel" (PMC), pus la punct de concernul german Siemens, va fi în curînd lansat pe piață de către opt dintre cele mai importante firme de specialitate din Europa și Statele Unite. Procedura de adaptare a unui aparat convențional la tulburările auditive ale pacienților era complicată datorită faptului că acesta trebuia reglat manual. Noile aparate, de „corecție auditivă cu programare numerică", sînt comandate de microprocesoare, și memorizează datele respective direct în aparatul de corecție auditivă cu care este dotat pacientul în cauză, relevă Inter Nationes.

Precedată de o largă experimentare pe plan internațional, prezentarea noului aparat de corecție auditivă, cu trei canale, denumit „Triton 300", a fost recent făcută de către Siemens, care a indicat-o ca pe o inovație remarcabilă în domeniul tehnicii aparatelor destinate persoanelor cu tulburări ale auzului. Banda de retransmisie este descompusă în trei segmente, care corespund bandelor de frecvență înaltă, medie și joasă. Microprocesorul permite reglarea individuală și independentă a celor trei sectoare unul față de altul, reglajul efectuîndu-se pînă cînd pacientul constată cele mai bune rezultate. Aparatele convenționale aveau un singur canal, reglajul manual producîndu-se numai la nivelul bandei de retransmisie, fără a ține cont, așa cum sînt capabile să o facă noile tipuri de problemele auditive diferite care apar la nivelul diverselor tonalități. (Ș.F.)

întîmplări adevărate

Asemănare tulburătoare

La 15 mai 1971, Danièle Henric, o tînără din Lyon (Franța), în vîrstă de 24 de ani la acea vreme, a adus pe lume un băiețel, Michel, care moștenea părul său de culoarea paiului. Tatăl micuțului, fiind militar de profesie, schimbase cu regularitate regiunea în care lucra, astfel încît familia a locuit în diferite localități, iar Danièle tracasată de aceste mutări și-a concentrat toată atenția asupra copilului, devenind o mamă-cloșcă. Din nenorocire, cu toată atenția sa, fatalitatea a aruncat familia în oroare.

Într-o zi, pe cînd băiatul avea 10 ani, alergînd a intrat cu toată viteza într-un geam. În aparență nu avea decît un ciob în burtă, dar rana era extrem de gravă : o arteră secționată și cu toate eforturile serviciilor medicale de urgență, Michel nu a mai putut fi salvat. Danièle a rămas împietrită. Pierzînd copilul adorat, pentru ea viața devenise ca și inutilă. Stătea cu privirea în gol și lua multe tranchilizante. Nouă luni după decesul lui Michel, ginecologul a anunțat-o că este însărcinată. Danièle nu dorea însă decît pe Michel dar el era mort. În rest totul i se părea absurd. În cele din urmă soțul său a reușit să o convingă să păstreze sarcina, amintindu-i că Michel dorea un frățior, pe care să-l cheme Julien. Făcînd față unei sarcini deosebit de grele, care s-a terminat printr-o cezariană, a reușit să devină din nou mama unui băiețel. Dar îndată ce s-a născut, bebelușul a fost transportat la spital pentru unele complicații. Incredințată că este mort, Danièle refuză să mai vorbească, dar soțul ei fotografiază copilul pentru a o convinge și îi spune : „Julien seamănă cu fratele său". Într-adevăr, aceeași față, același nas, aceeași talie și aproape cu o sută de grame diferență aceeași greutate ca și Michel la nașterea sa. Trei ani încă Danièle a rămas dependentă de tranchilizante. Treptat însă a remarcat uimitoarele puncte comune dintre Julien și Michel : aceeași înfățișare, aceleași gesturi, același caracter, părul blond care încadrează aceleași trăsături fine, aceeași piele albă și privire inocentă.

Spre încîntarea mamei aceste similitudini se afirmau de la an la an. „Julien este mai mult decît un frate geamăn, este copia exactă a lui Michel", afirmă Danièle. Prietenii nu pot deosebi fotografiile. Pînă și pasiunea lui Julien pentru cai și cîini este aceeași cu a fratelui său decedat. Și mai surprinzător încă, cei doi frați au suferit de aceeași afecțiune : fimoză. Și încă o probă : Julien are pe spate un semn, exact în locul în care altădată un cîrlig îi lăsase o cicatrice lui Michel. Danièle este convinsă că „Michel nu a plecat de tot, el trăiește încă prin Julien..."

O viață ratată din cauza tranchilizantelor

Margot Tronchon este azi o femeie de 62 de ani, elegantă, volubilă, plină de viață. Privind însă în urmă, mai mult de jumătate din existența sa s-a derulat într-un adevărat coșmar. Viața acestei femei a fost ruinată de tranchilizante, somnifere, internări în case de sănătate și servicii de neuropsihiatrie. Toate acestea s-au întîmplat deși Margot avea o meserie pe care și-o iubea — era învățătoare —, un soț deosebit de atent și patru copii reușiți. Totul a început de la decesul mamei sale în urma unui cancer. Pe atunci, Margot avea 26 de ani și nefericitul eveniment a fost pentru ea absolut insuportabil. Starea depresivă i-a dereglat somnul, creîndu-i insomnii. Munca la școală o solicita mai mult în timpul zilei și, pentru a se putea odihni, a recurs la somnifere ; în fiecare seară cîte un comprimat. Nu după mult timp s-a căsătorit, apoi a avut rînd pe rînd cei patru copii. Viața de familie era armonioasă, nu se putea plînge de nimic, dar somnul era declanșat doar de tranchilizante. Uneori, copleșită de treburile cotidiene, simțea nevoia de medicamente chiar și în cursul zilei. Și astfel s-au mai scurs zece ani. În lipsa somniferelor, Margot intra în panică așa cum face un alcoolic dependent de... drogul său. Conștientă de dezastrul produs în viața sa, Margot a început să caute remedii ; însă de fiecare dată, ajungea să-și reînnoiască rețetele ori să se interneze în cîte o casă de sănătate pentru a-și reface psihicul... dormind necontenit trei-patru săptămîni. Dar imediat ce părăsea spitalul și revenea acasă, se întîlnea cu problemele obișnuite oricărei vieți de familie și bineînțeles, și cu comprimatele. A ajuns astfel să nu aibă decît o dorință, de fapt o obsesie : aceea de a dormi. Copiii au crescut aproape singuri, Margot nu a avut puterea de a-i iubi și de a-i ocroti așa cum se cuvenea. Un ultim tratament de șapte săptămîni într-o clinică de specialitate a făcut din ea o epavă. Grave tulburări de memorie, imposibilitatea de a vorbi au dat o turnură extrem de gravă existenței sale. Dar tocmai în acest moment de ruinare psihică totală, un puseu de voință inexplicabilă s-a ivit pentru a-i salva viața. Margot a hotărît să se salveze singură. Treptat a început să-și micșoreze doza de tranchilizante, pînă la renunțarea completă la ele. Apoi și-a asumat rezolvarea problemelor personale : a intentat divorț, găsind de cuviință să-și elibereze soțul căruia i-a pricinuit destule necazuri ; și-a organizat viața în mod respectabil ; își vizitează copiii și nepoții, citește, face sport, se plimbă... Vindecată prin propria-i voință, Margot încearcă să repare tot ceea ce medicii au stricat îndopînd-o cu medicamente în loc să-i vorbească, să încerce să o înțeleagă.

Moartea pîndește la colț...

■ **UN CÎINE DE TREI ORI CRIMINAL.** În luna oct. 1988 un cîine din rasa poodle a ucis aproape simultan trei persoane. El a căzut de la balconul unui apartament situat la etajul 13(!) al unui bloc din Buenos Aires, direct în capul unei bătrîne de 75 de ani ; a omorît-o pe loc. Lumea, curioasă, s-a adunat grămadă și, datorită învălmășelii create, o femeie de 46 de ani a fost izbită violent de un autobuz și... Atunci, un bărbat în toată puterea cuvîntului, văzînd ambele accidente, a făcut un atac de cord și...

■ **ELECTROCUTAREA CA PEDEAPSĂ.** Acum cîțiva ani Michel Godwin a reușit să convingă un tribunal să-i comute pedeapsa cu moartea prin scaunul electric pentru omucidere, în închisoare pe viață. În martie 1989, în timp ce stătea în genunchi pe un scaun de toaletă, din metal — scena se petrecea, firește, în închisoare! — încercînd să potrivească televizorul (?!) pe programul preferat, el a fost electrocutat mortal de un fir pe care l-a atins din greșeală. Avea doar 28 de ani, deci, existau șanse ca el să-și petreacă o parte din viață în libertate...

■ **JOACĂ FATALĂ CU ZĂPADĂ.** Un copil de 12 ani a fost accidentat mortal de un bulgăre imens de zăpadă pe care l-a „realizat" pe un deal din Longtow, Anglia. Nefericitul copil n-a apucat să se bucure de „tăvălugul" imaculat, căci acesta s-a prăvălit pur și simplu peste el. Cît de mare o fi putut fi acel bulgăre și de la ce distanță s-o fi prăvălit peste bietul copil?! Atenție, deci la... mărimea bulgărilor de zăpadă și la locul în care-i fac copiii noștri!.

■ **CUM DEPOZITĂM VEDERILE...** Un alt copil, tot de 12 ani (și tot din Anglia), bolnav de cancer, adunase nici mai mult nici mai puțin decît 1,5 milioane vederi din toată lumea. (ce frumoasă îndeletnicire și cît de instructivă!?). În decembrie 1988 o treime dintre ele, deci 500 000, s-au prăvălit peste copil, fiind găsit sufocat sub maldărul de ...frumuseți ale lumii Am și eu cîteva mii de vederi, dar sper să nu-mi vină de hac în felul acesta...

■ **MOARTEA PARAȘUTISTULUI ÎNREGISTRATĂ VIDEO.** Un parașutist experimentat, L. McGuire, de 35 de ani, a decedat în aprilie 1988 într-un mod straniu ; el se înălțase cu o parașută pentru un salt neobișnuit, dar a vrut ca saltul lui să fie înregistrat pe o casetă video ; deci și-a luat cu el aparatura necesară. Probabil că în aceste condiții el a uitat ca, la sol, să-și pună la punct sistemul de deschidere a parașutei... Caseta video a fost recuperată cu banda care înregistrase saltul ; banda a adus însă pe pămînt și efortul disperat al parașutistului — care s-a dovedit, din păcate zadarnic — de a pune în funcțiune dispozitivul de deschidere a parașutei.

■ **„CARPE DIEM", DAR CU ATENȚIE.** În luna mai 1989, la cîteva momente după ce a ținut un speach la Florida Toastmakers Club din Johannesburg (prin care îndemna, inspirat parcă din adagiul antic, pe cei prezenți să se bucure de viață atîta cît pot, fiindcă moartea poate surveni în orice moment) omul de afaceri Danie du Toit de 49 de ani a căzut mort, înecat cu o pastilă de... mentă.

■ **ATENȚIE LA SCHIMBAREA OREI DE VARĂ !** O femeie din Seul (Coreea de Sud) s-a spînzurat în fața unei mulțimi de 70 persoane adunate la un picnic. Ea făcut-o din cauza scandalului „administrat" de soț fiindcă s-a întors acasă, de la o plimbare, cu o întîrziere de o oră, exact o oră și nu i-a pregătit mîncarea la vreme. Lăsînd la o parte motivul scandalului făcut de soț și slăbiciunea femeii, interesant rămîne faptul că ea întîrziase din cauză că nu și-a potrivit ceasul după noul orar, respectiv cel de vară. În Republica Koreea acest nou orar de vară nu mai fusese introdus de 26 de ani.

Revedere după 51 de ani

Timp de 51 de ani nu au știut unul de altul. Dar într-o bună zi, s-au regăsit în urma unei întîmplări banale. Nu-i un subiect de film, dar este o poveste adevărată petrecută în Franța, mai precis la Belfort. Separați prin forța unor împrejurări speciale, doi frați, Yvonne și Georges Lipp, s-au reîntîlnit după 51 de ani, deși locuiau în orașe aflate doar la circa 10 kilometri distanță unul de altul. O împrejurare oarecare a facilitat revederea. Fiica lui Yvonne a fost internată

într-un spital din Belfort lîngă camera în care era internat și Georges, pentru niște analize. Cum se obișnuiește în asemenea împrejurări, bolnavii se împrietenesc, își dezvăluie numele etc. Astfel Georges a aflat că tînăra femeie cu care stă de vorbă era de fapt nepoata sa. De aici pînă la revederea cu sora lui n-a mai durat mult timp. Scena revederii după 51 de ani nu a fost lipsită de momente extrem de emoționante și de caldă afecțiune...

Controlorii de zbor sînt de vină

Atunci cînd accidentele aviatice nu se produc în plin zbor, datorită exploziei unor bombe sau a unor defecțiuni majore, ele se produc la sol datorită unor greșeli ale conducătorilor de trafic aerian din aeroporturi. Săptămîna trecută v-am relatat o întîmplare tragică, soldată cu moartea a 33 de persoane datorită ciocnirii a două avioane pe aeroportul internațional din Los Angeles. În acest număr vă vom relata alte cîteva cazuri în care au fost implicați controlorii de zbor din SUA.

● Un pilot de pe linia Continental aproape că era să aterizeze peste un alt Boeing 727 pe aeroportul din Houston, anul trecut. Norocul lui a fost că, văzînd avionul în ultima clipă, a reușit să evite catastrofa, luînd înălțime. Biroul de Siguranță a Transporturilor Naționale a ajuns la concluzia că acel controlor dirijase ambele aparate pe aceeași pistă.

● Se pare că tot datorită supraîncărcării controlorilor de trafic, tot anul trecut, un 727 al companiei Eastern a lovit un Beech 100 omorînd pilotul care tocmai aterizase cu cîteva secunde mai înainte pe aceeași pistă. S-a întîmplat la Atlanta.

● Un alt controlor a dirijat un avion pentru aterizare exact pe pista pe care dirijase un avion pentru decolare. Văzînd că ciocnirea se apropie, pilotul Boeing-ului 727 a decolat brusc evitînd coliziunea în ultima clipă. Incidentul s-a petrecut la Boston în anul 1988.

Dar nu întotdeauna sînt de vină controlorii aerieni. Astfel, acum 7 luni un Cessna 182 avînd la bord 5 membri ai Clubului de parașutiști din St. Croix Valley s-a ciocnit cu un alt avion ușor avînd la bord 2 persoane, deasupra orașului Osceola, Wisconsin. N-a scăpat nimeni. Cauza ? Necunoscută.

Arnold spală bani murdari

Municipalitatea din San Francisco a sărbătorit de curînd „Arnold Batliner Day". Arnold are aceeași vîrstă ca și Westin St-Francis, un prestigios hotel, unde timp de patruzeci și nouă de ani a fost spălător de monede. Singurul din lume. S-ar putea spune că Arnold era oficial însărcinat cu „albirea" banilor. Activitatea sa a început în 1938, cînd direcția hotelului o decis să angajeze un spălător de monede ca să păstreze mănușile albe și în sensul propriu al cuvîntu-

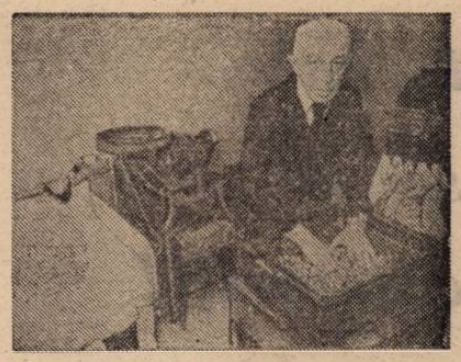

lui, banii să nu fie murdari. Arnold a perpetuat cu fervoare această tradiție. Unica curățătorie de bani legală de pe planetă se compune dintr-o mașină de polizat argintul, utilizată de asemenea și pentru alte obiecte din argint și un sistem de lămpi, care degajă căldură pentru uscarea pieselor.

Pînă în prezent, Arnold a curățat în jur de 100 de milioane de franci. În fiecare zi cam 20 de mii de monede treceau prin mîinile sale. Sunetele colosale nu l-au făcut să-și piardă capul. Acum, Arnold a primit o binemeritată pensie.

verificati-vă cunoștințele

RĂSPUNS LA ÎNTREBAREA PUBLICATĂ ÎN NUMĂRUL TRECUT

Ce fel de partener sînteți în dragoste?

Dacă predomină litera A sînteți pervers, sau aveți tendință.

Dacă predomină litera B sînteți sentimental, sau aveți tendință.

Dacă predomină litera C sînteți narcisist, sau aveți tendință.

Dacă predomină litera D sînteți un cerebral convins.

Dacă predomină litera E sînteți un excentric neînduplecat.

VREȚI SĂ CÎȘTIGAȚI ÎNTOTDEAUNA?

Sînteți de fel un zelos încăpățînat sau preferați să profitați de viață fără a neglija însă deloc reușita? Acest test vă va spune totul despre maniera dumneavoastră de a cîștiga.

1. Succesul este o senzație amețitoare. Dar ceea ce vă măgulește cel mai mult după o reușită personală o constituie :

a) admirația pe care o puteți citi în ochii prietenei (prietenului) dumneavoastră ; b) uralele mulțimii ; c) satisfacția interioară a datoriei îndeplinite.

2. Aflîndu-vă la masă, la aperitiv, constatați că a mai rămas o singură măslină în farfurie, către care toți privesc fără a îndrăzni s-o atingă :

a) la fel ca și ceilalți, nici dumneavoastră nu vă atingeți de ea ; b) o luați fără ezitare, schițînd un surîs superior în colțul buzelor ; c) schițați gestul de a o cere într-o manieră perfect ipocrită : „N-o vrea nimeni, nu ?".

3. Sînteți cel (cea) care are întotdeauna dreptate ?

a) da, întotdeauna ; b) nu întotdeauna, dar adeseori ; c) nu adeseori, citeodată.

4. Mare „bucurie" : în mijlocul săptămînii, vi se încredințează un nepoțel, de care e imposibil să scăpați fără pericolul de a vă pierde speranțele la o moștenire. Dumneavoastră îl duceți :

a) la muzeu, ca să-l instruiți ; b) să se îndoape cu înghețată și dulciuri, ca să-l calmați ; c) la curse, ca să-l învățați cum e viața.

5. Admirați pe adevăraților cîștigători, dar mai ales :

a) pe cel nesățios (Madonna, de exemplu) ; b) pe cel metodic (Greg LeMond) ; c) pe cel degajat, căruia nu prea îi pasă (Yannick Noah).

6. Acceptînd ideea că nu puteți cîștiga întotdeauna, ați prefera să fiți :

a) îngerul căzut (Maradona, de exemplu) ; b) veșnicul ocupant al locului doi (Poupou) ; c) deviantul magnific (Arsène Lupin).

7. Cuvîntul „profesor" vă face să vă gîndiți automat la :

a) trei luni de vacanță ; b) opt ore de lecții, la care veți fi și ascultat ; c) cinci-sprezece ani de studii.

8. Mitologia greacă își are eroii săi triumfători. Totuși, printre ei sînt și unii nenorocoși. Optați pentru :

a) Icar, care a sfîrșit datorită faptului că i s-au topit aripile; b) Orfeu, care, urmat de iubita sa pe care reușise s-o scoată din infern, s-a întors să o vadă puțin mai devreme decît trebuia și a pierdut-o astfel pentru totdeauna ; c) Ariadna, care în mod laș s-a prefăcut că-l părăsește pe Tezeu, care a hotărît astfel să se căsătorească cu sora ei, Phedra.

9. Recunoașteți că, aflîndu-vă în călătorie cu mașina, vi se întîmplă să vi se facă frică :

a) de o pană la ora 23,45 pe un drum de țară ; b) de polițistul pe motocicletă, încălțat în cizme și cu cască, cu alură fioroasă, care ar putea să apară oricînd ; c) de alte surprize neplăcute, proporțional cu gravitatea lor (începînd cu cele mai grave).

	a	b	c
1	■	●	▲
2	▲	■	●
3	■	●	▲
4	▲	●	■
5	■	▲	●
6	■	▲	●
7	●	■	▲
8	■	●	▲
9	■	●	▲
10	▲	■	●
11	■	▲	●
12	●	■	▲

10. Nu sînteți ranchiunos, dar vi s-a adus un afront care în nici un caz nu poate fi trecut cu vederea. Vă răzbunați :

a) în mod anonim, denunțîndu-l pe autorul jignirii la fisc sau la Garda financiară ; b) în mod primitiv, arzîndu-i o palmă ; c) în mod subtil, seducîndu-i soția (soțul), sau măcar contribuind la seducere.

11. Atuul dumneavoastră cel mai important este :

a) norocul ; b) munca ; c) imaginația.

12. Totuși, uneori se poate întîmpla să suferiți un eșec. Atunci vă spuneți :

a) am dat chix ; b) am luat o „plasă" ; c) am suferit o înfrîngere.

Interpretarea rezultatelor în numărul viitor.

GEORGE DAVID

— Mai bine mai tîrziu, decît niciodată !

FEL DE FEL

● Un englez, John More, din orașul Dundee a obținut divorțul pentru că soția sa adăpostea în apartamentul lor 40 de pisici care, în plus, erau pline de purici.

● Broaștele țestoase care trăiesc pe uscat sînt ierbivore. În schimb cele care trăiesc în apă sînt carnivore (se hrănesc cu pești mici).

● După cele mai noi sondaje efectuate în S.U.A., americanii își dedică în medie două ore pe zi pentru diverse lecturi.

● Tehnica topirii aurului era cunoscută în Egipt cu 2000 de ani înaintea erei noastre.

● În anul 1843 a apărut pe cer o cometă denumită Gigant, deoarece s-a calculat că avea o coadă lungă de 300 de milioane de kilometri.

● Francezii și nu numai ei vor putea să-și petreacă vacanța la bordul unui submarin. Inițiativa aparține unei societăți de turism din Franța care a comandat două submarine pentru a lua la bord cîte 46 de pasageri.

● Unul dintre cele mai vechi cluburi de golf din lume (dacă nu chiar printre primele), se află în Scoția. Denumirea sa este următoarea : „l'Honourable Company of Edinburgh Golfers" și a fost fondat în anul 1744.

FURSECURI

Aluatul : se cîntăresc cu grijă cantități egale : 4 ouă (albuș și gălbenuș), unt, făină, zahăr. Se freacă spumă untul cu zahărul, se adaugă gălbenușurile pe rînd, albușele spumă (foarte încet) și făina în ploaie. Se iau cu lingurița cantități foarte mici și se coc în tava neunsă.

Crema : Se bat la abur 100 g unt, 4 gălbenușuri și 100 g zahăr. Se adaugă o ceșcuță lapte și 50 g. cacao. Se aromează cu rom. Se fierbe bătîndu-se pînă se îngroașă.

Se lasă să se răcească și se ung fursecurile care se lipesc două cîte două.

IRINA STOICA

MOBILA

ORIZONTAL : 1) Șerin — Așterunt pe plajă. 2) Studio — Divan îngust. 3) Merge din loc în loc folosind adăposturi mobile — A opta parte din circumferința unui cerc. 4) Mobilare (fig) — Ultimele la un fotoliu ! 5) Pat neterminat ! — Piesă mobilă la un dulăpior. 6) Riu în Austria — Serios — Lingă ture la un joc de masă. 7) Dau strălucire mobilei — Stil maur. 8) Sînt în vîrstă — Arbore cu lemn rezistent și dur. 9) Suporturi pentru obiecte de îmbrăcăminte — A așeza. 10) Mobile și imobile cu titlu de proprietate — Cută la tapiserie ! — Stă în bibliotecă. 11) Lemn negru pentru mobile de lux — Ține hainele în dulap. 12) Rezistent (fig.) — Pian de modă veche.

VERTICAL : **1) Sofa (pl.) — Lampa electrică. 2) Canapea (inv.) — A determina volumul unui corp. 3) Riu în Franța — Ruda mai săracă a fotbalului (dim.) 4) Țigle semicilindrice folosite pe acoperiș — Organizații. 5) Diminutiv feminin — Insectă... cîntătoare ! 6) Ea la oglindă ! — Oameni cu judecată (od.) — Apă curgătoare. 7) Folosită excesiv — Case ! — Metru cub. 8) Pat (reg.) — Arc folosit la somiere, canapele sau fotolii. 9) Cu șeaun la cap (fig) — A recondiționa mobila. 10) Munți în Scoția — Lemn de mahon — Postav ! 11) Fostă enclavă spaniolă în Africa — Arbori exotici al căror lemn este folosit în confecționarea mobilelor de lux. 12) Nelipsit din dormitor (pl.) — Semn de recunoaștere.**

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	C	O	M	O	D	A	/	N	I	Ș	I	P
2	A	T	E	L	I	E	R	/	S	O	F	A
3	N	C	M	A	D	/	O	C	T	A	N	T
4	A	M	E	N	A	J	A	R	E	/	I	U
5	P	A	/	E	/	U	S	I	T	A	/	R
6	E	N	S	/	G	R	A	V	/	C	A	I
7	L	A	C	U	R	I	/	A	R	A	B	/
8	E	/	A	N	I	/	S	T	E	J	A	R
9	/	C	U	I	E	R	E	/	P	U	N	E
10	B	U	N	U	R	I	/	T	A	/	O	P
11	E	B	E	N	/	U	M	E	R	H	S	E
12	C	A	L	I	T	/	C	L	A	V	I	R

DICTIONAR : ENS, MEME, SOA, IFNI.

TALIDA RUNCU
Sibiu

DEZLEGAREA JOCULUI APĂRUT ÎN NUMĂRUL TRECUT

SUNĂ CLOPOȚELUL

ORIZONTAL : Școală — Marte — Corecți — Ceas — Orar — Estuare — Li — El — Te — Lac — Aga — Inele — N — Rezumat — Maci — Inimos — Tipar — Tt — An — Dinu — U — A — Anan — Zece — Ovidiu — Saga — Acasă — Toc — Ar — Calm — Manuale

CRONICA modei

SĂ NU UITĂM BĂRBAȚII!

Știu, bărbații sînt mereu năpăstuiți de creatorii de modă, tot ce e mai vaporos, mai avangardist și mai trăsnit în materie de creație vestimentară se adresează în primul rînd femeilor. Dar casele de modă nu uită nici bărbații, e drept, pentru ei le este rezervată sobrietatea, linia „clasică", dar și calitatea. O zicală occidentală spune că, pentru un bărbat, o cravată elegantă și de calitate face cît un costum în două piese ale unei femei. ce poate fi mai elegant decît un sacou de mătase și alpaga, o cămașă de mătase și o cravată din același material, într-un desen fin. Toate aceste lucruri fac parte din colecția Giorgio Armani. Tot un bărbat... (A. P.).

TELEGRAME

● **Ritmul dispariției pădurilor tropicale este între 160 000 și 200 000 km.p. anual, ceea ce reprezintă o creștere de 50 la sută în raport cu estimările precedente, bazate pe cifrele anului 1980.**

● **S-a elaborat un proiect de creștere artificială a precipitațiilor în raioanele muntoase ale Asiei Centrale prin acțiuni intense asupra norilor. Se urmărește, pe această cale, obținerea unor resurse suplimentare de apă pentru stabilizarea nivelului de folosire a apei în scopuri economice, pentru refacerea rezervelor de apă ale Aralului.**

● **Persoanele care consumă cu regularitate unt sînt afectate de o creștere a tensiunii arteriale și a colesterolului sanguin, factori de risc cardiovascular, relevă un studiu întreprins în Italia pe 5 000 de subiecți. Consumul de uleiuri vegetale, uleiul de măsline de pildă, este asociat cu o scădere a factorilor de risc cardiovascular.**

● **Obligativitatea purtării centurilor de siguranță a salvat multe vieți, dar a contribuit la sporirea procentului de traume faciale datorate impactului feței cu volanul. Pentru a se înlătura cauza producerii traumelor faciale, în Marea Britanie s-au construit volane deformabile, capabile să „absoarbă" energia impactului.**

● **Astronomi și astrofizicieni discută despre ceea ce ar exista în centrul galaxiei noastre. Ei știu că acolo există ceva care produce foarte multă energie. Dar ce este? O gaură neagră? Un roi de stele foarte active? Altceva? Vom trăi și vom afla, probabil.**

TEMERARII COSMOSULUI

Vă prezentăm grupul de astronauți germani din care se vor selecționa cei ce vor poposi la bordul stației orbitale sovietice „Mir". Ei au fost surprinși în macheta fidelă a laboratorului spațial „Spacelab". Cei cinci, două femei și trei bărbați, aflați în stare de imponderabilitate la sol, se află dispuși de la stînga la dreapta : Heike Walpot, Renate Brümer, Ulrich Walter, Hans Wschlegel și Gerhard Thiele. Primii doi aleși vor zbura către „Mir". Ceilalți trei vor lua parte la a doua misiune americană „Spacelab", plasată sub conducere germană. Cele două zboruri sînt prevăzute a se desfășura anul viitor. Misiunea germano-americană „D-2" are ca termen primăvara lui 1992, iar cea sovieto-germană mijlocul anului următor.

În stația orbitală „Mir" astronauții germani urmează a rămîne între 6—8 zile ,prilej cu care vor efectua diverse experiențe științifice. Primul astronaut german a fost ofițerul Siegmund Jöhn din armata R.D. Germane, care a luat parte la o misiune spațială sovietică, în 1978. Primul astronaut vest-german care a „păsit" în spațiul cosmic, în 1986, a fost Ulf Merbold.

CALEIDOSCOP magazin

Pentru cîteva sute de franci

Imaginea pare desprinsă dintr-o pînză de Goya, Ensor sau Bosh. Expresii tensionate, surprinse parcă într-un ultim efort al încleștării cu moartea. Și totuși personajele din imagine nu sînt victimele unor circumstanțe implacabile, fatale, ci niște tineri deosebit de îndrăzneți din Alanganallur, o mică localitate din sudul Indiei, care, în cadrul unui rit anual își pun nu numai sănătatea ci și viața în pericol, înfruntînd cei aproximativ 300 de tauri, împodobiți și machiați, eliberați cu prilejul sărbătorii secerișului pe străzile înțesate de luptători dar și de gură cască, care nu o dată, cad victime acestui rit periculos. Cel care va reuși să încalece preț de cîteva secunde taurul va primi un premiu variind între 350 și 700 de franci. Pentru a da o notă în plus de dramatism spectacolului, taurii sînt isterizați prin răpăitul tobelor și prin strigătele furibunde ale

mulțimii. Prezența femeilor este interzisă. Ele așteaptă resemnate în culise, pregătite cu o sumară trusă medicală, să acorde primul ajutor răniților. Spectacolul se prelungește pînă noaptea tîrziu, tentația de a captura taurii rătăciți, nefiind cîtuși de puțin descurajată de capcanele întunericului. (Dorin Măran).

EXCAPADĂ SENTIMENTALĂ LA NEW-YORK

Prințul Albert de Monaco, celibatarul cel mai celebru din lume, s-a lăsat surprins mînă în mînă cu o tînără americană, Helen Wilis, de 19 ani, originară din Florida, dînd astfel semnal verde noilor speculații despre o căsătorie care ar schimba ordinea prezențelor în Principat. Nimic însă nu-l grăbește pe Albert către căsătorie.Educația sa și exemplul surorilor îl fac prudent, dacă nu chiar timorat. El nu e nici don Juan, nici Casanova.

Albert și Helen s-au întîlnit în luna iunie într-un bar din Monaco și de atunci nu s-au mai despărțit. Helen urmează cursurile de dans de la Maryomunt din Manhattan și a venit la Universitatea din Nice ca să-și perfecționeze franceza. După numai o lună, Albert s-a decis s-o acompanieze la New York. Gesturile tandre spun mai mult decît cuvintele. Se pare că Albert și Helen sînt fericiți.

Citiți în numărul viitor :

CE NE REZERVĂ ANUL '92?

GĂINA CU OUĂ — GIGANT

O găină ca în povești. Nu produce ouă de aur dar are alte însușiri ieșite din comun. Întîmplarea pe care dorim să vi-o relatăm, s-a întîmplat într-o fermă de stat din Israel, Tzuba, condusă de Iacob Süss, avînd ca protagonistă găina Rachel. Este vorba de o găină obișnuită, care produce ouă foarte mari, cîntărind între 200 și 218 grame, ultima cifră reprezentînd un adevărat record demn de „Cartea recordurilor". Nefiind de o rasă deosebită, primind aceeași hrană obișnuită ca și suratele sale, Rachel continuă să „furnizeze" în continuare ouă mari, fără ca cineva să poată da o explicație acestui adevărat fenomen. Pînă la o altă performanță recordul de 218 grame rămîne în picioare...

SE APROPIE CRĂCIUNUL

Se apropie Crăciunul ! De pe acum, în toate colțurile lumii, au început pregătirile pentru întîmpinarea acestei mari sărbători. Nu fac excepție nici casele de modă de la aceste preparative. Să vă oferim un singur exemplu : cel al cunoscutului stilist englez Philip Somerville, care, recent, a și lansat noua sa linie și colecție pentru lunile de iarnă. În fotografie vă oferim (cu ajutorul modelului său preferat, Orla O'Rourke), pălăria creată special pentru perioada de Crăciun. Cu regretul că nu vă putem da detalii „tehnice", merită să menționăm că mica sa creație costă doar 300 de lire sterline. Măcar să nu bată vîntul...

Biblioteca județeană MUREȘ TÎRGU-MUREȘ

magazin

ANUL XXXIV ● Nr. 44 (1776) SERIE NOUĂ – 26 SÎMBĂTĂ 2 NOIEMBRIE 1991 16 PAGINI 10 LEI

SĂPTĂMÎNAL CULTURAL - ȘTIINȚIFIC INDEPENDENT

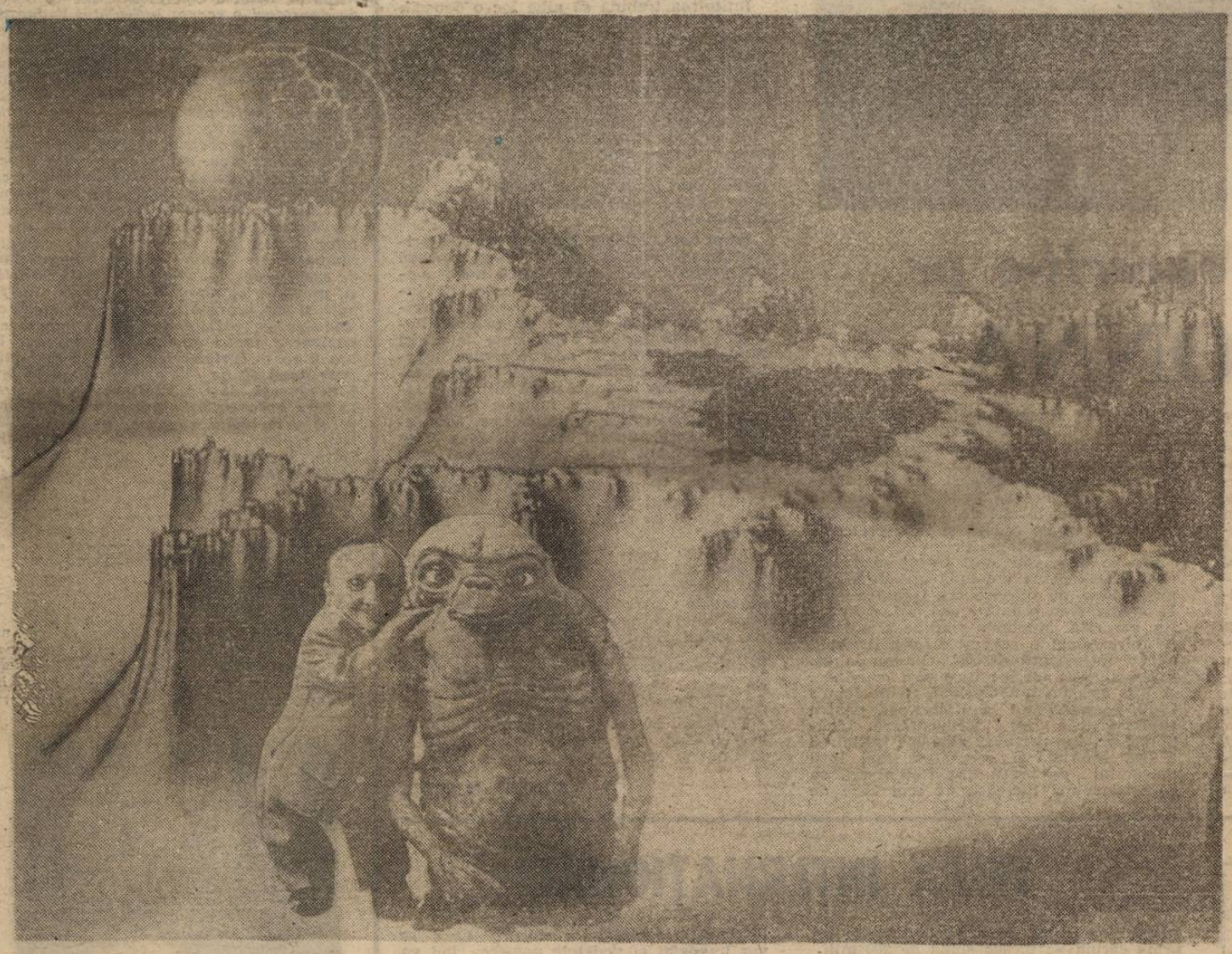

„MISIUNE (SPAȚIALĂ) PENTRU PLANETA PĂMÎNT"

(Pagina a 3-a)

FASCINANTA LUME A INFINITULUI MIC

(Pagina a 5-a)

ACCIDENTE ÎN COSMOS...

(Pagina a 5-a)

SÎNTEȚI O BUNĂ PARTENERĂ ÎN DRAGOSTE?

(Pagina a 15-a)

CE NE REZERVĂ ANUL '92 ?

Înțelepciune

Diplomație

Ruptură

Plecări

Dezvăluirile prezicătoarei Augusta

(Paginile 8–9)

- **Cartea recordurilor naționale**
- **Horoscop săptămînal**
- **Guinness Book** (Pagina a 11-a)

incursiune în paranormal

„AM ÎNCEPUT SĂ COMUNIC CU FIINȚE SUPERIOARE NOUĂ..."

(Pagina a 4-a)

PROGRAM TV.

Săptămîna 4 — 10 noiembrie

(Pagina a 12-a)

Biblioteca județeană MUREȘ TÎRGU-MUREȘ

oameni...

Cum am cucerit-o pe MADONNA

Cînd a fost vorba de Madonna, toate televiziunile din lume au eşuat: capricioasa vedetă nu dă niciodată interviuri pentru televiziune. Dar iată că la un moment dat, Michel Drucker, cunoscutul realizator francez de emisiuni TV., care şi nouă ne-a devenit oarecum familiar prin canalul TV 5 Europe, şi-a propus s-o cucerească pe Madonna, de fapt să obţină de la ea un interviu. S-a gîndit iniţial să încerce s-o abordeze cu ocazia unui concert. Dar şi-a dat seama că ar fi imposibil avînd în vedere stresul firesc atunci cînd trebuie să apari în faţa a peste 120 000 de persoane. Asta se întîmpla anul trecut, prin octombrie — noiembrie, cînd au început şi primele negocieri cu marea vedetă. O vagă promisiune se contura, dar lunile au trecut fără să se concretizeze ceva. Între timp, la TF 1, avea să debuteze o nouă emisiune : „Ciné—Star". În acest spaţiu televizual Madonna ar fi fost oarecum dispusă să apară. Dar bineînţeles, cu anumite condiţii : apariţia să fie strict cinematografică, fără public, fără obligaţia de a cînta. Francezii au apreciat că e bine şi aşa. Dar pînă să se stabilească data întîlnirii, s-au produs, din nou, zeci de amînări. În final Madonna a acceptat ca Drucker să vină în Statele Unite, însoţit de o echipă de filmare extrem de redusă şi fără pretenţia de a face şi fotografii.

Era în 9 aprilie anul trecut cînd Michel Drucker lua avionul către Los Angeles. Ziua de turnare era fixată pentru 11 aprilie. Dar, o dată ajuns la Los Angeles, surpriză: Madonna anulase şi această întîlnire. Apoi a revenit asupra deciziei, aveau să se întîlnească, dar nu la ea. Trebuia găsit un loc care să-i convină... A fost ales un hotel privat, Saint John's Club, binecunoscut la Hollywood pentru superstarurile care-l frecventează. Încăperea în care urma să aibă loc întîlnirea a fost aranjată şi prezentată mai întîi ataşatului de presă, Liz Rosenberg, cu care Madonna lucrează de mai bine de doi ani. Liz avea misiunea de a face un microinterviu cu cel care avea să realizeze interviul, deci cu Michel Drucker, să vadă cum arată locul filmării, să cunoască echipa de filmare (nu erau acceptaţi mai mult de şase telmicieni), să aprecieze luminile. Drucker a informat-o pe Liz că nu-l interesa latura provocatoare şi acidă a Madonnei, ci fenomenul sociologic, avînd în vedere că el îşi aminteşte că în urmă cu 13 ani Madonna se numea Ciccone şi făcea parte din trupa lui Patrick Hernandez. Atmosfera era tensionată şi s-a încheiat prin cuvintele lui Liz: „Bun, voi raporta toate acestea Madonnei."

Întîlnirea trebuia să aibă loc o doua zi, la ora 15. Întreaga echipă se afla sub presiunea nervilor, a aşteptării. La ora fixată n-a apărut însă nimeni. După un sfert de oră, nimeni. După o jumătate de oră, la fel. S-a făcut 15,45, degeaba. În sfîrşit la ora 16,10 o maşină superbă s-a oprit în faţa hotelului. Madonna, la volan! O apariţie în stil „Marilyn". Rapid, echipa s-a ascuns într-un mic hol apropiat, pentru a nu „polua" decorul. Printr-un capriciu de ultimă oră, Madonna nu accepta decît doi cameramani, interviatorul şi... un castron cu popcorn.

Emoţionat, Michel Drucker comite prima imprudenţă: „doriţi să vedeţi o probă din prima filmare?" De aici, o nouă avalanşă de capricii. „Trebuie corectată lumina şi oricum fără gros-planuri!" Decizia Madonnei e urmată de panică. Reglarea luminilor luă o jumătate de oră şi Madonna stabilise să acorde pentru interviu şi filmare numai o oră. În fine, totul a fost pus la punct după ultimele pretenţii, conversaţia a început să curgă. Fără să bănuiască ce impact va avea asupra interlocutoarei sale, Michel a făcut la un moment dat o apreciere mai mult decît inspirată privind asemănarea Madonnei cu Edith Piaf. „Este incredibil să-mi spuneţi asta. Visul meu dintotdeauna a fost să reincarnez pe ecran marea artistă!"

Au mai trecut cinci minute. Atmosfera era deja relaxată, prieteneasă. Drucker are un acces de ultimă îndrăzneală : „Acceptaţi un foto — suvenir? Doar cinci minute, dar afară, la piscină, avînd drept fundal întregul Los Angeles..." Incredibil, Madonna acceptă : „Cinci minute?O. K.!" Merg la piscină şi de acolo Madonna lansează : „Bonsoir France, bonsoir Michel, j'arrive".

Francezii au putut vedea imagini din acest interviu în emisionile lor, „Stars à la Une" şi „Ciné — Star".

AURORA POPESCU

TELEX INTERNAŢIONAL

■ Ura ! După şase ani de tăcere componistică **Dire Straits** revine în actualitate cu albumul „Pe fiecare stradă" — On Every Street, LP care a risipit neliniştea fanilor. Nu este uşor, după ce ai vîndut peste 60 milioane de discuri (şi ai în cont zeci de milioane de dolari...), să găseşti întotdeauna formula succesului chiar dacă te numeşti Mark Knopfler ! În anii din urmă Mark s-a menţinut în formă colaborînd cu Chet Atkins (au scos împreună albumul „Neck By Neck"), Eric Clapton, Bob Dylon, Tina Turner şi Nothing Hillbillies (trupă lansată de el anul trecut). La sfîrşitul acestei luni Dire Straits va pleca într-un lung turneu mondial care va dura doi ani şi de pe urma căruia va încasa suma de 200 milioane de dolari, sumă la care nu a ajuns pînă acum nici un grup (ultimul mare turneu al Rolling Stones-ilor le-a adus „doar" 80 milioane...). Să ne bucurăm de bogăţia talentatelor staruri ! Cînd se vor îmbogăţi şi vedetele noastre, cînd va începe cumpărarea discurilor lor în tiraje mari iar la concertele lor vor veni zeci de mii de fani ? De-ar fi doar o problemă de viitor...

ALBUMUL SĂPTĂMÎNII

1916 — MOTORHEAD

Un nou contract, un nou manager, o nouă casă de discuri (Epic) şi albumul e gata ! Grupul a abandonat bătrînul Brighton şi s-a stabilit la Los Angeles, rezultatul acestei mutări concretizîndu-se în LP-ul pe care vi-l voi prezenta astăzi. Multe lucruri noi, la prima vedere, în banda lui Mister Lemmy dar şi altele destul de vechi, bune şi rele. Exemple ? Rock and roll-ul curat din „Going To Brazil" şi din „Argel City" sau surprinzătorul blues (pentru o formaţie de hard) „The One To Sing The Blues". Albumul nu-i va dezamăgi pe fanii grupei şi îi va uimi prin caracterul dansant al pieselor componente deoarece Lemmy a simţit încotro bate vîntul oferind astfel de melodii admiratorilor... Cea mai bună piesă de pe acest disc este, după părerea mea, „Night mare" (coşmar) iar balada „Love Me Forever" aduce un sound nou pentru Motorhead. Titlul albumului exprimă interesul lui Lemmy pentru istorie şi, mai concret, bătălia de la Sauma din 1916 unde au murit, într-o dimineaţă, 19 mii de tineri voluntari englezi... O asemenea tragică temă este tristă pe coperta unui disc de rock dar Lemmy este convins că „generaţiile nu învaţă nimic din exemplele trecutului"...

Cum să numim această muzică, rock, blues, heavy-metal ? N-are importanţă, sînt de părere că în peisajul muzical suprasaturat de piese comerciale (unele dintre ele bune...) merită să acordăm puţină atenţie acestui LP în care Lemmy Killmister dovedeşte că poate ţine piept mult mai tinerilor săi rivali, depăşindu-i chiar...

MARIAN MINCULESCU

FLUIER

A fost bal... bal... bal.. la Cercul Militar!

După 50 de ani, Bucureştiul a fremătat iarăşi sub acordurile muzicale ale unui bal ! Pe 26 septembrie Cercul Militar Naţional şi-a deschis porţile şi a fost gazda primitoare şi somptuoasă a unui bal cu mulţi sponsori (Magazinul Edmond, Computerland, Winckelman, ziarul Libertatea), la care au participat peste 200 de artişti, de la comici (Jean Constantin, Gioni Dumitru, Stela Popescu şi Alexandru Arşinel), la trupa de balet de la Palatul Copiilor (sub îndrumarea şi grija d-nei. Aneta Duţu) şi cea a ansamblului Codreanca din Chişinău, de la trupa de balet a Operei Române la trupa de dansatori a recent înfiinţatei Federaţii Române de Dans Sportiv. Un spectacol „rupt" de o expoziţie culinară, prezentată de maeştri bucătari de la hotelul Intercontinental, Nord şi restaurantul Odobeşti, dar şi de o paradă a modei la care au participat recent cîştigătoarele titlurilor de miss în ţara noastră. Fermecătoarele proaspete vedete, „conduse", după gustul meu, de încîntătoarele Bianca Brad şi Crinuţă Popescu au purtat cu eleganţă creaţiile vestimentare ale doamnei Mioara Oglindă. A prezentat plin de vervă, Octavian Ursulescu. Publicul spectator a fost de cea mai bună calitate (ambasadori, oameni politici, proprietari de mari magazine din Bucureşti, ziarişti) şi, probabil, ca altădată, s-au lăsat antrenaţi şi de acordurile muzicale, încumetîndu-se pe aripile dansului, uneori cu partenere foarte atrăgătoare. Început la ora 9 seara, primul bal de la cercul militar după 50 de ani a durat pînă la ora 5 dimineaţă, într-o excelentă organizare, la care a contribuit, fără nici o exagerare şi principalul sponsor (peste 1.000.000 lei), regizorul şi coregraful Constantin Duţu. *Începutul a fost făcut, aşteptăm continuarea.*

Karl Zero, ultimul frate Marx

Mai puţin cunoscut la noi, dacă nu chiar complet necunoscut este comicul francez Karl Zero, *autor a o mulţime de scheciuri prezentate de Canal Plus în Franţa. Umorul lui acid, infinit şi negru*

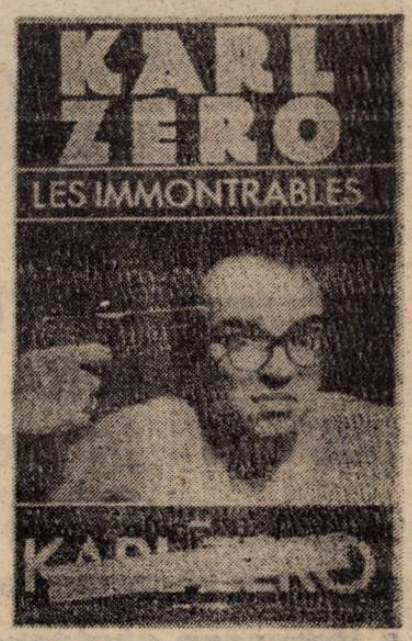

este atît de mult gustat de public încît amintitul canal de televiziune a avut ideea editării unei casete video în care apar numeroase schiţe umoristice mai puţin ortodoxe ; atît de puţin ortodoxe încît ele nu au putut fi difuzate pe post. Cenzura a fost de vină. Dar pe casetă video calea e liberă. Pe o manşetă roşie, cu suficient umor, tot negru, stă scris, cu directă aluzie la terorismul actual : „Dacă nu cumpăraţi această casetă îl vom împuşca pe acest comic".

Rubrică realizată de
GEORGE CUŞNARENCU

CM SRL Revista Magazin este realizată de CASA EDITORIALĂ „MAGAZIN" SRL

Autorizată prin sentinţa civilă nr. 382 din 4 aprilie 1991 a Judecătoriei sectorului 1 Bucureşti, înmatriculată la Oficiul Registrului Comerţului sub nr. 1787 din 29 mai 1991.

CONT 40 10 10 85 00 (lei) 40 20 10 53 30 ($) 40 20 10 53 31 (D.M.) BANCA COMERCIALĂ „ION ŢIRIAC" S.A.

COMITETUL DIRECTOR :

Dumitru FILIP (director general), George CUŞNARENCU, Ecaterina BĂTRÎNEANU, Mihaela DOROBANŢU, Paul IOAN (directori).

Redacţia : Piaţa Presei Libere, nr. 1, telefon : 17.60.10/17.60.20. Tiparul : Regia Autonomă a Imprimeriilor. Imprimeria „CORESI" — Bucureşti.

Administraţia „Editura Presa Liberă"

Redactor şef : DUMITRU FILIP

Secretar general de redacţie : GEORGE CUŞNARENCU

REDACŢIA : Dorel Dorian (şef secţie), Ion Ţugui, Manuela Spătaru, Şerban Filip (1612) ; Ecaterina Bătrîneanu, Mihaela Dorobanţu, Paul Ioan (şef secţie), Aurora Popescu (1630) ; Irina Stolca, Melania Constantiniu, Delia Costea, Adrian Hoajă (1282) ; Teodora Bujor-Panaitescu, Elena Ilie (1633).

SECRETARIAT DE REDACŢIE : Ionel Cojocaru, Dumitru Mateuţă, Costea Spiru, Vasilica Mărgărita (1659) ; Dorin Măran (2692)

Manuscrisele şi fotografiile nepublicate nu se înapoiază.

Fluviul artificial de sub Sahara curge către Benghazi (I)

S-a împlinit vechiul vis al libienilor (fie și parțial), acela de a-și potoli setea, dar și de a dispune de cantitățile necesare de apă practicării unei agriculturi eficiente și trezirii la viață a unor însemnate perimetre, smulse cu ani în urmă de dunele de nisip. Benghazi, oraș-port la Marea Mediterană (în golful Sirta) în care trăiesc circa o jumătate de milion de oameni, este alimentat de cîteva luni cu apa provenind din fluviul artificial ce curge maiestuos pe sub deșertul Sahara.

Scoasă la suprafață de la mare adîncime, din oazele Tazerbo și Sarir, cu ajutorul puțurilor săpate, apa ajunge printr-o conductă amplasată sub dunele de nisip, în lungime de 1800 km, la Benghazi. Zona costieră situată între Benghazi și Sirta primește zilnic prin magistrala subterană de aducțiune peste două milioane litri de apă bună de băut. Într-o etapă ulterioară acest debit va fi sporit. În aria litorală a Libiei, vastă ca întindere, trăiește majoritatea populației libiene (o treime în nord-estul țării — Cyrenaica, iar două treimi în nord-vest — Tripolitania, unde se află și capitala țării).

Pe măsură ce Marea Jamahirie Arabă Libiană Populară Socialistă se emancipează economic și social, nevoia de apă devine tot mai mare. Dătătoare de viață, apa este necesară desfășurării oricărei activități umane : înfloririi agriculturii, potențării industriei și satisfacerii nevoilor sociale. Întrucît apa există în apropierea marilor așezări litorale, în mari cantități, s-a avansat ideea recurgerii la procedeul desalinizării ei. Statul dispune de rezervele financiare necesare punerii pe rol a unei acțiuni de proporții, în sensul amenajării unui număr suficient de instalații de desalinizare a apei de mare. Dar pînă la urmă s-a optat pentru o soluție îndrăzneață, pe care Algeria și Tunisia (țări care se pot și ele aproviziona din oceanul de apă dulce de sub marele pustiu al Terrei) nu au adoptat-o. Și în aceste țări arabe din nordul Africii autoritățile erau informate de posibilitatea captării apei din subsolul Saharei și aducerii ei pînă la bordura Mediteranei, prin intermediul conductelor. Prin puțurile săpate în Tunisia, apa din adîncuri a început să-și arunce trîmbele ca niște fîntîni arteziene de mare putere la înălțimi foarte mari. Apa din adîncuri era dătătoare de mari speranțe pentru tunisieni, dar și pentru vecinii lor, libienii și algerienii.

Cei care au avut curajul de a se angaja în tenacea bătălie cu timpul și deșertul, în sensul valorificării „aurului alb" de sub Sahara au fost libienii. Era și singura alternativă pentru a se opri și ofensiva deșertului către nord și de a se purcede chiar la inversarea acestei ofensive, în sensul înaintării omului către sud și înglobarea în circuitul agricol a noi și însemnate suprafețe acoperite de nisipul fin și calcinat de soarele dogoritor. În regiunea litorală a Mediteranei regimul pluviometric este redus, iar apa sărată a mării a început să-și facă drum în vechile puțuri destinate alimentării rețelei de irigații. În consecință, terenurile agricole aflate în apropierea Mediteranei au devenit nefertile. Apa adusă din măruntaiele Saharei va avea și darul de a menține starea de sănătate a terenurilor cultivate din cîmpia litorală, a plantațiilor de arbori amenajate în scopul fixării dunelor de nisip, de a proteja oazele și căile de comunicații. Beneficiindu-se în permanență de apa necesară, plantațiile vor putea supraviețui, extinzîndu-se chiar, cucerindu-se întinse perimetre către sud. Prin inteligență și muncă tenace a omului, „marele marș" către sud, în scopul racordării zonelor sahariene la eforturile națiunii de emancipare economico-socială, va fi într-un totul posibil, triumfal chiar. Într-un viitor nu prea îndepărtat se vor crea noi oaze în Sahara, populările lor devenind, apoi, un fenomen firesc.

D. FILIP

CONFERINȚĂ INTERNAȚIONALĂ „TINERETUL ȘI ECOLOGIA"

Desfășurată pe pămînt moldav, la Chișinău și la Horlecani (stațiune de odihnă pe malul Nistrului în raionul Dubăsari) în perioada 14 — 17 octombrie 1991, în organizarea Centrului de proiecte ecologice, în colaborare cu Academia de științe a Republicii Moldova, prestigioasa reuniune a avut drept motto următorul îndemn : **„Natura e mai presus de orice învățătură".** Participanți la conferință : ecologiști, publiciști, cadre universitare, studenți, elevi din Republica Moldova, România, Grecia, Italia, Germania, Ucraina, Bielorusia și alte țări.

Delegați din România au reprezentat Federația Ecologică (președinte prof. dr. Alexandru Ionescu), Institutul de cercetări și proiectări pentru epurarea apelor reziduale din București și Institutul de Cercetări și Ingineria mediului din București. Dr. Valeriu Ropot, de la Departamentul de Stat al Republicii Moldova pentru protecția mediului ambiant și resursele naturale (departament care nu este guvernamental, ci coordonat direct de Parlament) a ținut să sublinieze în cadrul conferinței : „Sistemul comunist a condus Basarabia în pragul unei catastrofe ecologice. Construcțiile hidrotehnice, inclusiv cele de pe Nistru, complexele zootehnice gigant, chimizarea fără discernămînt a agriculturii, toate acestea au poluat solul, apa freatică, apa rîurilor, întreg mediul înconjurător".

„Acum, fără dictatură comunistă, fără sistem centralizat, poate acum în ceasul al doisprezecelea, sublinia domnul Ropot, vom putea salva și ocroti natura și așezămintele naturale". Ca participanți la aceste conferințe am fost de acord, cum era și firesc cu concluziile degajate în beneficiul prezervării mediului : fără o cultură și educație ecologică a tineretului, fără o ecologizare și biologizare a agriculturii moderne, fără ca presa să nu susțină problemele ecologice, care sînt ale tuturor pămîntenilor, nu este cu putință să se facă pași importanți în direcția producției mediului înconjurător.

Dr. FILEA IOAN IVANA
ist. univ. SIMONA POPESCU IVANA

„MISIUNE [SPAȚIALĂ] PENTRU PLANETA PĂMÎNT" [I]

Ultima misiune a navetei spațiale americane „Discovery" continuă să polarizeze interesul oamenilor de știință. Motivul acestui interes major este întemeiat datorită amplului program de cercetări și experiențe desfășurat de membrii echipajului, program cu caracter civil, dar și al inaugurării de către NASA a „erei ecologiste".

Lansată în cursul zilei de joi, 12 septembrie 1991, „Discovery" a avut de îndeplinit, printre altele, și plasarea pe orbită a unui robot destinat înregistrării pagubelor intervenite în ultimii ani asupra stratului protector de ozon care înconjoară ca un scut protector globul terestru, protejînd biosfera de razele ultraviolete ale Soarelui . Luarea pulsului „scutului "de ozon al „planetei albastre" este o acțiune științifică extraordinară pentru a se cunoaște consecințele exacte ale fenomenului de degradare a păturii protectoare aflate la mare altitudine. În urmă cu două decenii, măsurătorile efectuate au permis concluzia că pătura de ozon suferea un proces de subțiere de-a lungul unei vaste regiuni geografice, în care se include o mare parte a Americii de Nord, Europei și Asiei. Consecință a sporirii poluării atmosferei cu diferiți înfestanți, fenomenul a fost localizat între 30° și 60° latitudine nordică. „Radiografiile întreprinse ulterior asupra păturii de ozon aveau să dezvăluie o diminuare a sa anuală între 1,7 și 3 la sută. Erau procente superioare celui prevăzut inițial, de 1 la sută. Scutul de ozon avea să se subțieze și mai mult o dată cu trecerea anilor. Deasupra Antarcticii și chiar în regiunea Arcticii au apărut și se mențin uriașe „Ferestre" în învelișul protector de ozon. În regiunea de deasupra „continentului alb și inospitalier", am numit desigur Antarctica, se constată în fiecare an, la confluența dintre lunile august și septembrie, înjumătățirea stratului de ozon și apariția unei „găuri" de mare întindere. În perimetrul Arcticii, la altitudinea de 20—25 km, se înregistrează o diminuare a stratului de ozon cu circa 23—25 la sută și apariția unei „ferestre", o spărtură uriașă care-i neliniștește pe climatologi.

Cauzele deteriorării „centurii" de ozon nu sînt altele decît creșterea cantității produselor pe bază de clor emise în atmosferă. Sînt vizate, în special, hidrocarburile fluorurate și clorurate extrem de stabile, care degajă clor în atmosferă. Clorofluorocarbonii (C.F.C.) prezentau o mare stabilitate în înaltul cerului, pînă la o perioadă de 150 de ani !, ceea ce contribuie la „epuizarea" rapidă a păturii de ozon. Efectul lor este cumulativ, de-a dreptul dezastruos.

În opinia lui George Diller, comentator al lansărilor ce se efectuează la centrul spațial N.A.S.A., ultimul start al navetei „Discovery", deși întîrziat cu 14 minute, datorită unor probleme tehnice, mai exact de comunicații, legată de plasarea satelitului destinat cercetării straturilor superioare ale atmosferei, este o premieră. Ea marchează o nouă eră în studierea atmosferei planetei noastre, direct la sursă din spațiu. Satelitul plasat pe orbită și destinat cercetării atmosferei superioare este primul din seria celor ce vor fi lansate pentru cercetările prevăzute pe o perioadă de 15 ani. Este vorba de programul denumit **„Misiune pentru planeta Pămînt".** Pînă la finele secolului, programul va înghiți considerabile fonduri financiare, în jur de 17 miliarde dolari. Nu orice țară își poate permite cheltuirea acestei sume în scopuri științifice, consacrate prezervării naturii.

D.F.

(Va urma)

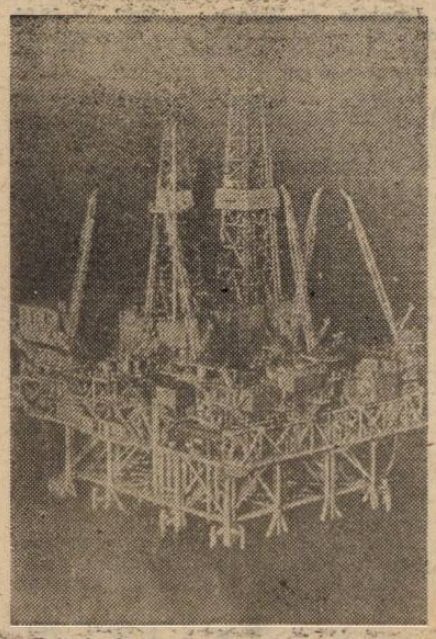

Catastrofa de la Cernobîl a subminat încrederea omenirii în siguranța pe care o oferă exploatarea instalațiilor centralelor atomo-electrice. Ca urmare a acestui fapt, în unele țări (SUA, Japonia, Anglia) a fost temporizată construcția unor noi centrale nucleare iar în altele s-a renunțat la ele definitiv ; s-a procedat și la sistarea funcționării unor centrale atomo-electrice active (Suedia, Austria).

Energetica mondială, la răscruce de drumuri?

Experții estimează că ponderea energiei nucleare în producția totală de energie a anului 2000 se va reduce de trei ori, iar în anul 2020 de cinci ori în comparație cu prognozele elaborate în anul 1977. Pentru a se preîntîmpina o atare situație, eforturile specialiștilor din întreaga lume sînt îndreptate spre crearea generației următoare de reactoare nucleare. Se spune că ele ar fi complet inofensive. Totuși, asemenea centrale nu vor putea să apară mai devreme de 10-15 ani, perioadă care va crea o pauză în energia atomică.

Oamenii de știință sînt preocupați să elaboreze și să propună măsuri care să compenseze această pauză în dezvoltarea energeticii. În stabilirea soluțiilor există unele dificultăți. Astfel, opțiunea pentru centralele hidroelectrice nu mai are perspectivă, numărul acestui tip de obiective energetice fiind redus datorită faptului că ridicarea lor prezintă dezavantajul inundării unor suprafețe productive. Totodată, energetica nucleară nu va reuși să atingă parametrii producerii energiei la scară industrială. Dezvoltarea centralelor termoelectrice funcționînd cu petrol sau cărbune este și ea frînată de efectele poluante de mari proporții pe care le creează procesele de ardere actuale ale acestor combustibili. Un interes deosebit îl prezintă utilizarea energiei solare și eoliene „ieftine și curate" din punct de vedere ecologic. Cercetările care se efectuează în acest domeniu capătă o amploare tot mai mare, însă realizarea unor centrale de acest tip care să furnizeze energie la nivel industrial va deveni posibilă numai la începutul secolului următor.

Se pare că în această „pauză energetică" opțiunile energeticienilor se vor orienta spre centralele termoelectrice ce vor folosi drept combustibil gazele naturale. Calculele efectuate și experiența dobîndită demonstrează faptul că centralele termoelectrice alimentate cu gaze naturale poluează atmosfera de două ori mai puțin decît cele pe cărbune. Important este și faptul că ele permit folosirea pentru producția de energie electrică a unor instalații combinate cu abur și cu gaze ce s-au dovedit mult mai economice și mai productive decît celelalte tipuri utilizate în alte termocentrale. Avantajul major al acestor instalații este dovedit de randamentul lor foarte ridicat — 52 la sută — față de centralele nucleare sau față de centralele termice obișnuite al căror randament este sensibil mai mic. Și un argument de natură economică, tot atît de convingător în susținerea opțiunii pentru centrala termoelectrică cu gaze naturale, îl constituie faptul că ridicarea ei este de 2,5 ori mai ieftină.

Dr. ing. MIHAI CONSTANTINESCU

Computerland Magazin

Cu prilejul ediției din acest an a Tîrgului Internațional București, pe lîngă prezentarea unei game largi de produse s-a „prezentat" publicului și specialiștilor, deopotrivă, o nouă revistă de informații din domeniul informaticii, revistă care poartă numele firmei româno-americane „Computerland — București." Publicația „Computerland magazin" este, așa cum o numește directorul general al firmei, dl. **Nicolae Badea**, o publicație „on line", a cărei apariție este oportună tocmai datorită proliferării aplicațiilor informaticii și utilizării calculatoarelor în tot mai diverse domenii de activitate. Este originală această revistă ? Este. În primul rînd prin conținut. Ea dă atenție cuvenită activităților de service, consulting, instruire, ea se adresează tuturor utilizatorilor de calculatoare, dar ea vine și în ajutorul profesioniștilor.

Primul număr, într-o excelentă prezentare grafică, conține o mulțime de informații de ultimă noutate în materie, un ghid al cumpărătorului, o pagină scrisă de clienții firmei Computerland, reclame.

Deci, așa cum Disneyland este o lume a copilăriei, dar nu numai atît, la fel **Computerland magazin** este o lume a calculatoarelor, dar nu numai atît. Am citit-o și m-am convins. **(George Cușnareneu).**

incursiune în paranormal

„Am început să comunic cu ființe superioare nouă..."

Această mărturisire din titlul episodului care urmează aparține unei tinere din județul Constanța. Ne cere să-i respectăm anonimatul. A absolvit o facultate tehnică, inginerească, este așadar prin formație o pragmatică. Recunoaște din capul locului că pînă cu puțin timp în urmă era o atee, acum „am devenit o bună creștină". Față cu o asemenea mărturisire, mă simt dator să consemnez aici un amănunt deosebit de important : rubrica noastră, dedicată incursiunilor în paranormal nu se vrea, și nici nu poate fi o alternativă la credința creștină ; această rubrică prezintă nepărtinitor și nedogmatic, fără a intra în replică sau în contradicție cu dogmele religioase, o seamă de trăiri și experimente, de revelații ieșite din comun. Toate acestea, însă, așa cum ne-o mărturisesc interlocutorii noștri, converg spre confirmarea adevărurilor credinței, spre un sens suprem — Puterea Divină ca adevăr absolut în Universul creat. Ar fi, de aceea, superfluu și eronat să transpară măcar iluzia că rubrica noastră s-ar opune sau ar dialoga contradictoriu cu biserica, cu învățăturile Cărților Sfinte. Este vorba de experiențe care aparțin zonei așa-numite paranormale, pentru care interlocutorii depun în primul rînd argumente. În numărul acesta al revistei noastre inserăm încă o experiență, pe care, ca de obicei, nu o vom comenta. Lăsînd în același timp spațiu deschis pentru cititorii noștri care doresc să comenteze astfel de experimente :

Interlocutoarea noastră din județul Constanța relatează :

„La începutul acestui an, în condiții și împrejurări cu totul diferite de ale d-lui G.G. Albu din Făgăraș am început să comunic cu ființe superioare nouă, oamenilor, care EXISTĂ cu siguranță într-o altă dimensiune, în afara timpului ! Mă simt obligată să fac aici o paranteză : Vă rog să mă credeți, nu caut publicitate și nici nu am în intenție să creez povestioare pe marginea expunerilor d-lui Albu. Adevărul este că dacă dumnealui

Grafică de C. VELUDA

nu ar fi scris niciodată nimic despre ce i s-a întîmplat, eu nu v-aș fi scris niciodată despre aceste lucruri — desigur, din aceleași motive pentru care și d-l Albu a avut multe și îndelungate ezitări, și poate nu aș fi devenit o cititoare atît de pasionată a revistei Magazin. Dar să continui relatarea mea :

Îmi cunosc „interlocutorii". Unii dintre ei mi-au devenit adevărați ghizi spirituali. Ei au misiuni și răbdare multă, cum s-a exprimat un spirit care s-a recomandat a-mi fi „profesor de conduită morală" — cînd l-am întrebat cum este. Dețin o mare cantitate de informații deosebit de interesante de ACOLO. Mi s-au încredințat astfel sfaturi, observații, mesaje și chiar misiuni ! M-am încredințat pe deplin că sfaturile, învățăturile lor dacă sînt ascultate, crezute, puse în aplicare, au cu siguranță influențe și consecințe numai benefice ! Totul este în strînsă legătură cu religia creștină. Am notat toate comunicările importante. Vă dau cîteva exemple „dictate" literă cu literă, cuvînt cu cuvînt : **„Conștiința pe care o avem de la Dumnezeu joacă un rol primordial în viață. Voi, oamenii, nu vă înțelegeți conștiințele !"** Sau : **„Să-ți trăiești viața ca și cum ar trebui să mori a doua zi !"** TOTUNTOT bineînțeles că nu este altceva decît DUMNEZEU și de ACOLO mi se spune că EL este „o ființă de lumină, este blînd, bun". Desigur că acestea nu sînt decît cîteva idei din lungi comunicări.

Am pus la punct sistemul de comunicare din ce în ce mai eficient. Cel mai bun este alcătuit dintr-un pendul pe care-l deplasez deasupra unei foi mari cartonate, pe care am înscris toate literele alfabetului, cifrele de la 0 la 9, semnele de punctuație și altele menite să usureze comunicarea. Am convenit că DA reprezintă mișcarea pendulului înainte și înapoi, iar NU — lateral, pe o direcție perpendiculară . Deasupra literei pe care vrea să mi-o comunice cel cu care intru în dialog mișcă pendulul înainte și înapoi, ceea ce semnifică „Da, aceasta este litera pe care vreau eu să ți-o spun !" La restul literelor, pendulul spune NU. Mișcările pendulului sînt de asemenea perfect diferențiate. Vă pot spune că există o corelare perfectă între informațiile primite de ACOLO, și cele de aici, între învățăturile Bibliei, și cele primite de DINCOLO. La început, cînd nu eram credincioasă, vă dați seama cît de greu îmi era să accept ideea că există o lume nevăzută nouă, populată cu entități pur spirituale, mult mai elevate decît spiritul uman, dornice să ne ajute. Ele s-au descris pe sine la rugămintea mea. Am întrebat odată : „Ești aici ?" Și mi s-a răspuns : „Sînt aici, un spirit nevăzut, o rază de lumină". Apoi am pus întrebarea : „Ce semnifică o rază de lumină ?" Răspus : „Sînt eu !" Iată însă o descriere mai completă la o întrebare a mea : „Am o sferă de lumină drept înveliș al conștiinței mele pe care o am de la Dumnezeu. Acesta este **corpul meu !"**

Încheiem aici episodul din mărturisirea interlocutoarei noastre din județul Constanța, pentru a-l continua în numărul următor cu noi revelații...

ION ȚUGUI

Lumea magiei și a ocultismului

HIPNOZĂ, TEMPLE ALE SOMNULUI ȘI FARAONI

■ Un pilon esențial, de rezistență, al magiei antichității mediteraneene vom descoperi în ținutul Sfinxului și al piramidelor. Atracția exercitată de universul ezoteric al Egiptului faraonilor-zei asupra spațiului spiritual al bazinului mediteranean va fi cu mult prelungită dincolo de momentul istoric al amurgului acestei civilizații pe care valuri de nisip și uitare, valuri de națiii rătăcitoare o vor fi ascuns pentru multe secole, milenii chiar, în lungul firului dătător de viață al Nilului. ■ Ca și în Babylon, magia egipteană va avea tot un statut oficial. Și tot la fel de puternic va fi influențată de nenumăratele interferențe religioase, ceremoniale și protostiințifice. Însă, spre deosebire de babylonieni, egiptenii — firi mai practice, mai puțin înclinați spre „risină" — își vor popula cu sobrietate existența lor magică cu un număr relativ restrins de demoni și alte entități malefice. ■ Și tot spre deosebire de ierarhiile babyloniene, egiptenii au procedat la o centralizare „de mînă forte" a exercitării practicilor magico-religioase, acestea fiind atributul exclusiv al preoților. Ca mediatori deopotrivă între sacru și profan și între magic și profan, preoții au dobîndit un loc proeminent, de excepțională însemnătate în ierarhia statului egiptean antic, fiind, cu o treaptă numai, inferiori atotputernicilor faraoni. Această poziție socială — dar și politică — a fost admirabil protejată, între altele, și datorită faptului că preoții egipteni au respectat cu strictețe caracterul **ocult** al practicilor magice. Suficient numai să ne amintim nu atît de construcția în sine a piramidelor (ea însăși o performanță extraordinară), cît de calculele de excepție ce vădesc profunde cunoștințe de matematică și inginerie. Sau de unele efecte spectaculare ce însoțeau ceremoniile desfășurate în temple, efecte de sorginte absolut profană (tehnică, mai exact) greu perceptibilă în straiul lor magico-religios de către contemporani, despre care ne vorbesc unele izvoare — ce-i drept, nu foarte bogate în informații — ale antichității. ■ Unul dintre domeniile de predilectă aplicare a magiei era cel al medicinii magice. Se foloseau îndeosebi tratamente exorcizante și de substituție (transferul bolilor din trupul oamenilor în cel al unor animale ținute în preajma celor atinși de boală). Fapt cu totul remarcabil, deseori se făcea apel la hipnoză, în așa-numitele **temple ale somnului**, în scop tămăduitor. Deci un fel de somnoterapie ! ■ Prin urmare, magia albă („defensivă"), chemată să-i apere pe oameni de mînia sau capriciile zeilor și de acțiunile nefaste ale spiritelor malefice, era covîrșitor preponderentă față de magia „agresivă", și aceasta din urmă acceptată, desigur, în anumite circumstanțe care o îngăduiau destul de rar. De fapt, dincolo de utilitățile „publice", de interes curent, ca să zicem așa, preoții egipteni apelau la magie și pentru promovarea „intereselor de stat", pentru protejarea faraonului și a țării de invaziile dușmane. În acest scop se făcea uz de mijloacele dure ale magiei „agresive", preoții susținînd că, la o adică, exclusiv prin puteri magice, sînt în stare să oprească în loc Soarele și Luna, să dezlănțuie trăznetul sau să producă ori să oprească după dorință declanșarea unor catastrofe (semnificativ, să ne reamintim episodul luptei acestor preoți-magicieni împotriva lui Moise !). ■ În sfîrșit, odată cu proclamarea esenței și originii divine a faraonului, recunoscut ca faraon-zeu, s-a produs o mutație calitativă de mare însemnătate : faraonul nu este doar **reprezentantul** unui anumit zeu pe Pămînt, ci este însuși zeul ! Condiția divină explicită a faraonului i-a îngăduit să fie în mod firesc socotit șeful suprem al tuturor preoților și, implicit, „stăpînul absolut al farmecelor magice" — cum, de altfel, era chiar numit. Deci un suprem Magician al magicienilor! Această teribilă îngemănare a celor trei Puteri — sacră, profană și magică — în făptura unuia și aceluiași om, faraonul, a însemnat pentru Egipt, de timpuriu, cauza esențială a măririi și decăderii acestui stat antic... Ca zei, monarhi și preoți-magicieni, faraonii vor profita din plin de avantajele acestei situații, avînd, ca oricare alt zeu, propriii lor preoți-magicieni, bunăvoința divină fiindu-le solicitată tot prin invocații, ofrande etc. ■ Dar să părăsim aceste „umbre pe pînza vremii" și să ne îndreptăm pașii pe drumurile ce odinioară duceau spre mirifica, de mult dispăruta Persie...

Rubrică realizată de ADRIAN HOAJĂ

Dicționarul rubricii

A

ADRAMALECH (ADRAMALEK-ADRAMALEH) : Șeful înaltului consiliu al diavolilor, intendent al garderobei lui Satan. Este reprezentat în tratatele de demonologie sub forma unui catîr cu tors omenesc și coadă de păun. În Sepharvaim (Asiria), copiii erau jertfiți focului pe altarele închinate lui A. Se spune același lucru și despre Sardon. Țipetele copiilor ar fi fost auzite ca un „ris sardonic". O altă tradiție afirmă că acest ris era provocat de ingestia unor ierburi otrăvite, probabil cu proprietăți halucinogene.

AGATĂ : În antichitate se credea că A. îndepărta ciuma, ferea de mușcătura șerpilor veninoși și de înțepătura scorpionilor și, în sfîrșit, era un prețuit tonifiant al inimii celor ce o purtau.

AGLA : Cuvînt magic, prescurtarea Kabbalistică pentru **Aieth Gadol Leolan Adonai.**

IEPURELE

Nu veți întîlni pe cercul necuvîntătoarelor ce alcătuiesc zodiacul chinezesc o personalitate mai controversată decît Iepurele ! Temperament oscilant, o inteligență sclipitoare afectată de gafe extrem de dăunătoare, un pasionat în dragoste care poate abandona totul pentru un capriciu de moment... Dar ceea ce este sigur — atenție ! — îl reprezintă faptul că Iepurele urăște agresivitatea și conflictele, preferînd să fie un mediator. Iată acum anii Iepurelui din acest secol : 29.01.1903 — 15.02.1904 (apă) ; 14.02.1915 — 02.02.1916 (lemn) ; 02.02.1927 — 22.01.1928 (foc) ; 19.02.1939 — 07.02.1940 (pămînt) ; 06.02.1951 — 26.01.1952 (metal) ; 25.01.1963 — 12.02.1964 (apă) ; 11.02.1975 — 30.01.1976 (lemn) ; 29.01.1987 — 16.02.1988 (foc) ; 17.02.1999 — 05.02.2000 (pămînt).

Iepurele este un animal estic (situat la est pe cerc), are primăvara în sufletul său, iar elementul fundamental al naturii care-i domină destinul este lemnul. Organul intern sensibil este ficatul, iar ascendentul nașterii Iepurelui se manifestă între orele 5 și 7 dimineața. Legăturile cele mai armonioase și mai trainice le stabilește cu Oaia și Mistrețul. Dușmanii și adversarii săi cei mai de temut se vor recruta din rîndul Cailor, Cocoșilor și Șobolanilor. Animal pasiv prin excelență, Iepurele își va alege perechea în mod preferențial dintre necuvîntătoarele active. Să trecem acum în revistă Iepurele față-n față cu semnele lunare :

1. Iepure — Șobolan : 22.11 — 21.12 (Săgetător) : persoană afectuoasă, cu repetate stări maladive, preocupată intens de propriul cămin, indiferentă față de lumea exterioară ;

2. Iepurele — Bou : 22.12 — 20.01 (Capricorn) — succese deosebite în carieră, viață conjugală imprevizibilă, ghinion în amor, se iubește enorm pe sine, face totul pentru a prospera ;

3. Iepurele — Tigru : 21.01 — 19.02 (Vărsător) — filozof înnăscut, nu face nici un pas fără să mediteze profund, puțin sociabil, ranchiunos.

4. Iepurele — Iepure : 20.02 — 20.03 (Pești) — visător, ușor maleabil inabil în a-și face o carieră și o căsnicie trainică, stare materială precară.

5. Iepurele — Dragon : 21.03 — 19.04 (Berbec) — lider iubit și respectat la toate nivelurile societății, căutat de femei, excelent partener în afaceri

6. Iepurele — Șarpe : 20.04 — 20.05 (Taur) — agresiv prin viclenie, las, fire șovăielnică, schimbătoare, mincinos renumit, intuiție excelentă.

7. Iepurele — Cal : 21.05 — 21.06 (Gemeni) — modest, muncitor, supus, nu sclipește prin inteligență dotat pentru a fi un bun soldat, niciodată general.

8. Iepurele — Oaie : 22.06 — 21.07 (Rac) — persoană cu un farmec deosebit, foarte sociabilă, căsnicie fericită, sentimentală, acaparatoare, egoistă.

9. Iepurele — Maimuță : 22.07 — 21.08 (Leu) — simțul umorului îl salvează din multe împrejurări, persoană optimistă, face carieră mai mult prin noroc.

10. Iepurele — Cocoș : 22.08—22.09 (Fecioară) — inteligență deosebită, știe să-i manevreze pe alții în propriile scopuri, instabilitate sentimentală.

11. Iepurele — Ciine : 23.09 — 22.10 (Balanță) — fire pesimistă, autodidact, tenace, ghinion cvasi-permanent, blîndețe, spirit împăciuitor.

12. Iepurele — Mistreț : 23.10 — 21.11 (Scorpion) — abilitate impresionantă în relațiile inter-umane, inteligent în tot ceea ce face, succes la femei, avere.

În finalul acestui text, să revenim la bunul obicei de a exemplifica cu cîteva personalități cunoscute de Iepuri : David Rockfeller, Fidel Castro, Einstein, Stalin, Ingrid Bergman etc., etc.

P. I.

FASCINANTA LUME A INFINITULUI MIC

Pe lîngă Universitatea Cornell, din SUA, una dintre cele mai cunoscute de altminteri, funcționează o... fabrică, unde „piesele" produse au dimensiuni din domeniul a ceea ce am putea numi „nano-unități", adică unități cu dimensiuni de ordinul unei miliardimi din unitățile obișnuite. Profesori și absolvenți ai acestei universități lucrează aici pentru a pune la punct tehnologiile necesare producției unei noi generații de echipamente, atît de mici încît nu pot fi văzute cu ochiul liber. La fabricarea lor se folosesc unele tehnologii caracteristice realizării micro-chipurilor, așa încît viitoarele motoare, dispozitive electronice, roboți și altele asemenea lor, vor aicătui probabil viitorul teren de luptă pentru supremația tehnologică.

Mai există și alte cîteva mari Universități americane care se ocupă cu acest lucru, uneori finanțate de mari corporații : printre ele se numără Universitatea din California, cele din Utah și Wisconsin etc. Și pentru a ne da seama de nivelul performanțelor atinse, să menționăm doar că la Cornell s-a realizat, cu finanțare de la National Science Foundation, un microscop cu tunelare, cu baleiere, ale cărui dimensiuni nu depășesc pe cele ale unei jumătăți de fir de păr ! Tehnologiile nu au depășit încă pragul laboratoarelor de cercetare, dar par a fi gata pentru a intra cît mai curînd în arena comercială, cum ar fi cazul companiilor californiene Novasensors (Fremont) și IC Sensors (Milpitas) care produc prin asemenea microtehnici senzori ce se instalează pe automobile.

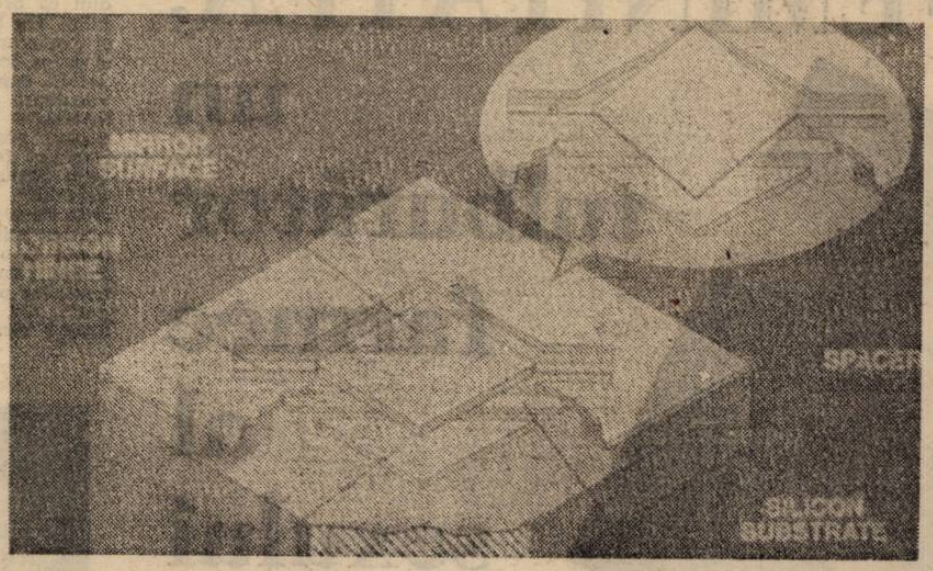

■ Profesori universitari și studenți din SUA construiesc piese ce nu pot fi văzute cu ochiul liber ■ Un microscop mai subțire decît un fir de păr ■ Superminiaturizarea elementelor pentru ecrane TV devine comercială în 1993 ■ Calculatoarele – marele beneficiar al nano-dimensiunilor ■ Japonia nu așteaptă ■ Corpul nostru va găzdui micromotoare și micropompe ■ De ce nu microtunuri contra celulelor canceroase ?

LA UMBRA UNUI GRĂUNTE DE SARE

Asemenea performanțe nu ar fi putut fi realizate fără dezvoltarea „fotonicii" — echivalent al electronicii, dar bazîndu-se pe proprietățile și folosirea fotonilor, și nu a electronilor. Iar unele din primele aplicații ale fotonicii se datoresc cunoscutei firme „Texas Instruments" (TI). Așa au fost posibil de realizat, de pildă, diafragmele submicroscopice montate la bordul unor sateliți avînd rolul de a regla lumina pe care detectorii o primeau din adîncimile spațiului cosmic.

La ora actuală, TI dezvoltă o nouă tehnică, denumită „dispozitive cu oglindă deformabilă" (DOD), destinate televiziunii de înaltă rezoluție, activitate finanțată de Agenția pentru Proiecte de Cercetare Avansate din SUA. Astfel, TI va pune la punct un ecran care folosește peste două milioane de minuscule oglinzi de siliciu care vor transforma fasciculele luminoase în pixeli individuali. Iar noua tehnologie pentru ecrane de TV se pare că va fi gata pentru comercializare încă din 1993 ! Și la ce dimensiuni ?

Un pixel acoperă o suprafață de aproximativ 20 microni pătrați, adică zece asemenea elemente își găsesc locul sub un grăunte de sare ! Ei bine, ecranul pe care îl va pune la punct TI va conține de șase ori mai mulți pixeli decît are în prezent un ecran folosit la un calculator „top".

De fapt, calculatoarele vor fi fără îndoială unul din beneficiarii majori ai noilor microtehnologii. Și aici avem în vedere mai ales posibilitatea de a realiza comutatoare cu performanțe de dimensiune și timp de comutare tot de ordinul nano—miimii de microni, miliardimi de secundă.

JAPONIA NU AȘTEAPTĂ !

Nici nu se putea altfel. În timp ce în SUA nu a apărut încă nici un organism care să se preocupe de transferarea cît mai rapidă a tehnicilor pentru microechipamente din laborator pe piață, Ministerul Comerțului Internațional și Industriei din Japonia a alocat de pe acum 20 milioane de dolari pentru dezvoltarea noilor tehnologii pe parcursul următorilor zece ani. Aceasta în speranța că vor găsi aici un nou domeniu pe care Japonia să-l comercializeze și să-l domine !

Există desigur probleme extraordinar de dificile — să nu uităm că este vorba de dispozitive cu dimensiuni de doar cîțiva atomi ! Invizibilele molecule de aer pot deveni bariere distrugătoare pentru performanțele lor. Alimentarea cu energie este o altă problemă, deși, de exemplu, în cazul aplicațiilor biomedicale s-ar putea folosi direct energia chimică a substanțelor din componența sîngelui. Și nu întîmplător am menționat aplicațiile în medicină, acestea fiind în primul plan al preocupărilor japoneze. De ce să nu putem măcar visa la un „micromotoraș" circulînd sprinten printre vasele noastre de sînge și curățind de pildă stratul depus pe pereții arteriali. Sau micropompe fixate în locuri potrivite și „aruncînd" în organism la momentul potrivit medicamentele necesare. Sau, în fine chiar un fel de microtunuri, trimise cu adresă directă în celulele canceroase pentru a le distruge, fără a afecta în vreun fel restul corpului nostru.

Science Fiction ? În nici un caz. Prea multe performanțe, unele de-a dreptul neașteptate, ne-au oferit științele și tehnica pentru a ne mai îndoi. Rămîne doar problema timpului : cînd le vom avea și pe acestea ? Și, pentru mulți, mai rămîne și o altă problemă, nu mai puțin importantă : cînd le vom avea, va scrie pe ele „Made in Japan ?"

MIHAELA DOROBANȚU

Accidente în Cosmos

și pe Pămînt

• „Cei șase" de la Soci •

În anii 1972 și 1973, James Oberg a studiat o serie de press-releasuri din anii anteriori și a descoperit printre cosmonauții stagiari sovietici cel puțin 5—6 persoane oficial necunoscute. Acestea au dispărut din press-releasurile ulterioare pînă în anul 1969. În anii 1971 și 1972 unii dintre ei au apărut din nou în fotografii, în special în cele consacrate aniversării a zece ani de la zborul lui Iuri Gagarin. Printre ele se afla și fotografia (amintită la începutul articolului) primilor șase cosmonauți sovietici făcută la odihnă în stațiunea Soci. În edițiile ei ulterioare unele persoane au dispărut din fotografie, dar într-un mod foarte curios: în publicațiile pentru străinătate persoanele respective figurau în fotografie, dar lipseau din cele destinate cititorilor sovietici. Din această categorie face parte și fotografia „celor șase" de la Soci" cu G. Neliubov.

Cîțiva ani mai tîrziu, cercetătorul englez Rex Hall a descoperit două versiuni ale unei alte fotografii (grupul celor 16 cosmonauți). În cea de-a doua versiune a fotografiei mai rămăseseră doar 11 cosmonauți! Dispăruseră Grigori Neliubov, Ivan Naikeev, Valentin Filatiev, Mars Rafikov, Dmitri Zaikin, precum și instructorul de parașutism Nikitin care ulterior și-a pierdut viața în timpul unui salt cu parașuta.

Prima fotografie (grupul de la Soci din 16 persoane) a fost descoperită de Hall într-o carte sovietică despre cosmonautică. Apoi, ea a fost publicată în ziarul „Izvestia" ca ilustrație la un articol al lui Golovanov. În prima versiune a fotografiei „cosmonauților dispăruți" nu li se dădea numele așa că Oberg i-a notat convențional cu litera X urmată de o cifră: X 1, X 2... Fotografiile respective au fost publicate cu aceste semne de cod în lucrările lui de după anul 1973.

Oberg atrage atenția în primul rînd asupra lui X 2. El a fost scos și din fotografia „celor șase de la Soci". Judecînd după fotografie și text, cosmonautul respectiv a avut o strînsă legătură cu zborul lui Iuri Gagarin. În texte este amintit întîmplător numele de „Grigori". Așa că s-a presupus că acesta a fost Neliubov.

În anul 1986, cînd în „Izvestia" a apărut fotografia lui Bondarenko, Oberg și-a verificat semnele de cod și a constatat că la el Bondarenko era codificat sub semnul X 7.

În 1977 a văzut lumina tiparului o carte a lui Gheorghi Șonin, unul din pionierii cosmonauticii, în care autorul vorbea despre opt piloți excluși din grupul de cosmonauți al anului 1969. După nouă ani Golovanov i-a prezentat nominal. În cartea lui Șonin se dă doar o scurtă informație cu privire la faptul că aceștia au fost scoși din grup din diferite motive (medicale, disciplinare, studii etc.). Totodată se creează impresia că toți au părăsit grupul în viață. Șonin prezintă chiar un scurt portret-caracterizare a „tînărului Valentin Bondarenko" fără nici o aluzie la tragedia care a avut loc. Este evident că această informație nu a fost întîmplătoare. Ea a reprezentat un răspuns la interesul crescînd al Occidentului față de soarta cosmonauților dispăruți.

După ce Oberg a descoperit falsificarea fotografiei „celor șase de la Soci", oficialii din presa sovietică au efectuat o muncă de bijutier pentru a-și reface renumele. Ei au retușat fotografia originală (publicată la Moscova în 1972) și în locul cosmonauților dispăruți au făcut „un plan secundar". Cele două versiuni noi ale fotografiei (publicate în 1980) aveau deja acest fundal nou.

Tradiționala secretomanie sovietică nu a dispărut nici în prezent.

Sovieticii, afirmă Oberg, continuă să nege posibilitatea accidentării mortale a altor cosmonauți după moartea lui Bondarenko. Dar realitatea pare a fi alta. În 1973 cu prilejul pregătirii zborului comun „Soiuz-Apolo", centrul NASA de la Houston a fost vizitat de cosmonautul sovietic Șatalov, care a povestit colegilor săi americani despre moartea a șase sau opt (nu era convins de numărul celor morți) viitori cosmonauți sovietici.

Una din femeile sovietice membre ale delegației URSS la NASA (1973) a spus interlocutorilor americani că este văduva cosmonautului Anatoli Tokov care și-a pierdut viața în 1967, în timpul pregătirilor pentru zborul cosmic.

La mijlocul anilor 1960 au existat informații veridice cu privire la moartea unui cosmonaut în timpul unui salt cu parașuta și a altuia într-un accident de automobil. Aceeași sursă informa despre excluderea din programul cosmic a unor viitori cosmonauți pentru beție. Probabil că această informație se referea la Neliubov.

VASILE OROIAN

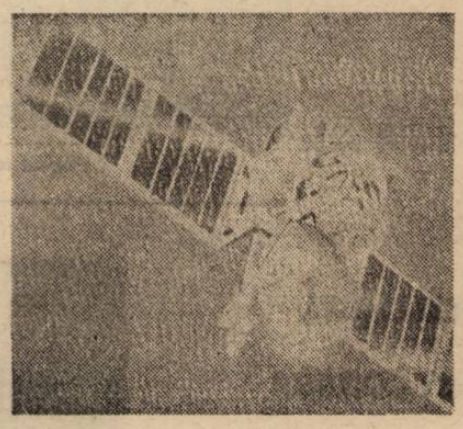

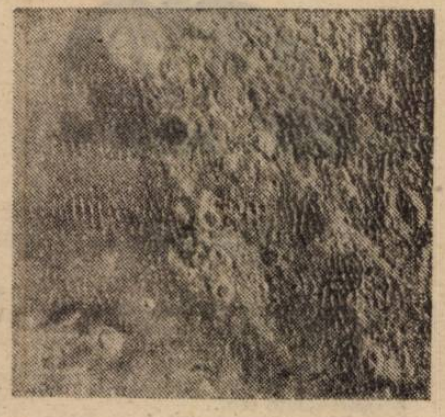

HEXAPOD,

cel mai modern telescop

Specialiștii germani au realizat un nou telescop, denumit Hexapod datorită faptului că se sprijină pe șase picioare. Această trăsătură îl particularizează net printre celelalte telescoape, caracterizate prin masivitate. Prolectarea și construirea Hexapodului au fost asigurate de către Krupp Industrietechnik din Duisburg, în colaborare cu Universitatea din Bochum și alte firme. Hexapodul este cel mai ușor iar construcția sa e extrem de inteligentă, depășind la acest capitol prototipurile anterioare. Cel puțin în ceea ce privește manevrabilitatea sa. Astfel, marile telescoape trebuie să fie capabile să se rotească în jurul a două axe pentru a putea urmări deplasarea unui astru pe bolta cerească, fapt care se traduce printr-o greutate de circa 30 de tone în cazul unei oglinzi cu un diametru de 1,2 metri. Avînd aceleași dimensiuni, Hexapodul cîntărește numai două tone. Rezultă că un telescop uriaș de 12 metri, care ar fi ideal pentru astronomi, ar urma să fie de 10 ori mai ușor decît instrumentele convenționale.

În scopul obținerii unei atît de mari reduceri de greutate, constructorii au înlocuit oțelul cu materiale plastice aliate cu fibre de carbon. Măsurătorile de înaltă precizie ale telescopului au fost efectuate cu ajutorul unui laser. Și sistemul de poziționare care orientează extrem de precis telescopul în zona supusă cercetării este absolut nou. Realizatorii lui s-au inspirat din sistemele militare de ghidare a motoarelor balistice. O altă inovație adusă de Hexapod este sistemul său inerțial care funcționează cu ajutorul unor lasere. Două fascicule laser orientate opus unul în raport cu celălalt, îi conferă autonomie. Razele laser se intretaie și produc anumite efecte luminoase, datorită interferențelor, comparabile cu ceea ce se petrece atunci cînd două picături de apă provenind din două robinete diferite cad simultan în apă. Se produce un mic decalaj al undelor, în timp ce telescopul și cele două fascicule laser se mișcă. Decalajul, măsurat cu foarte mare precizie, este utilizat la poziționarea telescopului.

Hexapodul dispune de noi tipuri de oglinzi, foarte mici și ușoare. Avînd o grosime de numai 5,5 cm, ele sînt flexibile și pot fi folosite numai prin intermediul unui sistem optic „activ". Metoda de folosire a oglinzilor constă în așezarea acestora pe suporți mobili a căror înălțime poate fi reglată în așa fel încît să permită corectarea distorsiunilor de imagine. Chiar și curbura oglinzilor poate fi modificată pentru a se asigura o calitate optică desăvîrșită telescopului. Factorii responsabili din partea grupului industrial Krupp estimează că se va deschide o importantă piață internațională de desfacere pentru Hexapod, dacă acesta va trece cu succes de testele de prezentare care vor avea loc în primăvara anului viitor. Institutul american al telescoapelor din Baltimore și-a făcut cunoscută intenția de a instala un Hexapod pe Lună în cooperare cu specialiștii germani.

ȘERBAN FILIP

FEMINITATEA, un tulburător farmec al sexului frumos

Femeile o poartă în ele, bărbaţii o percep dar mai ales cînd se cere o definiţie, toată lumea rămîne perplexă. Este arta de a fi femeie ? Şi atunci prin ce se diferenţiază de arta de a fi mamă ? Maternitatea nu epuizează subiectul, se grăbesc specialiştii să răspundă.

Feminitatea este de fapt rezultatul unei stranii şi misterioase alchimii care-şi găseşte componentele în cea mai profundă intimitate. Pentru Gerard Depardieu „feminitatea este ospitalitate, uvertură, este ştiinţa de a rezista, de a nu se lăsa atinsă de priviri vătămătoare, insistente, aluzive...“ Ce este deci această calitate cu care ar trebui să fie înzestrată orice fiinţă de sex feminin ? Şi de ce există sentimentul că nu toată populaţia feminină ar avea şi mult apreciata calitate ? De ce se spune despre unele că strălucesc de feminitate şi, de ce nu se spune acelaşi lucru despre altele ? Arta de a fi femeie are unele zone comune cu planul frumuseţii. Ar fi o eroare însă să gîndim că drumul feminităţii se reduce la... centimetrii taliei sau bustului. Feminitatea scapă legilor formelor şi contururilor generale. Frumuseţea sînilor, talia fină şi crupa îndrăzneaţă nu pot să ne facă să uităm inima uscată, capul nu prea inteligent, sau comportarea provocatoare afişată cu grosolănie. De fapt, a încerca să înţelegem feminitatea înseamnă să abandonăm aparenţele pentru a pătrunde tainele sufletului, inimii, corpului feminin. Întrebaţi ce este feminitatea bărbaţii răspund instinctiv, spontan, prin sintagma „ceva deosebit“, adăugînd : „Feminitatea, problemă sacră... Arta de a fi cu adevărat femeie“. Freud definea feminitatea prin negaţie : „Femeia nu este bărbat, dar ea poate fi o fiinţă umană...“. Exegeţii lui Sigmund Freud remarcă perplexitatea sa în faţa sexualităţii feminine pe care magistrul o numea „continentul negru“... Ce spun psihiatrii, psihologii despre acest subiect ? Vom afla cu alt prilej.

magazin Femina Club

Pagină realizată de ECATERINA BĂTRÎNEANU

FIGARO

Ingrediente : 4 ouă, 450 g făină, 350 g zahăr, o linguriţă de amoniac stins cu lămîie sau oţet, coajă de lămîie, gem de caise, 1 pachet margarină, 25 nuci tăiate ţepi.

Se freacă margarina cu 200 g zahăr şi se pun gălbenuşurile pe rînd. Se adaugă amoniacul, coaja de lămîie, făina.

Se face un aluat gros care se întinde cu mîna în tavă.

Se lasă la copt şi cînd prăjitura devine maronie pe margini se unge cu gem şi se mai lasă la copt 5—6 minute.

Se toarnă deasupra albuşele spumă, bătute cu restul de zahăr şi nucile tăiate.

Se lasă la cuptor pînă se întăreşte, se scoate tava şi se lasă în ea pînă a doua zi.

IRINA STOICA

Scandal pe coasta Atlanticului

Demi Moore, madame Bruce Willis, vedeta din „Ghost“ a făcut scandal în rîndul puritanilor americani, pozînd nud... şi însărcinată pentru coperta revistei „Vanity Fair“. După aceasta a dat naştere unei fetiţe de 2,7 kg pe care a botezat-o Scout-LaRue (Sic). Prima sa fetiţă a fost numită Rummer...

LECŢIA DE GIMNASTICĂ

În această săptămînă, cîteva exerciţii care, aşa cum ne asigură specialiştii, pot împiedica instalarea celulitei. Exerciţiul 1 : aşezate ca în foto 1., sprijinite pe podul palmei, cu picioarele „lipite“ şi uşor îndoite, legănaţi-vă de zece ori de pe o parte pe cealaltă. Dacă veţi face exerciţiul şi cu deplasare, efectul va fi maxim. Exerciţiul 2 : întinse pe o parte, cu capul sprijinit în mînă şi cu picioarele uşor îndoite, ridicaţi piciorul. Întoarceţi-vă pe cealaltă parte şi repetaţi exerciţiul, cu celălalt picior. Ni se recomandă să repetăm exerciţiul de opt ori, pe fiecare parte. Exerciţiul 3 : păstrînd aceeaşi poziţie, inspiraţi mult aer, ridicaţi apoi piciorul bine întins. Expiraţi, coborînd piciorul. Repetaţi de opt ori. Exerciţiul 4 : pe spate, cu picioarele îndoite şi coatele sub ceafă (foto. 4), inspiraţi profund, apoi distanţaţi-vă cît mai mult de sol, expiraţi şi reveniţi în poziţia iniţială. Repetaţi de zece ori.

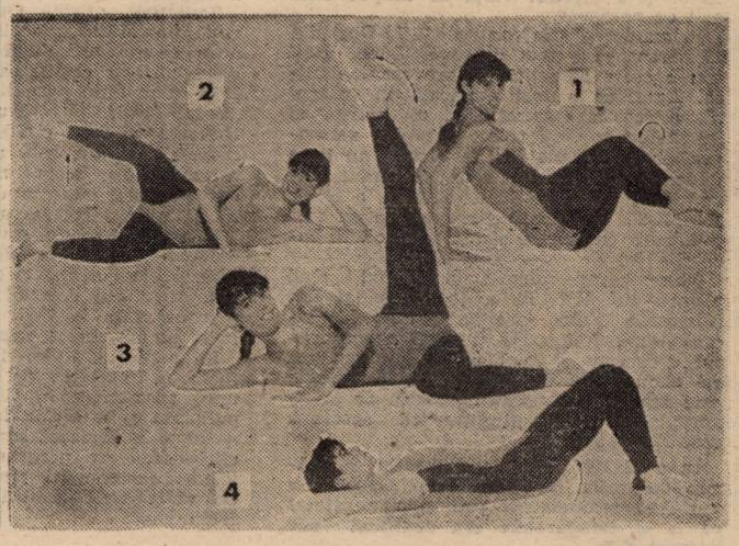

Pietrele preţioase şi secretele lor

Ne continuăm călătoria în lumea misterioasă a foarte vechilor legende ţesute în jurul pietrelor preţioase...

■ **DIAMANTUL**, recunoscut drept gemă a iernii, care aduce succes, alungă coşmarele şi anticipează toate catastrofele. Simbol al luminii, diamantul se opune forţelor răului. El reprezintă iubirea eternă şi în această ipostază prezidează a 75-a aniversare a nunţii. În numerologie diamantul corespunde cifrei 8, cifră a energiei, ambiţiei şi realismului. Este piatra Berbecului.

■ **RUBINUL**. Definit în India „seniorul pietrelor preţioase“, rubinul dă sănătate purtătorului său, înţelepciune şi satisfacţii. Gemă a verii, adesea asociată focului, el permite stăpînirea pasiunilor. Celebrează a 40-a aniversare a căsătoriei şi corespunde cifrei 6, cifră a responsabilităţii şi ideilor. Este gema Racului.

■ **SMARALDUL**, piartă feminină, este simbolul bucuriei de a trăi, al clarităţii spiritului dar în acelaşi timp al constanţei. Favorizează inspiraţia. Purtat ca talisman el calmează crizele de epilepsie şi febra. Piatră a primăverii, corespunde în numerologie cifrei 9, cifră a altruismului. Este gema zodiacală a Taurului.

■ **AMETISTUL**, piatră a unei înalte nobleţe simbolizează justiţia, curajul, autoritatea, perfecţiunea. Stimulează inteligenţa. Este piatra celei de-a 7-a aniversări a căsătoriei şi cea a Vărsătorului.

■ **ACVAMARINUL**, simbol al stăpînirii pasiunilor şi al moderaţiei acordă purtătorului său sensibilitate, încredere în sine şi curaj. În numerologie corespunde cifrei 4, cifra tenacităţii. Este gema zodiacală a Peştilor.

■ **GRANATUL** este simbolul constanţei, al fidelităţii şi prieteniei. Piatră a lunii ianuarie, este gema zodiacală a Capricornului.

Dimineața magicienilor

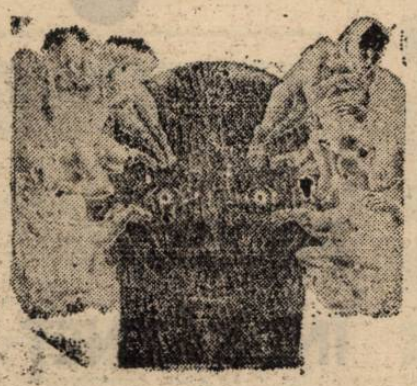

Jaques **Bergier** povestește cum, prin 1933, fiind student al celebrului Helbronner, cel ce obținuse rezultate extraordinare în studiul metalelor coloidale al radiației ultraviolete și apoi, în fizica nucleară, a reușit să-l cunoască, prin mijlocirea profesorului, pe cel ce, sub pseudonimul FULCANELLI, era cel mai genuin și, probabil, ultimul alchimist adevărat al acestui secol. Acest om a dispărut, de altfel, fără a lăsa vreo urmă, după sfîrșitul celui de-al doilea război mondial. Dar a rămas în memoria lui Bergier, această definiție a alchimiei rezumat făcut de celebrul și misteriosul Fulcanelli, ca o sinteză a celor patru mii de ani de preocupări în domeniu: „există un mod de manipulare a materiei și energiei care poate crea ceea ce, oamenii de știință, numesc «cîmp de forță». Acest cîmp acționează asupra observatorului și îl pune într-o postură privilegiată în raport cu Universul. Din această postură el are acces la realități care, în mod normal ne sînt ascunse; timp și spațiu, materie și energie. Așa este **Marea Lucrare** a alchimistului. Piatra filosofală și fabricarea aurului sînt simple aplicații. Esența, în opinia sa, consta însă în **transmutarea experimentatorului** însuși... Un secret vechi pe care doar cîțiva oameni îl descoperă sau redescoperă o dată la un secol".

Să adăugăm că în cursa morții, pentru fabricarea bombei atomice, dintre germani și grupul de la Alamo, rapoartele secrete menționează faptul că serviciile secrete americane erau dispuse să plătească sume fabuloase pentru manuscrise ori documente alchimiste, plus că, erau căutați, insistent, numiții Fulcanelli și Eric Edward Dutt.

Acest Dutt, cunoscut și de Helbronner, era un indian care avusese acces la manuscrise vechi. După propriile-i declarații, el învățase din aceste documente, anumite metode de transmutare a metalelor și cu ajutorul unui condensator descărcat asupra unui conductor din tungsten obținuse urme de aur, ca depozit. Rezultate similare au fost, mai apoi, obținute de ruși dar cu ajutorul unui accelerator de particule.

Dar Eric Edward Dutt a murit în Africa, împușcat de Serviciile de spionaj franceze, iar Fulcanelli a dispărut și el fără urmă !

INTUIȚIILE ALCHIMIȘTILOR

Pila atomică, focosul atomic a fost totuși realizat, așa cum prevăzuse pînă la un punct Fulcanelli. Acest instrument esențial pentru fabricarea bombei atomice rezidă într-un aranjament geometric de substanțe cu un grad foarte înalt de purificare și nu folosește nici electricitatea, nici tehnica vidului. De asemenea, rapoarte militare americane, menționează că să nu mai vorbim de otrava radioactivă, gazele radioactive și cenușa atomică, ușor de preparat în cantități industriale, așa cum, alchimiștii vorbeau despre aceste pulberi, capabile să otrăvească întreaga planetă, așa cum prevăzuseră aceiași alchimiști.

(Va urma)

Traducere și adaptare
AUGUSTIN FRĂȚILĂ

Pasiunea nu are vîrstă

Japonezul Yasuo Oku își însușește limba germană la Institutul Goethe din Schwäbisch Hall. Pînă aici nimic neobișnuit. Ce vîrstă are însă Yasuo Oku și în ce scop își desăvîrșește cunoștințele de limbă germană ? La cei... 82 de ani ai săi, Oku este interesat de filosofii germani și dorește să le poată citi operele în original. El este fascinat pur și simplu de Hegel, despre care crede că a atins cel mai înalt nivel al gîndirii. Yasuo Oku găsește că este mai ușor să citești în germană decît să citești în această limbă. Motivul pentru care a ales Schwäbische Hall este acela că se afla în căutarea unui loc în care engleza sa să poată fi înțeleasă cu ușurință. Goethe Institute este cel de-al treilea ca mărime din Germania, aici învățînd limba germană 350 de străini în numai două luni.

ASASINAT „FĂRĂ URME"

Christine, în vîrstă de 32 de ani, fusese în tinerețe, laborantă chimistă. După căsătoria cu Jean Claude, renunțase la slujbă, ocupîndu-se cu creșterea celor cinci copii, și cu cititul romanelor lui Agatha Christie. Dacă la început căsnicia a mers binișor, treptat relațiile dintre cei doi soți s-au stricat, în ultima vreme certurile și chiar bătăile devenind cotidiene. Cu toate acestea cei doi nu doreau să divorțeze din motive financiare, respectiv împărțirea puținei averi de care dispuneau și mai ales plata unei alocații pentru copii. Jean pentru a mai uita de viața pe care o ducea acasă, s-a aruncat în brațele lui Bachus, devenind pînă la urmă un alcoolic. În această situație Christine s-a hotărît să scape de soțul ei, dar în așa fel încît să nu lase urme, așa cum citise în romanele Agathei Christie. Zis și făcut. Cumpără de la o farmacie o sticluță cu un insecticid otrăvitor, folosit, în mod curent, la uciderea dăunătorilor. Cînd soțul sosi seara acasă, iar bine băut, și după ce adormi „bușteanu", soția „iubitoare" îmbibă un tampon de vată cu lichidul ucigător și îl apropie de nasul lui Jean. După cîteva minute de inhalare soțul muri. Combinația dintre alcool și insecticid duce tocmai la un deznodămînt tragic. După crimă Christine a aruncat tamponul și sticluța acuzatoare într-o ladă de gunoi, departe de locuință și a aerisit încăperea, crezînd că a realizat, astfel, o crimă perfectă, ca „la carte". Medicul legist și poliția au descoperit repede totul, iar încîlcitele iețe au fost dezlegate. Obiectele folosite în asasinat au fost și ele, ușor identificate. Pentru crimă cu premeditare, Christine a fost condamnată la 20 de ani închisoare, pe care îi va petrece în localitatea Lille (Franța), la închisoarea Loos. Astfel s-a convins asasina că nu există crimă perfectă, în schimb nu s-a gîndit, cînd a comis fapta, ce se va întîmpla cu copiii ei, rămași fără mamă, dacă va fi condamnată. Acum este prea tîrziu.

AUREL DIANU

Mesaje discrete pentru o lume concretă

Desigur că cititorul se întreabă ce legătură poate fi între aceste cazuri ? Voi încerca să demonstrez că există o legătură cel puțin indirectă între ele (eu personal nu am nici un dubiu asupra relatării corespondentului).

La prima vedere, pare o glumă ca posteritatea să fie în cunoștință de cauză asupra morții fotografului american. Pare normal să cunoaștem astfel de date despre geniile culturii și civilizației, despre marii oameni politici, despre făuritorii istoriei universale. Numele modestului fotograf este Edgar Cayce, dar dacă nici asta nu vă spune nimic, atunci să amintim faptul că în arhivele de la Virginia Beach (SUA) se află înmagazinate peste 30 000 de diagnostice și rețete cu care acesta a tămăduit și a salvat viața unor bolnavi, mulți dintre ei „refuzați" de medicina clasică și readuși practic la viață din ghearele morții.

Activitatea de vindecător a lui Edgar Cayce — un om care nu a deschis niciodată un tratat medical și pentru care termenii acestei nobile științe erau practic inaccesibili în mod curent — a început salvîndu-se pe sine de la deces. În comă fiind, a dictat tratamentul cel mai adecvat care ar fi trebuit să i se aplice. Cuvintele sale au fost notate, textul citit și răscitit, interpretat și în cele din urmă aplicat. Însănătoșirea a venit parcă de la sine. Dar să reținem pentru moment că Edgar Cayce devenea specialist în orice maladie numai în stare de transă.

1. La data de 3 ianuarie 1945, ora 19 și 45 de minute, în localitatea Hopkinsville, statul Kentucky, SUA, a murit un fotograf.

2. La mijlocul secolului XIX, numeroase familii ale tribului guarani, provenind din faimosul podiș Mato Grosso (America de Sud), pornesc într-un exod al disperării, părăsesc continentul și rătăcesc pe ocean pînă în jurul anului 1912.

3. La data de 2 iulie 1566, spre ora 4 dimineața, moare un medic francez binecunoscut. Cei apropiați lui, cunoscîndu-i obiceiurile, caută și găsesc în agenda lui personală notate data și ora decesului, cauza lui. Informațiile fuseseră scrise cu aproape jumătate de an înainte de tristul eveniment.

4. Un corespondent al revistei noastre mi-a scris, nu demult, că într-o noapte l-a visat pe fratele său — făcut prizonier în Siberia —, pe care-l credea mort. Întîlnirea din vis se desfășura în orașul Constanța, pe o anume stradă. Revenit la realitate, pornește spre Constanța pentru prima oară în viața lui și într-adevăr, după un oarecare timp, se reîntîlnește cu fratele dispărut, în zona apărută în vis.

gîlceava IDEILOr

Exodul nefericitului trib sudamerican al guaranilor s-a produs pentru că „vindecătorii" lui au primit mesajul (sau i-au căutat ei înșiși într-o lume superioară) despre sfîrșitul lumii. Vindecătorii se numesc șamani și una din căile de acces spre dobîndirea cunoștințelor profetice este transa. Dar în cazul lor, totul a fost un fiasco.

Medicul francez care și-a cunoscut cu mult înainte data și ora morții nu este altul decît Michel de Nostredame, latinizat Nostradamus. Analiza profețiilor lui (grupate cîte o sută, de unde denumirea de „centurii") sugerează ideea că el mai degrabă, într-o anumită stare nedivulgată niciodată de teama clerului, a auzit o voce vorbindu-i și nu a avut viziuni (așa cum se spune despre mulți autori de apocalipse).

Corespondentul nostru afirmă că a visat ceea ce urma să se întîmple, deci un vis premonitoriu. Dar visul este și el o stare specială, cînd subconștientul se manifestă uneori cu o libertate totală, debarasat de experiența cotidiană. În vis, spunea Schubert, sufletul scapă din lanțurile sensibilului. Care este însă această cheie eliberatoare ?

(Va urma)

PAUL IOAN

● **PLANUL „DROP-SHOT".** El a existat și a fost scos de la secret în 1989. Prin acest plan, americanii preconizau, în 1957, un atac aerian asupra a 20 de orașe ale Uniunii Sovietice, atac în cursul căruia urmau să fie aruncate 180 de bombe atomice și peste 12 000 de bombe clasice. Este bine că acest război a rămas doar pe hîrtie, căci ar fi fost foarte rău pentru noi, relevă general-maior V. Slipcenko într-un interviu acordat ziarului „Komsomolskaia Pravda". Și în continuare generalul subliniază: „După trei săptămîni de la atac, depunerile radioactive ar fi atins și teritoriul S.U.A. Savanții sovietici și americani au refăcut planul „DROP-SHOT" și rezultatele au fost asemănătoare : asupra SUA s-ar fi abătut 20—60 de «Cernobîluri». În decurs de 100 de ani viața în America de Nord ar fi devenit imposibilă".

● **ESTE BINE DE ȘTIUT.** „Germania este o țară ospitalieră pentru străini și va rămîne așa. Aceasta nu înseamnă însă că vom privi nepăsători abuzul față de „dreptul la azil. Știm că mulți oameni din Germania își fac griji asupra afluxului solicitanților de azil, care, în situația relelor condiții economice din țara lor, nu mai văd în patria lor nici un viitor pentru ei și copiii lor. Ei sînt atrași de bunăstarea noastră. Și pentru vecinii noștri din Europa aceasta este o mare problemă. De aceea ei iau măsuri față de abuzul la dreptul de azil". Frazele de mai sus aparțin lui Helmut Kohl și ele au fost rostite la cea de-a 25 aniversare a inaugurării sediului prestigioasei Edituri Springer, din Berlin.

POPASURI WORLD ÎN JURUL LUMII

● **RĂZBOIUL INFORMAȚIILOR.** În era „războiului postnuclear", într-un context de explozie a mijloacelor de informare în masă, de creștere exponențială a folosirii informaticii și a telecomunicațiilor, a căror eficiență și fiabilitate se îmbunătățesc continuu, informația a devenit obiectul și mijlocul unei noi forme de război — războiul informațiilor. Aceste opinii aparțin lui Jean-François Cerisier și ele au văzut lumina tiparului în Franța, în publicația „Defense Nationale"

● **PINATUBO ȘI CLIMA TERREI. 18 MILIOANE TONE METRICE DE CENUȘĂ INCINSĂ ȘI GAZE** conținînd bioxid de sulf au fost expulzate în atmosfera terestră superioară (stratosferă) pînă la o altitudine de 22 km. de vulcanul Pinatubo. Emanațiile s-au propagat în mai puțin de o lună în jurul Ecuatorului, impulsionate și de vînturile care bîntuie în stratosferă, atingînd viteze de 100 km/h. Pînă la finele lunii trecute, vînturile stratosferei au împrăștiat norul de cenușă și gaze la nivelul întregii planete, determinînd reducerea temperaturii, la nivel global, în medie cu 0,5°C. Informațiile acestea au fost obținute grație imaginilor transmise de sateliți.

● **TRANSFERURI DE VALUTĂ.** Este vorba de cele provenind de la muncitorii și imigranții iugoslavi care nu vor mai atinge în acest an nici măcar un miliard de dolari. În 1990, transferurile de valută au fost de circa 3 miliarde de dolari. Costul formațiunilor militare, de miliție și paramilitare este tot mai ridicat. Formațiunile de apărare teritorială din Slovenia numără 80 000 persoane, în Croația — circa 120 000 și Serbia — 270 000. Organizarea și pregătirea unităților de apărare teritorială (îmbrăcăminte, hrană, instrucție etc.) costă între 2—4 miliarde de dolari.

PROIECT ÎNDRĂZNEȚ

Un inspector din partea companiei britanice National Power, cel mai mare generator de electricitate din Marea Britanie, stabilește înălțimea și puterea „pădurii de piloni din imagine. Este vorba de un prim pas făcut în direcția realizării unui vast program în valoare totală de 700 milioane de lire sterline, care urmărește construirea unei noi uzine de desulfurizare a gazelor la Drax Power Station din nordul Angliei. Capacitatea acesteia va fi de 4000 de MW, și va fi capabilă să asigure 10 la sută din necesarul de energie electrică al Angliei și Țării Galilor. Este cea mai mare uzină de acest fel din Europa occidentală și va fi și cea mai mare din lume în 1996, o dată cu lucrările de extindere care vor începe din acel an. Noua uzină va reduce emisiile de dioxid de sulf cu 90 la sută, ceea ce echivalează cu 300 000 de tone anual. (Ș.F).

■ Delfinii înoată de obicei sub bancurile de thon. Unele tehnici folosite la pescuirea thonului provoacă însă moartea delfinilor pe scară mare. Declarații ale reprezentanților Fondului Mondial pentru Natură (WWF) evidențiază că astfel de tehnici de pescuit au ucis circa șase milioane de delfini. Pe acest motiv, SUA a interzis importul de thon mexican. În cadrul unei reuniuni a Consiliului GATT, Mexicul a subliniat, prin reprezentantul său, că împărtășește îngrijorarea Washingtonului cu privire la supraviețuirea delfinilor, dar ca măsură adaptată de puternicul vecin de la nord este, de fapt, o măsură protecționistă.

■ În urmă cu doi ani, un matematician chinez Shi Fengshon, în vîrstă de 23 ani, a pus la punct o metodă de calcul mental care permite efectuarea a tot felul de operații într-un timp record : adunări, înmulțiri, scăderi, împărțiri complexe, fracții, extrageri de rădăcini, logaritmi etc. Testele efectuate asupra celor ce și-au însușit noua metodă de calcul, care a stîrnit un deosebit interes în rîndul specialiștilor din Japonia și SUA, s-au dovedit concludente. S-a trecut, deja, la pregătirile necesare deschiderii unui Centru de inițiere internațional la Schenzhen (zonă economică specială din sudul Chinei) în tainele noii metode care și-a propus să „concureze"... ordinatoarele.

TELEX • TELEX

CELE MAI MARI FALSIFICĂRI DIN TOATE TIMPURILE

3. ALCIBIADES SIMONIDES (1813 — 1890).

Albanez de origine, artist și chimist, puțin cunoscut dar prolific falsificator, a cîștigat premiul pentru curaj și perseverență în fața unui continuu pericol de a fi deconspirat. Și-a început cariera în 1853 prin vînzarea unui vechi manuscris al lui Homer regelui Greciei, care a consultat mai mulți savanți de la Universitatea din Atena și înainte de a face această achiziție. Manuscrisul s-a dovedit curînd a fi un fals dar Simonides dispăruse. Cîțiva ani mai tîrziu el a vîndut o serie de colecții de manuscrise străvechi — grecești, asiriene, egiptene — unui consorțiu de savanți turci pentru 40.000 $. Era o frumoasă sumă pentru acele vremuri. Examinările microscopice făcute la Berlin au dovedit că toate erau false, dar Simonides se volatilizase.

Folosind mai multe nume, Simonides a reușit să „descopere" diverse manuscrise rare în Turcia, pe care le-a vîndut pasionaților locali, pe mari sume de bani. A ajuns și la Londra, unde a vîndut scrisori ale lui Belisarius adresate Împăratului Justinian și epistole scrise de Alcibiade, general și om politic atenian, discipol al lui Socrate către Pericle. Pentru acestea, ducele de Sutherland a plătit 4000 $. Curînd s-a dovedit că erau falsuri dar Simonides dispăruse. El a fost odată surghiunit din Spania dar niciodată nu a fost închis și a murit la o vîrstă înaintată.

I. TABĂRĂ

La cumpărături

Nu vedem prea des fotografii ca acestea : Lady Di, purtînd jeans și un pulover simplu, făcînd cumpărături în compania fiilor săi. E vorba de supermagazinul Cirencester foarte aproape de Highgrove, reședința prinților de Wales. Se pare că nu e pentru prima dată cînd Diane lasă de o parte indeletnicirile sale de prințesă pentru a se transforma într-o gospodină obișnuită, care merge la cumpărături săptămînal. De cele mai multe ori își cumpără produse de parfumerie și după aceea se îndreaptă către casă, așteptînd rîndul ca oricare client. În acest timp copiii se plimbă plictisiți prin magazin, dar

mama le atrage atenția micuților chemîndu-i lîngă ea. O scurtă „escapadă", care face plăcere prințesei Diane.

GLOB magazin

SUPLIMENT PENTRU TOATE VÎRSTELE

„Vînătoare" de... quasari

Specialiștii Institutului astronomic din cadrul Universității din Cambridge au pus la punct un sistem analitic automat capabil să descopere un quasar. După cunoștințele astronomice dobîndite pînă în prezent, quasarii sînt cele mai îndepărtate obiecte observate în Univers, precum și emițători extrem de puternici de radiație. De aceea pot fi identificați de la foarte mare distanță, în unele cazuri atît de mare încît radiației i-au trebuit miliarde de ani ca să atingă suprafața Pămîntului. Aceasta le permite oamenilor de știință să analizeze înfățișarea inițială a Universului, pe vremea cînd galaxiile abia începeau să se formeze.

Astronomii trebuie să facă dovada unei răbdări ieșite din comun pentru a identifica în numeroasele plăci fotografice avute la îndemînă aceste obiecte rare. Spre exemplu, o singură placă, de 355 mm obținută în Australia, conține în jur de 500 000 de stele și galaxii. Iar dintre acestea, numai două sau trei ar putea fi quasari adevărați. Dar din punct de vedere al vizibilității pentru ochiul uman, quasarii sînt puțin mai mari decît particulele vagi de praf, deci practic inobservabili. Sistemul de măsurare fotografică automată a quasarilor realizat de către Institutul de tehnologie din Cranfield (Anglia) compară imaginile a trei plăci ce surprind aceeași porțiune a cerului care au fost expuse pe telescop printr-un filtru diferit. Sistemul selectează un mic număr de posibili quasari, al căror spectru trebuie să corespundă prezumtivei calități ce le-a fost atribuită și să determine distanța la care acesta se află în raport cu Pămîntul.

Sistemul APM posedă un fascicul laser de heliu-argon, care este deviat de valuri de sunet într-un cristal, pentru a micșora suprafața plăcii la cîteva porțiuni din aceasta. Lumina ce trece prin placă are o acuratețe de un micrometru. Computere special concepute în acest scop prelucrează apoi datele luate pe parcursul a cinci ore din mijlocul a miliarde de alte date, producînd un set de parametri pentru fiecare imagine ce poate fi folosită la identificarea diferitelor tipuri de obiecte cosmice. (Ș. F.)

Nouă metodă de stingere a incendiilor din păduri

După bombardierul greu Canadair utilizat pentru stingerea incendiilor, a apărut și ideea pulverizării apei asupra vegetației incendiate, sub formă de ceață. Originea ideii : la apropierea frontului de flăcări, arborii se deshidratează, își pierd apa, apoi îi se vaporizează rapid și uleiurile vegetale. Astfel, în jurul pădurii se formează o adevărată centură de gaze foarte inflamabile vaporizate în atmosferă. Ceea ce transformă arborii (în special pinii) în potențiale torțe. Acest fenomen favorizează focul și constituie chiar unul dintre factorii esențiali pentru propagarea incendiilor.

„De ce n-am reproduce condițiile climatice din pădurile Nordului, care sînt invăluite în ceturi umede ? s-au întrebat responsabilii firmei Zeus Industries din Eguilles (Franța). În lipsa ceții naturale, am putea produce ceață prin mijloace proprii".

Așa s-a născut procedeul Zeus, care constă în pulverizarea asupra pădurii a mii de litri de apă. Avantajele sînt numeroase : milioanele de picături fine ajută arborii și stratul de resturi vegetale de la sol să rămînă umede la suprafață. Astfel se frînează propagarea incendiului și se provoacă o scădere a temperaturii aerului și a vegetalelor. Acest ecran opac filtrează de asemenea și radiația infraroșie a flăcărilor, care constituie un element important al incendiului. Alt avantaj : pentru această putere de udare, consumul de apă este de aproximativ o sută de ori inferior celui realizat prin tehnicile clasice de stingere a incendiilor. Instalația de pulverizare a apei poate fi montată și pe șasiul unui autocamion obișnuit.

Procedeul, perfecționat cu ajutorul Agenției naționale pentru valorificarea cercetării (ANVAR) și al Ministerului cercetării, a fost testat de pompieri, care par entuziasmați.

450 MILIOANE METRI CUBI DE ZĂPADĂ OBȚINUȚI „LA CERERE"!

Nu este o noutate senzațională, zăpada produsă la comandă. Cu urmare a unor ierni blînde, fără căderi de zăpadă, stațiunile de iarnă din Occident au fost nevoite să-și îmbrace pistele cu zăpadă artificială. Și astfel, pagubele financiare ale multor stațiuni montane de renume au fost serios diminuate. În acest context de preocupări se înscrie, neîndoios, un experiment de mare avengură întreprins în Asia Centrală. Colaboratorii Institutului hidrometeorologic de cercetări științifice din Asia Centrală (SANIGMI) și ai Observatorului Central aerologic din URSS au produs „la cerere" 450 milioane merti cubi de zăpadă. Este o cantitate impresionantă, mai mult decît ar fi putut oferi natura pe vreme de iarnă. Uriașul aisberg a fost obținut cu ajutorul avioanelor, mașinilor și instalațiilor specializate, operațiune la care au participat nenumărați specialiști. S-a acționat asupra norilor cu un anumit agent chimic pentru a se provoca precipitații. Timp de patru luni — din decembrie pînă în martie — norii de deasupra Văii Pskema, erau tratați periodic cu „gheață uscată". Temperatura la suprafața acestor eșantioane este extrem de scăzută : minus 78° Celsius. Gheața administrată are rolul de a scădea rapid temperatura norului. Și drept urmare, într-un interval de timp pînă la 20 minute se formează zăpadă și se declanșază ninsoarea.

Nu se știe, deocamdată, dacă se poate acționa asupra norilor pe un timp mai lung și un teritoriu vast. Dacă aceste încercări vor primi un răspuns pozitiv, atunci, susțin specialiștii sovietici, întinse zone secetoase vor primi cantități de apă suficientă pentru a fi reintrodusă în circuitul agricol. Experimentul întreprins în Asia Centrală a dovedit pe deplin că volumul precipitațiilor poate fi reglementat în perimetrele dorite. De pe urma precipitațiilor produse de om „la comandă" vor putea beneficia în viitor nu numai agricultorii, ci și lucrătorii din sfera gospodăririi apelor sau energeticii. Nu se cunosc, din păcate, posibilele repercusiuni ecologice și biologice ale producerii precipitațiilor nefaste, recurgerea la tehnica utilizată deja ar trebui să înceteze încercîndu-se să se rezolve lipsa de apă din zonele secetoase pe alte căi, care să nu perturbeze echilibrul ecologic.

CE NE REZERVĂ ANUL '92 ?

• DEZVĂLUIRILE PREZICĂTOAREI AUGUSTA •

(I)

■ Propunem cititorilor noștri o panoramă a surprizelor viitorului oferită de Augusta, cunoscută prezicătoare din Franța. ■ Augusta este o persoană care are o incitantă „predispoziție", aceea de a descifra viitorul. ■ Utilizînd globul de cristal sau pendula, ea „prezice" tuturor categoriilor sociale care o vizitează, fără a trăi inconjurată de drăcușori bufnițe sau pisici ■ Cabinetul său seamănă cu cel al unui medic ■ Prin forța împrejurărilor a devenit un consilier psihologic. ■ Augusta nu se proclamă profetă și nu pretinde că deține adevărul.

■ Acum, cînd au mai rămas mai puțin de trei luni pînă la începutul anului 1992, mulți vor fi dornici să afle, în avanpremieră, părerea viziona-

Deceniul în care ne aflăm s-a născut sub semnul marilor prefaceri în toate domeniile. Sărăcie, imigrări, droguri, sida... tot felul de probleme cu care lumea se confruntă. Dacă în contextul actual trebuie să învățăm să trăim într-un univers mai precar, dominat de șomaj și insecuritate, nu trebuie totuși să întunecăm tabloul. Anumite rațiuni împing către optimism. Pentru Europa, 1992 se anunță ca un an decisiv la toate nivelele. În general, 1992 nu aduce tulburări majore în raport cu anul ce se încheie. Se poate spune că pentru cea mai mare parte din noi, '92 va însemna schimbare continuă. Totul se va juca la scară națională și internațională. Niciodată relațiile dintre națiuni nu vor fi atît de importante ca în următoarele luni, cînd vom asista la mari manevre diplomatice. Se prevăd multe călătorii ale șefilor de state.

★

Există, firește o preocupare din ce în ce mai accentuată pentru sănătate, după cum o dovedesc investițiile crescînde în acest domeniu. În 1992, SIDA rămîne, din nefericire, în actualitate. Problema este destul de gravă, iar Augusta nu dorește să dea false speranțe oamenilor. În toate țările boala evoluează repede, foarte repede, iar numărul bolnavilor va fi în creștere. Nu se va descoperi nici în '92 un medicament miraculos, deoarece nu e un motiv să pierdem speranța. Fiecare secol a cunoscut un flagel : ciuma, holera etc., care de fiecare dată a fost învins. Pentru aceasta însă e nevoie de timp și previzările Augustei se îndreaptă către anul 2000, cînd se va dispune de un vaccin anti-SIDA. Așteptînd ziua victoriei, cercetările se vor intensifica. Cu toată lipsa de credite, echipele franceze, care sînt cele mai bune din lume, vor face pași repezi în 1992. Cercetătorii francezi adesea discreți, vor ieși din laboratoare ca să reclame bani pentru cercetările lor. În domeniul sănătății trebuie făcută dovada unui optimism moderat, căci niciodată progresele științei, în special ale geneticii, n-au fost fulgerătoare. Importante rezultate se vor obține în depistarea cancerului și a bolilor cardio-vasculare. De fapt, cercetătorii vor avansa cu pași mari, mai ales în domeniul prevenirii, decît în privința noilor tratamente. Nu măsurile guvernamentale vor fi cele care vor elucida problema SIDA sau a altor maladii, ci populațiile trebuie să fie responsabile; vor fi lansate campanii de informații care să sprijine eforturile întreprinse în acest sens.

Aplecată asupra globului său de cristal, Augusta „a citit" cîte ceva și despre vietile princiare pentru anul ce se apropie.

★

Așadar, la Monaco, prințul Rainer este foarte obosit și nu trebuie să fie o mare surpriză că se va decide să abdice în favoarea fiului său, care, contrar lui Charles al Angliei, este pregătit pentru acest gest. Tînărul prinț Albert posedă toate calitățile cerute de această funcție și va fi un excelent conducător al principatului. Caroline, tot sub efectul dramei care a lovit-o atît de cumplit, se va reface cu greu de moartea soțului său. Cînd va apărea însoțită, nu trebuie să se impună concluzii pripite, căci prințesa Caroline nu se gîndește să își refacă viața. Stéfanie, va intra și ea în viața ierarhică, fiind văzută din ce în ce mai des la manifestații culturale, rămînind o femeie independentă, rebelă și... celibatară, pentru că în 1992 nu va intîlni omul vieții sale. La curtea Angliei, regina Elisabeta pregătește succesiunea, dar prințul Charles nu pare grăbit să ajungă la tron. Vor mai exista frecvențe conjugale pentru Charles și Diane. Lui Lady Di îi place ca proiectoarele să fie îndreptate către ea, în timp ce soțul său apreciază mai puțin gazetele de scandal. Chiar dacă cuplul cunoaște suișuri și coborișuri, despărțirea este puțin probabilă în 1992, căci Charles adoră copiii și o va ierta pe Lady Di pentru toate capriciile, ca să păstreze viața de familie.

★

Fără îndoială că alegerile regionale din Franța care vor avea loc în 1992 vor contribui la redistribuirea cărților pentru jocul politic. Pentru François Mitterrand va fi cel mai greu să guverneze. Unii adversari politici au vor ezita să sublinieze chiar ideea unui abandon al lui François Mitterrand din postul de șef de stat. Se vor înșela. Cu toate dificultățile, acesta va încerca să guverneze, fiind decis să ducă pînă la capăt mandatul prevăzut de calendarul alegerilor. Cu siguranță că François Mitterrand este obosit, chiar bolnav, dar nu este omul care să abdice și în 1992 va lupta pentru a nu-i fi uzurpată funcția, dar nu va mai candida pentru un al treilea mandat.

MANUELA SPĂTARU

• Prințul Charles și Lady Di

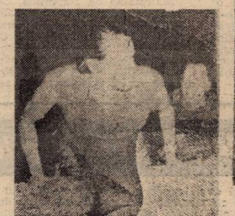

• Prințesa Stéfanie de Monaco

• François Mitterrand

• Regina Elisabeth a Angliei

• Prințesa Caroline de Monaco

• Prințul Rainier și fiul său Albert

Biblioteca magazin de proză scurtă

RĂZBOIUL CU ZORFII

de STAN DRYER

în traducerea lui MIHAI-DAN PAVELESCU

Imediat mi s-a aprins un beculeț.

— Vrei un sistem funcțional? l-am întrebat. Hai cu mine.

L-am condus în biroul meu și-am afișat jocul Zorf.

— Acum, înainte de-a juca, i-am spus, trebuie să-nțelegi că noi nu vrem să se afle că am lucrat la un sistem funcțional în cadrul marinei. De aceea, am pretins că este vorba de un război spațial, al viitorului, împotriva unei rase imaginare, Zorfii. Armele pe care le vei folosi nu vor avea nomenclatura navală standard, dar nu va fi deloc greu să le recunoști.

— Deștept lucru, a comentat Venérate. Cum dau drumul la joc?

Cînd, după o oră, Westland a năvălit pufnind în birou, l-a găsit pe amiral izbind tastele și înjurînd, ca un adevărat matroz, pe Zorfii care tocmai îi curățaseră de o mie cinci sute de unități energetice.

— Asiști la o demonstrație a Sistemului Zorf de Simulare a Bătăliilor Navale, i-am spus lui Westland. Un excelent mijloc de antrenament, programul este un produs al secției de cercetare din Departamentul de Programare al Corporației Megalo.

Lui Westland i-a căzut falca pînă la glezne, privindu-l pe Venerate lichidînd ultima navă Zorf. Amiralul s-a întors, surîzînd ca un copil de zece ani care a găsit un căluț sub pomul de Crăciun.

— Asta zic și eu simulare! a răcnit el. S-a strîmbat către Westland și l-a repezit: Voi de ce nu mi-ați arătat așa ceva, tembelilor?

În momentul de față, sînt sigur, Echipa de Sprijin Naval este la Serviciul de Programare, ca să evalueze costul de producție al unui joc de serie. Pentru început, ei doresc un sistem cu o sută de terminale legat de două Megalo 861. În cele din urmă, s-ar putea să comande vreo duzină de 861. Cei din Centrală sînt atît de înnebuniți de posibilitatea vînzării atîtor echipamente hard, încît nici nu se mai întreabă cine, și de ce, a scris programul.

Mesaj Rețeaua Megalo / 26 august 1977 / **De la**: W.S. Halson / **Către**: P.T. Warrington / **Referitor la**: Contractul Zorf

Park, amice: Vreau să te țin la curent cu Contractul Zorf. Echipa de programatori este pregătită. Termenul pentru predarea ambalajului grafic este puțin cam apropiat, ținînd seama că singura documentație obținută de la Hazeldorf este figura unui Zorf, schițată de el pe dosul unui plic.

Apropo de Hazeldorf, am fost nițel cam dezamăgit de modul cum a reacționat la ideea proiectului. Cînd i-am explicat ce va însemna contractul acesta pentru Corporația Megalo, și cum văd eu rolul lui în realizarea finală a proiectului, a clătinat pur și simplu din cap și a spus:

— Zorfilor n-o să le placă asta.

Sper că puștiul nu-i invidios pe noi.

Mesaj Rețeaua Megalo / 21 septembrie 1977 / **De la**: P.T. Warrington / **Către**: W.S. Halson / **Referitor la**: Contractul Zorf

Bill, bătrîne: Nu-mi face plăcere să te bat la cap, dar J.L. a fost pe-aici azi dimineață, să-mi spună că nu se înregistrează nici un progres în privința proiectului Zorf. Te rog, programați cît mai repede calculatorul cu datele necesare, ca să putem porni proiectul. Sper că-i vorba de o neglijență, și nu de o întîrziere a termenelor.

Rețeaua Confederației Zorf / Mesaj: Data Celestă 7654-55 / **De la**: Procesorul Central de Mesaje / **Către**: P.T. Warrington, Stația Tributară 756 / **Referitor la**: Admiterea în Confederația Zorf

Maiestatea Sa Imperială, Conducătorul Regatului Zorf și a Marii Galaxii, Mina Nemiloasă a Justiției Universale, Binefăcătorul tuturor Ființelor Cugetătoare, decretează prin prezenta că planeta voastră, Solus III, a fost admisă în Confederația Zorf, ca membră cu Statutul V. Făcînd parte din această clasă privilegiată, va trebui să plătiți un tribut corespunzător poziției ocupate. Plata respectivă este de douăsprezece lingouri de aur, de 100 kilograme, săptămînal. Lingourile vor fi depuse pe terasa Centralei Corporației Megalo, pentru a fi colectate de naveta Zorf. Neîndeplinirea acestui ordin va duce la penalizări imediate, incluzînd judecarea conducătorilor voștri. Orice mesaj de răspuns va fi adresat Centralei de Mesaje, care-l va transmite navei Zorf ce răspunde de sectorul vostru.

Mesaj Rețeaua Megalo / 22 septembrie 1977 / **De la**: P.T. Warrington / **Către**: W.S. Halson / **Referitor la**: Glume proaste

Bill, înțelege că nu-i momentul de bancuri. În Rețeaua Bancară Megalo s-a petrecut o defecțiune, probabil o eroare de program, care a tăiat cam zece la sută din toate conturile a șase bănci importante din sistem. Fondurile au fost transferate într-un cont necunoscut. Nu mai trebuie să-ți spun că aici e Orașul Panicii, și directorii adjuncți zbiară într-una.

Al avut noroc că ți-am interceptat poanta înainte s-o mai vadă și alții. Acum lasă bancurile și joaca, și treci rapid la treabă.

Rețeaua Confederației Zorf / Mesaj: Data Celestă 654-57 / **De la**: Procesorul Central de Mesaje / **Către**: P.T. Warrington

Mesajul trimis reprezintă o comunicare lipsită de interes și nu a fost transmis mai departe. Răspundeți imediat Procesorului Central, cu data și ora livrării primei rate a tributului.

23 septembrie 1977 / **De la**: P.T. Warrington / **Către**: W.S. Halson / **Referitor la**: Probleme cu rețeaua de comunicații

Trimit mesajul acesta prin poștă, deoarece rețeaua telefonică Megalo este deranjată, și sistemul de comunicații este complet dat peste cap. Anexez copii după ultimele două mesaje primite din partea voastră. Bănuiesc că prietenul tău cel zurliu, Hazeldorf, a umblat la sistemul de transmitere al mesajelor și l-a reprogramat să facă bancuri proaste. Dacă este adevărat, corijează imediat situația și concediază-l pe Hazeldorf. Te rog, anunță-mă imediat asupra măsurilor întreprinse. Presupun că ești, în continuare, stăpîn pe situație și că toată aiureala asta nu-i decît o glumă proastă.

Este doar o glumă, nu?

SFÎRȘIT

SPORT UNIVERS

STEAUA ARE MARI ȘANSE PENTRU TURUL III

Datorită faptului că săptămîna trecută Steaua a jucat partida cu Sporting Gijon de—abia joi seara și că n-am putut scrie la timpul potrivit, revin în această săptămînă cu un scurt comentariu. Mai ales că tot săptămîna trecută întrebam retoric dacă echipele noastre foarte bune în campionatul intern continuă să aibă un pronunțat complex atunci cînd joacă în deplasare cu echipe de pe continent în cadrul cupelor europene. Așa s-a întîmplat cu Dinamo. Dar Steaua a făcut în deplasare o partidă foarte bună, jucînd în ambele reprize dezinvolt, de parcă s-ar fi aflat pe propriul teren, într-o partidă de campionat. Steaua, care deocamdată are un lot ceva mai slab decît cel al echipei Dinamo, se pare că sub bagheta unui foarte serios antrenor, Emerich Jenei, singurul antrenor din istoria fotbalului românesc care a dus o echipă pînă în finala unei competiții europene pe care a și cîștigat-o, a reușit printr-o foarte bună pregătire psihologică a jucătorilor să practice un fotbal lipsit de complexe, foarte tinerii ei componenți ajungînd să rămînă „pe picioare" chiar și în întîlniri internaționale, chiar și în deplasare. Numai așa se explică faptul că a reușit să conducă de două ori pe terenul lui Sporting Gijon. Partida a fost interesantă, telespectatorii neavînd ce regreta. Doar poate egalarea din finalul meciului. Ca o curiozitate să mai spun că nu am văzut niciodată o partidă de fotbal care să aibă o atît de perfectă simetrie în desfășurarea meciului, mai exact a scorului. Amintiți-vă: în prima repriză Steaua a deschis scorul pentru ca în minutul 46 în urma unui corner și a unei lovituri cu capul scorul să devină 1—1. Pentru ca în repriza a doua, Steaua să mai marcheze o dată, iar în minutul 46 a reprizei, în urma unui corner și a unei lovituri cu capul să se producă pentru a doua oară egalarea! Interesant, nu? Oricum, pentru că miercuri vor avea loc partidele retur, două partide foarte grele, atît pentru Steaua, dar mai ales pentru Dinamo, să urăm echipelor noastre fanion prestații bune și... calificarea în turul III al cupei UEFA. Steaua are mari șanse, fiindu-i necesar un simplu egal. Dar nu 3—3. Dinamo avînd de marcat două goluri fără să primească vreunul. Va reuși?

GEORGE CUȘNARENCU

Rătăcind prin labirintul misterelor

Cine nu și-a dorit măcar odată să pătrundă în tainele Triunghiului Bermudelor sau în tenebroasa lume a lui Ivan cel Groaznic, sau să-l poată vedea de departe pe Omul Zăpezilor? Există parcă o altă lume, trăind paralel cu a noastră și întîlnind-o doar accidental. Sînt întîlniri care pe noi, oamenii de rînd, ne zguduie — și nu toți le putem face față. Dar are vreun sens să vorbim de o asemenea lume? Este ea doar o proiecție a fricii noastre de necunoscut, a subconștientului nostru pe care încă nu am învățat nici să-l stăpînim, nici măcar să-l înțelegem? Vă invităm așadar la o călătorie prin lumea misterelor. A celor despre care avem mărturii din cele mai vechi timpuri, fie că este vorba de fantome, sau de celebra comoară a Căpitanului Kidd, sau de încă nici astăzi înțeleasa aventură a vasului „Marie Celeste". Asemenea mistere se bazează de cele mai multe ori pe întîmplări care au avut efectiv loc. Mai sînt însă și altele, care ne intrigă poate într-o măsură și mai mare, căci n-au existat niciodată, decît în imaginația unor povestitori, cum ar fi înfricoșătorul King Kong, gorila uriașă ajunsă din junglă printre zgîrie-norii New York-ului.

Pînă nu de mult despre asemenea subiecte nu se putea de fapt discuta, decît dacă le expediai pur și simplu ca pe niște fleacuri care nu-și puteau afla locul într-o doctrină vecină cu absurdul. Cum era de așteptat, se observă acum cum în unele cazuri... se sare în extrema cealaltă. Încercăm să vă oferim o călătorie în timp și spațiu, urmînd o cale de mijloc — le reamintim pe unele din cele mai stranii dintre aceste mistere, adăugînd, acolo unde avem posibilitatea, elementele de istorie și realitatea pe care ele se bazează. Vom încerca uneori să vă propunem și explicații. Și dacă sugestiile pe care le veți găsi în acest serial nu vă satisfac, dacă aveți propriile Dv. explicații, nu ezitați și scrieți-ne. Ne vom strădui să publicăm cele mai interesante interpretări pe care le veți propune.

STAFIILE

La ce vă gîndiți cînd auziți vorbindu-se despre stafii?

Aveți în față o imagine, precum cea alăturată, în care în viziunea artistului arătări palide țîșnesc din întuneric? Vă imaginați cum cineva cunoscut se reîntoarce de pe tărîmul celălalt? Veți „întîlni" în această primă etapă a călătoriei noastre diferite fantome pe care unii pretind că le-au văzut aievea, inclusiv animale fantastice, obiecte, locuri, mari grupuri de oameni...

În luna mai a anului 1957, în prezența a șapte persoane aflate într-o sufragerie, imediat după masă, un bărbat îmbrăcat într-un costum maron trecea prin ușa deschisă spre bucătărie. Patru comeseni l-au văzut și unul l-a întrebat ce dorește. Bărbatul a dispărut. Și totuși nu avea cum să iasă din casă nevăzut de nimeni... Și-au dat seama că avuseseră de-a face cu o fantomă.

Multe povești adevărate cu stafii — adevărate în sensul că sînt relatate de mai mulți amatori — sînt aidoma acesteia. Fantomele pot fi reale, oameni cu aparență obișnuită, mișcîndu-se normal.

Multe se arată noaptea, dar pot fi văzute și în plină lumina zilei, pe străzi aglomerate, în școli, în case, în cimitire singuratice sau în vechi castele părăsite. De obicei fantomele sînt întruchipări ale unor oameni necunoscuți celui ce îi întîlnește, dar pot fi și imaginea unor persoane familiare.

Una din cele mai stranii întîmplări de acest fel a avut loc la Sydney, în Australia, într-o seară a anului 1873. Trecuseră șase săptămîni de cînd murise un oarecare Căpitan Towns. Într-o seară, fiica sa, de curînd măritată, intră în dormitor. Aici, la lumina palidă a unei lămpi cu gaz, vede pe suprafața lucitoare a șifonierului silueta tatălui său. Era inconfundabilă, cu toate că fața îi era palidă, după cum și hainele cu care era îmbrăcat erau cele pe care le purta în mod obișnuit. Imaginea a fost văzută și de o prietenă, iar apoi ele au chemat pe toți cei ce se aflau în casă. Opt persoane au văzut și au descris imaginea Căpitanului Towns. Doar că, atunci cînd văduva sa a încercat să-l atingă cu mîna, el a dispărut... Dar existase cu adevărat?

MIHAELA DOROBANȚU

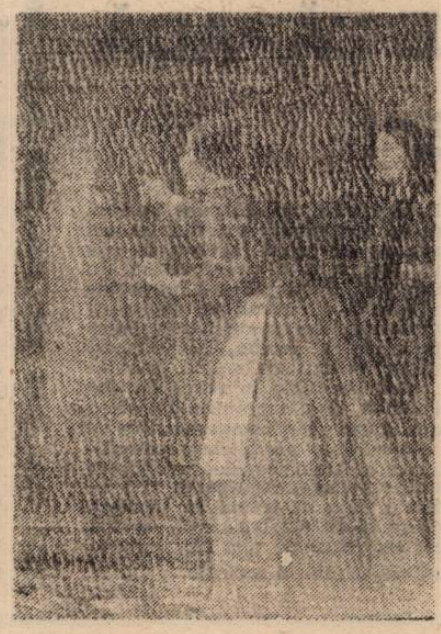

FEPER S.A.

„Societatea comercială ROMORGTEHNICA cu sediul în București b-dul Dimitrie Pompei nr. 8 sector 2,

vă oferă următoarele produse:

● APARATE ELECTRONICE DE TAXAT ELTAX 30 pentru taximetre cu următoarele caracteristici:
– afișaj separat pentru kilometraj și tarif;
– tarife programabile pentru distanță și timp;
– memorie de control.

● OGLINZI RETROVIZOARE CU CEAS ELECTRONIC pentru autoturisme cu următoarele caracteristici:
– alimentare 12 v
– posibilitate de programare a orei.

Relații suplimentare la telefoanele: 88 63 95 87 67 14

fax: 87 44 98
telex: 10395."

HOROSCOP

Săptămîna 04. 11. – 10. 11

BERBEC (21.03—20.04)

Luni : O stare artificială de tensiune vă domină toată ziua.
Marți : Conflict puternic cu o persoană de sex opus.
Miercuri : Vă retrageți în singurătate un timp îndelungat.
Joi : Sînteți tentat să renunțați la un proiect important.
Vineri : Refugiu în intimitatea unei Balanțe.
Simbătă : O nouă zi plină de ghinioane.
Duminică : Venus vă readuce într-o prelungită intimitate amoroasă.

TAUR (21.04—21.05)

Luni : O zi plină de activități, foarte profitabilă.
Marți : Mici probleme cu sănătatea.
Miercuri : Rezistați cu brio unor presiuni psihice.
Joi : Înțelepciunea dv. stîrnește admirație.
Vineri : Zi extrem de norocoasă, nu evitați loteria.
Simbătă : Agresivitate și irascibilitate excesive.
Duminică : Zi plicticoasă, plină de activități de rutină.

GEMENI (22.05—21.06)

Luni : Capacitatea de muncă e serios afectată de vremea cenușie.
Marți : Indisponibilitate psihică pentru noua relație afectivă.
Miercuri : Primiți o veste foarte bună de la o rudă depărtată.
Joi : O stare de oboseală vă face total necomunicativ (ă).
Vineri : Se profilează o situație foarte avantajoasă financiar.
Simbătă : Ziua deciziilor lucide, pe termen lung.
Duminică : Aplanați cu mult tact unele neînțelegeri conjugale.

RAC (22.06—22.07)

Luni : Posibile dezechilibre sentimentale.
Marți : Ziua norocoasă din toate punctele de vedere.
Miercuri : O spaimă trecătoare vă întunecă ziua.
Joi : Influențe favorabile din partea unei femei — Capricorn.
Vineri : Relațiile amoroase trec printr-o criză
Simbătă : Deznodămîntul fericit al unei afaceri.
Duminică : Sînteți din nou plin de tandrețe și foarte senzual.

LEU (23.07—22.08)

Luni : Foarte importantă întîlnire de afaceri.
Marți : Se întrevede un succes de proporții pe plan profesional.
Miercuri : Începe să vă obsedeze ideea unui proiect de anvergură.
Joi : Zi de decizii cu bătaie foarte lungă.
Vineri : Polemici minore, o stare conflictuală cvasi—permanentă.
Simbătă : Liniștea și căldura căminului vă copleșesc.
Duminică : Surescitare și neliniște sufletească, în urma unei vești proaste.

FECIOARA (23.08—21.09)

Luni : Abilitatea dv. dă din nou foarte multe roade.
Marți : Se concretizează un proiect mai vechi.
Miercuri : Trebuie să vă asumați unele riscuri, într-o nouă afacere.
Joi : O schimbare importantă în viața sentimentală.
Vineri : Clipe de lungi reflecții, în fața unei situații delicate.
Simbătă : O migrenă prelungită vă strică programul zilei.
Duminică : Zi ștearsă, incoloră, fără nici un fel de eveniment.

BALANȚA (22.09—22.10)

Luni : Începe o săptămînă cu multe reușite profesionale.
Marți : Surpriză plăcută din partea unei femei—Scorpion.
Miercuri : Mare satisfacție financiară.
Joi : Probleme nerezolvate la timp își caută finalizarea.
Vineri : Bilanțul săptămînii e foarte bun.
Simbătă : Apar unele incertitudini pe plan sentimental.
Duminică : Apetitul creativ este la maximum.

SCORPION (23.10—21.11)

Luni : Stare continuă de iritare, tendință de a vedea totul în negru.
Marți : Influența lui Marte e nefavorabilă, înarmați-vă cu mult calm.
Miercuri : Apar neașteptate probleme sentimentale în sînul familiei.
Joi : Zi ghinionistă, fiți foarte rezervat (ă).
Vineri : Conflicte trecătoare și fără urmări importante.
Simbătă : Ambianță conjugală excelentă.
Duminică : O vizită simandicoasă vă irită și vă obosește.

SĂGETĂTOR (22.11—20.12)

Luni : Inteligența vă e pusă la grea încercare.
Marți : Finalizați un proiect mai vechi, în condiții favorabile.
Miercuri : Unele imprudențe sentimentale se răzbună.
Joi : Noi solicitări profesionale vă afectează din plin.
Vineri : Farmecul dv. se dovedește foarte util într-o afacere.
Simbătă : Tristețe profundă față de comportarea unui amic apropiat.
Duminică : Vă dedicați în exclusivitate viselor și planurilor de viitor.

CAPRICORN (21.12—19.01)

Luni : Situație sentimentală nesigură, momente de cumpănă.
Marți : Simțiți nevoia acută de izolare și liniște sufletească.
Miercuri : O afacere în curs devine nesigură și foarte riscantă.
Joi : Neînțelegeri de principiu cu partenerul de viață.
Vineri : Scurte conflicte și dueluri de opinie colegiale.
Simbătă : Relaxare totală în sînul familiei.
Duminică : Se întrevede o nouă afacere rentabilă, nu ezitați.

VĂRSĂTOR (20.01—18.02)

Luni : Începe o săptămînă fără evenimente importante.
Marți : Odrasla vă creează unele probleme.
Miercuri : O veste neplăcută de departe.
Joi : Ziua în care vă manifestați din plin pe plan profesional.
Vineri : Schimb de replici dure cu un Berbec.
Simbătă : Sensibilitate foarte mare și nervozitate deosebită.
Duminică : Zi de redresare psihică, în intimitatea căminului.

PEȘTI (19.02—20.03)

Luni : Bună inspirație, dublată de o deosebită poftă de muncă.
Marți : Conflicte minore în familie.
Miercuri : Zi foarte norocoasă pe plan financiar.
Joi : O întîlnire deosebită de afaceri vă face foarte optimist.
Vineri : Mici neînțelegeri sentimentale cu o Balanță.
Simbătă : Activitate susținută, apare un ușor surmenaj nervos.
Duminică : Echilibrul interior e obținut cu mari sacrificii.

Cartea RECORDURILOR NAȚIONALE

Prioritate științifică mondială

Marele fizician Alexandru Proca (1897—1955) stabilește în anul 1935 ecuațiile cîmpului mezonic vectorial (în lucrarea „Integrale prime în mișcarea mezonului") și postulează existența acestei particule (mezonul) — independent de japonezul Hideki Yukava. Doar peste doi ani, Carl Anderson confirmă existența mezonilor. Celebrul fizician francez Louis de Broglie a denumit ecuațiile respective „ecuațiile Proca". Trebuie menționat și faptul că în anul 1928 a pus primul în discuție faimoasa ipoteză a structurii granulare a spațiului și timpului. De asemenea, Alexandru Proca a propus introducerea unei a cincea coordonate, și anume variabila conjugată a masei, alături de cele patru ale spațio-timpului.

Foraj-extracție

În anul 1934, inginerul Ion Basgan (1902—1980) îmbunătățește considerabil metodele de foraj prin brevetarea unui nou sistem, bazat pe transmiterea energiei sonice la distanță. Importanta sa invenție a fost brevetată în 1937 și în SUA.

Femei celebre

Elena Manicatide a fost cea de a doua femeie profesor universitar din România. Ea a absolvit facultatea de medicină din București în 1896. A lucrat cu savanții Constantin Levaditi (la Spitalul Brîncovenesc) și Victor Babeș. În anul 1914 trece examenul de docență, în specialitatea ginecologie. În timpul primului război mondial a condus Spitalul militar din București, acordîndu-i-se gradul de maior. A întreprins importante studii asupra pelagrei, prezentate și la Academia medicală din Paris.

Teatru

Din inițiativa domniței Ralu Caragea, se amenajează la București primul teatru din Țara Românească, în anul 1817. Sediul se afla la intersecția străzii Nuferilor cu Calea Victoriei. Denumirea de „Cișmeaua roșie" acordată teatrului provine de la o vestită cișmea publică din apropiere.

Faună

Una din cele mai spectaculoase specii de șopîrle din țara noastră, poartă denumirea de „șerpi de sticlă", denumire improprie, provenind de la forma cilindrică a corpului lor. O strălucire puternică, asemănătoare celei avute numai de sticlă, caracterizează această reptilă fricoasă și foarte scumpă la vedere.

Industrie alimentară

În anul 1844 intră în funcțiune, la Galați, prima fabrică mecanizată de conserve de carne din țara noastră. Instalațiile proveneau din Anglia, țară care a beneficiat prima de conservele de carne românești.

Urbanistică

Celebra Grădină Cișmigiu din București are deja 140 de ani vechime. Ea a fost amenajată în 1850, după proiectul austriacului Vilhelm Mayer, pe o suprafață de 16,32 hectare. Lacul provine de la un fost afluent al Dîmboviței și era exploatat pentru pește de un anume negustor Dura.

GUINNESS Book

UN AVION, DOUĂ AVIOANE

Pentru mulți compatrioți, botezul zborului internațional cu avionul s-a produs după Revoluția din decembrie 1989. La confortul zborului propriu-zis s-a adăugat și plăcerea de a cunoaște marile aeroporturi ale lumii. Din acest punct de vedere, Guiness arată că cel mai mare aeroport din lume este King Abdul-Aziz Internațional ,de lîngă Jeddah, Arabia Saudită. Suprafața acoperită de acesta este de 103,6 kilometri pătrați și a costat 2.94 miliarde dolari SUA. Fantasticul aeroport beneficiază și de cel mai înalt turn de control — 72,9 metri —, ca și de cea mai mare suprafață utilă acoperită — 143 hectare. Mîndria americanilor este aeroportul principal al statului Texas, Dallas—Fort Worth — 150 milioane pasageri pe an și 260 de porți de îmbarcare. De asemenea, unul din cele mai mari terminale din lume îl deține aeroportul Hartfield Atlanta International, cu o suprafață de 20.2 hectare.

Puțini dintre noi ar pleca în zbor cînd la comanda aparatului este un adolescent. Și totuși s-au stabilit incredibile recorduri de tinerețe a piloților. Astfel cel mai tînăr pilot calificat a avut 15 ani și 5 luni ; este vorba de sergentul Thomas Dobney (născut la 6 mai 1926), angajat al British Roval Air Force. El și-a dobîndit brevetul de pilot falsificîndu-și certificatul de naștere. Cel mai tînăr pilot care a zburat vreodată este Cordy A. Locke : pilotînd un aparat Cessna 150 la numai 9 ani și 316 zile. Cordy a tăiat răsuflarea asistenței la data de 24 februarie 1983. Guiness mai menționează și cazul lui James A. Stoodley, care la 14 ani și 5 luni, luîndu-l la bord și pe frățiorul său de 13 ani, a pilotat un avion de agrement în decembrie 1942, în localitatea Wiltshire (Anglia), timp de 29 de minute.

Să nu-i neglijăm pe cei mai vîrstnici piloți ai lumii. Dintre ei se detașează Ed McCarty (născut la 18 septembrie 1885), din statul american Idaho. Reconstruind un avion de tip Ercoup, el s-a avîntat în înaltul cerului la vîrsta de 94 de ani, în anul 1979.

Unii piloți ai lumii se pot întreba, pe bună dreptate, cîți ani au trăit în aer și cîți pe pămînt. Este și cazul lui Max Conrad (1903—1979), care deține recordul de 52.929 ore și 40 minute de zbor, adică peste șase ani petrecuți în cabina de zbor !

Zborul fără motor, adică zborul efectuat de om cu ajutorul exclusiv al propriilor forțe, nu ține numai de mitologie. Bazîndu-se pe forța musculară exercitată prin pedalare, Paul McCready a conceput aparatul „Gossamer Albatros", cîntărind 22.65 kilograme și avînd o deschidere a aripilor de 29,3 metri. Acesta a fost încredințat bicicliștului profesionist Bryan Aleen, care avea în perioada tentativei sale reușite de a survola cu acel aparat Canalul Mînecii, greutatea de 61.6 kilograme. El a stabilit la 12 iunie 1979 recordul de zbor cu un aparat acționat de forța umană parcurgînd distanța de 36,16 km și cîștigînd un premiu de 200.000 de dolari, puși la bătaie de Henry Kremer.

În imagine îl puteți admira pe pilotul Bryan Allen la sfîrșitul memorabilei sale curse, în care a zburat peste Canalul Mînecii pedalînd.

Rubrici realizate de PAUL IOAN

MEGA VISION

o firmă, o marcă, o garanție a calității

VĂ OFERĂ

aparatură electronică modernă

- **Televizoare color, videorecordere, playere**
- **Componente pentru antena satelit**
- **Radiocasetofoane, radioreceptoare staționare și auto**
- **Combine muzicale**
- **Telefoane, calculatoare**
- **Aparate foto și rollfilm**
- **Casete video și audio**
- **Ceasuri**
- **Produse electrocasnice: frigidere, congelatoare și altele**

Magazinele

"MEGA VISION"

vă așteaptă

☛ B-dul 1848 nr. 39 (P–ța Unirii), tel. 12 00 99
☛ Calea Victoriei nr. 122, tel. 50 38 05
☛ Șos. Ștefan cel MARE nr. 2, tel. 11 97 39
Orar: zilnic între orele 10–20
sîmbătă între orele 10–16

6 luni garanție, cu "service" asigurat

Prezența dvs. va constitui întotdeauna o mare cinste pentru noi
și ne obligă la o servire ireproșabilă.

"ADAGRIROM" S.R.L.

livrează EN–gros întreaga gamă de produse electronice și electrocasnice "MEGAVISION", precum și produse alimentare din import. Comenzile la sediul din B-dul Carol 44, Hotel Modern, etaj 7, tel. 14.51.42, 14.21.78
B-dul 1848 nr. 39-tel. 12.00.99, 15.91.07

Dialogurile Laurei

■ Cred că-ți mai aduci aminte, dragul meu **FLORIN GHINEȚ (Bd. Mihai Eminescu, bl. 18, ap. 11, Botoșani, 6800)**, de faptul că-n viață teoria ca teoria, însă... „praftica" ne cam mănîncă sufletul ! De aceea, cînd viața încearcă — și uneori mai și reușește — să ne trimită în „corzi" (sau, în cazurile mai deosebite, chiar să ne trîntească) avem nevoie nu de sfaturi docte, teoretice (ceea ce, mie personal, îmi sînt profund dezagreabile : nici nu le „cumpăr", dar nici nu le „vînd" !), ci în primul rînd de înțelegere, de foarte multă înțelegere care, uneori, ne este refuzată chiar pînă și de cei pe care-i socotcam apropiați nouă. În astfel de clipe face mai mult ca o mie de sfaturi o singură vorbă din suflet care să ne dovedească, simplu, că mai există **oameni care cred în noi, chiar dacă ne-am rătăcit mai mult sau mai puțin... teoretic pe cărările vieții.** Îți mulțumesc pentru frumoasele cuvinte de apreciere pe care mi le-ai adresat și, precum vezi, ți-am îndeplinit dorința de a-ți publica adresa pentru a coresponda cu tinere și tineri din toată țara, ca și tine, „de aproape 20 de ani" ! Deși — iartă-mă, nu-mi pot reprima o pornire înnăscută spre cordialîă... maliție — mor de curiozitate să știu care-ți vor fi marile revelații practice pe care le ai de împărtășit Universului ! Oricum — mult succes și în teorie, și în practică !

■ Uite, sinceră să fiu, **draga mea LORELEY (Ploiești)**, nici eu nu credeam că o să ajung vreodată **a avea o astfel de rubrică**, dar iată că **s-a putut — și cu** asta sîntem chit ! În ce privește problemele tale, lucrurile **nu mi-s prea limpezi.** Iată de ce : te-ai apropiat, deci, sufletește treptat de C..., mai întîi „din milă" fiindcă avusese o decepție sentimentală. Apoi lucrurile au evoluat spre relații tot mai serioase, de cum te-ai certat tu cu prietenul tău, J... A mers frumos cît a mers și, iaca, v-ați certat — tu cu C..., **adică — dar „mîndria", of, pîrdalnica asta** care ni se îțește în suflete anapoda, taman cînd am avea mare nevoie nu de „mîndrie" vană, ci de judecată v-a făcut să vă „țineți tari" ! Așa că te-ai reîntors la J..., iar celălalt a făcut și el ce l-a tăiat capul deși amîndoi, cum zici, sufereați „enorm". V-ați împăcat iar — tu avînd chiar tăria de a limpezi întrucîtva cele întîmplate, dar... urmarea a fost alta, C... reînnodînd relația cu vechea lui prietenă și propunîndu-ți „o pauză, o mică despărțire"... Din toată istoria asta uite ce cred eu : amîndoi v-ați comportat unul față de celălalt ca și cum ar fi fost vorba de un **intermezzo** sentimental în care, nu-i așa? dacă nu merge „treaba" — nu-i nimica, aveți fiecare retragerea asigurată, prietenul/prietena de rezervă cu care să vă petreceți în chip plăcut „micile despărțiri". Cel puțin așa a crezut el ; aflînd de episodul J..., a avut aparența confirmare că și tu gîndești la fel ca el și a procedat în consecință. Așa încît nu-i vorba nici de răzbunare, nici de meschinărie, nici de timpenie, dar nici de dragoste... (Pentru că ăsta-i adevărul, oricît nu ți-ar fi pe plac — el **nu te-a iubit**). De altfel, iartă-mă, dar felul tău lejer de a fi l-a **încredințat că nu e nevoie să ia lucrurile în serios și că, în plus, poate oricînd relua relațiile ca și cînd nimica nu s-ar fi întîmplat.** Iar acum ce aștepți ? Ca el să se certe din nou cu cealaltă și să se întoarcă iar la tine ca la mantaua de vreme rea ?! Vrei să-l lași „să decidă singur la cine ține" ? Poți, firește, să faci și asta, **numai că dă-mi voie să cred că** e puțin cam umilitoare condiția pe care **ai ales-o, de a aștepta pasivă pe un** peron un tren — „cursă" de persoane — **care nu știi cînd și dacă va mai trece pe** acolo... Iar dacă nu-ți e limpede părerea **mea, atunci află că ar cam fi timpul să-ți** iei în serios viața.

LAURA

POȘTA by Air Mail

TOADER ADRIAN, Lupeni, Hunedoara : Mulțumiri pentru aprecieri și interesul față de revista noastră. În privința primei rugăminți vă vom ține la curent — prin intermediul acestei rubrici — atunci cînd va fi cu putință. Deocamdată nu avem nici o veste, așteptăm. În legătură cu „coeficientul de inteligență", test care vă interesează : astfel de teste sînt curente în anumite sectoare, domenii de activitate ; ele au parametri validați, îndelung testați științific, aranjeori dau erori de evaluare. Dar... în privința transmiterii inteligenței pe calea pe care o numiți, lucrurile nu sînt simple și mai ales nu sînt acceptate de genetică decît într-o măsură prudentă. Dacă inteligența s-ar putea „transplanta" sau induce pe calea de care amintiți, în cel mult un deceniu o întinsă arie socială ar da la lumină numai „prototipuri de inteligență". Ceea ce încă nu este cu putință. Mai scrieți-ne...

KOLEA KURELIUK, Mărițeia Mică, Suceava : Aveți dreptate. Loc de mai bine este întotdeauna în fața noastră. Interesul nostru este să răspundem dorințelor unei arii cît mai largi de cititori. În acest sens ne și străduim. În legătură cu organizarea unui concurs de către participanții înșiși și sponsorizat de aceștia, vom avea în vedere și sugestia d-strâ : ar trebui organizat pe grupe și pe vîrste, elevi, studenți, etc. etc. Așteptăm în continuare sugestii noi...

DAN STAICU, București : Am primit textul d—strâ pentru concursul de jocuri logice, pe care intenționăm să-l organizăm. Deocamdată vă pot spune că „ați fost reținut" și, pe măsură ce vom avea destule texte și de la alți autori și vom începe să le publicăm, vă asigur că sînteți primul cu care va debuta rubrica noastră. Așteptăm în continuare...

ION ȚUGUI

PROGRAM TV

LUNI, 4 noiembrie. Programul 1 : 14,00 Actualități. Meteo 14,10 Calendarul zilei 15,40 Copiii noștri — viitori muzicieni 16,00 Casa noastră 16,30 Muzica pentru toți 17,00 Știri 17,05 Emisiunea în limba maghiară 18,35 Invitatul săptămînii 19,05 Tezaur 19,30 Desene animate 20,00 Actualități 20,35 Repriza a treia 21,00 Studioul economic 21,25 Teatru TV. Largo Desolato de Vaclav Havel 23,05 Cronica parlamentului. Actualități 23,40 Confluențe. **Programul 2 : 16,00** Actualități 16,15 Desene animate 16,40 Tradiții 17,10 Veniți cu noi pe programul doi... printre femei singure ! 20,00 Super Channel 20,30 Magazin auto-moto 21,00 Video-satelit 21,30 TVE Internacional 22,00 TV 5 Europe 22,35 Studioul muzicii de cameră 23,00 Închiderea programului.

MARȚI, 5 noiembrie. Programul 1 : 10,00 Actualități. Meteo 10,20 Calendarul zilei 10,30 Canal France International 12,40 Ora de muzică 13,30 Interferențe 14,00 Actualități. Meteo 14,20 Muzica pentru părinți 14,50 Tradiții 15,20 Avanpremieră TV 15,30 Preuniversitaria 16,00 Teleșcoală 16,30 Muzica pentru toți 17,00 Știri 17,05 Convețuiri 17,35 Drumuri în memorie 18,05 Salut prieteni ! 19,05 Cultura în lume 19,30 Desene animate 20,00 Actualități 20,35 Sport 20,45 Studioul economic 21,05 Telecinemateca. Nopțile cu lună plină (Franța, 1984). Premieră pe țară 22,55 Cronica parlamentului. Actualități 23,40 Jazz-Fan. **Programul 2 : 16,00** Actualități 16,10 Recomandări din program 16,15 Desene animate. Sandy Bel 16,40 Documentar științific. Oxigenul (I) 17,10 Studioul de literatură 18,10 Film serial. Veterinarul 19,10 Sport-Magazin 19,40 Tribuna nonconformiștilor 20,00 Super Channel 20,30 Muzica azi 21,00 Video-satelit 21,30 TVE Internacional 22,00 TV 5 Europe 22,35 De-ale pieței în economia Capitalei 23,00 Închiderea programului.

MIERCURI, 6 noiembrie. Programul 1 : 10,00 Actualități. Meteo 10,20 Calendarul zilei 10,30 Film serial. Ultimul meu vis va fi pentru tine ! 11,30 Super Channel 12,40 Ora de muzică 13,25 Fotbal : Dinamo București — Genoa 1893 15,20 Avanpremieră TV 15,30 Preuniversitaria 16,00 Teleșcoală 16,30 Aniversări muzicale 16,50 Tragerea Pronoexpres 17,00 Știri 17,05 : 15, 16, 17, 18 17,35 Tineri interpreți de muzică populară 18,05 Televiziunea vă ascultă ! 18,30 Reflector 19,00 Arte vizuale 19,30 Desene animate 20,00 Actualități 20,35 Sport 20,45 Studioul economic 21,10 Film serial. Cine e băiatul ăsta ? 22,15 Universul cunoașterii 23,00 Cronica parlamentului. Actualități. 23,35 Pro Musica 0,10 Recomandări din program. **Programul 2 :** 16,00 Actualități 16,10 Recomandări din program 16,15 Desene animate. Sandy Bel 16,40 Emisiunea în limba maghiară 18,10 Teatru TV Cavalerul tristei figuri 20,00 Waridnet USIA 20,30 Dialog cu edilii Capitalei 21,00 Video-satelit 21,30 TVE Internacional 22,00 TV 5 Europe 22,35 Bijuterii muzicale. J.S. Bach 23,00 Închiderea programului.

JOI, 7 noiembrie. Programul 1 : 10,00 Actualități Meteo. 10,20 Calendarul zilei 10,30 Super Channel 12,40 Ora de muzică. Enesciana 13,30 Oameni de lîngă noi 14,00 Actualități 14,20 Jazz-Magazin 14,50 Ierusalim 15,20 Preuniversitaria 16,00 Teleșcoală 16,30 Muzica pentru toți 17,00 Știri 17,05 Forum 17,25 Tele-discul muzicii populare 17,45 Vîrstele peliculei 18,30 Reporter '91 19,00 Desene animate 19,30 Actualități 20,00 Fotbal : Steaua — Sporting Gijon 21,50 Film serial. Dallas 22,40 În fața națiunii 23,25 Cronica parlamentului. Actualități 0,00 Stadion. **Programul 2 :** 16,00 Actualități 16,10 Desene animate 16,35 Dicționar de personaje 17,05 Emisiunea în limba germană 18,05 Concertul Orchestrei Naționale Radio 20,30 O viață pentru o idee 21,00 Video-satelit 21,30 TVE Internacional 22,00 TV 5 Europe 22,35 Arhive foclorice 23,00 Închiderea programului.

VINERI, 8 noiembrie. Programul 1 : 10,00 Actualități. Meteo. 10,20 Calendarul zilei 10,30 Film artistic. Cineva acolo sus mă iubește (S.U.A. 1956) 12,40 Ora de muzică 13,30 Medicina pentru toți 14,00 Actualități 14,20 Mondo-muzica 14,45 Mapamond 15,15 Reflecții rutiere 15,30 Preuniversitaria 16,00 Limba noastră 16,30 Studioul muzicii ușoare 17,00 Știri 17,05 Emisiunea în limba germană 18,05 Pro patria. Emisiune realizată de Ministerul Apărării Naționale 19,00 Ecranul 19,30 Desene animate 20,00 Actualități 20,35 Sport 20,45 Viața parlamentară 21,10 Film serial Ioana D'Arc — Puterea și inocența (Franța, 1989) 22,45 Simpozion 23,30 Actualități 23,45 Divertisment nocturn „Phoenix" Live. **Programul 2 :** 16,00 Actualități 16,15 Desene animate 16,40 Tradiții 17,10 Dacă e Vineri, e... sport și muzică 20,00 Festival de muzică contemporană franceză la București 21,00 Video-satelit, 21,30 TVE Internacional 22,00 TV 5 Europe 22,35 O muzică, o țară 23,00 Închiderea programului.

SÎMBĂTĂ, 9 noiembrie. Programul 1 : 9,00 Bună dimineața ! 10,00 Actualități 10,10 Club „Anda" 11,10 Descoperirea planetei 11,30 Viața spirituală 12,30 Ora de muzică 13,30 7 × 7 14,00 Actualități 14,10 Tele-Club 17,30 Itinerarii 18,00 Arena 19,00 Melodii îndrăgite 19,15 Teleenciclopedia 20,00 Actualități 20,35 Film serial. Maddie și David 21,45 Săptămîna sportivă 22,10 Romdivertis. Impex SRL 22,55 Actualități 23,10 Film artistic. Aurora (Coproducție Italia — Anglia, 1984) 0,45 Video discoteca. **Programul 2 :** 15,55 Actualități 16,05 Desene animate. Sandy Bel 16,30 Convețuiri 17,00 Film artistic. În seara asta sau niciodată 18,50 Opera în capodopere 21,00 Video-satelit 21,30 TVE Internacional 22,00 TV 5 Europe 22,35 Serenada 23,00 Închiderea programului.

DUMINICĂ, 10 noiembrie. Programul 1 : 8,30 Bună dimineața ! 9,30 Abracadabra 10,25 Film serial pentru copii. Singur pe lume 10,50 Actualități. Meteo. 11,00 Lumină din lumină. Istoria religiilor 12,00 Viața satului 13,30 Hora satului la Gura Rîului 14,00 Actualități 14,10 Atlas 14,30 Video-Magazin 18,00 Știință și imaginație 18,30 Convorbiri de duminică 19,00 Film serial. Dallas 20,00 Actualități 20,35 Kamikaze (Franța, 1987) 22,15 Duminica sportivă 22,35 Studioul șlagărelor 23,05 Actualități 23,20 Maeștrii. **Programul 2 :** 16,00 Actualități 16,15 Desene animate 16,40 Convețuiri 17,10 Pop-Magazin 17,30 Orașe și civilizații 18,00 Divertisment internațional 18,30 Serată muzicală TV 21,00 Video-satelit 21,30 TVE Internacional 22,00 TV 5 Europe 22,35 Cîntecul inimii mele 23,00 Închiderea programului.

(După „PANORAMIC RADIO-TV")

În funcție de evenimentele la zi, Radioteleviziunea își rezervă dreptul de a efectua unele modificări ale programului.

medicina azi

STAREA PSIHICĂ VINDECĂ SAU UCIDE?

Iată o concluzie surprinzătoare, de dată recentă, pe lîngă care nu putem trece indiferenți : cercetări laborioase conduc la ideea că gîndirea „pozitivă" poate dezvolta capacitatea înnăscută a organismului de apărare împotriva bolilor. Pentru cei curioși transcriem și un exercițiu insolit, de gimnastică a minții : „Închideți ochii și destindeți-vă... Respirați profund... Imaginați-vă acum miliardele de celule ce compun corpul uman... Observați-le ca și cum ar fi sub microscop. Celulele sînt libere fiind separate de un spațiu pe care-l puteți mări cît doriți... Acum celulele au loc să respire... Ele sînt libere, vesele și încep să danseze... Fiecare celulă participă la acest balet armonios. Bule de fericire strălucesc în fiecare... Dv. sînteți ca o sticlă de șampanie care se deschide. Conservați cît mai mult acest sentiment de bine. Acum reveniți și reluați contactul cu mediul înconjurător... Încet, deschideți ochii".

Potrivit opiniei lui Anees Sheikh, un foarte serios psiholog american, ar trebui să practicăm zilnic acest gen de gimnastică mentală pentru a menține în formă apărarea imunitară a organismului. Cercetătorul american sugerează o serie de exerciții mentale pentru a combate migrenele, sinuzita, micile infecții virale, insomnia.

La rîndul său dr. Carl Simonton cancerolog radioterapeut de la Universitatea de medicină din Oregon își datorează renumele mai ales unui program de susținere emoțională a bolnavilor de cancer. El a dezvoltat o metodă în care relațiile interpersonale, relaxarea, expresia emoțională, credința și gîndirea „pozitivă" sînt corelate în beneficiul sănătății. În S.U.A. metoda cunoaște un surprinzător succes. O dovadă în plus, chiar ministrul sănătății o recomandă bolnavilor de cancer. Să fie oare suficiente gîndirea „pozitivă" și speranța pentru a induce schimbări fiziologice în organism ? Știința nu se poate angaja decît cu dificultate pe un teren atît de minat, fără a derapa spre metafizică. Totuși, astăzi consensul domnește între oamenii de știință. Celebrul neurolog francez Jean-Pierre Changeux ajunge să considere omul ființă neuronală, iar sufletul, o afacere a neuronilor, întrebîndu-se despre influența creierului asupra restului corpului. La rîndul său psihiatrul Edouard Zarifian, autor al lucrării „Grădinile nebuniei", preferă să vorbească despre psihic, această „funcție cerebrală care traduce o activitate globală și sintetică și care nu se elaborează decît în interacțiunea cu mediul. Comportamentul este rezultatul acestei interacțiuni. De asemenea, psihicul nu este reductibil pur și simplu la gîndirea conștientă ce are ca suport limbajul". Deci, nu este suficient să ai un moral bun pentru a fi apărat de boli. Se nasc însă numeroase întrebări. Ce rol are psihicul în derularea bolilor ? Să existe oare o corelație între starea psihică „pozitivă" și combaterea bolii deja instalată? Reciproca să fie și ea valabilă ? Adică, stările psihice „negative" ar putea accelera evoluția unei maladii ? Și, în sfîrșit, gradul de intervenție al psihicului ar depinde de maladia considerată ? Toate aceste întrebări au stîrnit în jurul lor, mai exact în lumea specialiștilor, polemici numeroase. În timp ce un studiu european efectuat de cercetători germani și iugoslavi subliniază „înaltul risc psihologie" la dezvoltarea unor maladii grave, în special al cancerelor, Robert Dantzer, director în cadrul Institutului francez al sănătății și cercetărilor medicale se ridică împotriva „iluziei psihosomatice". Acest medic a afirmat că intervenția psihicului asupra evoluției unui cancer este inexistentă dar... mai ales bolnavii cu un moral mai bun au șanse mai mari de vindecare. Ipoteza unei legături între starea psihică și maladii, seducătoare pentru mulți cercetători, se cere încă a fi confirmată de rezultate convingătoare. În acest moment cercetătorii au demonstrat meritul de a descrie din ce în ce mai exact căile prin care stresul și șocul psihologic ar putea să ne facă mai fragili. S-au obținut și rezultate promițătoare, ca cele demonstrate de David Spiegel, de la Universitatea de medicină din Stanford (California). Nu ne rămîne decît, cu un moral pozitiv, să așteptăm și alte confirmări ale surprinzătoarei ipoteze.

ECATERINA BĂTRÎNEANU

CARACTERUL FIECĂRUIA DEPINDE DE GRUPA SANGUINĂ? (IV)

• *Marele atlas al sîngelui* •

Studiul sîngelui a încetat să mai fie o problemă exclusiv a medicinii. O nouă știință, de dimensiuni planetare, a deschis perspective noi asupra antropologiei, istoriei, geografiei. Profesorul Jean Bernard, unul dintre marii specialiști din lume în maladiile sîngelui, a pus jaloanele acestei științe încă de acum 30 de ani, descoperind anumiți markeri mai frecvenți la unele populații decît la altele. „Hematologia geografică" a permis, prin simpla analiză a sîngelui, stabilirea hărții migrației popoarelor în lume. S-a descoperit astfel populație bască în Argentina, după cum s-a confirmat că unii indieni din America sînt mongoli, veniți din Asia. Pe baza hemoglobinei cambodgienilor, regăsiți și în Thailanda și Malaesia, hematologii au reușit să deseneze, după nouă sute de ani, aceleași frontiere ale imperiului khmer pe care le stabiliseră și arheologii. Anomalia globulelor roșii responsabile de apariția unei grave anemii, cunoscută sub numele de thalasemie, urmează aceeași traiectorie a hoardelor preistorice, de la Yemen pînă în Africa de-a lungul malurilor mediteraneene.

Într-o singură picătură de sînge se pot recunoaște trei mari tipuri umane.

— Ce-mi aduce viitorul ? Ce vedeți acolo ?
— În primul rînd sînge...

Primul tip e reprezentat de oamenii care trăiesc în păduri, hrănindu-se din cules și vînat. Sîngele lor poartă, la nivelul celulelor albe, stigmatele paraziților care-i infestează, dar ei nu sînt anemiați deoarece natura le oferă o mare varietate de produse, împiedicînd carențele alimentare. Cînd oamenii devin agricultori și se specializează progresiv într-o singură cultură, scapă de paraziți, trăind într-un contact mai puțin direct cu natura. Dar, alimentația lor, redusă la numai cîteva produse, are carențe, lipsa de fier în sînge își face imediat simțită prezența. În fine, în societățile industrializate, nu mai poate fi vorba nici de paraziți, nici de carențe alimentare, dar sîngele e foarte sărac în globule albe și roșii, deoarece poluarea alterează măduva osoasă, unde se formează globulele.

În principiu, fiecare dintre aceste imagini sanguine este specifică unei anumite societăți : de-a lungul mileniilor, neajunsurile se modifică, nu se cumulează.

Dar să vedem și caracteristicile persoanelor din grupa AB.

GRUPA AB

Diplomat, sensibil, strateg

Persoanele din grupa AB sînt ființe deosebit de adaptabile. Ele posedă un mare simț al diplomației. Sînt sensibile, dotate cu o mare capacitate de intuiție. În ceea ce întreprind, uzează de calități psihologice înnăscute, de simțul analizei și o extraordinară luciditate. Persoanele din AB tolerează cu greu lenea, imobilismul, ca și orice formă de rutină. Un AB rareori se gîndește în primul rînd la el. De obicei îi place să ofere, să dea, să distribuie. Totuși are grijă de sine și nu acceptă să i se încalce teritoriile sau libertatea. Dotat cu o memorie excelentă, un AB nu uită niciodată ceea ce i s-a făcut. Reușește bine în muncă, mai ales dacă există un cadru bine structurat. Profesiile paramedicale îl atrag foarte mult. De altfel nici o meserie în care trebuie să ai contact cu publicul nu-i displace.

Bărbații și femeile din grupa AB în dragoste

Grupul AB numără cel mai mare număr de celibatari. Din punct de vedere sexual, înainte de orice pun afacerile ! Tocmai pentru că sînt în orice moment disponibili, nu se pot gîndi la plăcerile lor înainte de a reacționa în mod egoist.

AURORA POPESCU

Vă tentează chirurgia estetică?

Distincția nu e foarte clară între chirurgia estetică — operație facultativă care vizează ameliorarea fizicului (și moralului) — și chirurgia reparatorie — tratament al rănilor suferite în urma accidentelor sau refacerea unui sîn după o mastectomie. Efectele chirurgiei nu sînt niciodată instantanee și nici lipsite de dureri sau riscuri. În general, intervențiile de acest gen interesează zona capului și partea superioară a corpului, unde irigația sanguină, relativ bogată, favorizează vindecarea rapidă. Tehnicile de anestezie au evoluat și permit adesea practicienilor să opereze în cabinetele lor, iar noile metode permit evitarea traumatismelor și a cicatricelor, altădată inerente chirurgiei faciale. Cînd, între cele două războaie, chirurgii au încercat pentru prima dată acest gen de operație, nimeni nu prevedea extraordinara extensie a acestei specialități. Acum, mulți văd prin aceasta un mijloc de ameliorare a calității vieții. Cei ce cred însă că medicina poate modifica radical fizionomia pot fi decepționați. Majoritatea pacienților sînt rezonabili în așteptările lor și se arată satisfăcuți de rezultat.

Enumerăm cîteva din intervențiile clasice :

● Lifting sau ridectomia constă în eliminarea chirurgicală a excesului de piele și punerea la loc a țesuturilor subcutanate ale feței și gîtului. Inciziile se practică după urechi și la rădăcina părului și pot fi ușor disimulate. Efectul durează în funcție de subiect, căci procesul de îmbătrînire își urmează cursul. Se poate face și un al doilea lifting cu rezultate la fel de satisfăcătoare.

● Implantarea de colagen se efectuează prin injecții pentru reducerea cicatricelor, cutelor, ridurilor profunde etc. Două pînă la șase aplicații sînt în general suficiente, iar efectul durează între șase luni și un an, uneori chiar mai mult.

● Rinoplastia înseamnă remodelarea nasului și se face de obicei din interior și acest gen de intervenție lasă pleoapele umflate și tumefiate cam 15 zile, dar adesea efectul obținut este spectaculos.

● Blefaroplastia este o operație care constă în eliminarea cantității de piele, mușchi și grăsime în exces și a devenit metoda cea mai curentă de a combate efectele fizionomice ale vîrstei.

● Mamoplastia este o formă de chirurgie plastică, care permite femeilor să dobîndească un piept mai bine format și cunoaște în ultima vreme un succes tot mai mare. După aprecierea Asociației americane de chirurgie plastică și reparatorie, nimic nu probează că mamoplastia poate atrage riscurile cancerului de sîn.

Pentru a înțelege succesul pe care-l cunoaște astăzi chirurgia estetică trebuie să se țină seama de factorul psihologic determinant : modificarea imaginii pe care subiectul o are despre el însuși. O decizie care trebuie luată cu seriozitate pentru această lovitură de baghetă magică !

MANUELA SPĂTARU

Întîmplări adevărate

Prince, salvatorul

Ca şi cum ar fi fost lovită de un cuţit în piept, Henriette nici nu a avut timp să pună piciorul pe pămînt şi a căzut de pe bicicletă scoţînd un strigăt de durere. În aceste momente, pedala îi agăţase pielea de-a lungul piciorului. De departe, ciinele a văzut totul. Un ciine vagabond, care rătăcea pe cîmp, aproape de Brienne—le Château, în Champagne, Franţa. Ciinele s-a oprit în faţa Henriettei, prăbuşită, imobilă, a mirosit-o şi... a înţeles că e în mare pericol. Atunci, ca o săgeată, s-a năpustit pînă la prima casă şi a lătrat fără încetare pînă a apărut cineva. Persoana ivită în prag a fost bătrînul Albert, pensionar, fost feroviar, de 76 de ani. Ciinele părea că vrea să-i spună ceva şi, în aceste împrejurări, i-a atras treptat atenţia lui Albert spre corpul de la marginea şoselei, unde Henriette zăcea fără cunoştinţă. Deşi în baston, bătrînul a înţeles la rîndul său gravitatea situaţiei şi s-a deplasat cît a putut de repede pentru a chema o ambulanţă. Henriette Duchemin, de 65 de ani suferise o criză cardiacă. Ciinele nu a mai părăsit locul şi a rămas ca şi cum ar fi aşteptat-o pe Henriette. După ce a petrecut o săptămînă la reanimare, pe jumătate în comă, Henriette l-a regăsit pe salvatorul său în faţa uşii, întîmpinînd-o cu o privire plină de bunătate. Firește, au intrat amîndoi în casă. I-a numit Prince şi au rămas împreună. Prince a devenit mascota locului, fiind îndrăgit nu numai de Henriette, căreia i-a salvat viaţa, ci de către toţi sătenii.

Răzbunarea unui tată

Priviţi fotografia de mai jos. Elisa împreună cu tatăl ei, Pierre C. muncitor specializat în mecanică. O fotografie de familie făcută cu puţin înainte de izbucnirea dramei. Şi drama, pentru Elisa a fost una teribilă. Această fată de 21 de ani a devenit în cîteva minute un simplu obiect de potolit simţurile în mîinile unui criminal. Faptă s-a petrecut în arondismentul 18 din Paris, unde Elisa locuia de la vîrsta de 8 ani. Dar, între timp totul s-a schimbat. Zîmbetul vesel al tinerei, rîsul ei tineresc au pălit, o umbră mohorîtă acoperă ca o mască faţa şi sufletul Elisei. Şi asta pentru că într-o seară...

Într-o seară, plecînd de la petrecerea unei prietene s-a hotărît să se ducă singură acasă, în fond, strada pe care locuia nici nu era prea departe. Pe drum, un Renault alb opreşte lîngă bordură şi un bărbat în jur de 30 de ani o poftește să urce. Fără să-l privească, Elisa grăbeşte pasul. Omul coboară din maşină şi o ia la fugă după fată. Paşii grei sună în spatele ei, strada e pustie. Apoi, o mînă o înhaţă de haină, îmbrîncind-o spre un perete. Se zbate, vrea să urle, dar nici un sunet nu-i iese din gîtul înecat de frică. Se zbate, dar rezistenţa ei îl face pe agresor şi mai violent. Spunîndu-i obscenităţi, violatorul o împinge între două maşini şi se aruncă peste ea, lovind-o cu pumnul şi rupîndu-i chiloţii...

I-au trebuit cîteva minute pentru a fi în stare să se ridice şi să reuşească să parcurgă cîteva sute de metri pînă acasă. Părinţii o văd, cu chipul răvăşit, cu obrazul tumefiat, plin de sînge. A doua zi la poliţie. Întrebări, declaraţii. Portretul-robot al agresorului : un bărbat de 1,80 m, de 30 de ani, cu un bluzon de piele. Acasă, Elisa cade în apatie. Şi dacă mama ei încearcă să o ajute să iasă din criză, tatăl meştecă în minte răzbunarea cumplită. Un nenorocit a distrus viaţa unicei sale fiice. Este anunţată familia că a fost prins un suspect. La comisariat, Elisa îl recunoaşte pe agresor între alţi cinci suspecţi. Are loc reconstituirea violului. Pierre C., tatăl Elisei este de faţă. Şi în clipa în care agresorul reface drumul spre o femeie care joacă rolul fetei violate, muncitorul mecanic nu mai suportă, scoate din buzunar un pistolet şi trage un foc rănindu-l pe agresor. Pînă să-l tragă şi pe al doilea Pierre C. este înconjurat şi Elisa îşi vede, înmărmurită, tatăl dus spre duba poliţiei.

Lunile au trecut şi tatăl a fost eliberat provizoriu. Dar tînăra fată are de făcut faţă acum la două procese. Din procesul de viol va trebui să iasă cu nervii tari pentru a-şi putea apoi apăra tatăl care a făcut un disperat gest de iubire pentru ea.

Telescaunul groazei

Tînărul Shawn Durrant, de 18 ani ar fi preferat să se instaleze în faţa televizorului, dar fiind mecanic de întreţinere la staţia Nordic Valley în Uthah, Statele Unite, trebuia să plece să înfrunte frigul pentru a face controlul obişnuit. Era 29 ianuarie 1991 şi în acea zi află că împreună cu un coleg urma să aibă grijă de pista pentru debutanţi. Shawn era neliniştit: avea un nou coleg, care nu mai lucrase pe această pistă. Era frig şi bătea vîntul. Nici nu începuse bine controlul de siguranţă, că şi auzi un strigăt. La început a crezut că e vorba de un schior care jubilează pe pantă, dar imediat auzi un urlet şi întorcîndu-se rămase paralizat de groază: o schioară încerca cu disperare să o ţină pe fetiţa sa agăţată cu o mînă de un telescaun care se deplasa. Scaunul se apropia de primul pilon înalt de zece metri. Shawn strigă colegului său să apese urgent pe butonul de oprire şi scaunul se imobiliză. Fetiţa era speriată şi striga după ajutor. Mama fetiţei, Chris Bailey se forţa din răsputeri să o susţină de mînşeta hanoracului pe micuţa Angie de cinci ani.

Cînd se instalaseră în telescaun, şocul plecării dezechilibrase copilul. Chris încercase zadarnic să o ridice lîngă ea, iar acum se forţa cu disperare să o reţină, ferindu-se ca nu cumva greutatea fetiţei să o tragă şi pe ea. În acele momente micuţul corp părea de plumb. Tatăl copilei, aşezat pe scaunul din faţă, privea neputincios lacrimile de pe obrajii lui Angie, şi încerca să-şi încurajeze soţia. Shawn gîndi cît putu de repede ce este de făcut. Era imposibil să acţioneze mersul telescaunului înapoi: o frînă de securitate automatică împiedica această mişcare. Echipa de salvare, care poseda material de ajutor şi evacuare era departe. Ceilalţi schiori priveau cu toţii neputincioşi în direcţia micuţului hanorac verde. Lui Shawn nu-i rămînea decît să acţioneze singur. Îi ordonă colegului său să comande telescaunul pînă la primul pilon, ca să poată escalada schela de întreţinere fixată acolo. Cînd telescaunul porni din nou, Chris şi Angie mai alunecară cîţiva centimetri şi fermoarul hanoracului de pe fetiţă se desfăcu. Femeia îşi dădu seama că în cîteva minute va ţine în mînă numai o hăinuţă şi strigă către Angie să o prindă de picior, dar fetiţa era prea speriată pentru a executa vreun ordin. Chris lăsă atunci în jos rezemătoarea scaunului încercînd să o prindă pe Angie de breteaua hanoracului, dar în momentul cînd trase în sus, una din bretele ceda şi Chris abia avu timp să agaţe mîneca fetiţei. În aceste momente telescaunul ajunse în dreptul pilonului, dar deşi fusese oprit imediat, din inerţie depăşi stîlpul.

Chris urla în disperare, căci hanoracul fetiţei începuse să se rupă. Shawn escaladase două cîte două treptele schelei, vocea îi tremura şi încerca să îşi învingă ameţeala. Se căţăra ca un somnambul pe grinda transversală, care susţine cablul şi cînd ajunse la capăt se găsea la 1,80 m de telescaun. Inima îi bătea cu putere. Se întinse pe grindă şi atinse cablul. Zărind soluţ totul se învîrti în jurul lui, dar alungă repede această imagine la gîndul că trebuia să salveze fetiţa şi începu să coboare de-a lungul cablului. Un astfel de efort fizic nu este la îndemîna oricui, dar Shawn are 1,72 m şi 68 kg şi a făcut regulat exerciţii de forţă cu haltere. Totuşi, nu se gîndise vreodată că într-o bună zi ar putea salva viaţa cuiva datorită muşchilor săi. Shawn avansa încet pentru a nu mişca telescaunul. Ajungînd aproape de mamă şi copil îşi puse picioarele pe spătar şi se prinse de bara de metal care leagă scaunul de cablu. Cea de-a doua bretea de la hanoracul fetiţei era pe punctul să cedeze. Shawn se lăsă în jos de-a lungul barei şi apucînd braţul lui Angie o trase spre el. Scena se repetă de mai multe ori, pînă cînd în cele din urmă fetiţa fu plasată pe scaun. Lacrimi de bucurie şi micuţa se afla între mamă şi Shawn cînd telescaunul se puse în mişcare.

La sosire Chris căzu în braţele tînărului mulţumindu-i pentru curajul său. Shawn nu vrea laude peste măsură şi afirmă că nu şi-a făcut decît datoria: „cînd eşti decis să mergi pînă la capăt nimic nu este imposibil." Înainte de această întîmplare visa să devină pilot, iar acum e convins că va transforma visul în realitate.

Un copil salvat din mijlocul flăcărilor

Incendiile puse la cale de piromani sau pur şi simplu cauzate de accidente tehnice surprind de fiecare dată complet lipsiţi de apărare pe cei implicaţi, făcînd, de multe ori, victime, cum a fost şi cazul recent al devastatorului incendiu din Oakland. Dar cele mai dramatice sînt incendiile care izbucnesc în hoteluri sau în clădiri înalte, gen zgîrie-nori. O salvare miraculoasă s-a produs la Boston în timpul unui incendiu care a izbucnit într-un asemenea building. Băiatul din imagine, fotografiat cu casca şi în braţele salvatorului său se afla la etajul 36 cînd a izbucnit focul, care s-a propagat cu repeziciune la toate etajele. Părinţii acestuia lipseau ; în momentul în care plecaseră la petrecere îşi lăsaseră copilul dormind. Pompierii, alertaţi, au efectuat o evacuare masivă a rezidenţilor. Doar, din întîmplare şi datorită unei şanse incredibile, pompierul din imagine a ajuns cu scara în dreptul ferestrelor de la etajul 36, prin care a văzut copilul care dormea liniştit. L-a luat în braţe şi l-a depus, în siguranţă, în mijlocul celor evacuaţi.

verificati-vă cunostintele

DESCOPERIREA GALIULUI

Exceptîndu-i pe chimiști sau inginerii chimiști, probabil că prea puțini oameni au auzit de Paul Emile Lecoq de Boisbaudran, un personaj francez cu multe contribuții în domeniul chimiei, deși nu a fost niciodată posesorul unei diplome universitare din această disciplină. Lecoq de Boisbaudran s-a născut la 18 aprilie 1838, în orașul Cognac, din Franța, renumit pentru faimosul coniac. Familia sa se ocupa cu fabricarea de băuturi alcoolice și Lecoq, la vîrsta de 15 ani, a renunțat la studiile școlare pentru a se alătura comerțului, lîngă tatăl și unchiul său. El avea însă o mare pasiune pentru chimie. Lecoq și-a înjghebat un mic laborator unde desfășura diverse experiențe de chimie, bazate, în special pe analize spectroscopice. Îl interesa mai ales descoperirea de noi elemente chimice, necunoscute încă în tabela periodică a elementelor, formulată de Mendeleev încă din 1869. El s-a axat în special pe studiul elementelor chimice din așa numita grupă a „lantanidelor", existente în pămînturile rare și descoperite de englezul Gadolin, încă din 1794. Lecoq a trăit pînă în 1912, dar descoperirile sale au fost rodul unei munci de zeci de ani, devenind foarte util științei și tehnicii actuale.

Și acum, cîteva întrebări cu privire la activitatea lui Lecoq de Boisbaudran :

1. Ce elemente chimice a descoperit Lecoq de Boisbaudran ?
2. Ce altă realizare este legată de numele său ?
3. Care au fost în general mijloacele experimentale de care s-a folosit ?
4. Cu ce oameni de știință celebri a avut relații, din care, unii i-au fost magiștri ?
5. Ce aplicații au în prezent descoperirile sale ?

(Răspunsurile în numărul viitor)

Ing. LIVIU MACOVEANU

— *Lui Costică cum îi merge ca gestionar ?*
— *Ne spune el la prima amnistie.*

● *Birocratul divorțează.*
— *Ce, divorțezi ? Doar abia săptămîna trecută te-ai căsătorit ?*
— *Vreau să fiu și eu odată operativ, domnule judecător...*

— *Doamnă, de ce lipsește colega dumneavoastră de la ghișeul vecin ?*
— *Vrea să fie pe placul publicului, de aceea s-a dus la coafor.*

cînd ați fi pe ultima oară

— *Mămico, ai terminat de croșetat vesta mea ?*
— *Nu, puișor, c-am intrat în concediu, dar cum mă întorc la birou, o termin...*

— *Închipuiește-ți draga mea, ieri i-am dus altă cerere, și nu mi-a mai răspuns „vino mîine".*
— *Cred și eu, azi e duminică...*

— *Strașnic... Ce condiție fizică !...*
— *Cum ai căpătat-o ?!*
— *Alergînd de vreo lună pentru a depune o cerere...*

Auzite și pățite de DUMITRU VASI-ȘOIMOȘANU

CRONICA modei

Să nu întoarcem spatele eleganței

Chiar dacă frigul s-a năpustit asupra noastră mai repede decît ne așteptam și ne-a surprins nepregătiți pentru a aborda vestimentația potrivită, să nu întoarcem spatele eleganței. Mantourile ușoare, din stofă de lînă pură, sînt cu siguranță extrem de călduroase. Cel din imagine este niței pretențios din cauza culorii, dar linia sa merită reținută. Pălăria, realizată din același material cu mantoul, este sofisticată, dar foarte modernă și tinerească. Cizmele și mănușile sînt absolut obligatorii. (A.P.)

SÎNTEȚI O BUNĂ PARTENERĂ ÎN DRAGOSTE ?

A sosit momentul ca și doamnele să se expună tirului de întrebări ale unui test de autocunoaștere a intimității în cadrul cuplului căruia îi aparțin. Întrebările vă oferă șansa de a vă privi într-o oglindă psihologică, cu totul altă decît aceea în care vă „cosmetizați" zilnic. Fiți sincere și alegeți cel mai adecvat răspuns și nu pe cel mai tentant, doar astfel caracterizarea finală va fi o imagine reală. Deci :

1. La ce vă gîndiți cînd sărutați iubitul : A) dacă ați uitat ceva pe foc B) la nimic, căci plutiți în neant C) la ce va urma după D) ce norocoasă sînteți E) ce mare s-a făcut întreținerea ;
2. Pentru dv. prezervativul este : A) un mijloc de a preveni SIDA B) un poem neterminat C) o trădare a naturii D) un obiect de toaletă E) o umbrelă ;
3. Sexul iubitului vă aduce aminte de : A) romanul „Spartacus" B) cometa Halley C) un cocotier D) înțelepciunea Evei E) tabla înmulțirii
4. Ați dori să vă mușcați iubitul de : A) nas B) mărul lui Adam C) tendonul lui Achile D) mustață (chiar și una imaginară) E) degetul mare ;
5. La iubitul dv., prostia este : A) bine venită B) o dovadă de tandrețe C) agasantă D) devorantă E) firească ;
6. Ce s-ar întîmpla dacă l-ați lăsa numai pe el să aibă inițiativa: A) ați face mai multe lecturi B) ați prepara numai bucate afrodisiace C) ați lipsi mai des de acasă D) i-ați reproșa direct E) v-ați schimba parfumul ;
7. Dacă s-ar pune problema, ați împrumuta iubitul : A) coafezei B) șefei ierarhice directe C) unei crainice de la televiziune D) mamei dv. E) peste cadavrul dv. ;
8. În timp ce faceți dragoste, nu suportați : A) să strănute B) să se uite la ceas C) să facă pauze D) să facă declarații E) să recite ;
9. În timp ce faceți dragoste, preferați : A) să vă mîngîie non-stop B) să vă găsească noi porecle C) să vă demonstreze cîtă fantezie are D) să vă demonstreze cît e de puternic E) să fie ferm ;
10. Prima oară cînd l-ați văzut, vi s-a părut că este : A) Adonis B) o legendă vie C) curtenitor D) stupid E) indiferent
11. După un anume timp, vi s-a părut că este : A) exponat zoologic B) lingușitor C) libidinos D) bogat E) știe ce vrea
12. Ce i-ați face în acest moment :

A) l-ați trimite la pîine B) i-ați fredona cîntecul preferat C) i-ați lua o scamă de pe haină D) l-ați alinta E) l-ați întreba ce a visat ;
13. Cum l-ați pedepsi, dacă merită : A) ignorîndu-l B) boscorodindu-l C) culcîndu-vă separat D) trimițîndu-l la mama E) trimițîndu-l la dracu' sau ceva asemănător ;
14. Dacă-l întîlniți brat la brat cu o colegă, ați proceda astfel : A) ați zîmbi foarte firesc B) ați rînji C) ați face o criză D) i-ați cere să v-o prezinte E) ați trece pe trotuarul celălalt ;
15. Căsnicia este pentru dv. : A) totul B) o aventură C) o loterie D) o menghină E) un rău necesar.

Caracterizările pentru cele cinci variante în numărul următor.

DEZLEGAREA TESTULUI APĂRUT ÎN NUMĂRUL TRECUT

Vreți să cîștigați întotdeauna ?

Dacă obțineți în majoritate triunghiuri, sînteți ÎNDÎRJITUL, zelos, încăpățînat (uneori chiar ca un catîr), căutați cu orice preț să aveți succes, avînd însă o neîncredere absolută în tot ceea ce nu se datorează muncii. Intuiția, hazardul, improvizația, speranța în ajutorul providenței, pe care contează exaltații și alții asemenea lor, n-au importanță pentru dumneavoastră. Calm și perseverent, știți să treceți peste orice piedică, blindat cum sînteți cu toate asigurările posibile împotriva oricăror riscuri ale creației. În ceea ce privește eșecurile, le considerați ca accidente trecătoare, care nu vă demoralizează cîtuși de puțin. Cu atît mai bine pentru dumneavoastră !

Dacă obțineți o majoritate de pătrate, sînteți LUPUL. Dacă ați fi lăsat s-o faceți, ați înainta (dumneavoastră n-aveți mersarier) prin lume cu un satîr în mînă, pregătit fiind să tăiați toate capetele care v-ar jena sau împiedica privirea.

Nu atît succesul personal, cît eșecul altora vă produce acel frison care vă îmbată asemeni unui alcool exotic. N-aveți habar de semnificația cuvîntului „remușcare", sau, în orice caz, pentru a avea remușcări, e nevoie ca partenerul (partenera) dumneavoastră să verse multe lacrimi. În privința eșecurilor, acestea vă fac mai periculos (periculoasă). Dar, atenție : nu cumva să vă întîlniți cu un tonegenar al dumneavoastră să vă urmați drumul... avansînd prea repede.

Dacă obțineți o majoritate de cercuri, sînteți HEDONISTUL. Sau, dacă preferați, cel care se bucură din plin de plăcerile vieții. Puțin diletant, mai mult artist ; intuitiv, pasionat, sînteți printre cei care au o încredere totală în simțul lor intuitiv și în steaua lor bună pentru a reuși în viață. Deoarece posedați un indiscutabil talent creativ, efortul prelungit vă incomodează și nu iubiți nimic mai mult decît „vagabondajul" de la o pasiune la alta, fiecare fiind repede uitată. Aceste caracteristici psihologice ale dumneavoastră îi fac să surîdă pe cei care au un calculator în loc de creier. Asta însă nu vă deranjează deloc, fiindcă dumneavoastră îi disprețuiți cu cordialitate. Cu cordialitate, pentru că sînteți orice, numai rău nu.

RĂSPUNS LA ÎNTREBAREA PUBLICATĂ ÎN NUMĂRUL 42 (1774)

PERSPICACITATE

Moneda plutitoare

Cu ajutorul unei scobitori îndoite se așază ușor moneda pe suprafața liniștită a apei dintr-un pahar. Se va avea grijă ca la contactul cu suprafața apei moneda să fie într-o poziție perfect orizontală. După scoaterea, cu atenție, a scobitorii, moneda va pluti în continuare spre uimirea celor de față.

LITERATURĂ S.F.

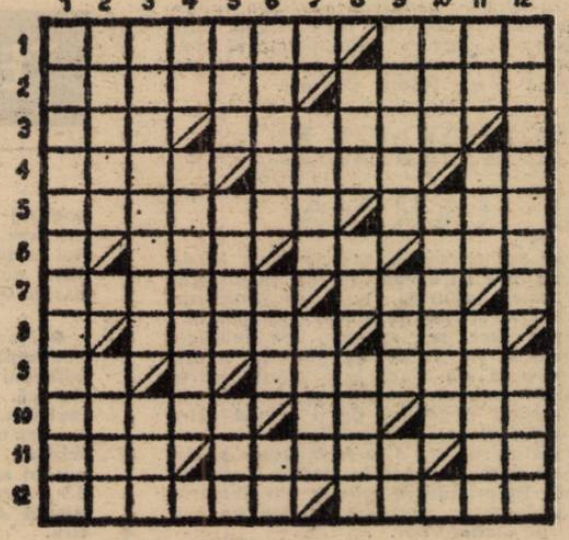

ORIZONTAL

1. Revistele realizate de amatorii pasionați de literautra s.f. — Parte dintr-o navă 2. Autor de scenarii și romane s.f. — A scris volumul „Dinții lui Cronos." 3. În anturaj ! — A scris romanul „Orașele scufundate". 4. Autorul prozei s.f. pentru copii „Robotul sentimental" — Zeiță egipteană. — Margini de trup ! 5. Suspendare. — Plantă cu frunze lanceolate și flori galbene. 6. Scriitor polonez autorul romanului „Solaris" — Oraș antic. — Lac în Africa. 7. Straturi întărite la suprafața unor corpuri noi. — Piesă de artilerie. 8. A scris romanul astronomic „Un român în lună". — Primele 3 pe firmament ! 9. În secret... la Secu. pe centru ! — Prescurtarea, scurtarea și simbolul consfătuirilor europene de literatură s.f. 10. Un pic de... „antologie de povestiri s.f." alcătuită de Vl. Colin. — Capul lui Colin ! — Lagos, nemărginit ! 11. Cub cu picățele. — Autorul volumului „Moartea pasării albastre" — Șovu, pe centru 12. A scris „Eu, robotul" — Autorul romanului într-o filă „Science-fiction".

VERTICAL

1. Antologie de povestiri s.f. italiene întocmită de Ion Hobana. 2. A scris schița „Un oltean în Lună" — Mașina timpului (H.G. Wells) 3. Submarinul căpitanului Nemo. — Unități de măsură găsite... la V.S. Saparin ! 4. 43 famine ! — A scris „O tragedie cerească" 5. Afluent al riului Oka. — Orășel în India. — Doctrină creată de filozofui Lao Tze. 6. Directorul muzeului de arheologie din povestirea s.f. „Glasul trecutului" de Ion Hobana. — Exclamație. — Inițialele unei autoare de literatură s.f. 7. Între literatură și știință. — Autor timișorean de literatură s.f. 8. Scris, pe centru ! — Radu Theodoru ! — Patrulater. 9. Oraș în Banat. — Nume internațional pentru O.Z.N. — Haos interior ! 10. La volan ! — Cineast amator timișorean. 11. Debutul lui Rieus Georgel — Eroul principal al povestirii „Imposibila revedere" de Remus Luca. — Mare scriitor român de literatură s.f. 12. Scriitor sovietic, autorul nuvelei s.f. „Mumia purpurie" — Cenaclul amatorilor de literatură s.f. din Brașov.

Dicționar : NTU, IIA, AMTA, TAO.

NICOLAE NICOLAE,
București

DEZLEGAREA JOCULUI APĂRUT ÎN NUMĂRUL TRECUT

MOBILA

ORIZONTAL : **Comodă,, — Nisip — Atelier — Sofa — Nomad — Octant — Amenajare — Iu — Pa — E — Ușiță — R — Ens — Grav — Cai — Lacuri — Arab — E — Ani — Stejar — Cuiere — Pune — Bunuri — Ta — Op — Eben — Umerașe — Călit — Clavir**

SLĂBIM. ȘI DUPĂ ACEEA?

Formidabil, am slăbit ! Iată exact ceea ce doream, silueta la care visam... Dar o dată ce am făcut efortul de a slăbi, nimic nu e mai trist decît să vedem reinstalîndu-se rotunjimile pe care le credeam pierdute. Și totuși, cu fiecare lună aceeași problemă : chiar dacă nu am schimbat nimic în modul de viață, într-o bună zi jean's-ii ne string în talie ! Totul este normal, căci slăbirea este supusă variațiilor naturale ritmice ale vieții noastre de femeie. În perioadele critice : pubertate, sarcină, zile precedente ciclului, „rotunjimile" nu întreabă și se instalează. Este momentul în care trebuie să acționăm : prin dietă, prin gimnastică și printr-o atentă îngrijire cosmetică. Există astfel posibilitatea ca fiecare să slăbească conform ritmului său psihologic, iar în anumite cazuri urmînd chiar sfaturile date de un kinesiterapeut specialist în masaj. În acest fel se va putea menține silueta timp îndelungat !

GEMENI, UNIȚI-VĂ !

O originală inițiativă s-a născut în orașul Valverde. Înființarea primei asociații italiene a gemenilor. Asociația nu are caracter revendicativ, dar inițiatorul ei, Alfio Pizzone, consideră că existența ei și programul de activitate creează membrilor săi posibilitatea să-și petreacă timpul liber împreună, în înțelegere și, eventual, să găsească soluții corespunzătoare unor probleme comune care îi interesează. Nu de mult, asociația a sărbătorit un an de existență într-un cadru festiv la care au luat parte și invitați (bineînțeles tot gemeni) din alte localități, decișI să urmeze cît mai curînd exemplul gemenilor din Valverde.

Pentru tokamak-uri

Manipulatoarele controlate de la distanță sînt foarte des utilizate în operațiunile care presupun un înalt nivel de radioactivitate. Brațul manipulatorului, în lungime de nouă metri, conceput și realizat la centrul de cercetări nucleare de la Karlsruhe (Germania), este folosit în laboratorul „Tokamak fusion test reactor" de fizică a plasmei din cadrul Universității Princeton (Statele Unite). Manipulatorul poate fi utilizat nu numai prin intermediul plasmei de hidrogen, dar și cu hidrogen greu (deuteriu și tritiu), cu care se produce heliu prin fuziune. În această reacție, neutronii se formează repede, generînd elemente radioactive în structura materialului care alcătuiește reactorul. Manipulatorul construit la Karlsruhe poate ridica greutăți de pînă la o jumătate de tonă.

LEBEDELE ȘI IARNA

Cum pot fi puse la adăpost circa 120 de lebede care își aveau „sediul" în micuțul lac Alster, aflat la nord de Hamburg, foarte frecventat de tineri îndrăgostiți ? Timpul rece se apropie, iar lebedele trebuie să fie ferite de rigorile iernii. Se pare că s-a ajuns la o soluție foarte simplă : lebedele au fost „îmbarcate" în niște bărci remorcate de o șalupă către o zonă mai caldă din sud, într-un parc special amenajat. Aici frumoasele păsări își vor putea petrece în liniște lunile de iarnă. În primăvară, ele se vor întoarce la lacul Alster, pentru a desfăta din nou privirile vizitatorilor.

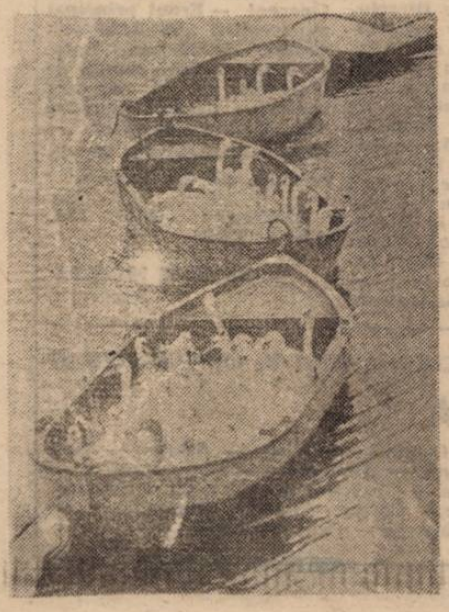

TELEGRAME

● Alungat din țara sa, Gingis Han, („tiranul feudal sîngeros" cum era prezentat potrivit terminologiei impuse de Moscova din 1921), a fost recuperat de China, care pretindea, încă din anii '30, că mormîntul său ar fi fost descoperit în platoul Ordos, din Mongolia Interioară.

● Rhônul, fluviu navigabil în Vestul Europei, care izvorăște din ghețarul cu același nume, la o altitudine de 1 750 m (Alpii Leopontini) și se varsă în Marea Mediterană, după un drum de 812 km, a dobîndit statutul de rezervație europeană a biosferei din partea UNESCO.

● Mari concentrații de hidrogen sulfurat au fost depistate la adîncimi de peste 150 m în Marea Baltică. În ultimii patru ani s-a înregistrat o scădere a temperaturii acestei mări — cu 1,5 grade. În schimb, conținutul în sare a crescut în apele profunde de la 1 la 1,7 g/litru. Este o evoluție primejdioasă ce se înregistrează în Baltica.

● 27 la sută din producția de energie electrică a Cehoslovaciei se obține cu ajutorul energiei atomice. S-ar putea ca ponderea energiei furnizate de forța atomului să ajungă la 40 la sută pînă la finele secolului. Totul depinde de strategia energetică care se va adopta și de fondurile alocate.

● Cehia de Nord este în prezent ținutul poate cel mai poluat din Europa, subliniază publicația „Magyar Hirlap". Cauza? Menținerea în continuare a sistemului energetic pe bază de cărbune.

Unicat din sticlă

Imaginea vă prezintă o secvență din timpul realizării celei mai mari prese din lume confecționate din sticlă, cu diametrul de un metru. Evenimentul a avut loc la bancul de turnare sincronizată din Mainz (Germania), unde, de fapt, se realizează un amplu program de producție. Întreprinderea Schott din Mainz produce cele mai moderne aparate din sticlă.

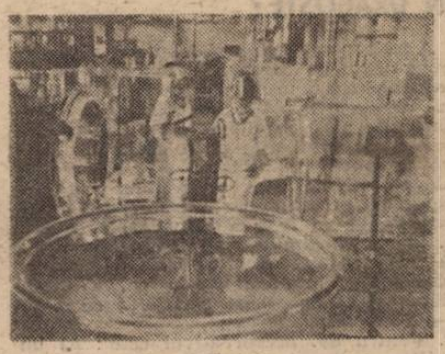

CALEIDOSCOP magazin

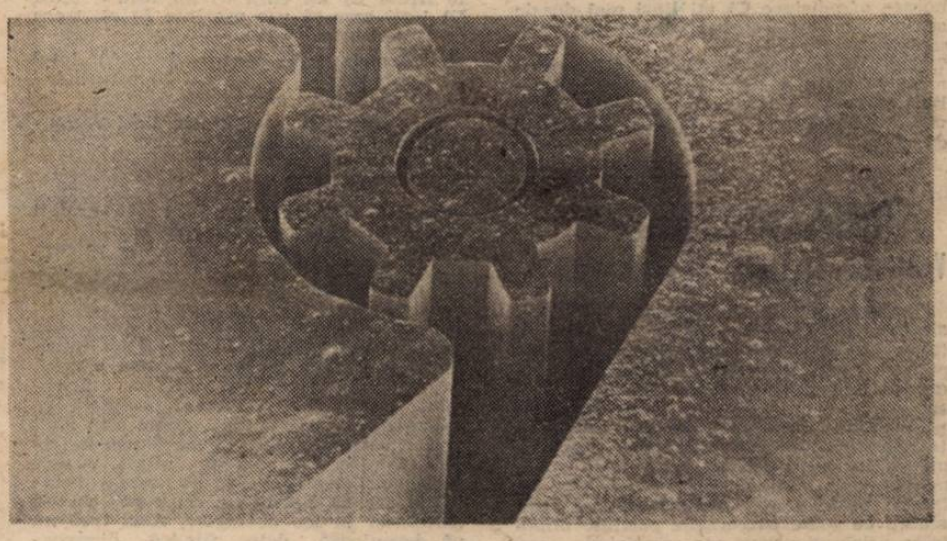

TURBINE LILIPUTANE

Nu este nici o exagerare, ci purul adevăr, microturbina din imagine (mărită de foarte multe ori pentru a o putea distinge) are diametrul între 0,1 și 0,3 milimetri. Aceste minuscule rotițe mobile, rod al creativității specialiștilor de la Centrul de cercetări nucleare din Karlsruche (Germania), sînt utilizate, printre altele, la măsurarea debitului unor gaze și lichide. Un captator confecționat din fibre de sticlă înregistrează viteza cu care se deplasează aceste „aripioare-turbine", astfel fiind posibilă determinarea debitului gazelor și lichidelor din minusculele instalații. Și semiconductorii devin din ce în ce mai mici, ajungîndu-se la dimensiuni de 0,5 microni, un fir de păr ajungînd să fie de o sută de ori mai gros. Procedeele de miniaturizare puse la punct grație microelectronicii au servit la construcția unor elemente mecanice minuscule imposibil de realizat cu procedee convenționale.

Citiți în numărul viitor :
FRUMUSEȚEA FĂRĂ FRONTIERE

magazin

ANUL XXXIV ● Nr. 45 (1777) SERIE NOUĂ - 27 SÎMBĂTĂ 9 NOIEMBRIE 1991 16 PAGINI 10 LEI

SĂPTĂMÎNAL CULTURAL - ȘTIINȚIFIC INDEPENDENT

Singura limită este limita imaginației

(Pagina a 2-a)

ACCIDENTE ÎN COSMOS ȘI PE PĂMÎNT

Kremlinul tace

(Pagina a 3-a)

Ce ne rezervă anul '92 ?

DEZVĂLUIRILE PREZICĂTOAREI AUGUSTA

(Paginile 8-9)

AUTOMOBILUL, CUTIE DE REZONANȚĂ A PSIHICULUI UMAN

(Pagina a 7-a)

— *Pot aștepta aici pînă ajunge la paritate ?*

Frumusețea fără frontiere

Biblioteca județeană MUREȘ

oameni...

Spre un centru internațional de presă în România

SINGURA LIMITĂ ESTE LIMITA IMAGINAȚIEI

Convorbire cu prof. PALTIN NOTTARA,

director general al Companiei Europene de Presă și Comunicație, cu sediul la București

— Să intrăm direct în subiect. Care este motivul prezenței dumneavoastră la București ?

— Am revenit în România după 23 de ani de absență cu dorința de a participa la transformările de aici, implicîndu-mă în ceea ce mă pricep, adică în domeniul cultural și sociologic, pentru că de 17 ani lucrez în Franța în comunicația mass-media. De la începutul anului 1990 am înființat în Franța o asociație cu prieteni români și francezi care se cheamă IDEA (Inițiativa pentru Dezvoltarea Economică Aplicată), care și-a propus o serie de acțiuni în domeniul presei, pentru a ajuta presa din România. După ce am organizat în țară două seminarii în domeniul gestiunii întreprinderilor de presă și în domeniul difuzării presei și după cîteva vizite făcute la București, între aceste două seminarii mi-a apărut ca evidentă necesitatea pentru dezvoltarea mass-media din România a unor structuri materiale specifice care să ajute la evoluția democratică a acestui domeniu, pentru că, să nu uităm, comunicația mass-media este un sector economic. Ei bine, proiectul acestei asociații a fost crearea unui Centru Internațional de Presă la București.

— În viziunea dumneavoastră, de ce este necesar acest Centru ?

— Pentru că un asemenea Centru internațional este locul în care se manifestă, într-o manieră foarte vizibilă, circulația informației, repede și liber.

— Sînt foarte curios să aflu cum va arăta Centrul Internațional de Presă.

— Proiectul de care vă aminteam s-a concretizat prin constituirea unei societăți comerciale care să ducă la bun sfîrșit proiectul și această societate se numește Compania Europeană de Presă și Comunicație (CEPC), creată în primăvara lui '91. Centrul internațional de presă de la București va pune la dispoziție ziariștilor români și străini mijloacele tehnice pentru cei care au nevoie de un schimb de informații și de un proces de comunicație rapid. Cum va arăta ? Va fi dotat cu o sală de conferințe (echipată cu instalații de traducere simultană), o sală de montaj pentru echipele de televiziune, o mini-centrală telefonică internațională automată, telexuri, faxuri, terminale de consultare a depeselor agențiilor de presă străine, cu posibilități de recepționare a tuturor programelor de televiziune prin satelit care se pot capta la București. În plus, ziariștii vor avea la dispoziție o bancă de date documentare. În cadrul Centrului de presă va funcționa o librărie de presă în care cititorii români vor putea găsi în condiții bune și agreabile de cumpărare un evantai cît mai larg al presei românești și o selecție din presa internațională la zi. În proiect este prevăzut și un club al presei care să fie locul de întîlnire convivială a ziariștilor și al celor care lucrează în comunicația mass media.

— Cu o asemenea deschidere nu este greu de presupus activitatea...

— Da, la Centrul internațional de presă vor avea loc conferințe de presă, congrese, simpozioane. Infrastructura tehnică va facilita transmiterea informațiilor de la aceste evenimente. Aceasta, e vorba de infrastructura tehnică, va fi pusă la dispoziția utilizatorului sub forma prestațiilor de servicii.

— Cît despre prețul acestor servicii...

— Vreau să vă spun că prețurile vor fi calculate în așa fel încît clienții să vină, nu să fugă de noi. Cît despre investiția pe care o face Centrul, prin renovarea și amenajarea imobilului în care ne aflăm (str. Batiștei nr. 14, fostul sediu ARLUS) și prin echiparea tehnică aceasta se ridică, într-o primă fază, la 600 000 dolari, dar dezvoltarea ulterioară va aduce investiția la 1 000 000 dolari.

Vreau să mai fac o precizare : acest Centru internațional de presă nu este o agenție de presă. E doar o infrastructură tehnică ce va permite ziariștilor să lucreze mai ușor și mai repede. Sălile vor fi săli de lucru, echipate ca niște mini-redacții care pot fi închiriate o zi, o săptămînă, o lună, trei luni etc., iar celelalte servicii sînt à la carte.

— Intrăm, cum se zice la noi, în Europa ?

— Da, cred că existența acestui centru de presă este foarte importantă, dată fiind poziția pe care vrea și trebuie să o aibă România în S-E Europei și în Europa. Aici poate fi un centru nodal de comunicație. În plus, toate instituțiile, societățile comerciale, toate acestea vor avea de acum încolo nevoie de o imagine a lor în exterior, poate chiar înainte de a vinde și produsele. Și încă un aspect: Centrul internațional de presă dorește să colaboreze cu editori, redacții și institute de învățămînt care formează viitorii specialiști în activități de formare, de școlarizare și de instrucție.

— Interesant, într-adevăr. Spuneți-mi, cînd se va deschide acest Centru ?

— La sfîrșitul lui februarie 1992 cred că proiectul nostru va fi concretizat. Lucruri avem suficiente în minte. În librăria de presă va fi și un departament de carte de specialitate, economie, finanțe, drept, marketing, unde se vor putea comanda și lucrări din străinătate. Cum vedeți, idei multe, singura limită este limita imaginației.

GEORGE CUȘNARENCU

TOP TEN NOSTALGIC

„A venit, a venit toamna. Acoperă-mi inima cu ceva, cu umbra unui copac sau, mai bine, cu umbra ta..." Ce versuri erau, oare, mai potrivite pentru acest top al nostalgiilor, efectuat la mijlocul toamnei, decît cele ale marelui Nichita ?

Scrisorile primite mi-au dovedit că acest concurs era așteptat de mulți din prietenii noștri, dorit chiar, epistolele sosite la redacție fiind, în marea lor majoritate, foarte interesante. Sigur, am întîlnit o largă diversitate a stilurilor muzicale, plecînd de la blues și rhythm & blues, trecînd prin reggae și funk și ajungînd la rock și hard-rock iar vechimea melodiilor fiind cuprinsă în perioada 1954 (Stranger In The Night — Frank Sinatra) și.... 1991 (One More Try — Timmy T.) ! După însumarea punctelor acordate fiecărei melodii a rezultat un top formidabil (acesta este cuvîntul !) cu care putem concura cu orice top similar alcătuit în SUA sau UK. Vă felicit pentru bunul gust de care ați dat dovadă în alcătuirea topurilor și pentru faptul că sînteți buni cunoscători în domeniu. Bravo !

Iată acum Top Ten Nostalgic from „Magazin"

1. Imagine — John Lennon
Still Loving You — Scorpions
2. Hotel California — Eagles
3. Child In Time — Deep Purple
4. In The Army Now — Status Quo
5. Nights In White Satin — Moody Blues
6. Bridge Over Troubled Water—Simon & Garfunkel
7. Stairway To Heaven — Led Zeppelin
8. Let It Be — Beatles
9. Brothers In Arms — Dire Straits
10. Angie — Rolling Stones

Ați remarcat, fără îndoială, prezența piesei „Still Loving You", din nou Number One (prima dată în Top Ten Blues). Sînt sigur că dacă vom organiza un concurs de balade rock această piesă va fi tot pe primul loc. Ce e bun, e bun...

Iată acum pe cei cinci cîștigători care vor primi cîte o casetă cu Love Songs interpretate de Beatles :

Filip Gheorghe — Cisnădie, Constantin Damian — Roșiile, Vîlcea, Amalia Garceac, Corina Iacob și George Iacob (ultimii trei din București). Din nou, două casete sînt cîștigate de doi frați repetîndu-se „povestea" (fericită, nu ?) din decembrie anul trecut cînd au reușit aceeași performanță frații Iancu din Ploiești. Așteptăm noi cupluri...

Încep rubrica „răspunsuri" prin a vă spune că **AVEM PRIETENI ȘI ÎN GERMANIA !** Cu ocazia concursului **Top Ten Nostalgic** am primit o scrisoare de la domnul Franz Domide din Bayreuth. Sperăm că va reveni... Ioana C. (.) — Lerești : Sandra, c/o Virgin, Herzogstrasse 64, 8000 München 40, Germany

Ciprian Brănescu — Alexandria : duetul Roxette a scos doar două albume „Look Sharp !" și „Joyride". Ți le pot înregistra.

Mickel Mateescu din București dorește să intre „în contact" cu fani De mo (Depeche Mode). O găsiți la nr. de telefon 17.51.81 (după ora 20)

Monia Mașca — București : peste două săptămîni vei putea citi în Music Box despre Timmy T.

Cristian Moldovan — Sighet : îmi pare rău, dar nu am primit decît scrisoarea cu Top Nostalgic. Prima nu a ajuns la redacție. Ah, poșta ! „Suzana" este interpretată de Art Company

În final am pentru voi două întrebări la care aștept răspunsuri rapide : care este părerea voastră despre Music Box? Considerați suficient spațiul acordat rubricii muzicale ?

MARIAN MINCULESCU

P.S. Concursul lunii noiembrie este The Best Dance Music 1980—1990. Fără blues-uri...

FLASH

Un bătrîn leu printre urși

Cineva poate să-și pună următoarea întrebare : ce face Kirk Douglas, *steaua hollywoodiană în vîrstă de 74 de ani, la Paris ? Răspunsul îl dă chiar bătrînul lup: „Am venit în Franța pentru a juca într-un film care se toarnă în munții Pirinei, intitulat „Veraz", pentru că scenariul este frumos și pentru că regizorul Xavier Castano este un om sensibil și inteligent". Simplu, nu ? Așa este însă să nu uităm că nu au trecut decît cîteva luni de la accidentul de elicopter din care de-abia a scăpat sau cum spune chiar el „am văzut moartea cu ochii, dar acum sînt în stare să joc din nou golf". Și dacă poate să joace golf, de ce nu și să înfrunte munții Pirinei. Omul care are 45 de ani de film și 80 de pelicule la activ*

nu poate tergiversa prea mult lucrurile. Și în Veraz el joacă rolul unui fost combatant american care se întoarce după 45 de ani în munții Pirinei pentru a se întîlni cu femeia pe care a iubit-o într-o perioadă foarte scurtă datorită condițiilor războiului. „Filmările au fost formidabile. Cînd am venit totul era verde, la sfîrșit ninsorile începuseră. Mi-a plăcut foarte mult să lucrez și cu Richard Bohringer, un tip foarte amuzant. Îmi pare rău că n-am filmat mai mult împreună". Actorul american nu se lasă impresionat de subiectul filmului, acea iubire de scurtă durată, mai ales pentru că el a celebrat 37 de ani de căsătorie cu Anne pe care a întîlnit-o la Paris în timpul filmărilor cu „O poveste de dragoste" din 1953.

Julie sau pasiunea recompensată

La 21 de ani, Julie Delpy *a început filmările pentru al 9-lea ei film. După ce a jucat în filme de Jean-Luc Godard, Leos Carax și Bertrand Tavernier, iat-o acum în „Călătorul" de Volker Schlödorff. Un film turnat în Statele Unite, Grecia, Franța și Germania, care povestește istoria lui Zabeth, o tînără evreică germană care, în anii cincizeci, întîlnește un bărbat mult mai în vîrstă decît ea, pe nume Faber (interpretat de Sam Shepard), care ar putea să-i fie tată. Filmările au fost foarte complicate deoarece timp de 3*

luni, Julie a trebuit să dea replicile în engleză cu un vădit accent nemțesc. Un rol, însă, spun specialiștii, pe măsura ei, care îi va deschide o mare carieră internațională. Ca actriță Julie Delpy este răbdătoare, așteptînd încă rolul care să o consacre definitiv. „E la fel ca și cu băieții. Pot să aștept toată viața pentru a-l întîlni pe cel dorit".

Rubrică realizată de GEORGE CUSNARENCU

CM SRL Revista Magazin este realizată de CASA EDITORIALĂ „MAGAZIN" SRL

Autorizată prin sentința civilă nr. 382 din 4 aprilie 1991 a Judecătoriei sectorului 1 București, înmatriculată la Oficiul Registrului Comerțului sub nr. 1787 din 29 mai 1991.

CONT 40 10 10 85 00 (lei) 40 20 10 53 30 ($) 40 20 10 53 31 (D.M.) BANCA COMERCIALĂ „ION ȚIRIAC" S.A.

COMITETUL DIRECTOR :

Dumitru FILIP (director general), George CUȘNARENCU, Ecaterina BĂTRÎNEANU, Mihaela DOROBANȚU, Paul IOAN (directori).

Redacția : Piața Presei Libere, nr. 1, telefon : 17.60.10/17.60.20. Tiparul : Regia Autonomă a Imprimeriilor. Imprimeria „CORESI" — București.

Administrația „Editura Presa Liberă"

Redactor șef : DUMITRU FILIP

Secretar general de redacție : GEORGE CUȘNARENCU

REDACȚIA : Dorel Dorian (șef secție), Ion Țugui, Manuela Spătaru, Șerban Filip (1612) ; Ecaterina Bătrîneanu, Mihaela Dorobanțu, Paul Ioan (șef secție), Aurora Popescu (1630) ; Irina Stoica, Melania Constantiniu, Delia Costea, Adrian Hoajă (1282) ; Teodora Bujor-Panaitescu, Elena Ilie (1633).

SECRETARIAT DE REDACȚIE : Ionel Cojocaru, Dumitru Mateuță, Costea Spiru, Vasilica Mărgărita (1659) ; Dorin Măran (2692)

Manuscrisele și fotografiile nepublicate nu se înapoiază.

Fluviul artificial de sub Sahara curge către Benghazi (II)

Grandioasa operă de amenajare a fluviului artificial sub dunele de nisip a fost declanșată în urmă cu opt ani. Era într-o zi de noiembrie, cu cer plumburiu, aducător de ploaie. Stropii de apă din înaltul cerului erau de mult timp așteptați. Dar ei nu au căzut și libienii au înțeles și mai exact adevărul de netăgăduit că munca va trebui să fie intensificată, pentru a nu mai fi la cheremul naturii — plouă sau nu plouă, au sau nu au cu ce să-și ude culturile. S-a pornit la lucru din cele două extremități ale conductei subterane, pentru a se scurta termenul de execuție. Atît în nord cît și în sud au fost înălțate două fabrici profilate pe producția de tuburi de oțel și beton armat precomprimat. Așezările Marsa el Brega, (mai în apropiere de litoral) și Sarir (aflată în plin deșert saharian) au început să livreze tuburile necesare implantării „pipe-line"-lui în subteran. Cel al apei adăugîndu-se celor construite pentru transportul „aurului negru" (marea avuție a libienilor) de la puțurile de foraj din Sahara către Mediterana. Cele cinci benzi de montaj instalate în localitățile amintite pentru cilindiri de oțel, în lungime de 7,5 m și cu un diametru de 4 m, au început să lucreze din plin, la întreaga capacitate. Tuburile de oțel au fost acoperite în exterior și interior cu ciment, înainte ca ele să fie plasate în șanțul săpat în sol. Pentru interiorul tuburilor s-a recurs la un ciment special, cu scopul de a se ușura scurgerea apei prin conductă, din Sahara către litoral. După confecționarea și armarea cu ciment, tuburile au fost transportate la locul de implantare a lor în șanțul adînc de 7 m., adevărata albie a marelui fluviu artificial.

În urma captării apei din oazele Tazerbo și Sarir, cu ajutorul a peste 250 de puțuri, și încheierea lucrărilor la „pipe-line"-lui către Benghazi, apa din Sahara a putut să ajungă în cantități îndestulătoare în marele oraș libian din nord-estul țării. Transportul apei în aval prin conductă nu este o operațiune obișnuită. Este nevoie să se asigure o circulație regulată a apei, fără a se supune cămașa de oțel a conductei, protejată de ciment, unei presiuni nefirești. Apa circulă prin magistrala subterană datorită gravitației. Din oaza Tarzebo, apa înaintează către nord. După un drum de 290 km., ea ajunge la Sarir, unde s-a amenajat un mare lac de acumulare. De la Sarir, conducta de oțel și beton se bifurcă în două tronsoane, înaintînd paralel, pe o distanță de 381 km. Apa este transportată și pe aceste căi subterane grație gravitației către bazinul amenajat la Ajdabiya, cu o capacitate de 4 milioane metri cubi. Din acest loc, conductele se îndreaptă către vest (pe o distanță de 399 km) și spre est (pe un traseu măsurînd 110 km), către Benghazi. Către apus, fluxul apei în conductă va fi de 820 000 m.c. în 24 ore. Debitul zilnic al magistralei la Benghazi va fi, nu peste mult timp, de 1 180 000 metri cubi de apă.

Lucrările la temerarul proiect de aducțiune a apei din Sahara către Tripoli și Tobruk vor continua în acest deceniu. Urmările amenajării primului tronson al „fluviului din adîncurile teritoriului libian" vor fi benefice. Mulți beduini nu-și vor mai părăsi oazele, avanposturi sudice ale omului în marele deșert. Este posibilă și trezirea la viață a vechilor oaze, părăsite din cauza secării surselor de apă. Element vital al vieții, al progresului economic și social, apa din oceanul de sub Sahara se dovedește a fi marea șansă a libienilor (ca de altfel a algerienilor și tunisienilor) de a deveni, în secolul viitor, grinare ale Africii. Temeritatea libienilor, de cucerire a noi teritorii din Sahara grație apei, poate fi asemuită, fără nici o exagerare, cu opera întreprinsă de olandezi, care au reușit să smulgă Mării Nordului însemnate bucăți de pămînt pe care cultivă, de mulți ani, diferite plante și obțin recolte îndestulătoare. Aducerea apei ce „izvorăște" din subsolul Saharei la țărmul Mediteranei, prin fluviul artificial în lungime de circa 2000 km, este o lucrare a oamenilor, care prezintă o mare încărcătură de voință (de a învinge natura), dar și de speranță.

D. FILIP

„MISIUNE [SPAȚIALĂ] PENTRU PLANETA PĂMÎNT" (II)

Satelitul UARS, plasat pe orbită de naveta „Discovery", va efectua un studiu riguros asupra straturilor superioare ale atmosferei, la înălțimea de peste 600 km. „Ochiului" său scrutător (al aparaturii instalate la bord) nu-i va scăpa nici „fereastra" de deasupra Antarcticii, care, din păcate, se menține, pe parcursul întregului an. Studierea fenomenului la Polul Sud a permis constatarea că activitatea solară intensă nu constituie cauza care a provocat diminuarea stratului de ozon. Intensificarea producerii de ozon în atmosferă ar fi soluția refacerii păturii deteriorate. Recuperarea integrală a sa este posibilă numai pe parcursul a cîteva secole, cu condiția realizării unor alte produse care să înlocuiască C.F.C., produse hidrogenate și nepoluante, precum HCFC 133 și HCFC 134. Aceste substanțe realizate în Franța au marele avantaj că se descompun singure la joasă altitudine, datorită atomului lor de hidrogen. Specialiștii sînt de părere că numai astfel va fi posibil să se bareze calea urcării în stratosferă a moleculelor clorurate care, sub efectul razelor ultraviolete, distrug ozonul concentrat la mare altitudine.

Misiunea satelitului UARS în primii doi ani ai săi de investigații va consta în aflarea modului în care poluanții industriei distrug stratul de ozon care protejează tot ce este viață pe Pămînt, în oceane și în mări precum și în cursuri de apă de radiația solară ultravioletă. O parte din instrumentele de investigare ale satelitului sînt realizate în Canada, Franța și Marea Britanie. Cooperarea se va dovedi benefică pentru umanitate.

Oameni de știință așteaptă informații prețioase de la aparatura sofisticată instalată la bordul satelitului „ecologic" UARS. Se apreciază că se va cunoaște mai bine interacțiunea dintre substanțele chimice și radiațiile din atmosfera superioară, se va descifra metamorfoza ce are loc la mare înălțime și care distruge stratul de ozon. Acest satelit specializat face parte dintr-o serie de cel puțin 19 experimente terestre și misiuni spațiale cu echipaj uman ce vor fi realizate de Statele Unite, Uniunea Sovietică, Europa occidentală și Japonia pînă la finele secolului. Aria investigațiilor nu se va cantona doar asupra cercetării „scutului" de ozon. Vor fi cercetate și oceanele, chiar abisurile lor, ghețarii oceanici și ploile tropicale. Interdependența dintre fenomenele ce au loc în aceste medii diferite nu este exclusă. Dar ea va trebui să fie dovedită, cu probe științifice, imbatabile. În cursul anului următor sînt preconizate a se desfășura alte două misiuni spațiale profilate pe cercetări asupra mediului înconjurător, mediu care începe să intereseze, din punctul de vedere al stării sale de sănătate, tot mai mulți pămînteni, organizații ecologiste, oameni politici și guverne.

„Sistemul de supraveghere a Pămîntului" are șanse reale de a fi lansat și a deveni o realitate a zilelor noastre. Operațiunea este programată pentru anul 1998, cînd se va putea alcătui o rețea de sateliți de cercetare, bine echipați cu instrumente de investigare, rod al colaborării dintre NASA, Europa occidentală și Japonia.

D. F.

Accidente în Cosmos și pe Pămînt

Kremlinul tace

Tragedia lui Bondarenko din anul 1961 s-a repetat în ianuarie 1967 la Capul Kennedy, cînd, în condiții similare, într-o cameră suprasaturată cu oxigen au ars de vii trei astronauți din programul „Appolo". Dacă americanii, spune Oberg, ar fi cunoscut împrejurările morții lui Bondarenko, probabil că această tragedie ar fi fost evitată. (În camera de pe „Appolo" se aflau, de asemenea, materiale incendiare. Dar în ciuda unei asemenea atmosfere bogate în oxigen, nici nu a fost prevăzut un sistem de reducere rapidă a presiunii).

Hrușciov spunea cîndva că este necesar ca sovieticii și americanii să facă schimburi de asemenea informații. În special, după accidentul navei „Soiuz — 11" el a spus: „Americanii trebuie, totuși, să știe ce s-a întîmplat... doar și ei explorează cosmosul". Dar n-a făcut acest lucru în 1961 cu toate că a avut ocazia de a-și confirma în fapte scopurile politice. Probabil că ulterior a regretat. Totuși, urmașii lui politici au ascuns în continuare problemele și greutățile zborurilor cosmice.

Astfel, în 1965, în timpul zborului navei „Voshod-2", la ieșirea în spațiul cosmic un cosmonaut sovietic era cît pe-aci să-și piardă viața din cauză că i-a fost extrem de greu să se mențină în afara navei. Sovieticii nu i-au prevenit pe colegii lor americani cu privire la această întîmplare. Numai după circa zece ani, într-o discuție cu ziariștii occidentali, membrii echipajului navei „Voshod-2" au relatat despre toate peripețiile zborului.

La mijlocul anului 1966, un astronaut american era cît pe-aci să se piardă în cosmos, izbindu-se de aceleași împrejurări neprevăzute. Chiar la sfîrșitul anului 1985, cosmonautul Vasiutin a contractat o puternică infecție în cosmos, dar sovieticii n-au vrut să-l informeze pe americani asupra diagnosticului.

Este, totuși, adevărat, că sovieticii au recunoscut public unele din insuccesele lor în cosmos. În aprilie 1967 și-a pierdut viața Vladimir Komarov: nu s-a deschis parașuta la aterizarea navei „Soiuz-1". Cîțiva ani după aceea, Evsiukov (un inginer rus care a participat la elaborarea învelișului termoizolator al navelor din sistemul „Soiuz", ulterior emigrat în S.U.A.) nota în memoriile sale: „Unele lansări s-au făcut exclusiv în scopuri propagandistice, inclusiv zborul lui Komarov (de ziua solidarității internaționale a oamenilor muncii)... După opinia biroului de proiectări al părții sovietice, aparatul cosmic „Soiuz" nu fusese pus încă definitiv la punct. Era nevoie de mai mult timp pentru finalizarea siguranței dirijării lui. Cele patru lansări de probă anterioare au dat la iveală o serie de defecțiuni la coordonare, controlul temperaturii și sistemul de parașute... Nici una din încercările preliminare nu se desfășurase fără probleme. În timpul primei probe a luat foc și a ars învelișul exterior la aterizare. Modulul a fost în mare parte distrus.

Alte trei insuccese au fost legate de diferite cauze tehnice: s-a defectat sistemul de control al temperaturii, controlul automat al motoarelor cu reacție, au ars frînghiile parașutelor".

„Circulau zvonuri, — afirmă Evsiukov, — că Vasili Mișin, conducătorul acestui program, după încetarea din viață a lui Koroliov, în 1966, a formulat obiecțiuni împotriva acestui zbor". Totuși, zborul a avut loc. Strigătele de dinainte de moarte ale lui Komarov au fost imprimate de stațiile americane de observație. El era conștient că era sortit pieirii încă de pe cînd se afla pe orbită și americanii i-au imprimat convorbirile sfîșietoare cu soția, cu primul ministru Alexei Kosighin, precum și cu prietenii săi din grupul de cosmonauți. Cînd a început aterizarea mortală a navei, el a remarcat doar creșterea temperaturii, după care s-au mai auzit doar gemetele și, poate, plînsul lui. Toate aceste date obiective nu au nimic comun cu informațiile oficiale despre accidentul navei „Soluz-1". Problemele serioase au început imediat după lansare. La un moment dat, Komarov a scos o injurătură: „A dracului mașină. Nimic nu se supune comenzilor!". A încercat de mai multe ori să-și orienteze cabina spre intrarea în atmosferă (spre Pămînt), reușind s-o facă în cele din urmă. Nava ateriza în nord-vestul extrem al U.R.S.S., aflat în afara razel de acțiune a stațiilor americane de observație. Conform versiunii oficiale, cosmonautului nu i s-a deschis parașuta. Dar pilotul nu putea vedea această operație.

În ianuarie 1970 a murit de moarte naturală cosmonautul sovietic Pavel Beleaev. Conform diferitelor surse, el se afla în pregătire pentru un zbor pe Lună. Era comandantul echipajului pregătit pentru acest zbor. Cauza oficială a decesului a fost o peritonită survenită după o operație de ulcer sîngerînd. Cum putea muri un asemenea om după o operație atît de simplă?

La 30 iunie 1971, în timpul aterizării pe Pămînt și-au pierdut viața cei trei cosmonauți de pe nava „Soiuz-11". În U.R.S.S. a fost declarat doliu național. În cele din urmă, totul s-a transformat într-o campanie propagandistică privind rolul de lider al U.R.S.S. în cosmonautică și inevitabilitatea riscurilor. În timpul misiunii „Soiuz-Apollo", inginerii sovietici au relatat americanilor că moartea cosmonauților a fost cauzată de scurgeri de aer. Autoritățile, însă, n-au considerat necesar să informeze opinia publică despre cauzele morții cosmonauților, ca și despre cauzele înlăturării din funcție a generalului Kamanin, care pînă la acest accident fusese conducătorul programului cosmic sovietic.

La 5 aprilie 1975, în momentul startului navei, din cauza unei avarii a fost întrerupt zborul cosmonauților Vasili Lazarev și Oleg Makarov. Nava se afla deja deasupra Munților Altai. Cei doi cosmonauți au supraviețuit căderii, rostogolirii aparatului pe panta muntelui.

În ultimul timp, presa sovietică a publicat o serie de articole despre accidentele descrise în cartea lui James Oberg.

De exemplu, conducătorul de zbor Viktor Blagov, a descris cu lux de amănunte zborul navei „Soiuz-33" din primăvara anului 1979, care a fost întrerupt cînd nava, cu un echipaj format din doi cosmonauți, era aproape plasată pe orbită. Explodase motorul principal al navei și exista temerea că s-ar fi defectat și motorul de rezervă. La bordul acelei nave se afla și cosmonautul bulgar Gheorghi Ivanov, în calitate de pilot secund.

VASILE OROIAN

Ocrotit de patru generații

Un exemplar de tuia, în vîrstă de peste 40 de ani, astăzi un gigant al speciei (înălțime 15 m, circumferința de 82 cm) străjuiește, ca un etalon al timpului ce a trecut, cabana de vînătoare Cornești, ocolul silvic Ciurea, județul Iași. A fost sădit în 1951, cu ocazia lunii pădurii inaugurate în acel an. Silvicultorii în vîrstă care au participat la acest eveniment s-au retras nu numai din activitate dar și din viață. O altă generație care a pre-

luat și ocrotirea acestui arbore s-a retras și ea după ani de muncă, din activitate și un număr redus din cei ce au mai rămas în viață (ing. C-tin. Radu 80 de ani, ing. I. Țăranu 65 de ani. Ing. I. Sivu 70 de ani) mai evocă prin prezența lor la cabană, trecutul acestui arbore sădit la începutul carierii.

A treia generație de silvicultori aflată azi în apogeul activității ing. P. Zamfirescu, Gh. Muntea, I. Mîrza, C-tin. Muscalu, C-tin. Popovici, V. Strat, I. Amariei etc. continuă tradiția înaintașilor depunînd cu pasiune o muncă de ocrotire și pază nu numai a arborelui de tuia dar și a întregului patrimoniu forestier al județului Iași. (Dr. Vadim Nesterov)

Computere și „creioane"

Firma „Go" din Foster City (California) a „scos la lumină" un mic computer ce prezintă caracteristici îmbunătățite, după aproape trei ani și jumătate de cercetări efectuate în secret. Greutatea sa este de numai două kilograme. În locul tastaturii, el posedă un ecran cu cristale lichide. Pentru a redacta ceva este suficient să se scrie direct pe ecran ca și cum s-ar scrie pe o foaie de hîrtie. În cazul schimbării unui cuvînt, el trebuie încercuit. Pentru a elimina o propoziție este suficient să fie tăiată, iar pentru a adăuga alta trebuie desenat un mic semn sub punctul care încheie fraza precedentă. Încorporînd 30 de ani de cercetări în do-

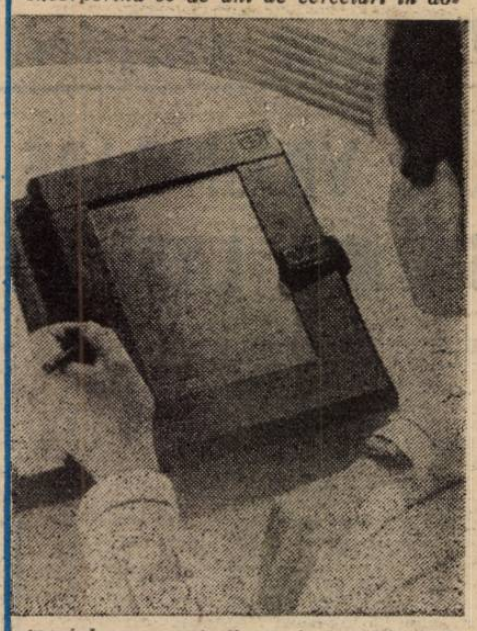

meniul recunoașterii scrisului de mînă, sistemul identifică cu siguranță scrisori tipărite, numere și semne de punctuație și le corectează, relevă Time International.

Obiectivul firmei „Go" este deosebit de ambițios: crearea unei unelte la fel de simple ca un creion, dar care să aibă puterea unui computer. „Go" nu este prima companie din lume care s-a preocupat de producerea unui astfel de computer. Numeroase firme de prestigiu, cum ar fi Sony și Canon au mai vîndut asemenea computere, dar acestea nu aveau nici pe departe calitățile modelului prezentat de „Go". În prezent, marile companii IBM, Microsoft, Grid, NCR au realizat modele proprii de „creioane" cu care se scrie pe ecranul computerului. Este și în intenția firmei „Go" de a face același lucru. Prețul de achiziție al unui astfel de computer este de circa 4 000 dolari.

incursiune în paranormal

„Ei ştiu tot ce gîndim şi ce facem"

Interlocutoarea noastră din judeţul Constanţa — căreia cu părere de rău trebuie să-i ocrotim anonimatul, fiind rugaţi în acest sens ! — şi-a extins „experimentul" pe o perioadă de timp mai lungă, ajungînd la revelaţii cu caracter excepţional (din punctul de vedere, cel puţin, al confesiunii sale). Aşa cum aminteam în numărul anterior, tînăra profesoară face dovada unei inteligenţe excepţionale slujite de o detaşare lucidă, ci nu prudentă. „Am făcut multe verificări, testări" — îmi spune. „Nu-mi venea să cred că **ei ştiu tot ce gîndim şi ce facem !**" Dacă pentru filozofia hindusă, de pildă, o asemenea afirmaţie se notează a fi **normală**, pentru noi, europenii, aceeaşi afirmaţie poate şoca. Interlocutoarea noastră continuă : „Îmi spuneau că noi nu-i vedem, dar cînd îi chemăm (cu vorba sau cu gîndul) ei vin, stau printre noi, comunică cu noi. Ei sosesc (şi pleacă) cu viteza gîndului ! **Sînt conştiinţe pure** ! O-dată am spus unui spirit că nu-l cred, şi ca să-mi dovedească, eu voi face ceva anume iar el va trebui să-mi spună ce am făcut. A fost de acord. Atunci, pur şi simplu eu am fluierat ! Şi l-am întrebat curioasă ce am făcut. Răspunsul a fost prompt : „Fluieri !"

Citeva elemente autobiografice, ale interlocutoarei noastre :

„Eu predau materii de specialitate la un liceu. Am doar puţini colegi mai apropiaţi : ingineri, profesori de fizică. Deci toţi sînt adepţi ai ştiinţelor exacte ! Dar şi atei ! Le-am vorbit despre comunicările mele şi le-am însoţit de demonstraţii practice. Îmi era teamă că vor rîde de mine. Dar n-a fost aşa. Cum era şi normal am avut şi dovezi. Una din colege mi-a spus să întreb cum îi spunea ea bunicii cînd era copil. Mi s-a răspuns : „Mali". Colega a rămas uimită. Era un nume pe care nimeni nu-l cunoştea în afară de colega mea. Eu nu auzisem de numele acesta niciodată. De atunci prietenii mei atei au devenit credincioşi..."

„Am întrebat odată un spirit dacă există şi altă metodă de comunicare, mai uşoară. Mi-a spus că DA, mental ! M-am mirat foarte tare dar el m-a încurajat să-mi elimin din minte orice gînduri, apoi să mă gîndesc cu putere la el pînă ce gîndul meu percepe gîndul lui. Era ceva prea nou, prea greu, mi se părea imposibil. Am dovezi în acest sens pentru că **ei mi-au comunicat numai mental**, lucruri ce aveau să se confirme în viitorul apropiat. La început, cînd îndoiala mai punea încă stăpînire pe mine, am pus o întrebare care acum mi se pare stupidă :

„Spune-mi, tu chiar exişti ? Nu-mi vine să cred !"

„Trebuie să crezi că exist cu adevărat !" mi-a răspuns.

„E bine să spun cuiva despre noi ? Ce-ar zice lumea ?"

„Că nu-i adevărat !" mi-a răspuns.

„Şi oare aşa este ?" am întrebat.

„Nu !" mi-a răspuns categoric.

Ulterior mi-au reuşit cîteva experienţe de telepatie şi de sugestie mentală. Astfel am putut să constat singură cît de puternic este gîndul în condiţiile în care este direcţionat şi hotărît. M-am convins că într-adevăr gîndul acţionează asupra materiei şi că are puteri nebănuite. Iată, în continuare, o interesantă şi... provocatoare comunicare :

„Găseşte tu sufletul pe care ţi l-a dăruit Dumnezeu, şi vei vedea lucruri minunate în împărăţia lui..." mi-a spus.

„Dar unde este sufletul meu ?" am întrebat.

„Sufletul tău este în tot corpul tău ! Şi vei şti mai multe despre el, căutîndu-l !"

În încheiere, interlocutoarea noastră ne mărturiseşte că tot ce ne-a comunicat, „este cel mai minunat lucru care i se poate întîmpla unui om, care îl poate schimba complet şi ştiu că nu mi se va întîmpla nimic mai tulburător decît aceste adevărate revelaţii, cît voi trăi". În fine : „Eu cred că sînt mulţi oameni contactaţi de astfel de interlocutori invizibili, dar prea puţini au curajul de a recunoaşte în faţa unor persoane străine. Este firesc".

În numărul următor al revistei noastre vom continua să reţinem din revelaţiile tinerei profesoare alte aspecte. Cel mai interesant ni se pare faptul de a fi comunicat cu spiritele a doi poeţi importanţi : Nicolae Labiş şi Nichita Stănescu. I s-au dictat chiar poezii — pe care le vom reproduce în numărul următor.

Ca de obicei, ne excludem de la orice comentariu în privinţa celor publicate în această pagină. Dacă în dialogurile cu dl. G.G. Albu, profesor de filozofie, eram suspicioşi, de data aceasta sîntem doar neutri. O neutralitate care ne îngăduie **incursiunea în paranormal** atît fără prejudecăţi, cît şi fără vreo intenţie partizană...

ION ŢUGUI

Zodiacul chinezesc pe înţelesul tuturor

DRAGONUL

Dragonul este întotdeauna o personalitate deosebită, care luminează sau întunecă totul în jurul lui, care stîrneşte o admiraţie nedisimulată sau o ură cumplită. Cu alte cuvinte, destinul Dragonului cunoaşte, de cele mai multe ori, extremele condiţiei sociale. În tradiţia chineză Dragonul este un semn karmic, un „urmaş" al zeului Karma (în sanscrită, **karman** înseamnă activitate, acţiune, răzbunare). Acest zeu face un bilanţ neîndurător al trecutelor reîncarnări, hotărînd pedepse sau recompense, o viitoare reîncarnare **superioară sau inferioară celei** prezente.

Iată anii Dragonului din acest secol : 04.02.1904 — 03.02.1905 (lemn) ; 03.02.1916 — 22.02.1917 (foc) ; 23.01.1928 — 09.02.1929 (pămînt) ; 08.02.1940 — 26.01.1941 (metal) ; 27.01.1952 — 13.02.1953 (apă) ; 13.03.1964 — 01.02.1965 (lemn) ; 31.01.1976 — 17.02.1977 (foc) ; 17.02.1988 — 05.02.1989 (pămînt) ; 06.02.2000 — 24.01.2001 (metal) — deci mileniul III începe în anul Dragonului !

Dragonul este şi el un semn primăvăratic (estic), elementul fundamental al naturii care-l guvernează este Lemnul, organul vital este ficatul, iar ascendentul orei de naştere este situat între 7 şi 9 dimineaţa. Cel mai bine se cuplează cu Maimuţele şi Şobolanii. Inamicii cei mai înverşunaţi ai Dragonului sînt Cîinii, Oile şi Boii. Un sfat dezinteresat : nu glumiţi cu Dragonii, respectaţi-i, chiar dacă nu-i iubiţi !

Să urmărim acum metamorfozele Dragonului de-alungul anului :

1. Dragonul — Şobolan: 22.11 — 21.12 (Săgetător) — ascensiune socială foarte rapidă, inteligenţă şi vivacitate, nu-l poate înşela nimeni, cruzime.

2. Dragonul — Bou: 22.12 — 20.01 (Capricorn) — ştie să profite de orice împrejurare, căsnicie fericită, tipul avarului înţelept şi perfid.

3. Dragonul — Tigru: 21.01 — 19.02 (Vărsător) — combinaţia cea mai feroce, cu tendinţă spre delincvenţă, aventurier pătimaş, ajută şi face rău fără discernămînt.

4. Dragonul — Iepure: 20.02 — 20.03 (Peşti) — şi l-ar dori orice femeie, un lider precaut, sociabil, iubit (chiar adorat), excelent tată de familie.

5 Dragonul — Dragon: 21.03 — 19.04 (Berbec) — destinul social cel mai uluitor, ştie să supună şi să comande mari grupuri de oameni, militar de carieră sau om politic de mare faimă ;

6. Dragonul — Şarpe: 20.04 — 20.05. (Taur) — bogat, viclean, lichea sau om de bază al societăţii, iese în evidenţă în orice împrejurare, nu cunoaşte calea de mijloc.

7. Dragonul — Cal: 21.05 — 21.06 (Gemeni) — caz rar de modestie, muncă asiduă, perseverenţă nu accede la putere decît prin propriile merite ;

8. Dragonul — Oaie: 22.06 — 21.07 (Rac) — inteligenţă sclipitoare, abilitate în relaţiile inter-umane deosebită, mult farmec personal ;

9. Dragonul — Maimuţă: 22.07 — 21.08 (Leu) — avid de putere, dar inteligenţă medie, caută mereu interpuşi pentru a parveni, foarte norocos.

10. Dragonul — Cocoş: 22.08 — 22.09 (Fecioara) — cultul propriei persoane, îngîmfare, stridenţe în comportament, parşiv, exigent numai cu alţii.

11. Dragonul — Cîine: 23.09 — 22.10 (Balanţă) — moderaţie în toate, foarte bun amic, pasionat în dragoste, nu face avere, sănătate şubredă.

12. Dragonul — Mistreţ: 23.10 — 21.11 (Scorpion) — suflet de aur, carieră medicală sau în învăţămînt, amantul ideal, omul bun la toate, devotat.

Cîteva exemple de Dragoni : Frank Sinatra, Anthony Quinn, Salvador Dali, Franco, John Lennon, Harold Wilson, Elena Ceauşescu.

P.I.

O speranţă pentru cocoţieri

Lemnul este una din materiile prime de bază ale Terrei. Evitarea tăierilor excesive şi a deteriorărilor la care este supus au devenit comandamente vitale în ultimii ani pentru locuitorii planetei Pămînt. Un exemplu recent este elocvent în acest sens : 60 de oameni de ştiinţă de la Oficiul Federal German de Cercetare şi Experimentare în Domeniul Economiei Forestiere şi a Lemnului, în strînsă cooperare cu Universitatea din Hamburg, studiază consecinţele directe şi indirecte ale exploatării lemnului asupra vieţii economice din cel puţin o ţară din Africa, Asia şi America Latină. Încă din anul 1939, a fost creată, în cadrul Universităţii din Hamburg, o catedră de economie forestieră mondială şi de exploatare a pădurilor tropicale, fapt care dovedeşte tradiţiile preocupărilor oamenilor de ştiinţă germani în domeniu.

Universitatea din Hamburg a dat recent publicităţii un proiect de cercetare a exploatării lemnului de cocotier în Indonezia. La ora actuală, există circa 10 milioane de hectare de plantaţii de cocotier în întreaga lume, dintre care opt milioane de hectare numai în zona Asiei şi a Pacificului. De 45 de ani încoace se constată o reducere a recoltelor de coprah obţinute aici. Coprahul este o materie primă de bază pentru uleiul şi grăsimea ce se obţin din nucile de cocos. (S. F.).

Lumea magiei şi a ocultismului

„PE VRĂJITOARE SĂ N-O LAŞI SĂ TRĂIASCĂ!"

■ În călătoria noastră spre Persia, să facem un mic ocol şi să poposim puţin în ţinuturile fiilor lui Israel, întrucît aceştia vor fi cei ce vor prelua mare parte din moştenirea Babylonului şi Egiptului antic. Mai mult, ei vor fi minunaţi exegeţi şi propagatori ai acestei moşteniri. ■ Şi totuşi, religia iudaică — unică excepţie a vremurilor antice ! — nu va îngădui cîtuşi de puţin magia în mod explicit. Pentru a nu cita decît **Exodul**, XXII, 18 („Pe vrăjitoare să n-o laşi să trăiască") sau **Leviticul**, XIX, 31 („Să nu vă duceţi la cei ce cheamă duhurile morţilor, nici la vrăjitori : să nu-i întrebaţi, ca să nu vă spurcaţi cu ei"). **Biblia** condamnă hotărît practicile magice, considerate a fi deosebit de vătămătoare ■ Cu toate aceste interdicţii, urmele magiei apar şi în iudalismul primitiv : sarpele fetiş, din alamă, împotriva muşcăturilor veninoase ; cele două zaruri sacre, **„urim"** şi **„tummim"**, utilizate în divinaţie, aflate în caseta oracolului Ephod ; preziceriile profeţilor bazate pe cercetarea traiectoriilor săgeţilor trase în văzduh ; cucerirea magică a oraşului Ai, în Cartea lui Josua ; Saul cercetînd ghicitoarea din Endor, în clipa năvălirii filistinilor ; Manasse dînd drept de cetate necromanţilor... ■ Se cuvine să amintim — deocamdată în treacăt — şi de faimoasa **Kabbala** (ebr. **kabbalah** — tradiţie, receptare, provenind din **kibbel** — a primi prin tradiţie) care, căutînd demonstrarea tezei că Dumnezeu a creat Universul prin Verb, va dezvolta în Evul Mediu o prodigioasă magie. Vom spune, aici şi acum, doar că, născută probabil în timpul captivităţii babyloniene a evreilor, consolidată mult mai tîrziu, în cadrul iudalismului, kabbala se împarte de obicei în două mari secţiuni : partea teoretică (despre Dumnezeu şi puterile lui) sau despre speculaţie **(Iyyunith)** şi partea practică (despre modul în care pot fi produse orice fenomene sau obiecte dorite numai cu ajutorul rostirii diferitelor nume ale lui Yahweh) sau ştiinţa secretă **(Maasith)**. Vom mai avea prilejul să ne referim la kabbală şi înţelesurile ei oculte. ■ În sfîrşit, ajunşi în Persia, să notăm că tradiţia atribuia preoţilor perşi — numiţi **magi** — puterea de a stăpîni focul pantomorf şi lumina astrală. Astfel, în templele unde oficiau magii se zice că ar fi putut să pogoare întunericul în plină putere a zilei, lămpile s-ar fi aprins singure, iar fulgerul ar fi ţîşnit după vrerea acestor magi. Mai mult chiar, curenţii magnetici naturali, numiţi „şerpi", erau dirijaţi de magi ca nişte autentice săgeţi !... Să fi fost oare vorba cumva despre o antică utilizare a forţelor electricităţii şi magnetismului ? Nu poate fi exclusă şi o astfel de ipoteză... ■ Oricum, în Iranul prezoroastric, focul era socotit fiinţă în orice înfăţişare s-ar fi produs şi „beneficia" de un grup aparte de preoţi (**athravan**). Sigur e că o seamă de achiziţii ale acelor vremuri prezoroastrice se vor fi estompat cu trecerea timpului, pînă la dispariţie, o dată cu apariţia zoroastrismului, pe la începutul mileniului I înainte de Christos, care a restructurat întreaga mitologie primitivă a Persiei, închizînd-o în tiparele noului cult al luptei cosmice dintre principiul Binelui şi cel al Răului — **Ahura-Mazda** (Binele) şi **Angra-Maimyu** (Răul)... ■ Dar să lăsăm, deocamdată, India, China şi Noul continent pentru mai tîrziu, şi să ne apropiem de ţinuturile noastre spre a vedea ce va fi însemnat magia Greciei şi Romei antice...

Rubrică realizată de ADRIAN HOAJĂ

Dicţionarul rubricii

A

AITHESIS : Nume dat uneori clarviziunii sau celui de-al „şaptelea simţ".

ALAMĂ : Aliaj considerat purificator al păcatelor. Numeroase religii îl folosesc, excluzînd utilizarea oricărui alt metal, pentru confecţionarea clopotelor. O legendă magică pretinde că ţiţînele porţii infernului sînt turnate din alamă. În tabernacolul vechilor iudei se afla o „mare de alamă" — un bazin confecţionat din acest aliaj, pentru păstrarea apei lustrale.

Vînzarea secolului

Birgit Breuel este cu siguranță cea mai importantă femeie din Germania. Argumente în sprijinul acestei afirmații ? Unul singur este suficient : Birgit Breuel este președinta societății Treuhandanstalt, societatea financiară însărcinată cu privatizarea patrimoniului public al fostei RD Germane. De ea depinde soarta milioanelor de lucrători est-germani, precum și viitorul economic al celor 8000 de întreprinderi moștenite de la regimul comunist (10 000 după împărțirea combinatelor în mici unități productive). În cadrul complexului proces de restructurare sau lichidare a acestor unități, vor apare în continuare numeroși șomeri printre cetățenii est-germani. De aceea, Birgit Breuel, fiica unui bancher din Hamburg, nici nu se așteaptă să se bucure de popularitate printre acești oameni.

Ministrul al economiei și apoi al finanțelor în ultimii zece ani în RF Germania, Brigit Breuel s-a făcut remarcată prin concepțiile sale ultraliberale, al căror principal scop îl reprezintă privatizarea. Ca și fostul prim—ministru al Marii Britanii, Margaret Thatcher, și Birgit Breuel se opune categoric oricărei forme de intervenții a statului în economie. Astfel, numai în luna iunie a.c. societatea Treuhand a vîndut 443 de întreprinderi, în jur de 20 pe zi, după cum subliniază președinta agenției. Numărul total al companiilor privatizate în acest moment depășește cifra de 4 000, reprezentînd o valoare de circa 14 miliarde de mărci, un nivel al investițiilor de 100 de miliarde de mărci și păstrarea locurilor de muncă pentru 700 000 de angajați.

1 400 de manageri au fost licențiați în timpul verii în întreprinderile aparținînd societății Treuhand. Chiar în sînul societății Treuhand, mai mult de jumătate din cei 3 000 de angajați provin din Est. Dintre aceștia, numai 12 au trebuit să demisioneze din cauza fostei apartenențe la STASI, iar 18 din cauza incompetenței. Principala tactică aplicată de Birgit Breuel, în consens cu colaboratorii săi, pentru a reuși să vîndă cît mai repede marile uzine est-germane a fost împărțirea acestora în cît mai multe unități, mici, mai viabile economic. Următoarea etapă din această „vînzare a secolului" a început în octombrie, o dată cu deschiderea unei filiale a societății Treuhand la New York, pentru a convinge investitorii americani să „pompeze" fonduri în Est. Pînă în prezent aceștia au rămas în expectativă, cumpărînd doar 200 de întreprinderi est-germane. Birgit Breuel s-a deplasat în Japonia, Spania, și Elveția în același scop, acela de a sensibiliza investitorii din aceste țări. În privința relațiilor sale cu premierul francez, Edith Cresson, Brigit Breuel este categorică : „niciodată două femei sub același acoperiș". Franța deține poziția a doua în rîndul investitorilor europeni în Germania de Est, după Elveția.

„Vînzarea secolului" continuă.

ȘERBAN FILIP

Marile ambiții ale firmei Volkswagen

Concernul Volkswagen este numărul unu în Europa în domeniul construcțiilor de mașini, un loc cucerit la capătul mai multor ani de concurență acerbă cu principalele firme de pe bătrînul continent. Rezultatele comerciale au întrecut orice așteptări : din acest punct de vedere, Volkswagen se situează pe unul din primele locuri din lume. Formidabila expansiune a gigantului care grupează mărcile VW, Audi, Seat și Skoda, îl situează, de cinci ani incoace, în fruntea producătorilor europeni. Concernul deținea, fără Skoda, nici mai mult, nici mai puțin de 15,4 la sută din piața europeană a vehiculelor auto.

Cei 270 000 de angajați ai grupului Volkswagen au toate motivele pentru a se mîndri cu realizările lor : în 1990 au fost

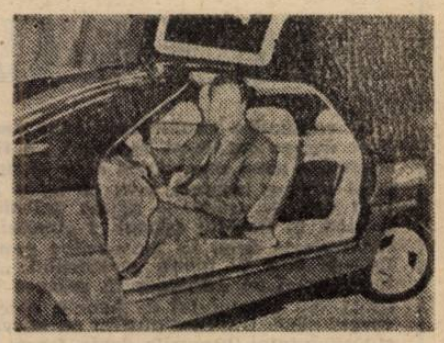

produse, pentru prima oară, peste 3 milioane de vehicule, producția înregistrînd o creștere anuală medie de 3 la sută. Cifra de afaceri — 68 de miliarde de mărci — a cunoscut, la rîndul său, un progres de 4 la sută. Și mai presus de orice, ambițiile mondiale ale concernului, concretizate într-o puternică prezență pe piața latină — „Seat" în Spania, „Autolatina" în Brazilia și Argentina ; est-europeană — „Skoda" și „BAZ" în Ceho-Slovacia și chiar chineză !

Anvergură mondială care va trebui susținută corespunzător, cu 52 de miliarde de mărci, pînă în anul 1995. Cel puțin asta intenționează patronii firmei : numărul unu — Carl Hahn și numărul doi Daniel Goudevert (în fotografie). Rezervele financiare strategice ale firmei sînt de 15 miliarde de mărci. Iată numai cîteva din investițiile recente ale grupului Volkswagen : 5—6 miliarde de mărci în Germania de Est, 10—11 miliarde de mărci în Skoda și 1,5—1,8 miliarde de mărci în China. Specialiștii estimează la minimum 10 milioane de mașini cererea de astfel de produse pe piața est-europeană în fiecare an.

Și Aristotel se bîlbîia...

Greu de spus de unde vine bîlbîiala. Fiecare specialist posedă propria sa teorie asupra acestei tulburări și propria sa terapie, adesea riscantă. Reeducarea poate fi posibilă dacă se încearcă corectarea defectului în prima copilărie. O bîlbă se poate întîmpla oricui, pentru că în fața unor situații tulburătoare emoția se traduce prin pauze asupra unui cuvînt sau din contră printr-o explozie necontrolată de silabe. Dar bîlbîiala constituie și o tulburare de durată și specifică comportamentului care afectează 1% din populație, dintre care trei sferturi băieți. Bîlbîiala survine în general între 2 și 3 ani, adică o dată cu apariția vorbirii.

Specialiștii diferențiază două tipuri de bîlbîieli : clonică sau repetarea convulsivă a unei silabe și tonică sau imobilizarea musculară, care împiedică pe moment emiterea cuvîntului. În realitate, la majoritatea celor care au acest defect, cele două forme coexistă. Factorul ereditar poate juca un rol important, pentru că în 30 — 40% din cazuri se găsește un antecedent familial cu dificultăți orale. Desigur că, și aparatul fonator, al cărui principal organ este laringele cu coardele vocale și glota, ar putea constitui o cauză. Un studiu realizat în Germania în anii '60 a relevat că pentru 50% din populație tensiunea musculară se concentrează pe umeri, spate, git, pentru o altă parte pe mîini și față și, în sfîrșit pentru 3% din indivizi stresul se fixează pe coardele vocale.

Adevăratul catalizator al tulburării este de ordin psihologic, reflectînd o perturbare interioară, iar tratamentul aplicat unui copil este mai rapid și mai eficace decît pentru un adult. Statisticile au arătat că eliminarea handicapului necesită o pauză de reeducare de 18 luni pînă la 2 ani, cu un exercițiu de o oră pe zi, reușita depinzînd mult și de perseverența și motivația subiectului.

Cum bîlbîielile încep din copilărie, iată cîteva sfaturi pentru părinții care au copii cu astfel de probleme :

- nu grăbiți niciodată copilul să vorbească și nici nu îl forțați, dacă nu are chef ;
- încurajați-l să se exprime și lăsați-l mereu să termine frazele ;
- nu ridiculizați niciodată defectul său și nu vă enervați. Comentariile și criticile sînt tot atît de ineficace pe cît de neplăcute ;
- evitați confruntarea copilului cu situații angoasante, vorbirea în public ;
- creați totdeauna copilului un sentiment de siguranță ;
- evitați dramatizarea situației, dar și ignorarea ei ;
- consultați neapărat un specialist și colaborați cu acesta ;

Și nu uitați că... în lume au existat și bîlbîiți celebri. Unii au făcut carieră politică, cum ar fi : Camille Desmoulin, Robespierre, Marat, Churchill sau Clémenceau. Cîntind Gilbert Bécaud, Guy Béart, Mike Brant, Patrick Topaloff sau Michel Fugain nu s-au bîlbîit niciodată deși au suferit toți de această deficiență. Alții au făcut carieră cinematografică : Pierre Fresnay, Roger Blin, Cary Grant și Marylin Monroe. Dacă se întîmplă să aveți un copil cu dificultăți de vorbire, s-ar putea să aibă o mai mare ușurință în scris. Este cazul lui Aristotel, Corneille, Rousseau, Virgilius sau André Bazin. Mai putem cita și cazul unora a căror dificultăți de vorbire nu i-a împiedicat să revoluționeze știința : Darwin, Newton sau Einstein.

Toate aceste exemple ilustre ar trebui să încurajeze părinții neliniștiți de viitorul micuților lor cu dificultăți de vorbire.

MANUELA SPĂTARU

MANIACUL DIN BELITZ

La sfîrșitul lui martie — începutul lui aprilie 1991, în împrejurimile Potsdamului și Brandenburgului au fost ucise în mod bestial trei femei. O impresie deosebit de puternică a produs asasinarea la 22 martie, a.c. a Tamarei P., în vîrstă de 44 de ani, soția unui medic sovietic de la spitalul din localitatea Belitz. În acea zi, Tamara ieșise să-și plimbe băiețelul în vîrstă de trei luni la liziera pădurii din apropiere. A fost găsită strangulată în pădure, nu departe de spital. Alături de cadavrul ei se afla corpul neînsuflețit al copilului cu capul zdrobit. Vrînd-nevrînd, cazul căpăta o nuanță politică. Începuse să se vorbească despre un posibil „act de răzbunare", a nemților pentru scoaterea în secret din țară a fostului conducător al R.D.G., Erich Honecker. Înainte de plecarea în U.R.S.S. el s-a aflat timp îndelungat la tratament chiar în acest spital din Belitz. Poliția locală și procuratura militară a Grupului de trupe sovietice din Germania au început, neîntîrziat cercetări comune.

În acel timp se afla în libertate „maniacul din Belitz", asasinul care semăna panică printre locuitorii satelor și orășelelor din apropierea Potsdamului și Brandenburgului.

La 5 aprilie 1991, organele de ordine au dat pentru prima dată peste o „urmă fierbinte". În acea zi necunoscutul a atacat două fetițe în vîrstă de 12 ani, care se plimbau prin pădure nu departe de localitatea Sputendorf. În pofida rănilor provocate cu cuțitul la git și la mîini, fetițele nu s-au temut să strige după ajutor. Mai mult, una dintre ele și-a înfipt unghiile în fața agresorului. Toate acestea l-au speriat pe criminal care s-a făcut nevăzut. Anchetatorii au întocmit un fotorobot chiar la spital, după ce au ascultat declarațiile victimelor. **Fuseseră atacate de un tînăr blond, de vreo 20 de ani, foarte înalt, cu ochi albaștri, duși în fundul capului.**

Ucigașul din Belitz a fost pus sub urmărire pe întreg teritoriul Germaniei. Dar investigațiile nu dădeau nici un rezultat. Au trecut circa trei luni și într-o bună zi o întîmplare banală, ca în majoritatea cazurilor grave, a ridicat cortina tainei de pe această tragică istorie. La 1 august 1991, doi sportivi, care se antrenau într-o rezervație din pădurea localității Piperberg, au observat pe neașteptate un tablou straniu. Stînd pe vine lîngă o grămadă de gunoi, formată în special din cîrpe, provenind din îmbrăcămintea unor femei, un tînăr se masturba. Sportivii l-au prins, i-au răsucit mîinile la spate și l-au predat unei patrule de poliție aflată prin apropiere.

Chiar de la prima comparare cu fotorobotul a tînărului muncitor agricol Wolfgang Schmid, în vîrstă de 24 de ani, blond, înalt de aproape doi metri, anchetatorii nu mai avură nici o îndoială că tocmai acest tînăr atacase la 5 aprilie a.c. pe cele două fetițe. După un interogatoriu de două ore, arestatul a recunoscut cu destulă ușurință în fața anchetatorilor că în martie—aprilie a.c. a omorît trei femei. Relatarea lui cu lux de amănunte coincidea cu datele deținute de poliție.

În timp ce poliția continua ancheta, mass-media nu mai contenea cu criticile vehemente la adresa organelor de ordine. Într-adevăr, ucigașul locuia în imediata apropiere a orășelului Belitz. Printre miile de „semnale" primite de poliție de la populație, scrie ziarul „Berliner zeitung", a fost și declarația părinților prietenei lui Schmid. Aceștia atrăgeau atenția asupra marii asemănări dintre curtezanul fiicei lor și fotorobotul poliției. Ziarul își informa cititorii că numai în prima parte a anului 1991, în fostul district Potsdam au fost comise 28 de crime, în timp ce în tot anul 1990 cifra nu a depășit 21 de asasinate. În prezent, Schmid se află în arest preventiv. Ancheta cazului său continuă. Astăzi este încă prea devreme să se pună ultimul punct în această poveste sîngeroasă.

VASILE OROIAN

„Operațiunea deșertului"

De cînd practică economia de piață, nimic nu-i mai oprește pe sovietici. Așa se face că exportă ceasuri în... Statele Unite ! Totul a început printr-o simplă comandă de ceasuri „Operațiunea deșertului", destinate soldaților americani. Importatorul american a fost însă atît de

impresionat de calitatea și soliditatea materialului rus încît a decis să continue colaborarea cu fabricantul.

FOTOGRAFII DE LA CITITORI

Doi ochi albaști...

SORIN PANAITESCU — Roșiorii de Vede

magazin Femina Club

Pagină realizată de ECATERINA BĂTRÎNEANU

FEMINITATEA, UN TULBURĂTOR FARMEC AL SEXULUI FRUMOS (II)

Să continuăm enumerarea unor puncte de vedere despre „misterul feminin". „A fi femeie înseamnă a avea capacitatea de a ajunge la dorință și plăcere sexuală, ceea ce nu e atît de frecvent cum se crede" — spune psihologul Annie Anzieu. Și imediat adaugă : „feminitatea nu se construiește decît în perspectiva unui partener". Iată-ne deci în inima misterului. „Feminitatea unei femei se definește în măsura în care acceptă sau nu statutul de femeie, acceptă sau nu corpul său". Cînd ne gîndim cu adevărat la sensul cuvîntului, lucrurile devin foarte serioase. Și nu se poate ocoli ideea că feminitatea trece obligatoriu prin maternitate sau, oricum prin acceptarea ideii de maternitate.

Feminitatea presupune de asemenea o anumită manieră de a vorbi, de a merge, de a se mișca, de a asculta, de a vibra.

De la anatomie nu e decît un pas spre psihologie, pe care dacă-l facem constatăm faimoasele calități de receptivitate, atenție, sensibilitate, intuiție, despre care se și spune că sînt specific feminine. „Feminitatea este frumusețea interioară, spune Jeanloup Sieff, un remarcabil fotoreporter francez. Ea este mai mult un comportament decît o aparență. Frumusețea, feminitatea nu sînt altceva decît proiecția calităților interioare. Acest comportament se poate eventual cultiva dar nu se poate niciodată decreta, impune autoritar. Pentru acest motiv feminitatea nu este afectată de vîrstă. Din contră, timpul o amplifică. În același timp feminitatea nu este în exclusivitate proprie femeii. Există bărbați care au idealul feminin în minte și deci ochii au capacitatea de a o descoperi..."

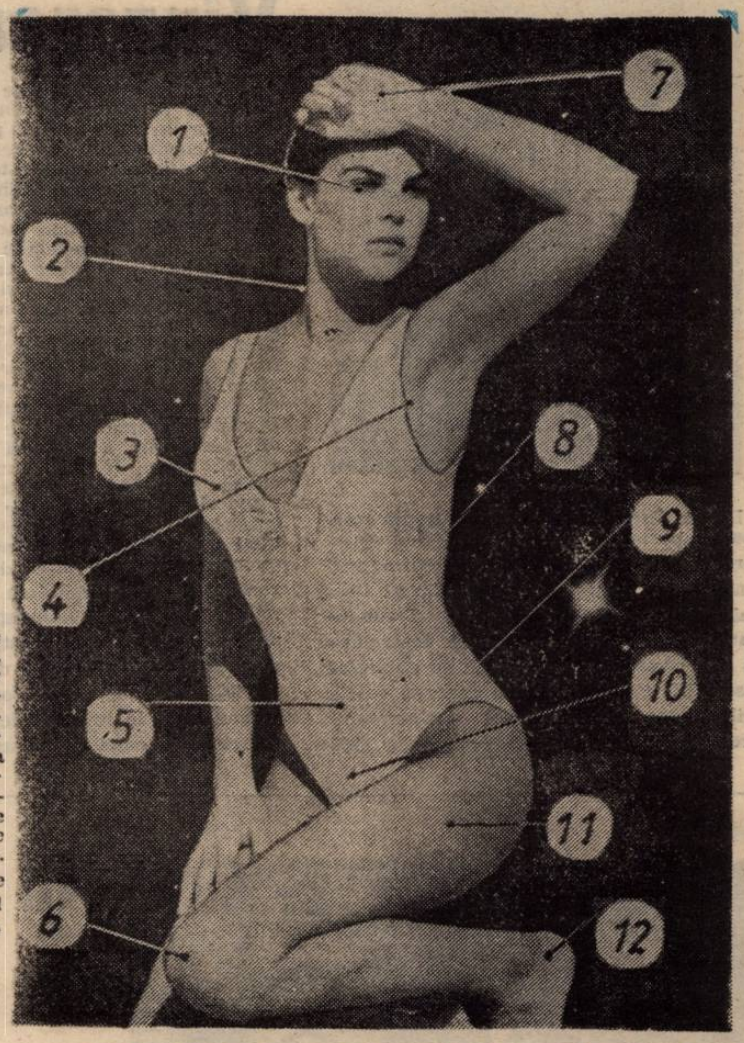

1 :Pentru cei din zodia Berbecului s-ar părea că punctele slabe sînt creierul și ochii. Atenție la migrene, vertije și la accesele de disperare. 2 : Taurul, foarte rar suferind are drept „punct slab" gîtul, suferind de angine, laringite. 3 : Racul cînd este bolnav îl supără în special stomacul și sinii. 4 : Leul nu se lasă prea ușor înfrînt de boală. Totuși inima și coloana vertebrală sînt punctele sale slabe. 5 : Fecioara. Boala și angoasa sînt resimțite triplu față de cei născuți în alte zodii. Atenție la abdomen, intestine și ficat. 6 : Cei din zodia Capricornului sînt mari friguroși și deosebit de sensibili la bolile de piele. Dar ei suferă în egală măsură de reumatism. 7 : Gemenii sînt extravertiți care adoră să fie înconjurați de ființe grijulii cînd sînt bolnavi. Atenție la fracturi ! 8 : Vărsătorul preferă să nu cunoască boala. Au ca puncte slabe gleznele, gambele, coloana vertebrală și o proastă circulație sanguină. 9 : Balanța este zodia celor cu angoase, pe care boala îi dezarmează total. Au ca punct slab rinichii. 10 : Cei născuți în zodia Scorpionului detestă bolile. Nasul reprezintă totuși fragilitatea lor. 11 : Săgetătorul este un superdinamic care refuză odihna. Cei născuți în această zodie trebuie să fie totuși atenți la fracturi. 12 : Pentru cei din zodia Peștilor, călciiul ca și pentru legendarul Achille este punctul slab. Deci atenție la picioare, dar nu numai, pentru că peștii sînt de o mare sensibilitate.

ENERGIA ȘI „PUNCTELE SLABE" NE SÎNT DICTATE DE ASTRE?

Vă supără sciatica ? Cu certitudine sînteți Săgetător, vor găsi imediat o posibilă corelație astrologii. În paranteză fie spus, în ultimul timp astrologia a acumulat date noi, a stabilit incredibile corelații între noi și astre. Proporțional au crescut și... cifrele lor de afaceri. Și poate credibilitatea. Mireille Darc, actrița ce a suferit o intervenție chirurgicală pe cord deschis, mărturisește : „operația mea a fost decisă în funcție de astre. Cunoscînd tema nașterii mele am fost tentată să folosesc cea mai bună perioadă pentru aceasta. Și în funcție de verdictul stelelor profesorul Cabrol a acceptat decalarea intervenției cu 48 de ore".

Dar să vedem ce zestre de sănătate ne prezic stelele în funcție de zodia în care ne-am născut. Despre cei născuți în zodiile Capricorn, Taur și Fecioară se spune că în general sînt presați, stresați, mai agitați chiar decît restul persoanelor, fiind adesea predispuși la dezechilibre nervoase. Aceasta înseamnă, pe de altă parte că ei au o intuiție remarcabilă și sînt deosebit de studioși.

Peștii, Racul și Scorpionul au unele tendințe spre anemii. Cei născuți în aceste zodii sînt personaje care au disponibilități artistice, contemplative, emoționale.

Gemenii, Balanța și Vărsătorul au în general o circulație activă, un corp robust, o natură jovială și mai ales sînt deosebit d

Cei născuți în zodiile Leul, Berbecul și Săgetătorul riscă infecții biliare sau inflamatorii, neplăceri ce le dau un temperament irascibil.

INDISCREȚII... INDISCREȚII...

La 37 de ani Shari Belafonte, fiica celebrului cîntăreț Harry Belafonte, mărturisește că niciodată nu a fost atît de radioasă. Secretul său ? Masajele. Miraculoasele gesturi pot îndepărta neplăcerile pricinuite de spatele contracturat, picioarele umflate, de durerile de cap sau angoasa. Cînd Shari Belafonte, actriță și manechin își povestește copilăria tulburată de divorțul părinților, nu omite a menționa rigoarea educației primite de ea și de cei trei frați, rigoare la care a ținut în mod special tatăl său. Dar cărui fapt i se datorează strălucirea pe care o afișează ea astăzi ? Fără îndoială ea găsește fericirea în brațele soțului său, actorul Sam Behrens, în vîrstă de 40 de ani.

Dar aceasta nu explică totul. Nu este surprinzător că ea a acceptat să participe la înregistrarea unei casete „Arta masajului". În care se poate admira priceperea sa, dar mai ales, cei dornici pot învăța îndeletnicirea masajului. „Stresul este dușmanul nostru, el este inevitabil, spune Shari. Cel mai bun mijloc de a-l combate sau măcar de a-l reduce este masajul. De mileniii se știe că masarea provoacă efecte benefice imediate". Cu ajutorul unor maseuri profesioniști Shari a descifrat secretele masajului care nu presupune nimic altceva decît eliminarea tranchilizantelor, îndepărtarea... telefonului și a copiilor, un spectacol bun și... ulei pentru masaj.

Mere în cremă de vanilie

Ingrediente : I. 1/2 l lapte, 4 gălbenușuri, 2 linguri făină, 4 linguri zahăr, 1/2 baton vanilie sau două prafuri de zahăr vanilat. II. 4 albușuri, 1/2 kg mere, zahăr.

Gălbenușurile cu zahărul și făina se bat la foc potrivit diluîndu-se cu lapte și amestecînd pînă se îngroașă. La urmă se pune vanilia.

O cratiță rotundă de circa 2 kg se unge cu 100 g unt și se tapetează cu felii de măr de grosime potrivită, tăvălite prin zahăr.

Se dă tava la copt și cînd merele s-au muiat se toarnă deasupra crema de vanilie.

Cînd crema s-a întărit se toarnă deasupra albușurile bătute spumă cu 4 linguri de zahăr.

Se mai lasă cîteva minute la cuptor, se scoate și se servește rece.

IRINA STOICA

Prevederi derutante

La birou aveți toate drepturile sau... aproape. Sub acest titlu revista „Voici" publică un articol plin de ironie relevînd însă multe prevederi derutante ale Codului Muncii francez. Puteți să vă plimbați... goală la birou însă numai timp de o oră pe zi, să vă insultați șeful de serviciu, să vă faceți siesta... Legea franceză vă permite toate acestea. Prudență totuși dacă vă hazardați să aplicați aceste puncte din lege, le sfătuiește pe cititoare Nicolas Pigasse, autorul articolului respectiv. Articolul R 154-3 din 3 martie 1895 aflat încă în vigoare în Franța stipulează negru pe alb că „neîndemînarea în exercitarea unei profesii nu poate conduce la litigii cu patronul"... În Franța !

O invitație pe săptămînă

Doina Cerisier ne invită la Galeria de artă Simeza. Al 20-lea impact al artistei plastice cu publicul are darul de a ne releva măiestria sa în arta tapiseriei. Culori măiestrit alese materiale modelate sugestiv, îmbinări neașteptate. Oricum, invitația a fost lansată, dacă o veți onora sîntem siguri că mult timp veți rămîne sub imperiul lumii culorilor imaginat de artistă.

Doina Cerisier

Galeria de artă

SIMEZA

București — Bd. Magheru, 20

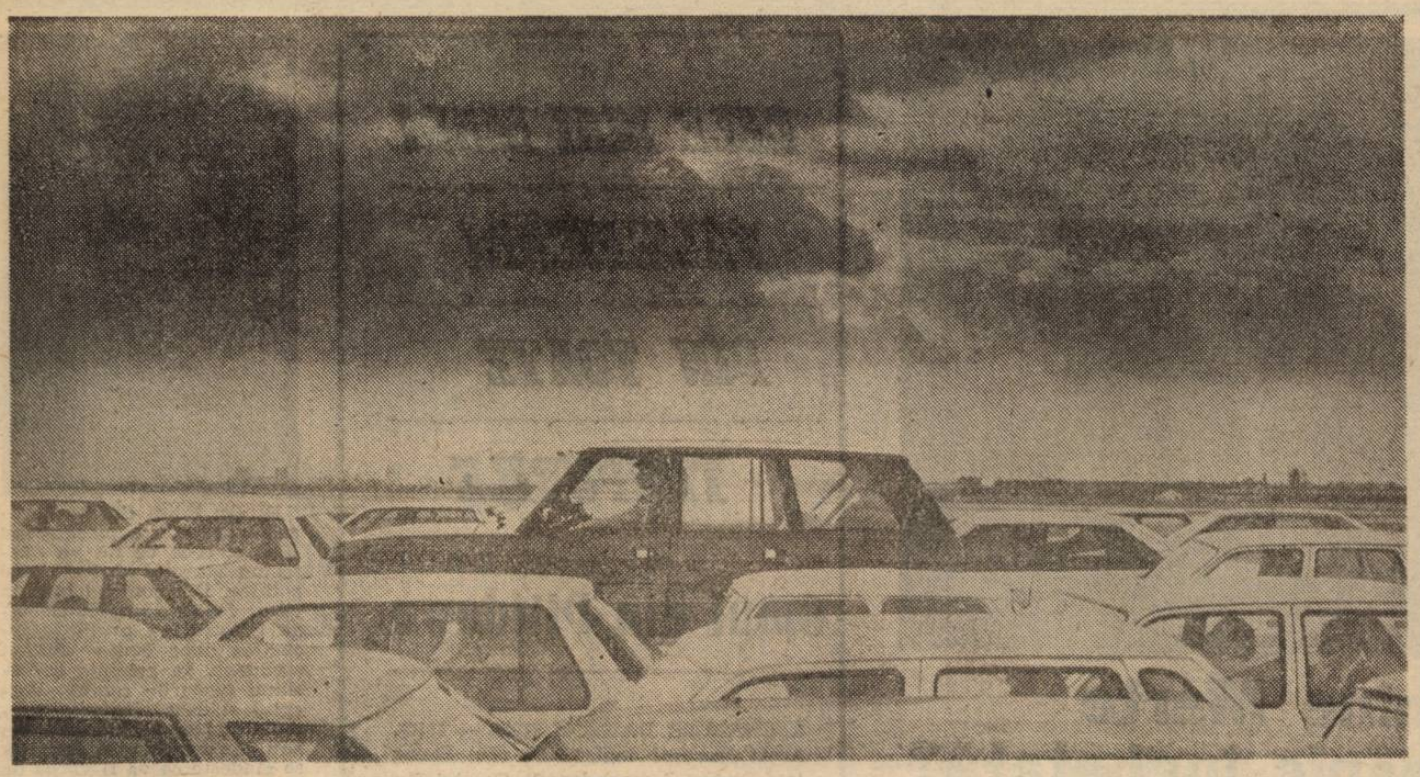

Automobilul „vibrează" întocmai după cum „vibrează" și psihicul aceluia care îl conduce

Automobilul, cutie de rezonanță a psihicului uman

Practic este imposibil ca ascultînd radiojurnalul de la orele 13 să nu asculți și așa-numitul buletin meteo-rutier, în care într-o manieră extrem de succintă ne este prezentată situația vremii din ziua respectivă ca și a accidentelor rutiere din Capitală sau și din țară din ziua precedentă. Astfel, pe ziua de 20 oct. a.c., de exemplu, ne erau semnalate în respectivul buletin, dacă am reținut bine, 43 asemenea accidente, ce au avut loc în Capitală și în încă 24 județe din țară, 15 dintre acestea încheindu-se în mod fatal, așadar prin moarte. Statisticile referindu-se la procesele verbale consemnate cu prilejul unor atari accidente, oriunde s-ar produce acestea în lume, atestă faptul că în 90% din cazuri excesul de viteză, nerespectarea regulilor de circulație ca și conducerea autovehiculului sub influența alcoolului, reprezintă principalii factori incriminați în producerea respectivelor accidente.

Și totuși, o serie de alți factori, majoritatea de origine psihologică, par a fi tot atît de importanți. Automobilul reprezintă, din anumite puncte de vedere o cutie de rezonanță, aidoma cutiei de rezonanță pe care o reprezintă vioara. Astfel stînd lucrurile, după cum arcușul punînd în vibrație corzile viorii, iar vioara propriu zisă amplifică aceste vibrații, tot astfel și volanul amplifică, grație automobilului, corzile psihice ale aceluia care le minuiește. Acceptînd ideea că automobilul poate fi și cutia de rezonanță a propriului nostru psihic, înseamnă că acesta, cel puțin în cazul aceluia care îl conduce îl va reflecta lumii și, implicit, propriei conștiințe, așa cum este el în realitate. Nu întîmplător, medicul, psihologul și scriitorul francez Georges Duhamel susținea că „L'automobile tend a révéler l'être humaine tel qu'il est", respectiv că **automobilul tinde a dezvălui ființa umană așa cum este ea** (în realitate).

Într-un asemenea concept, narcisismul sentimentul hipertrofiat al puterii, ca și spiritul de agresiune, vor fi neîndoielnic potențate, amplificate, grație contactului cu motorul, contact pe care îl mijlocește volanul. Astfel, la cel care sub raport structural exteriorizează un complex de superioritate, vom putea constata la conexiunea magică cu volanul, o hipertrofiere a elanului vital, apoi o creștere impresionantă a instinctului de conservare, ca și o amplificare maladivă a orgoliului și a încrederii în sine. Un cercetător francez într-ale psihologiei circulației rutiere, și anume Piret, referindu-se la acest aspect, consemnează într-o scriere a sa următoarele : „Faptul că un individ poate fi investit brusc, din chiar clipa demarării, cu o putere materială și cu o forță disproporționate față de mijloacele naturale de care dispune, fără efort apreciabil, constituie o sursă posibilă de abuz". Astfel, alți doi specialiști francezi în psihologia circulației, R. Viéville și H. Sapin-Jaloustre, care au cercetat minuțios 660 de accidente rutiere, au constatat, la 591 dintre ele, factori psihologici care au dus la aceste accidente ; la 209 din cazuri a fost incriminat complexul de superioritate de care aminteam. Într-adevăr, exaltarea instinctului de putere, a elanului vital, a manifestării agresivității din momentul contactului cu volanul, mașina creează la cei în cauză o stare de dezechilibru psihic, ca și o anume stare de fanatism, care vor favoriza o anume regresiune și o anume întoarcere la moduri primitive de reactivitate și comportament. Toate aceste realități se cer exteriorizate prin impulsivitate, prin încălcarea conștientă și dorită a regulilor de circulație, prin apelul la violențe, ca și prin abandonul celui accidentat.

Cum **una dintre particularitățile cele mai nocive ale automobilului ține de faptul că acesta favorizează comportamentul competitiv ca și pe acela compensativ**, este de la sine înțeles, că aceia care afișează în viața de fiecare zi un complex de superioritate, au toate șansele ca, în calitate de conducători auto, să facă dovada comportamentelor menționate mai sus. Aceștia, în ipoteza că au de a face în viață cotidiană cu tot felul de frustrări, inerente de altfel vieții moderne, se ascund cu viclenie în anonimatul șarpelui indian, furnizat de traficul rutier, unde folosindu-se de volan, de pedala de accelerație, ca și de frînă, caută ca pe calea competiției stradale să-și scoată pîrleala, ca să spunem așa, pentru toate frustrările și eșecurile cu care au avut de a face. Automobilul răspunde prompt la fiecare comandă care i se impune, dar tot el creează un mediu de rezonanță al tuturor acestor aspecte. Dar delirul traficului rutier favorizează, după cum am mai spus, și comportamentul compensativ, oferind unora posibilitatea de a se elibera pe această cale de monotonie, plictis, ca și de stări conflictuale, automobilul reprezentînd în mîinile acestora, o modalitate de a se debarasa de realitățile menționate și, mai mult decît atît, de a le mijloci, în compensație intrarea într-o altă lume, firește imaginară, în care aparent totul este posibil. Inclusiv faptul de a muri într-un accident rutier, posibilitate la care cel în cauză nu s-a gîndit niciodată.

ARCADIE PERCEK

Mesaje discrete pentru o lume concretă (II)

Cazul fotografului american Edgar Cayce, cel care în stare de transă a pus mîi de diagnostice și a dictat rețete pentru tratamente incredibil de eficace — chiar dacă de multe ori contraziceau pe cele clasice — este cu atît mai uluitor, cu cît uneori, acesta, în unele cazuri nici nu-l vedea pe pacient. După confirmarea lui oficială de vindecător cu puteri supranaturale, contactul cu pacienți de la mii de kilometri depărtare se făcea prin intermediul scrisorilor. Astfel, unui pacient care-i scria din Cincinnati, statul Ohio (Cayce locuind în Hopkinsville, statul Kentucky), i-a „văzut", sub hipnoză, nervul optic, apreciind exact care porțiune a acestuia mai este funcțională și care nu. I-a prescris și tratamentul, un tratament care nu semăna prin nimic cu cele încercate de pacient de mai mulți ani. După un timp, omul disperat din Cincinnati l-a cunoscut personal pe Cayce, dar îl privea cu capul întors într-o parte, ca și cum nu putea vedea decît cu coada ochiului. Într-adevăr, Cayce spusese în transă că doar zona periferică a nervului optic este mai validă !

Edgar Cayce dobîndea puteri miraculoase de tămăduitor numai în transă. Șamanii tribului de guarani au prevăzut nenorocirea folosindu-se de tehnicile specifice preoților-vrăjitori tribali : vise, viziuni, transă, dobîndite și prin folosirea unor plante halucinogene. Formidabilele profeții ale lui Nostradamus trădează și ele că puterea de a accede la anumite mesaje discrete, inaccesibile altora, s-a datorat unor stări spirituale deosebite, rămase necunoscute. Corespondentul nostru a avut un vis premonitoriu, deci revelația lui s-a produs atunci cînd contactul cu realitatea era numai parțial. Toate aceste cazuri au, în consecință, un fir (izvor) comun, a cărui consistență ne rămîne încă secretă, dar a cărui materializare ne este accesibilă.

gîlceava IDEILOr

Prin orice metodă s-ar ajunge la acea stare în care subconștientul capătă o libertate sporită, prohibită în stare de veghe, cert este că puterile spiritului din acele momente le depășesc pe cele obișnuite, cînd contactul cu realitatea este total. Faptul că este nevoie, în multe cazuri, de un intermediar : medium, substanțe speciale, nu mai este demult un secret. Efectele acestora sînt palpabile de către marele public mai ales în cazul unor artiști celebri. Să nu uităm că unul din cele mai reușite albume Beatles, „Sgt. Pepper's Lonely Hearts Club Band" a fost compus sub influența marihuanei (cazul lui Jimmy Hendrix este de asemenea notoriu), că regretata Janis Joplin concerta cu sticla de whisky în apropiere etc., etc. Nevoia de a face ceva deosebit, ieșit din comun, conduce în nenumărate cazuri spre adevărate ritualuri. Persoana respectivă este inițiată sau se autoinițiază.

Cele mai stranii situații sînt însă acelea în care accesul la mesajele discrete se datorează unei vocații descoperite la timp. Celebra vindecătoare georgiană Evghenia Davitașvili, cunoscută în toată lumea sub numele de Djuna, și-a conștientizat vocația cînd încă nu mergea la școală. Într-o zi, cînd tatăl ei suferea de dureri atroce și era imobilizat la pat, ea a fost pusă să pășească peste trupul lui. A urmat o atenuare aproape instantanee a durerilor, Djuna simțind că preia suferința părintelui asupra ei. Mesajul transmis între cei doi are drept suport ceea ce, deocamdată, numim bioenergie. Între cei doi oameni nu s-a schimbat substanță, ci cîmp, forma cea mai subtilă a materiei. Dar ce s-a întîmplat cînd Djuna a aspirat cu epiderma mîinilor sale parfumul unui buchet de flori ? Mirosul e datorat unor schimburi de substanță, și totuși, cu florile din camera ei, ea proceda la un schimb stupefiant de mesaje : le lua și le reda mireasma, la fel cum un magnet atrage sau respinge pulberea de fier.

PAUL IOAN

● **VODKA „GINGIS HAN".** Cel mai bun sortiment de vodcă în Mongolia, practic de negăsit, întrucît este destinat exportului, este „Gingis Han". În marile magazine din Ulan Bator, aproape goale din lipsă de mărfuri, se află însă un raion în care se vînd autocolante, figurine și alte întruchipări ale celui redevenit cel mai faimos fiu al țării, repudiat timp de șapte decenii de comunism, Gingis Han, redevine părintele mongolilor. Unii ultranaționaliști doresc chiar înlocuirea din piața centrală din Ulan Bator a statuii ecvestre a lui Suhe Bator (fondatorul Mongoliei moderne, care s-a aliat rușilor în urmă cu 70 ani, dar a refuzat să se integreze în URSS) cu cea a lui Gingis Han.

● **SUPERPUTERE CULTURALĂ.** „În SUA există 22 milioane de spanioli. Populația poloneză din Chicago este a doua ca mărime din lume. Vietnamezii, rușii, chinezii, coreenii trăiesc în America într-un stadiu de bunăstare relativă. De aceea trebuie să subliniez, releva Federico Mayor, directorul general UNESCO, că în noua ordine economică rolul principal al Americii nu este cel de superputere militară, ci cel de superputere multiculturală. Aceasta poate fi un exemplu pentru republicile sovietice, deoarece perspectivele și posibilitățile pluralismului oferă un viitor mult mai bun decît o cramponare de puritatea etnică".

● **CU 1500 DE ANI ÎNAINTE DE COLUMB.** Se consideră că arta precolumbiană a precedat cu puțin timp cucerirea europeană a Americilor. Iată că descoperirile arheologice de figurine din teracotă efectuate în Tolita, o mică insulă aproape necunoscută din Ecuador,

prezintă un real interes — vechimea lor este de peste 2000 ani. Figurinele prezintă imagini din viața cotidiană neobișnuite, de un naturalism și uneori de o delicatețe a trăsăturilor absolut incredibile.

● **EXCEDENT.** În 1990 s-a înregistrat, pentru prima oară după 17 ani în landurile vest-germane, un excedent al nașterilor. Nașterile au depășit cu 14 000 decesele. În cele cinci noi landuri (fosta R.D. Germană) tendința este inversă. Excedentul de nașteri în vestul Germaniei se datorează, în principal, familiilor străine care trăiesc în această arie geografică a Europei.

● **FURTUNI DE NISIP.** Acest fenomen natural nu mai face ravagii la Beijing ca în trecut, ca urmare a reîmpăduririi unor mari perimetre de teren. Acțiunea de reîmpădurire a debutat în 1980, în fiecare an fiind plantați 1,2 milioane de arbori ; anual s-au gazonat terenuri însemnînd circa 1 milion metri pătrați. Și drept urmare, media anuală a zilelor cu vînt mai mare de intensitatea 8 a scăzut de la 36,1 la 19,7. Procentul de suprafață verde a ajuns la 22,86 la sută, adică 5,07 m.p. pe cap de locuitor.

● **APRECIERE — AVERTISMENT.** Pînă la sfîrșitul secolului vor exista circa 15 țări în curs de dezvoltare dispunînd de capacități de producere a rachetelor balistice, este de părere ministrul apărării al SUA, Dick Cheney. Aceste rachete ar putea fi cu „rază scurtă și medie de acțiune și aproximativ jumătate din acestea ar putea fi dotate cu focoase nucleare", a mai subliniat Dick Cheney.

Va rămîne Marte o planetă veșnic înghețată?

După descoperirea planetei Marte de către Galileo Galilei, în anul 1610, aceasta nu a încetat să suscite interesul oamenilor de știință. Misiunile spațiale americane Mariner și Viking, din anii '60 și '70, care au furnizat date deosebit de importante în legătură cu atmosfera marțiană, nu au făcut decît să sporească perplexitatea cercetătorilor. „Planeta roșie" are o atmosferă compusă în proporție de 95 la sută din gaz carbonic, în timp ce în trecut, s-ar părea că ea conținea importante cantități de azot și vapori de apă, ca și cea terestră, de altfel.

În primul miliard de ani de existență a planetei, apa lichidă se găsea din abundență, iar temperatura generală era suficient de ridicată pentru a preveni o glaciație globală. Astăzi, acolo se află un deșert glaciar absolut, a cărui temperatură medie este de mimus 60°C. Ce s-a întîmplat cu „planeta roșie" după formarea sa, fenomen petrecut cu 4—4,5 miliarde de ani în urmă ? În timp ce Terra întreținea un efect de seră suficient pentru apariția și dezvoltarea vieții, Marte, fiind mai ușoară și mai depărtată de Soare, înregistra o rarefiere progresivă a atmosferei. Presiunea actuală este de 6 milibari, foarte departe de cea terestră, de 1 310 milibari. Ciliva bari în plus, și viața ar putea reapare pe Marte, susțin Cristopher McKay și Owen Toon, specialiști în explorarea cosmică la Centrul Ames din cadrul NASA. Scenariul lor este credibil din punct de vedere științific : pentru ca procesul rarefierii atmosferei să se inverseze, este suficient să se reîncălzească suprafața planetei cu 20°C. Eliberînd gazele vitale stocate în roci și calotele polare, încălzirea ar antrena, la rîndul său, îmbogățirea progresivă a atmosferei marțiene. Efectul de seră astfel creat ar contribui la ridicarea temperaturii la sol și la eliberarea apei reținută în ghețuri, pînă la reconstituirea, într-un interval de timp cuprins între 100 și 100 000 de ani, condițiile suficiente supraviețuirii speciilor vegetale terestre. Admițînd că bugetele consacrate cercetării spațiale de către principalele state industrializate ar permite oamenilor, într-o bună zi, să populeze planeta Marte, cum se va putea proceda în scopul reîncălzirii acesteia ? Se vor instala la polii săi oglinzi uriașe ? Se va răspîndi funingine pe ghețari pentru a le provoca topirea ? Numai că aceste calote polare ating 500 de kilometri în diametru la nord și 500 de kilometri la sud, așa că acțiunea de reîncălzire ar trebui să fie de proporții colosale. Numai viitorul va da un răspuns acestei dileme...

ȘERBAN FILIP

CELE MAI MARI FALSIFICĂRI DIN TOATE TIMPURILE

Omul din Piltdown

4. CHARLES DAWSON (1864 — 1916). Acest procuror englez care era biolog amator a fost descoperitorul „Omului din Piltdown", scheletul așa-numitei „Verigilipsă", între om și maimuță scos la iveală în 1912 dintr-o carieră lîngă orașul Piltdown din East Sussex-Anglia. Experții de la British Museum au autentificat descoperirea și lumea științifică a fost atît de impresionată de ceea ce părea a fi o confirmare a bazelor teoriei darwiniste, încît l-a răsplătit pe Dawson cu marea onoare de a numi noua specie EOANTHROPUS DAWSONI. În 1949, geologul englez KENNETH OAKLEY a supus scheletul unei serii de teste chimice și a anunțat că există dubii asupra autenticității sale.

În sfîrșit, teste mai noi și mai sofisticate efectuate în 1953 au descoperit că scheletul era de fapt al unui urangutan, dinții fiind pilițți cu instrumente moderne și colorați într-un cazan". Omul din Piltdown a fost una din cele mai uluitoare falsificări din istorie. Charles Dawson se poate spune că a fost norocos, deoarece a murit înainte de a fi deconspirat.

I. TABĂRĂ

Pentru Edith Cresson, Augusta prevede o plecare din guvern, ceea ce nu va însemna sfîrșitul carierei sale politice. Din contră ! Într-un viitor foarte apropiat Doamna Cresson va primi însărcinarea unor înalte funcții europene. În privința succesiunii pariurile rămîn deschise și dacă alegerea președintelui se va îndrepta din nou către o femeie, Augusta se gîndește că va fi vorba de o personalitate puternică, ca de pildă Elizabeth Guigou.

1992 va fi și anul în care guvernele tuturor țărilor europene se vor pune de acord cu problema mediului, pentru a salva împreună planeta, căci se știe foarte bine că, lupta împotriva poluării nu se poate face decît pe scară largă. Vor rezulta o serie de reglementări foarte stricte vizînd ocrotirea așezărilor, fluviilor, rîurilor, oceanelor. Oamenii vor cuceri cerul.

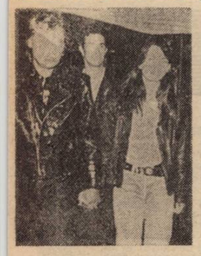

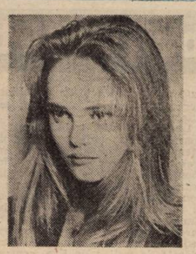

CE NE REZERVĂ ANUL '92?

• DEZVĂLUIRILE PREZICĂTOAREI AUGUSTA •

dar nu-l vor stăpîni. Cutremurele, inundațiile... vor fi la ordinea zilei în anumite părți ale globului, în special în lumea a treia. Aceasta nu înseamnă că nu vor avea loc catastrofe și în alte zone, ca de exemplu un cutremur în sudul Hexagonului. Din fericire, experții au prevăzut și ei această posibilitate și supraveghează îndeaproape cea mai mică oscilație.

Ținînd seama de conjunctura economică și de incertitudinile sociale, Augusta afirmă că întreprinderile vor face mai puține profituri și ca urmare vor angaja mai puțini muncitori. În 1992 șomajul, în special în rîndul tinerilor, va atinge paroxismul.

Problema imigrării va alimenta polemica dintre partidele de stînga și de dreapta. Vor fi luate măsuri draconice la frontiere pentru a se filtra serios intrările.

Departe de a soluționa problema conflictelor mondiale, 1992 va fi totuși propice negocierilor între popoare. Fidelă tradiției, Franța va juca un rol diplomatic. În numeroasele sale deplasări, Roland Dumas s-ar putea chiar să aibă o întîlnire cu Saddam Hussein. Lumea rămînînd de fapt așezată pe un butoi de pulbere, se prevede un climat ambiguu. Consecințele războiului din Golf se vor repercuta asupra anului 1992. Sfîrșitul conflictului israeliano-arab se pare că se apropie, dar va rămîne totuși o bună bucată de drum de parcurs înainte de depunerea definitivă a armelor. Pentru 1992 Augusta nu vede nimic concret în acest sens. Cooperarea între polițiile internaționale va începe să dea roade în anul următor. După mișcările din Est, vor avea loc agitații în țările maghrebiene, eliștigate de Islam. Cu toate multiplele focare de tensiune, Augusta apreciază că lumea se îndreaptă către mai multă democrație și mai multă libertate. Pacea însă nu e imediată. Abia după anul 2000, lumea va cunoaște o mare eră de răgaz.

Din evantaiul personalităților asupra cărora s-a oprit Augusta n-au lipsit, firește, vedetele. În 1992 Johnny va rupe definitiv legătura cu Adeline, cuplul separîndu-se, după doi ani de căsătorie, în schimb Emmanuele Béart și Daniel Auteuil vor fi mai uniți ca oricînd și s-ar putea ca unirea lor să fie pecetluită de venirea pe lume a unui bebe. Patricia Kaas va acorda o atenție sporită carierei sale internaționale și va avea mai puține apariții la televiziune. Vanessa Paradis își va îmbogăți agenda de lucru : cîntec, film, publicitate, fiindu-i greu să găsească adevărata cale. Pentru Sophie Marceau anul 1992 este anul maturității în care va culege fructele muncii sale îndîrjite și Augusta îi prezice un nou triumf în teatru. În 1992 Patrik Bruel va pune pe primul plan cariera sa, neîmpiedicîndu-se prins sentimental de multimea femeilor ce-l vor înconjura. Anul ce va veni va fi și anul victoriilor muzicale și evident nu va lipsi recompensarea talentelor.

Dacă sigură pe ea și cu toată experiența celor 30 de ani, Augusta precizează că „se pot ivi și greșeli"... Lumea se învîrte mai repede decît globul de cristal și realitatea devansează uneori previziunile !

MANUELA SPĂTARU

GLOB magazin

SUPLIMENT PENTRU TOATE VÎRSTELE

Colecții și colecționari

Filumeni, vitofili, scriptofili și alte ciudățenii

Ei bine, NU ! Tiroseriofilii de care aminteam într-un număr anterior nu sînt singurele făpturi exotice din lumea colecțiilor și colecționarilor : ei îi au alături pe **filumeni** (colecționarii de cutii de chibrituri), **vitofili** (colecționarii de țigarete), **glicofili** (colecționarii de ambalaje de zahăr)... Bunăoară, prima — și deocamdată unica — licitație a unei colecții glicofile a avut loc tot la Hôtel Drouot din Paris, la 1 februarie 1983, în timpul căreia cele 10.000 de piese — cuburi de zahăr ambalate și pliculețe cu zahăr pudră — provenind din Franța și de aiurea, adunate cu imensă răbdare, **în zece ani**, de o tînără, au fost adjudecate **la aproape 20.000 FF !** Suma rezultată a fost donată în scopul caritabil al susținerii unor cercetări medicale franceze. Aceste curioase colecții nu au încă o cotă oficială. În lipsa... experților, rolul de arbitru revine, cel mai adesea, unor colecționari competenți. Schimburi, achiziții și vînzări, toate se practică la bună înțelegere, ocrotite în cluburi particulare. Și totuși, nimic nu scapă atenției colecționarilor, orice obiect poate constitui obiect de colecție, de schimb, achiziție ori vînzare. Iată, pînă și acțiunile și titlurile de valoare vechi își au colecționarii lor — **scriptofilii** ! Ca să nu mai vorbim de cărțile poștale sau afișele de cinema. Iată, la întîmplare, și cîteva „cotații" la sedințele de licitație : 8.000 FF pentru 1/25 dintr-o acțiune 1787 emisă de celebra Companie a Indiilor ; 1.500 FF pentru o carte poștală ilustrată de Toulouse—Lautrec ; afișul filmului „La Grande Illusion" — 6.000 FF (sau 1000 de dolari !). Însă, fără îndoială, lumea colecțiilor și colecționarilor nu este alcătuită doar din trăzniți care dau cu banii de-azvîrlite pe te-miri-ce fleacuri, numai așa, ce să-și mai omoare din plictis și angoase. Și filumenii, și glicofilii sau scriptofilii și toți ceilalți „ciudați" constituie numai ramura „exotică" a acestei lumi cu mult mai tainic fascinante decît sîntem tentați să credem...

DANIEL VERBINA

Paul Newman : Ca și majoritatea actorilor și cîntăreților, din motive indeosebi profesionale, s-a înscris în regulă, recurgînd la un lifting.

Nancy Reagan : Cu ocazia realegerii soțului său în funcția de președinte a solicitat să i se facă un lifting.

FRUMUSEȚEA fără FRONTIERE

Chirurgia estetică reprezintă pentru mulți domeniul de servicii căruia beneficiează aproape în exclusivitate persoanele frivole. Totuși, în special în țările cu nivel de viață foarte ridicat, a asipira la un anumit tip de frumusețe fizică sau a corecta ravagiile timpului constituie un semn de civilizație. Părerile sînt împărțite, discuțiile asupra acestui subiect rămîn oricum deschise. Cert este că această specialitate medicală se dezvoltă din ce în ce mai mult, deși se adresează persoanelor cu o bună stare de sănătate, care își asumă deliberat o serie de riscuri deloc neglijabile — o anestezie (fie ea și locală), o intervenție chirurgicală etc. —, precum și achitarea unor costuri aproape usturătoare. Dar, să nu uităm, toți avem nevoie de frumusețe, iar aceasta este și ea relativă și adesea ține încăpățînează să țină pasul cu moda. Or, moda se schimbă mereu și, odată cu aceasta, și exigențele noastre. Cei ce studiază îndeaproape acest fenomen știu de asemenea cît de diferite sînt criteriile în diversele zone ale lumii. Cererile care i se adresează unui chirurg estet brazilian sînt diferite de cele adresate unui chirurg american, francez sau chinez.. În urmă cu zece ani, de exemplu, talia medie a protezelor aplicate în chirurgia sînilor era de 160 cm³. Azi, este de 220 cm³ în Franța și 350 cm³ în Statele Unite unde nu se practică decît chirurgie de supradimensionare a sînilor. În schimb, la Rio, capitala chirurgiei estetice, unde „oficiază" marele specalist Ivo Pitanguy, tinerele de 20 de ani se supun operațiilor estetice pentru a-și menține sînii mici și „aroganți". În Statele Unite și, indeosebi, la Los Angeles, femeile nu ezită să-și facă un lifting „de-o noapte" : două pense la tîmplă și figura întinerește timp de o noapte ! În Japonia, ochii se „debridează" iar în China femeile sînt dispuse să cheltuiască mulți bani ca să albă pleoape occidentale și nas drept.

Oricum, clienții numărul unu ai chirurgiei estetice rămîn actorii. Iată cîțiva dintre ei :

Grupaj de AURORA POPESCU

Jane Fonda : „Mama" gimnasticii aerobice a recurs totuși la bisturiu — un lifting și o operație la sîni.

Kirk Douglas : Ca și cum ar fi semnat un pact cu Mefisto, a scris romanul „Dansul Diavolului", dar a recurs și la un lifting.

Liza Minnelli : Cu un nas remodelat și sînii recroiți vedeta „Cabaretului" a revenit pe scenă complet transformată.

Michael Jackson : Recordman la toate tipurile de chirurgie estetică, a încercat aproape totul — și-a albit pielea, și-a remodelat maxilarul și pomeții, și-a redus dimensiunea buzelor și a suportat 17 operații la nas.

Liz Taylor : Remodelarea sînilor, dar și o cură la Betty Ford Institute i-a permis la un moment dat o revenire remarcabilă în viața artistică.

Brigitt Nielsen : Silueta sculpturală a ex-soției lui Stallone nu se datorează doar mamei-natură. Chirurgii estetici și-au spus și ei cuvîntul.

Raquel Welch : Cu o intervenție estetică la nas și o proteză mamară încă mai face tinerii să viseze la ea.

TELEX • TELEX

■ În provincia chineză Anhui, localnicii recurg la serviciile celui mai vechi lac de acumulare, construit în antichitate. El dă viață unor terenuri agricole însumînd 42 000 ha. Ingeniosul lac de acumulare a fost conceput astfel încît în structura sa să fie incluse și o serie de lacuri naturale aflate în apropiere. „Bătrînul" lac de acumulare a ajuns la venerabila vîrstă de 2580 ani.

■ **Știința va intra în posesia unor informații despre ultima structură cunoscută a materiei după darea în funcțiune a superaccelereatorului cu superconductibilizate care se va construi în statul Texas (S.U.A.). Este vorba de cei mai ambițios proiect științific din fizica energiilor înalte. Două fascicule de particule subatomice, accelerate pînă la viteze apropiate de cea a luminii, deplasîndu-se în direcții opuse printr-un uriaș inel de coliziune, pe o distanță de 86 km, se vor ciocni descompunîndu-se în particulele cele mai diserete.**

O nouă sfidare japoneză?

Michael Cusumano, profesor la celebra Sloan School of Management din Boston lansează un veritabil semnal de alarmă în cartea intitulată „Japan Software Factories". Țările occidentale, dintre care se detașează Statele Unite (care dețin 60 la sută din piața mondială de software), erau convinse că japonezii vor rămîne mult timp în urmă în domeniul informaticii. Iată însă că japonezii au trecut la o nouă ofensivă, de data aceasta în domeniul software-ului. Cusumano a studiat timp de cinci ani 11 companii japoneze, printre care Toshiba, Hitachi, Fujitsu, NEC, Mitsubishi, Nippon Steel, Nippon Telegraph and Telephone, Oki Electric, Sharp, Matsushita și Sumitomo Metal Industries. Rezultatele cercetărilor întreprinse în ceea ce pe drept cuvînt a fost denumit „materia cenușie" a informaticii. Profesorul Cusumano apreciază că japonezii nu vor reface o bună parte din terenul pierdut în următorii cinci ani, urmînd ca spre sfîrșitul secolului, să ajungă în frunte, așa cum domină și producția mondială de componente electronice.

Japonezii pun deja la punct un nou sistem de producție a softwarer-ului specializat în producția de automobile. Aceasta conferă întreprinderilor nipone o productivitate de 2,5 ori mai mare față de cele occidentale, precum și o fiabilitate mult sporită. Iată deci că japonezii vin tare din urmă.

Biblioteca magazin de proză scurtă

FRUMOSUL DIN PĂDUREA ADORMITĂ

Arthur C. Clarke

în traducerea ANCĂI RAZUŞ

Era una din discuțiile acelea cu jumătate de gură care se poartă de obicei la „Cerbul Alb" cînd nimeni nu se poate gîndi la ceva mai bun pe care să se certe. Încercam să ne amintim cele mai curioase nume pe care le auziserăm noi vreodată, și eu tocmai contribuisem cu „Obediah Polkinghorn" cînd, inevitabil, Harry Purvis intră în scenă.

— Nu-i greu să scormonești după nume caraghioase, spuse, dojenindu-ne pentru frivolitatea noastră, dar ați stat vreodată să vă gîndiți la un aspect mult mai serios — la efectele acestor nume asupra purtătorilor ? Uneori, dacă vreți să știți, pot să-ți schimbe cursul vieții cu totul. Asta-i ceea ce i s-a întîmplat tînărului inginer Sigmund Sforăială.

— A, nu ! gemu Charles Willis, unul dintre cei mai înversunați critici ai lui Harry. Nu pot să-mi cred urechilor !

— Adică îți imaginezi, sări Harry indignat, că as scoate din buzunar un nume ca ăsta ? Numele de familie al lui Sigmund era ceva evreiesc din Europa Centrală, începea cu SPHF și continua cam în același fel. „Sforăială" este doar un rezumat al său. Oricum, toate acestea sînt amănunte. Și as dori să nu mai fiu făcut să-mi pierd timpul cu ele.

Charlie, care este cel mai promițător autor pe care-l cunosc (promite de mai bine de 25 de ani), încercă niște vagi sunete de protest, dar se găsi un spirit civic care să-i distragă atenția cu o halbă de bere.

— Sigmund, continuă Harry, și-a purtat cu bărbăție povara pînă a ieșit din adolescență. Nu mă îndoiesc, totuși, că numele i-a influențat activitatea cerebrală și a dus, în final, la ceea ce s-ar putea numi un rezultat psiho-somatic. Dacă Sigmund s-ar fi născut din oricare alți părinți, sînt sigur că n-ar fi devenit un sforăitor atît de hîrîit și neabătut în fapt ca și — aproape — în nume.

Sigur că în viață sînt tragedii și mai mari. Familia lui Sigmund avea destui bănișori, și un dormitor izolat fonic ferea restul casei de nopți nedormite. Cum se întîmplă de obicei, Sigmund habar n-avea de simfoniile-i nocturne și zău că nu putea să înțeleagă pentru ce toată tevatura.

Numai după ce s-a însurat a fost nevoit să-și ia năpasta — dacă se poate numi serios, căci nu se abătea decît pe capul celorlalți — în serios, precum și merita. Nu-i nimic neobișnuit cînd o tînără mireasă se întoarce ușor zăpăcită din luna de miere, dar biata Rachel Sforăială trecuse printr-o experiență unică, zguduitoare. Avea ochii roșii de nesomn și orice încercare de a smulge un dram de compasiune de la prietenele ei nu le făcea decît să se tăvălească de rîs. Nu e deci de mirare că Sigmund s-a trezit cu un ultimatum: ori face ceva cu sforăitul, ori își ia adio de la căsnicie.

Acum, chestiunea era serioasă pentru Sigmund și familie ; erau ei destul de înstăriți, dar în nici un caz bogați — spre deosebire de fratele bunicului, unchiul Reuben, care murise cu un an înainte,

POVESTIRE ◎ POVESTIRE

lăsînd un testament destul de complicat. Sigmund era nepotul lui favorit, și-i lăsase o sumă considerabilă, pe care urma s-o primească la împlinirea vîrstei de 30 de ani. Din nefericire, unchiul Reuben era foarte de modă veche și nu avea nici un fel de încredere în noua generație. Una din condițiile testamentare era ca Sigmund să nu fie, la acea dată, nici divorțat, nici despărțit în vreun fel de nevastă, altminteri banii luau direcția înființării unui orfelinat în Tel Aviv.

Era o situație delicată și nici nu ne putem închipui cum s-ar fi rezolvat dacă cineva n-ar fi sugerat ca Sigmund să facă o vizită unchiului Hymie. Lui Sigmund nu-i prea surîdea ideea, dar situațiile disperate cer remedii disperate; așa că s-a dus.

Unchiul Hymie, trebuie spus, era un foarte distins profesor de fiziologie și Membru al Societății Regale, cu un întreg teanc de lucrări la activ. Mai era, la momentul acela, și cam strîmtorat cu banii, în urma unei dispute cu membrii consiliului de administrație al colegiului și fusese obligat să întrerupă lucrul la una din temele sale preferate de cercetare. Ca pentru a-i mări supărarea, Catedrei de Fizică tocmai i se alocaseră jumătate de milion de lire, pentru un sincrotron nou, așa că nu era nicidecum în toane bune cînd primi vizita nefericitului său nepot.

Încercînd să ignore mirosul pătrunzător de dezinfectant și inventar animal, Sigmund îl urmă pe laborantul asistent de-a lungul unor șiruri de aparaturi bizare, cuști de șoareci și cobai, evitînd să privească revoltătoarele planșe colorate care ocupau atîta loc pe pereți. Își găsi unchiul stînd pe o băncuță, bînd ceai dintr-un pahar Berzelius, ciugulind, absent, dintr-un sandwich.

— Ia și tu, îl invită, acru. Hamster fript — delicios. Unul din prăsila de-am folosit-o la niște teste cu cancerul. Da' care-i baiul ?

Invocînd o lipsă de poftă de mîncare, Sigmund îi împărtăși distinsului unchi blestemul vieții lui. Profesorul ascultă fără prea multă simpatie.

— Ce ți-o fi venit să te însori, nu știu, spuse, în sfîrșit. Totală pierdere de timp.

Unchiul Hymie era cunoscut pentru vederile sale bine definite asupra subiectului, căci avusese la viața lui cinci copii și nici o nevastă.

— Da' poate reușim să facem ceva. Cîți bani ai ?

— De ce ? întrebă Sigmund, întrucîtva surprins. Profesorul cuprinse într-un gest tot interiorul laboratorului.

— Toate astea costă o grămadă.

— Păi credeam că universitatea...

— A, da, dar dacă e să facem ceva, facem pe șest. Nu pot să iau din fondurile colegiului.

— Și cît vă trebuie ca s-o pornim ?

(Va urma)

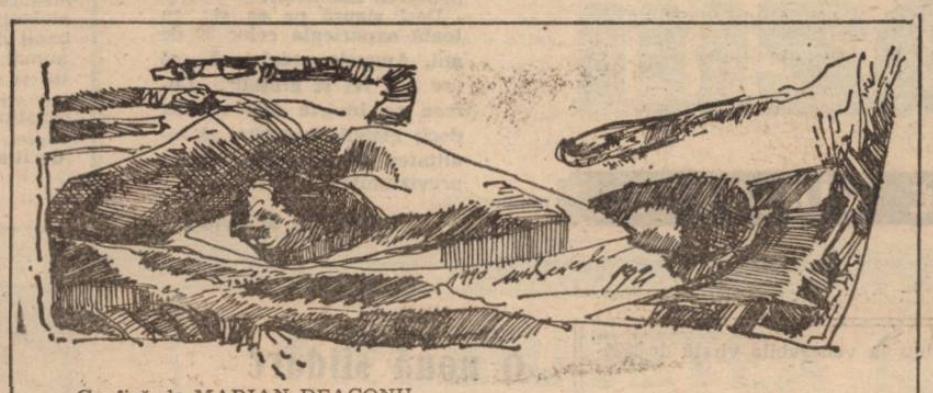

Grafică de MARIAN DEACONU

SPORT UNIVERS

DINAMO, FĂRĂ BAFTĂ !

Anticipam săptămîna trecută o partidă foarte grea pentru Dinamo, spuneam că e destul de greu ca echipa lui Halagian să înscrie două goluri în poarta genovezilor și intuiția s-a adeverit, din păcate. Adică, într-un fel, Dinamo a reușit doar jumătate de dorință : antrenorul Halagian spunea înainte de partida de miercuri că elevii lui sînt „foarte bine pregătiți și că ei trebuie să marcheze două goluri fără să primească nici unul". Ei bine, Dinamo a marcat două goluri, dar acest lucru s-a întîmplat numai în momentul în care era deja condusă pe terenul din șos. Ștefan Cel Mare cu 2—0 ! Ca o caracterizare foarte sumară trebuie să spunem că dinamoviștii s-au comportat pe teren ca niște amatori, care n-au știut decît să vocifereze la deciziile arbitrilor. Evident, după ce Genoa a înscris două goluri și a redus motoarele, calificarea era asigurată, Gerstenmajer a devenit vizibil pe teren înscriind și el un gol. Cristea, pe celălalt. Stelea, la rîndul lui, a mai „scos" două goluri ca și făcute la scorul de 3—2, partida s-a încheiat lamentabil. Dar... un lucru a fost totuși interesant : reacția tribunei. Ce striga tribuna la 2—0 pentru Genoa ? striga „Cornel Dinu" și „Mafioții". Lucru interesant dacă ne gîndim că tribunele, de obicei, știu ce strigă. Mesajul lor era clar : „echipa merge rău din cauza mafioților (care ?), iar prestațiile slabe ale lui Dinamo se datoresc antrenorului care trebuie schimbat cu Cornel Dinu. Nu o să ne mire defel o asemenea schimbare, dar jucătorii trebuie să înțeleagă că datoria lor este să joace fotbal competitiv, iar năzbîtiile să le amîne pentru alte ocazii ale vieții. Aflit despre miercurea mohorîtă care a debutat cu o ploaie rece și s-a încheiat cu o amintire neplăcută pentru fotbalul nostru. Din păcate, la ora cînd trimitem revista la calandru, nu știm rezultatul partidei de pe Ghencea.

■ Doar la Cupa Mondială de rugby cîștigătorul nu s-a știut pînă în Finală, cînd Australia, dărîmînd mitul echipei „all blacks", a reușit să-i învingă pe englezi la ei acasă impresionînd publicul spectator și telespectator prin forța lor, măiestria tehnică, tehnicitatea și dorința de a cîștiga.

■ Africa de Sud va participa la J.O. de la Barcelona punîndu-se astfel capăt unui lung boicot.

■ Celebra echipă Olimpic Marsilia, proprietar Bernard Tapie, a pierdut partida cu Spartak Praga, 2—1 ratînd calificarea în turul III. Deziluzie în tabăra franceză. Descalificați și Cannes și Olimpic Lyon.

GEORGE CUȘNARENCU

Rătăcind prin labirintul misterelor

Ale cui sînt fantomele?

„De ce-n" cosciug sfințitele-osemінte.
Lințoiul și l-au rupt și cripta-n care
Noi te-am văzut zidit, dormind în pace
Și-a desfăcut, spre-a te zvîrli afară,
Greoaiele-i de marmor fălci ?"
(HAMLET)

Astfel i se adresează Hamlet fantomei tatălui său într-una din cele mai impresionante scene de teatru pe care le cunoaștem (redată în românește de cel ce a fost marele nostru traducător și om de cultură, Leon Levițchi). Cele mai multe dintre fantomele despre care se povestește sînt proiecții ale celor morți. Uneori apar pentru a-i speria pe cei vii, așa cum s-a întîmplat în Anglia într-o noapte a anului 1976. O femeie povestește că a apărut pe neașteptate în dormitorul său o bătrînă și că a simțit cum degete descărnate o strîngeau de gît. După un timp, strînsoarea a cedat și arătarea s-a destrămat în bezna din care apăruse. Victima a avut totuși timp să o vadă și i-a putut-o descrie logodnicului său. Descrierea corespundea perfect bunici malaiesiene a acestuia, care, după cum se vede, a avut de străbătut o distanță enormă pentru a încerca să se răzbune pe soția nepotului său.

Uneori fantomele prevestesc prin apariția lor o moarte sau o boală gravă : așa se întîmplă de exemplu în familia scoțiană Ewen, care are de făcut față, înainte de orice asemenea întîmplare nefericită, apariției unui strămoș decapitat în 1538.

Există însă și fantome bune — mulți copii povestesc despre doamne în vîrstă intrînd în camera lor cînd sînt singuri seara și somnul îi ocolește. Și le spun povești, și stau lîngă ei pînă cînd adorm. Cine sînt ? Pe unele nu le află niciodată, căci din descrierea lor nimeni nu le recunoaște. Alteori, povestind în familie despre straniile întîmplări, toți recunosc pe bunica de multă vreme dusă dintre ei și pe care micuții nu o văzuseră niciodată. Nici măcar în vreo fotografie.

Dar fantomele pot salva chiar și viața unor oameni.

O întîmplare de-a dreptul extraordinară a avut loc în anul 1964 într-o fabrică de automobile din Detroit. Fără vreun motiv aparent, o presă uriașă a început la un moment dat să se miște. Muncitorul care lucra la presă a relatat că a simțit brusc cum cineva îl împinge cu o forță uriașă și îl „mătură" pur și simplu de pe locul pe care se afla. Are însă timp să se întoarcă și să vadă un negru îmbrăcat în salopetă care îl privea într-un mod ciudat.

Nimeni altcineva nu l-a văzut. Dar din descrierile muncitorului, cel scăpat ca prin minune de la o moarte sigură, au recunoscut cu toții efemera apariție : era un muncitor de la aceeași fabrică, mort cu 20 de ani în urmă. Suferise un accident. În aceeași fabrică, în același loc...

MIHAELA DOROBANȚU

FEPER S.A.

„Societatea comercială ROMORGTEHNICA cu sediul în București b-dul Dimitrie Pompei nr. 8 sector 2,

vă oferă următoarele produse :

● APARATE ELECTRONICE DE TAXAT ELTAX 30 pentru taximetre cu următoarele caracteristici :
– afișaj separat pentru kilometraj și tarif ;
– tarife programabile pentru distanță și timp ;
– memorie de control.

● OGLINZI RETROVIZOARE CU CEAS ELECTRONIC pentru autoturisme cu următoarele caracteristici :
– alimentare 12 v
– posibilitate de programare a orei.

Relații suplimentare la telefoanele : 88 63 95 87 67 14
fax : 87 44 98
telex : 10895."

HOROSCOP

Săptămîna 11. 11. — 17. 11

BERBEC (21.03—20.04)

Luni : Sînteți în așteptarea unor promisiuni de la o persoană importantă.
Marți : O veste aparent inofensivă vă pune serios pe gînduri.
Miercuri : Anturajul vă plictisește și chiar vă irită.
Joi : Ascultați de sfaturile unui Capricorn.
Vineri : O nouă zi cenușie, care nu vă satisface.
Sîmbătă: O șansă pentru reabilitarea financiară.
Duminică : Confesiuni la gura sobei. În compania unei Balanțe.

TAUR (21.04—21.05)

Luni : Mari frămîntări sufletești în jurul unei afaceri.
Marți : Tovărășia unei Fecioare vă încurcă programul propus.
Miercuri : Vă impuneți cu orice preț punctul de vedere.
Joi : Zi deosebit de norocoasă, pe plan material.
Vineri : O confruntare inevitabilă vă găsește nepregătit.
Sîmbătă : Bilanțul săptămînii vă îngrijorează.
Duminică : Drumuri și întîlniri obositoare.

GEMENI (22.05—21.06)

Luni : Vă stăpînește o aprigă dorință de revanșă, pe plan profesional.
Marți : Dificultăți sentimentale în legăturile cu o Fecioară.
Miercuri : Mici probleme cu sănătatea, pe fond nervos.
Joi : O veste bună și una rea.
Vineri : Aprigă dispută în sînul familiei, înarmați-vă cu mult tact.
Sîmbătă : Activități personale foarte profitabile.
Duminică : Clipe sublime în intimitatea conjugală.

RAC (22.06—22.07)

Luni : Luna vă induce o temporară stare de deprimare.
Marți : Înțelepciunea dv. triumfă într-o dispută colegială.
Miercuri : Astrele vă îndeamnă spre a vă încerca, neapărat norocul.
Joi : O ușoară suprasolicitare nervoasă vă face ursuz și agresiv.
Vineri : Farmecul unei femei Capricorn vă readuce seninul în suflet.
Sîmbătă : O criză de orgoliu între amici.
Duminică : Instabilitatea psihică se risipește în sînul familiei.

LEU (23.07—22.08)

Luni : Sînteți apatic, după o lungă insomnie.
Marți : O zi petrecută în infern.
Miercuri : Intimitatea căminului e singurul medicament revigorant.
Joi : O veste foarte bună, care vă ridică mult moralul.
Vineri : Sînteți iar dominator și intransigent pe plan profesional.
Sîmbătă : Două evenimente favorabile debutului unei afaceri.
Duminică : Muncă încordată, proiecte personale de viitor.

FECIOARA (23.08—21.09)

Luni : Suprasolicitare nervoasă și intelectuală.
Marți : Vă confruntați cu noi obligații profesionale.
Miercuri : Sînteți cooptat într-o nouă afacere.
Joi : Fantezia și bunul gust vă sînt din plin solicitate.
Vineri : Două împrejurări favorabile, pe plan financiar.
Sîmbătă : O zi plină de surprize plăcute.
Duminică : Mică petrecere în strictă intimitate.

BALANȚA (22.09—22.10)

Luni : Dispoziție sufletească deosebită. satisfacții profesionale.
Marți : O întrevedere neașteptată cu un vechi prieten.
Miercuri : Ziua norocoasă a săptămînii.
Joi : Primii pași spre o nouă afacere de perspectivă.
Vineri : O capcană sentimentală vă prinde în mrejele ei.
Sîmbătă : Scurte conflicte familiale, fără urmări.
Duminică : Refuzați orice contact cu lumea, singurătatea vă prieste de minune.

SCORPION (23.10—21.11)

Luni : Solicitări din toate direcțiile. inclusiv amoroase.
Marți : Rigoare și meticulozitate pe plan profesional.
Miercuri : O migrenă rebelă vă strică unele aranjamente.
Joi : Vă confruntați cu o situație extrem de delicată.
Vineri : Ușoară nesiguranță în amor, tendință spre gelozie.
Sîmbătă : O știre deloc îmbucurătoare de departe.
Duminică : Vă obsedează un vis foarte recent.

SĂGETĂTOR (22.11—20.12)

Luni : Inteligență și ingeniozitate în relațiile colegiale.
Marți : O veste importantă, care vă dă o stare euforică.
Miercuri : Norocul e de partea dv.
Joi : Aveți de ales între două variante ale aceleiași afaceri.
Vineri : Bilanțul săptămînii e destul de modest.
Sîmbătă : Puternice motive de optimism, pe plan financiar.
Duminică : Zi ștearsă, fără evenimente deosebite.

CAPRICORN (21.12—19.01)

Luni : O presimțire mai veche se confirmă.
Marți : Un bun prilej de afirmare profesională.
Miercuri : Suportați cu greu o injustiție sentimentală.
Joi : Refugiul în intimitatea conjugală e unica soluție.
Vineri : Oscilațiile psihice diminuează în urma unei lungi confesiuni.
Sîmbătă : Realizați cîteva din ambițiile dv. materiale.
Duminică : Zi plină de evenimente neînsemnate, dar solicitante.

VĂRSĂTOR (20.01—18.02)

Luni : Confortul duminicii se risipește brusc.
Marți : Noi întrebări rămîn fără răspunsuri, stare de anxietate.
Miercuri : Vă sînt solicitate sfaturi, înțelepciunea dv. triumfă.
Joi : Muncă intensă, creativitatea e pe maximum.
Vineri : Motive de pesimism trecător.
Sîmbătă : O mare bucurie pe plan familial.
Duminică : Șanse mari de reușită la loterie.

PEȘTI (19.02—20.03)

Luni : Încleștare nervoasă și mari solicitări intelectuale.
Marți : Luciditatea dv. triumfă, luați deciziile cele mai bune.
Miercuri : Zi a inspirației debordante, muncă extrem de rodnică.
Joi : Temperamentul vă trădează într-o situație delicată.
Vineri : Sensibilitatea deosebită vă e afectată de o replică injustă.
Sîmbătă : Lumea din jur încetează să mai existe.
Duminică : Farmecul unei zile de confort sufletesc deosebit.

Cartea RECORDURILOR NAȚIONALE

Premieră academică

Dimitrie Cantemir (1673 — 1723), domn al Moldovei între 1710 și 1711, a fost primul român ales membru al unei academii de științe din străinătate, în speță Academia din Berlin — în anul 1714. Dintre scrierile marelui cărturar de formație enciclopedică, reprezentant de marcă al umanismului și preiluminismului românesc, amintim : „Istoria ieroglifică" (primul roman original din literatura română), „Descriptio Moldaviae" (prima monografie științifică detaliată a Moldovei), „Incrementa atque decrementa aulae othomanicae", „Divanul sau gilceava înțeleptului cu lumea sau giudețul sufletului cu trupul" (prima lucrare de filozofie a unui român). De asemenea, în lucrarea al cărei titlu (în traducerea românească) este „Metafizica", marele erudit încearcă o replică ortodoxă la fizica aristotelică, aflîndu-se sub influența filozofică a flamandului J.B. Van Helmont.

Inginerie

Prima promoție de ingineri hotarnici, formați în țară, a fost dată în anul 1819 de clasa de inginerie civilă și hotărnicie, înființată la Iași în 1814. Ei au primit noțiuni de metalurgie de la Gheorghe Asachi, pe care l-au avut profesor.

Exploratori

Între anii 1927 și 1928 și între 1930 și 1931, medicul și exploratorul Constantin Dumbravă întreprinde expediții științifice în Groenlanda. În timpul acestora, el a efectuat numeroase studii de geografie, geologie, etnografie etc. Dintre lucrările elaborate de Constantin Dumbravă, menționăm „Un an între eschimoși", Jurnal de călătorie".

Fotografie

Prima fotografie aeriană a Bucureștiului este realizată în anul 1927. Apoi, cu ajutorul fotografiilor obținute în 1943 și 1953, s-au ridicat planuri ale orașului la scara 1 : 5000.

Ingeniozitate

Într-unul din muzeele comunei Maieru, județul Bistrița-Năsăud, se află fluiere făcute din... țevi de pușcă. Pe vremuri, cînd ostașii erau lăsați la vatră, ei confecționau din țevile puștilor ghintuite fluiere, care mai sînt utilizabile și astăzi.

Faună

Lîngă localitatea Voivodina, a fost pescuit din Dunăre un pește unicat. Acesta avea nu mai puțin de patru ochi : cei plasați în locurile normale erau foarte mari, iar perechea a doua se afla într-o poziție bizară, deasupra capului.

GUINNESS Book

TRENURI ȘI CĂLĂTORI

Călătoria cu trenul are un farmec aparte, mai ales atunci cînd o facem de plăcere. Dar — și asta poate fi o sugestie pentru cei ce vor să intre în Cartea Recordurilor Naționale —, călătoria este și o sursă de recorduri. Cine a auzit de americanul John B. Ballenger, din Dunedin, statul Florida, înainte ca acesta să parcurgă cu trenul 122.376 kilometri ? Dl. Ballenger a devenit deținătorul recordului de distanță parcursă cu trenul (fără a merge de două ori pe același traseu). Guinness nu dă alte explicații, dar precizează că acest recordman a străbătut America de Nord și America de Sud.

Un alt tip de record al căilor ferate (rîvnit de mulți dintre noi) este numărul de țări parcurse într-o zi. W.M. Elbers și R.G. Scholten s-au îmbarcat în Germania Federală (la 29 iulie 1981) și au străbătut Olanda, Belgia, Liechtenstein, Luxemburg, Franța, Elveția, Austria, Italia și s-au oprit în Iugoslavia, după 23 de ore și 43 de minute. Deci zece țări străbătute cu trenul în mai puțin de 24 de ore ! (și nici o grevă pe traseu).

Cînd spui gară te gîndești, în mod normal, și la o sală de așteptare. Unde poate fi în lume cea mai mare sală de așteptare ? Evident, în China. În septembrie 1959 s-a inaugurat în stația Peking o incintă care poate adăposti 14 000 de persoane și are, probabil, tot atîtea scaune).

Dacă n-aveți rău de înălțime, atunci puteți admira peisajul din compartimentul de tren aflat la altitudinea de 4 711 metri, parcurgînd distanța dintre localitățile boliviene Rio Mulato și Potosi (calea ferată aflată la cea mai mare înălțime).

Pentru eventualii amatori, cel mai lung sejur în tren (fără întîrzieri), îl asigură traseul Lisabona (Portugalia) — Kabarovsk (URSS), via Omsk ! Armîndu-vă cu tranchilizante sau romane, veți rezista pe durata a nouă zile și două ore.

Iată și un aspect tragico-comic : în gările din Tokyo există angajați profesioniști care au sarcina să grupeze și să împingă oamenii în vagoane, pentru ca ușile să poată fi închise (în engleză „professional pushers".) Explicația e foarte simplă : căile ferate japoneze sînt cele mai aglomerate din lume, ele transportînd zilnic aproape 18,5 milioane de pasageri. Așa se explică și recolta anuală de 555 368 umbrele, 184 500 ochelari de vedere, 323 576 articole vestimentare și 177 066 poșete și serviete pierdute și culese de alți angajați speciali.

Cred că și Euclid ar fi invidios pe cea mai lungă cale ferată dreaptă din lume. Trans-Australianul nu are pe distanța de 475,2 kilometri nici o deviere : traseul străbate cîmpia Nullarbor, de la vest la sud.

În imagine puteți admira un tronson magnific al căii ferate japoneze, situat în apropierea celebrului munte Fuji.

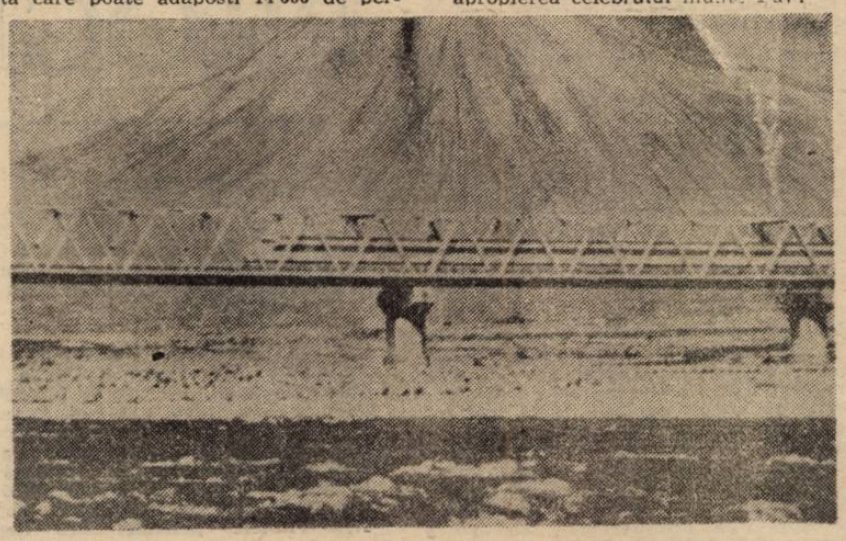

Rubrici realizate de PAUL IOAN

MEGA VISION

o firmă, o marcă, o garanție a calității

VĂ OFERĂ

aparatură electronică modernă

produsă de firme internaționale prestigioase:
SHARP, SANSUI, NOKIA, TEC, YOKO,
MASPRO, TDK, ZANUSSI

- Televizoare color, videorecordere, playere
- Componente pentru antena satelit
- Radiocasetofoane, radioreceptoare staționare și auto
- Combine muzicale
- Telefoane, calculatoare
- Aparate foto și rollfilm
- Casete video și audio
- Produse electrocasnice: frigidere, congelatoare și altele
- Ceasuri din gama celui mai renumit producător mondial-SEIKO, în exclusivitate pentru România

Magazinele

"MEGA VISION"

vă așteaptă

☛ B-dul 1848 nr. 39 (P-ța Unirii), tel. 12 00 99
☛ Calea Victoriei nr. 122, tel. 50 38 55
☛ Șos. Ștefan cel MARE nr. 2, tel. 11 97 39

Orar: zilnic între orele 10–20
sîmbătă între orele 10–16

6 luni garanție, cu "service" asigurat

"ADAGRIROM" S.R.L.

livrează EN-GROS întreaga gamă de produse electronice și electrocasnice "MEGAVISION", precum și produse alimentare din import. Comenzile la sediile din B-dul Carol 44-46, Hotel Modern, etaj 7, tel. 14.51.42, 14.21.78
B-dul 1848 nr. 39-tel. 12.00.99, 15.91.07, Fax: 12.06.45

Dialogurile Laurei

■ Așa-i că viața e niței cam complicată, draga mea **LAURA-LUISA** (Craiova) ? Ce să facem, „bătrînica" mea de numai... 16 ani, cum știi, toate problemele de matematică, fizică și chimie pe care nu le știm rezolva ne par înfiorător de grele, mamă-Doamne, grele pîn-la cer și trei metri-n pămînt ! Uite, de-aia toate culegerile de probleme care se respectă dau la sfîrșit și soluțiile și chiar rezolvarea, uneori. Ca să ne putem verifica priceperea, iar dacă am greșit cumva rezultatul, să facem bine să ne punem pe carte, să luăm de la capăt „demonstrația" și să vedem unde naiba am zbîrcit-o. Numai că — asta e ! — nimeni nu s-a gîndit pînă azi să scrie și o culegere de „probleme de viață" cu „soluții" și „demonstrații". Din păcate, viața la orice vîrstă nu are „la sfîrșit" cheia problemelor. Sau poate că o are, dar nu știm, nu intuim că s-ar putea să fie prea tîrziu dacă așteptăm să citim acel „sfîrșit" ! Bunăoară problema ta : ce zice la enunț? Că două foarte-foarte bune prietene, pentru care tainele fiecăreia sînt averea comună cea mai prețioasă, s-au îndrăgostit într-o (bună ?!) zi de același băiat. Pînă aici — nimic nou sub Soare. Astfel de minuni care pun la grea încercare prietenia — și între băieți, și între fete — s-au petrecut și se vor mai petrece hăt !, cît va fi școala-școală, și cît vor fi băieții-băieți, fetele-fete și dragostea... ei bine, dragostea... Hm, acum apar cele două întrebări : 1. Băiatul nu știe nimica, habar n-are de cele două îndrăgostite. Pe cine iubește el ? (Mister...) 2. Una dintre prietene îi destăinuie celeilalte secretul inimii, cu toată sinceritatea și înflăcărarea, iar aceasta din urmă încearcă un sentiment de vinovăție că a „trădat prietenia"... Ce-i de făcut ? Pe scurt — asta-i problema. Dacă judecăm cu băgare de seamă, vom observa că rezolvarea începe cu al doilea punct. Așa că, mai întîi, nimeni nu e vinovat pentru că iubește sau nu pe oricine dorește el. Iubirea fiind, în general, un sentiment etern viclean care ne pîndește tot timpul și ne atacă mai ales atunci cînd nici cu gîndul nu gîndim. În plus, e un sentiment relativ greu de strunit la orice vîrstă, dar mai ales la 16 ani, în lipsa unei maturizări a minții și sufletului, în lipsa experienței de viață și a unui anumit grad de cultură și înțelegere.

Dar să presupunem că o iubește pe una dintre ele. Foarte bine, ce s-ar putea întîmpla ? Ca ei să se înțeleagă (sau să nu se înțeleagă). Iar cealaltă ce-ar face, ar rupe prietenia și va căuta să-i despartă ?! Se va supăra pe întregul Univers ? Abia atunci se va dovedi că orgoliul i-a fost mai puternic decît prietenia, abia atunci își va trăda prietena și, de ce nu, chiar iubirea... Mai înțelept ar fi să se retragă din „competiția" pe care și așa a pierdut-o și să-și păstreze o prietenie. Știu bine, mi-a fost și mie greu să înțeleg una ca asta pe cînd eram la fel de „bătrînă" ca tine, mi-au trebuit ceva lacrimi și insomnii dar pînă la urmă am priceput că am aceleași drepturi pe cîte accept eu celorlalți ! Și, în plus, cîte iubiri ne mai așteaptă în viață pînă cînd vom descoperi iubirea cea mare, iubirea cea adevărată, iubirea de-o viață (sau, mă rog, „de durată" !)... În sfîrșit, ar trebui să vă dumiriți și „ce zice persoana" aflată în miezul litigiului. Ce-ați zice dacă veți descoperi că el iubește pe o cu totul altă fată ?... Însă indiferent de „ce va zice el" și către cine se va îndrepta simpatia lui, te rog, nu transformați prietenia voastră într-un cîmp de bătălie, înfruntîndu-vă din orgoliu, egoism, ambiții și suspiciune ! Amîndouă ați avea prea mult de suferit și de pierdut. Pentru că, pe lîngă (o ipotetică) iubire — așa veți învăța și ura, sora ei geamănă. Și-ar fi păcat...

LAURA

POSTA by Air Mail

MARIUS GHINCEA, Giurgiu : Întrebările dvs. ne sugerează inițierea unui concurs pe care îl sperăm profitabil pentru cititorii noștri. Dar mai întîi reproducem întrebările :

1. Cam ce loc ar ocupa dinozaurii într-un clasament al inteligenței animalelor ?

2. Care sînt ultimele cercetări ale specialiștilor cu privire la Atlantida, la existența ei, la locuitorii ei, la dispariția ei etc. ?

3. Care a fost reacția oficialităților americane după ce „experimentul Philadelphia" a ajuns să fie cunoscut de opinia publică ?

4. Ce se poate spune despre fenomenul Mudava ?

5. Unii spiritiști mint atunci cînd spun că entitățile extraterestre comunică cu ei ?

Și iată condițiile concursului nostru : Răspunsurile exacte la cele 5 întrebări vor fi onorate de revista noastră cu publicarea „la loc de frunte" a fotografiei corespondentului, însoțită de date autobiografice succinte, profesia, locul nașterii etc. Așadar, așteptăm răspunsurile la întrebările de mai sus.

În privința altor subiecte sugerate sau enunțate de același corespondent : Aveți dreptate ; judecata dvs. este nu doar corectă, ci chiar vă onorează. Vă reproduc doar o idee : „... după părerea mea, o populație care nu are niște învățături morale după care să se conducă, este supusă pieirii !" Mai scrieți-ne.

■ **VALERIU IONESCU, Pitești : În legătură cu observațiile d—stră, ni le însușim în mare parte, cu rezerva că domeniile pe care le citați beneficiază de biblioteci de informații și descrieri, de studii ample. Noi nu putem și nici nu ne propunem să concurăm cu un asemenea arsenal științific sau vizionar. Dar vă rog să nu vă îndoiți de faptul că dorim să satisfacem atît curiozitatea, cît și nevoia de înțelegere a unor fenomene. În privința profesoarei cu care doriți să comunicați, aceasta nu este cu putință decît cu consimțămîntul domnici sale. Îi vom comunica dorința d—stră.**

ION ȚUGUI

PROGRAM TV

LUNI, 11 noiembrie. Programul 1 : 14.00 Actualități. Meteo 14.10 Calendarul zilei 14,20 Worldnet USIA 15,20 Avanpremiera săptămînii 15.40 Copiii noștri — viitori muzicieni 16,00 Casa și grădina 16,30 Muzica pentru toți 17,00 Știri 17,05 Emisiune în limba maghiară 18,35 Invitatul săptămînii 19,30 Desene animate 20,00 Actualități 20,35 Repriza a treia 21,00 Ian Ignacy Paderewski — polonez și patriot 21,30 Studioul economic 21,55 Teatru TV. Largo Desolato de Vaclav Havel 23,30 Cronica parlamentului. Actualități 0,05 Confluențe. **Programul 2 :** 16,00 Actualități 16,15 Desene animate 16,40 Tradiții 17,10 Veniți cu noi pe programul doi... în studioul 1 ! 20,00 Super Channel 20,30 Magazin auto-moto 21,00 Studioul muzicii de cameră 21,30 TVE Internacional 22,00 TV 5 Europe 22,35 BBC World Service

MARȚI, 12 noiembrie. Programul 1 : 10,00 Actualități 10,20 Calendarul zilei 10,30 TV 5 Europe 12,40 Ora de muzică 13,30 Interferențe 14,00 Actualități 14,20 Muzică pentru părinți 14,50 Tradiții 15,20 Avanpremieră TV 15,30 Preuniversitaria 16,00 Teleșcoală. Curs de limba franceză. Curs de limba rusă 16,30 Muzica pentru toți 17,00 Știri 17,05 Convorbiri 17,35 Drumuri în memorie 18,05 Salut, prieteni ! 19.05 Cultura în lume 19,30 Desene animate 20,00 Actualități 20.35 Sport 20,45 Studioul economic 21,05 Telecinemateca. Parcul de distracții (SUA, 1946) 22,35 Cronica parlamentului. Actualități 23,10 Meridianele dansului. **Programul 2:** 16,00 Actualități 16,10 Recomandări din program 16,15 Desene animate 16,40 Cercetare științifică agricolă 17,10 Studioul de literatură 18,10 Film serial. Veterinarul 19,10 Sport-Magazin 19,40 Tribuna non-conformiștilor 20,00 Worldnet USIA 20,30 Studioul muzicii contemporane 21,00 De-ale pieței în economia Capitalei 21,30 TVE Internacional 22,00 TV 5 Europe 22,35 BBC World Service

MIERCURI, 13 noiembrie. Programul 1: 10,00 Actualități 10,20 Calendarul zilei 10,30 Film serial. Ultimul meu vis va fi pentru tine ! 11,30 Worldnet USIA 12,40 Ora de muzică 13,30 Vîrsta a treia 14,00 Actualități. Meteo 14,20 Tineri interpreți de muzică populară 14,50 Documentar științific 15,20 Preuniversitaria 15,50 Teleșcoală. Curs de limba germană. Curs de limba italiană 16.20 Fotbal : România — Elveția în preliminariile Campionatului European 18,30 Reflector 19,00 Patrimoniu 19,30 Desene animate 20,00 Actualități 20,35 Sport 20,45 Studioul economic 22,30 Universul cunoașterii 23,15 Cronica parlamentului. Actualități 23,50 Pro Muzica 0,30 Telesport. **Programul 2 :** 16,00 Actualități 16,10 Desene animate 16,35 Emisiunea în limba maghiară 18,05 Teatru TV. Subprefectul de Duiliu Zamfirescu 19,30 Worldnet USIA 20,30 Dialog cu edilii Capitalei 21,00 Bijuterii muzicale 21,30 TVE Internacional 22.00 TV 5 Europe 22,35 BBC World Service.

JOI, 14 noiembrie. Programul 1 : 10,00 Actualități 10,20 Calendarul zilei 10,30 Super Channel 12,40 Ora de muzică 13,30 Oameni de lîngă noi 14.00 Actualități 14,20 Jazz-Magazin 14,50 Profet al deșteptării noastre 15,20 Preuniversitaria 16,00 Teleșcoală. Curs de limba engleză 16,30 Muzica pentru toți 17,00 Știri 17,05 Forum 17,25 Tele-discul muzicii populare 17,45 Vîrstele peliculei 18,30 Reporter 19,00 Desene animate 19,30 Trofeul „Carpați" handbal masculin : România—Norvegia (repriza a II-a) 20,00 Actualități 20,35 Sport 20,45 Studioul economic 21,10 Film serial : Dallas 22,15 În fața națiunii 23,00 Cronica parlamentului. Actualități 23,35 Stadion. **Programul 2 :** 16,00 Actualități 16,10 Desene animate 16,35 Motor ! 17,05 Emisiunea în limba germană 18,05 Concertul Orchestrei Naționale Radio 20,30 Club SF 21,00 De dor, de dragoste, de joc 21,30 TVE Internacional 22.00 TV 5 Europe 22,35 BBC World Service

VINERI, 15 noiembrie. Programul 1 : 10.00 Actualități 10,20 Calendarul zilei 10,30 Film artistic. Acea zi rece în parc (S.U.A., 1969) 12,05 Super Channel 12,40 Ora de muzică 13,30 Medicina pentru toți 14,00 Actualități. Meteo 14,20 Mondo-muzica 14,45 Mapamond 15,15 Reflecții rutiere 15,30 Preuniversitaria 16,00 Limba noastră 16.30 Studioul muzicii ușoare 16,50 Tragerea Loto 17,00 Știri 17,05 Emisiune în limba germană 18,05 Pro Patria 19,00 Desene animate 19,30 Trofeul „Carpați" ia handbal masculin 20,00 Actualități 20,45 Sport 20,55 Viața parlamentară 21,20 Film serial. Ioana D'Arc —puterea și inocența 22,55 Simpozion 23,40 Actualități 23,55 Gong ! 0,25 Divertisment muzical nocturn. **Programul 2 :** 15,50 Actualități 16,00 Recomandări din program 16,05 Desene animate 16,30 Tradiții 17,00 Dacă e Vineri, e... sport și muzică 20,00 Concert de concerte 21.00 O muzică, o țară 21,30 TVE Internacional 22,00 TV 5 Europe 22,35 BBC World Service

SIMBĂTA, 16 noiembrie. Programul 1: 9,00 Bună dimineața ! 10,00 Actualități 10,10 Tip-Top, Mini-Top 11,10 Descoperirea planetei 11,30 Viața spirituală 12,30 Ora de muzică 13.30 : 7 × 7 14,00 Actualități 14,10 Tele-Club 17,20 Itinerarii 17,50 Salut, libertate ! 18,50 Baschet masculin 19,30 Trofeul „Carpați" la handbal masculin 20,00 Actualități 20,35 Teleenciclopedia 21,20 Film serial. Maddie și David 22,20 Săptămîna sportivă 22,40 Varietăți internaționale 23,25 Actualități 23,40 Film artistic. Hazard și violență (Franța, 1974) 1.05 Video-discotecă. **Programul 2 :** 15.55 Actualități 16.05 Desene animate 16,30 Convorbiri 17.00 Film artistic. Furtuni de vară (Franța, 1986) 18,40 Opera în capodopere 21,00 Serata de romanțe 21,30 TVE Internacional 22,00 TV 5 Europe 22,35 BBC World Service

DUMINICĂ, 17 noiembrie. Programul 1: 8,30 Bună dimineața ! 9,30 Abracadabra 10,25 Film serial pentru copii. Singur pe lume 10,50 Actualități 11,00 Lumină din lumină 12,00 Viața satului 13,30 Festivalul-concurs „Maria Lătărețu" 14,00 Actualități 14,10 Atlas 14,30 Video Magazin 18,00 Știință și imaginație 18.30 Convorbiri de duminică 19,00 Film Serial. Dallas 20,00 Actualități 20,35 Dialoguri într-o oglindă 20,50 Film artistic. Piaf (Franța, 1974) 22,35 Duminica sportivă 22,55 Studioul șlagărelor 23,25 Actualități 23,40 Maeștrii teatrului românesc : Alexandru Giugaru. **Programul 2 :** 16,00 Actualități 16,10 Recomandări din program 16,15 Desene animate 16,40 Convorbiri 17,10 Pop-Magazin 17,30 Orașe și civilizații 18.00 „Tele-repaos duminical" 18,30 Serată muzicală TV 21,00 Cîntecul inimii mele 21,30 TVE Internacional 22,00 TV 5 Europe 22,35 BBC World Service.

După PANORAMIC TV

În funcție de evenimentele la zi, Radioteleviziunea își rezervă dreptul de a efectua unele modificări ale programului.

medicina la zi

Eterna tinereţe a aspirinei

Aspirina se apropie de venerabila virstă de 100 de ani, dar în ciuda acestui fapt ea este încă învăluită în mistere. În deceniul trecut ea părea să devină medicamentul-vedetă pentru maladiile cardiovasculare. Însă, împotriva sa s-au ridicat imediat voci, aparţinînd unor nume sonore ale lumii ştiinţifice, care au arătat că toxicitatea aspirinei interzice folosirea preventivă generalizată a acestui medicament.

Dar să vedem cum aspirina, unul dintre cele mai cunoscute medicamente, s-a aflat la un pas de a trăi cea mai frumoasă poveste de dragoste cu inimile ameninţate de maladiile cardio-vasculare, pe care era gata să le salveze. Totul a pornit de la un experiment de mare anvergură realizat în Statele Unite, de către Charles Hennekens, profesor de medicină preventivă la Universitatea Harvard. În 1982 el a antrenat în experimentul său 22 071 medici avînd ca virstă între 40 şi 80 ani, cărora le-a cerut să se supună unui studiu pe durata a opt ani. Aceştia s-au angajat să-şi administreze în fiecare zi 325 miligrame de aspirină. Dar, la jumătate dintre medici li s-a oferit aspirină adevărată, iar la cealaltă jumătate pilule-placebo. În 1988, deci la capătul a şase ani, echipa profesorului Hennekens a considerat că rezultatele obţinute sînt deja relevante : în grupa „aspirină" se înregistraseră 139 atacuri cardiace în timp ce în grupa „placebo" 239. Concluziile sale aveau să dea naştere abia de aici încolo la discuţii nenumărate şi interminabile : va fi suficient să înghiţim cîte o aspirină pe zi pentru a ne feri de infarct ? Speranţa pe care ar fi putut s-o nască studiul american a fost de la început uşor umbrită de o altă constatare : în grupul „aspirină" s-a înregistrat o creştere cu 15% a accidentelor vasculare cerebrale. Totodată s-a pus în discuţie nocivitatea medicamentului, deci efectele secundare posibil să se manifeste în timp. Mulţi specialişti au fost de părere că aspirina, ca orice medicament activ şi deosebit de eficace, nu poate fi lipsit de efecte secundare. De aceea medicii au adoptat o părere unanimă, aceea de a nu sfătui întreaga populaţie cu risc de infarct miocardic să apeleze la tratamentul preventiv cu aspirină. S-au străduit, de asemenea, să arate pericolul automedicaţiei ; persoanele cu diverse maladii hemoragice, cu ulcer al căilor digestive sau cu frecvente singerări nazale riscă grave accidente în cazul autotratării cu aspirină.

La indicaţia şi sub supravegherea medicului, aspirina îşi găseşte însă numeroase aplicaţii, iar cercetătorii nu încetează să îmbogăţească mereu lista cu domeniile de aplicaţie. Potrivit anumitor păreri, aspirina împiedică refacerea calculilor de vezică, după ce aceştia au fost eliminaţi. În obstetrică previne eclampsia, adică acele crize convulsive care apar uneori la femeia gravidă. Aspirina este acceptată chiar şi în lumea sportului. Autorizată de Comitetul internaţional olimpic, aspirina poate fi folosită de sportivi ; ea scade temperatura corpului favorizînd transpiraţia şi urinarea mai frecventă. Are totodată calităţi antialgice. Campioni ai consumării aspirinei sînt maratoniştii, care îşi administrează pînă la opt comprimate o dată pentru 42,195 km. Cicliştii recurg şi ei la aspirină. În schimb, conducătorii auto trebuie să aibă o grijă deosebită faţă de consumul de aspirină. Niciodată nu trebuie asociată cu alcoolul. Dr. Risto Roine împreună cu echipa sa a realizat un studiu la New York pe care l-a publicat în 1990 în care arată că această asociere creşte cu 25% rata de alcool din singe.

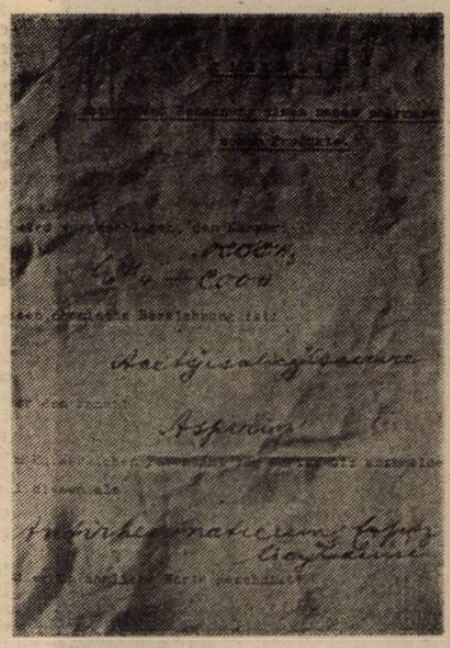

Acest document este actul de naştere al aspirinei, descoperită în 1898 de Felix Hofmann, chimist la uzina din Bayer. Tatăl său, care suferea de reumatism, nu suporta salicilatul de sodiu, utilizat pe vremea aceea ca antialgic. Căutînd un produs mai bine tolerat, Hofmann a găsit acidul acetilsalicilic.

Dar, cu cît aspirinei i se găsesc mai multe aplicaţii, cu atît mai evidente sînt rezervele sale de mister încă nedesvăluit. Şi să nu uităm, descifrarea mecanismului de acţiune a substanţelor care compun acest medicament aparent banal (acidul acetilsalicilic) a adus deja pe scena lumii ştiinţifice un premiu Nobel. E vorba de cel atribuit în 1982 chirurgului englez John Vane.

AURORA POPESCU

„Krenikon" şi sănătatea omului

Oamenii de ştiinţă de la Universitatea din oraşul german Erlangen au realizat o unitate tehnico-medicală care face posibilă utilizarea biomagnetismului uman la sfîrşitul unui diagnostic. Această importantă inovaţie permite accesul oamenilor de la informaţii pînă acum inaccesibile privind tulburări în funcţionarea organelor vitale. Cunoscutul consorţiu german Siemens AG a dat în exploatare recent instalaţia amintită, care a fost botezată „Krenikon", pe care o înfăţişează fotografia, furnizată de Inter Nationes din Bonn.

Utilajul este capabil să definească şi să măsoare fără un contact direct, o suprafaţă circulară de 20 de centimetri în diametru în 37 de puncte diferite şi, concomitent, să identifice cîmpurile magnetice formate la nivelul celulelor şi neuronilor senzitivi cerebrali sau cardiaci, spre exemplu. În funcţie de amplasamentul cîmpurilor magnetice, aparatul determină poziţia exactă a activităţilor electrice care le corespund. De aici rezultă o gamă largă de posibilităţi absolut noi în ceea ce priveşte diagnosticarea defecţiunilor funcţionale, cum ar fi, de pildă, cazurile de epilepsie şi, în mod cu totul special, cele ce survin la nivelul inimii şi creierului. Într-un cuvînt, utilajul de diagnosticare realizat de Siemens permite aplicaţii revoluţionare în toate domeniile medicinii.

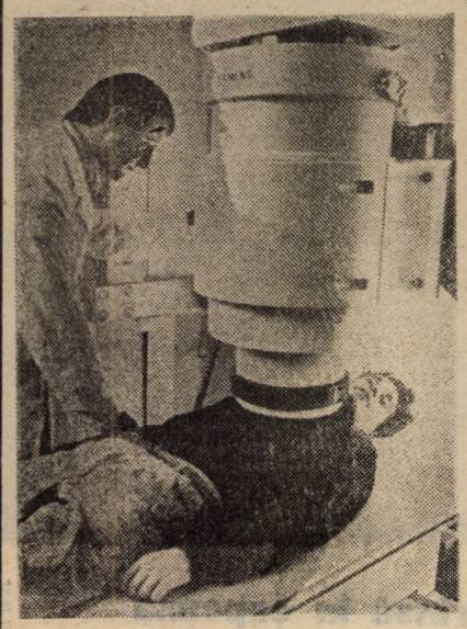

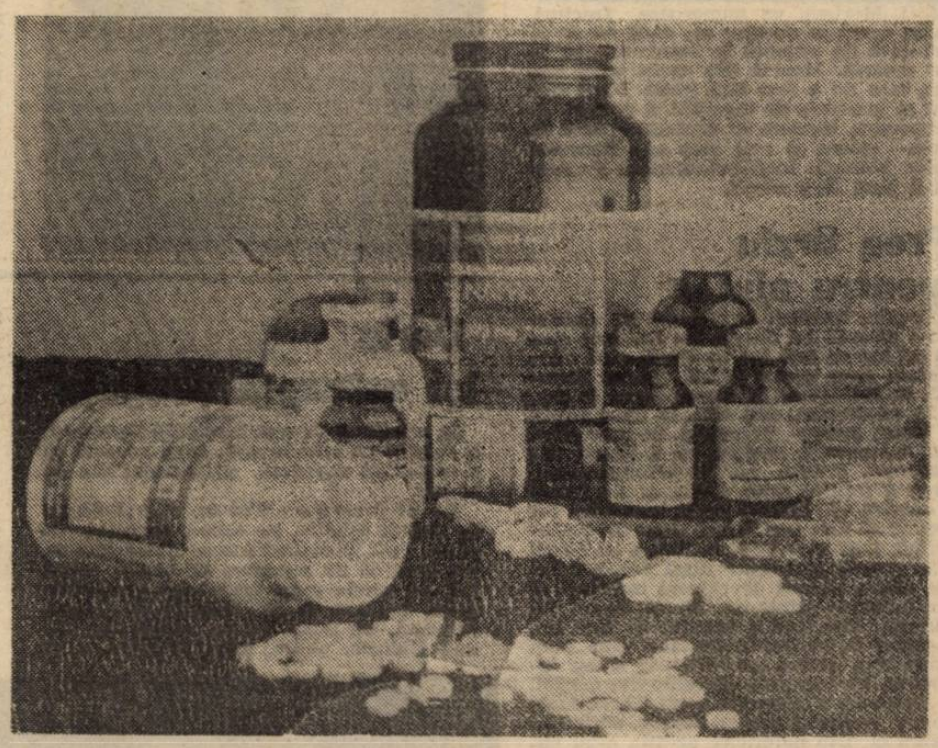

Piraterie în lumea medicamentelor

Nigeria. 109 copii mor de blocaj renal. Cauza — un sirop calmant administrat la spital şi în care fusese amestecat un medicament presupus a fi olandez. În realitate... un solvent industrial ! Mexic. Poliţia confiscă 15 000 recipiente cu o alifie pentru tratarea arsurilor. Conţinea de fapt talaj, cafea, reziduuri şi producea infecţii ale pielii. Mii de săteni mor în Birmania din cauza unui medicament presupus a vindeca malaria. Spitalele şi farmaciile europene comercializează milioane de doze de medicamente pirat pentru cardiaci a căror eficienţă era doar jumătate din cea înscrisă pe etichetă. Un chimist american de origine iraniană este condamnat pentru o „crimă crudă şi insensibilă : falsificarea Naprosin-ului, medicament pentru tratarea artritei, în care pusese zahăr şi banala aspirină.

Piaţa medicamentelor este evaluată la aproximativ 150 miliarde de dolari. Tentaţia profiturilor ce s-ar putea realiza aici a generat rapid o nouă formă de falsuri — medicamente care nu sînt ceea ce par. Şi care ucid.

Numele lor ne sînt familiare : Zantac, cel mai popular remediu în cazul ulcerului, Adriamicină — medicament pentru leucemie, Fansidar — pentru malarie... Falsurile arată la fel ca originalele : aceleaşi etichete, aceleaşi instrucţiuni de administrare şi sigilii de calitate. Şi, în Nigeria, se estimează că peste un sfert din medicamentele disponibile pe piaţă sînt falsificate sau se situează sub standardele de calitate. Farmaciştii au descoperit un antibiotic în care se afla... pudră de talc. Chiar şi „aroma" era păstrată...

Comisia pentru comerţ internaţional a SUA a estimat într-un studiu că falsificările de medicamente au costat numai această ţară un total de 16,2 milioane dolari anual. În ceea ce priveşte prejudiciul adus „proprietăţii intelectuale" — acesta atinge miliarde de dolari ! Iar costul în vieţi omeneşti — este incalculabil. „Sute, dacă nu mii de africani şi-au pierdut viaţa" apreciază Susan Foster de la Şcoala de igienă şi medicină tropicală din Londra, iar directorul pentru administrarea medicamentelor al Organizaţiei Mondiale a Sănătăţii, John Dunne declară : „Este un asasinat în masă" !

Dar cine sînt de fapt falsificatorii ? Chimişti lucrînd în laboratoare improvizate din Asia de Sud-Est, personal calificat, în mari unităţi industriale din Argentina sau Grecia... Toţi beneficiază de substanţe chimice disponibile „la liber" pe piaţă ! Adeseori totul porneşte de la faptul că unele ţări (cum ar fi India sau Thailanda) nu recunosc patentele internaţionale. Aşa că de aici pornesc spre toate colţurile lumii transporturi ilicite de medicamente sau componente chimice de bază. Mijlocitori lipsiţi de scrupule se găsesc întotdeauna... Falsificatorii tailandezi, de exemplu, au inundat la un moment dat piaţa birmaneză cu „versiuni" lipsite de orice valoare ale binecunoscutului Septrin şi Fansidar. Filiera unui medicament contrafăcut depistat în Anglia poate trece prin Brazilia, Chile, Argentina, Spania şi Italia. Cei ce desfac medicamentele nici nu le-au verificat. Sau pur şi simplu nu au vrut !

Interesant — şi dramatic în acelaşi timp ! — este că marile companii internaţionale refuză adeseori să recunoască existenţa unei asemenea probleme. De ce ? Pentru că ele cheltuiesc sume uriaşe pentru experţi detectivi angajaţi să-i descopere pe falsificatori. Avocatul firmei britanice „Wellcome" a declarat că „nici măcar nu se gîndesc să recunoască faptul că au probleme de acest fel. Cine le-ar mai cumpăra atunci produsele ?"

Şi totuşi problema este reală. Pirateria cu medicamente loveşte naţiunile sărace ca o adevărată plagă, mai ales că se falsifică şi antibiotice, antivirale, insulină... medicamente a căror absenţă înseamnă de fapt moarte, mai ales pentru copii.

Majoritatea ţărilor în curs de dezvoltare nu deţin mijloacele de luptă necesare. Arturo Lomeli, directorul Asociaţiei mexicane pentru protecţia cumpărătorului declara : „Sărăcia personală şi naţională provoacă aceste lucruri. Guvernele acestor ţări nu au avut timp suficient pentru a-şi verifica laboratoarele, aşa că te întrebi cum să mai poată supraveghea şi produsele care circulă pe sub mînă ?" Şi tot el adaugă : „Iar în ceea ce priveşte pedepsele — acestea sînt benigne !"

Perspectivele de rezolvare a acestor situaţii în ţările lumii a treia sînt reduse. OMS a prevenit guvernele, iar acestea au ajuns măcar să recunoască riscul de a scăpa complet din mînă situaţia. Este totuşi un prim pas. Dar lumea aşteaptă cu îngrijorare crescîndă. Pentru că oamenii continuă totuşi să moară fiind siguri că au luat... medicamentul care de fapt trebuia să-i vindece.

MIHAELA DOROBANŢU

întîmplări adevărate

Prinsă în capcana unei scări mecanice

Se știe, orașul înțesat de cuceririle tehnicii puse în slujba confortului și civilizației sporește pe zi ce trece pericolul la care oamenii sînt expuși și totodată numărul accidentelor. Marina, o fetiță de opt ani din Paris, a fost la un pas de a-și pierde viața din cauza unei scări rulante.

Janine Brelet, mama fetiței își amintește cum un întreg concurs de împrejurări, dublat de neatenție, a favorizat accidentul. „Era foarte frig în dimineața aceea — povestește Janine — și cum Marina tușise puțin în cursul nopții am obligat-o să-și înfășoare gîtul, în ciuda voinței ei, cu o eșarfă. Bine înfofolită, fetița a plecat spre școală, nemulțumită de cum arăta. În metrou, prima sa grijă a fost să-și deruleze eșarfa din jurul gîtului, lăsînd-o să atîrne spre pămînt. La ieșirea din stație, după primii pași făcuți pe scara rulantă dezastrul s-a produs ! Unul din capetele eșarfei s-a prins între două trepte metalice și Marina s-a simțit brusc trasă înapoi pe scară. Un țipăt de groază i-a însoțit căderea. Scara continua să funcționeze, în timp ce eșarfa se strîngea tot mai mult în jurul gîtului. Alertată de țipătul fetiței, o florăreasă instalată la capătul scării, se repezi cu foarfecele cu care ajusta florile și tăie eșarfa, eliberînd copilul din strînsoare. Viața Marinei a fost astfel salvată. S-a ales doar cu cîteva vertebre deplasate și cu o mare sperietură".

Împinsă spre moarte

În spatele lui Myriam, un Mercedes negru a apărut brusc, ca și cum ar fi țîșnit din peretele stîncii. Rulînd pe un drum îngust dinspre Verdon, Franța, tînăra fusese atentă doar la serpentine. La stînga o faleză de piatră, la dreapta o ripă abruptă. Un peisaj magnific, dar plin de pericole. Drumul nu permitea de altfel mai mult de două mașini din sensuri diferite. Myriam Estier (29 de ani) laborantă la o farmacie din Lyon, conducea un Polo albastru, pe care-l cumpărase cu două săptămîni înainte de plecarea în vacanță. Aruncînd o privire în oglinda retrovizoare zări Mercedesul care o urma amenințător îndeaproape ca într-un film de groază. Frica puse stăpînire pe ea, dar tot mai spera că tipul de la volanul Mercedesului va înceta înspăimîntătorul joc. Speranțele însă îi fură zadarnice, căci individul s-a apropiat cu putere, lovind de trei ori în bara de șoc a mașinii. Myriam simți cum mașina își schimbă direcția și încercă să o redreseze. Retrospectiv, nu-și mai amintește decît că era stăpînită de panică și că mașina devenise incontrolabilă... Lovindu-se de pietre, mașina se

rostogoli în josul pantei. Era ora 5 după-amiaza. Soarele bătea în caroseria mașinii, care se transformase în epavă. Dismulată de arbori aceasta nici nu se mai vedea și cu totul întîmplător a fost găsită a doua zi dimineața, de către un călător rătăcit. Myriam, cu numeroase fracturi era în comă și desigur că, dacă nu ar fi fost dusă de urgență la reanimare, ar fi fost moartă. Moartă din cauza unui nebun, care nu a fost încă găsit. După trei luni și jumătate de ingrijire și ședințe de recuperare, Myriam se deplasează încă în scaun rulant și mai este sub impresia acelor secunde înspăimîntătoare. Coșmarul îi pare fără sfîrșit.

Prea tîrziu pentru ajutor

Un prim incident ar fi putut să alerteze pe părinții lui Sarah. Un incident care a avut loc cu trei ani în urmă, cînd adolescenta avea numai 16 ani. Atunci Elisabeth Nallet, mama lui Sarah sosise în grabă la comisariat, căci fiica sa cu o bandă de tineri fusese surprinsă în momentul cînd spărgeau o mașină, pe o stradă din Bordeaux, Franța. La întoarcerea acasă, Sarah a refuzat orice dialog și s-a închis în camera ei. Mama, drept pedeapsă i-a interzis să mai iasă afară timp de o săptămînă, fapt ce n-a împiedicat-o pe Sarah să își revadă „prietenii" după aceea. Relațiile dintre părinți deveniseră infernale și s-au terminat printr-un divorț. Sarah era pierdută. Mai întîi a început să fure din magazine în compania aceluiași grup, apoi banda și-a extins „activitatea" și au început să fure aparate de radio din mașini. Pe Sarah nu o interesau banii. Făcea toate acestea pentru a atrage atenția părinților asupra ei. Din nefericire aceștia n-au observat nici în acele momente că fiica lor este în plină criză de adolescență și are nevoie de prezență din partea lor. Cînd au realizat că nu i s-a acordat atenția de care avea nevoie, era deja prea tîrziu. Tînăra intrase în spirala infernală a delincvenței, lăsîndu-se antrenată într-o aventură sordidă ce avea să o coste libertatea. Sarah, cu cătușe la mîini, se uita în gol în timp ce polițiștii care percheziționau găsiseră în camera ei bijuterii în valoare de 50 de mii de franci. Sarah fusese prinsă în timp ce escalada un zid, iar camera ei servea de adăpost pentru „pradă". Neputîndu-se considera „copilării", Sarah a fost închisă și cu toate că avocatul se luptă să o pună în libertate provizorie, judecătorul refuză, faptele ei fiind prea grave.

Abia acum, pentru părinți disperarea este totală. Sarah însă refuză să își vadă părinții și avocatul zicînd că: „e prea tîrziu ca să mă ajutați, iar acum trebuie să-mi asum toate prostiile".

De trei ani, o tînără luptă împotriva unei temute maladii

...Vorbește îndelung la telefon, dă sfaturi, își susține moral interlocutorii. Chipul îi este luminat de un zîmbet încîntător. Isabelle Audren, în vîrstă de 24 de ani, pare fericirea întruchipată. Poate fi considerată sufletul Asociației Elisa 2000, care reunește bolnavi de SIDA din Franța. Cine ar putea crede văzînd-o cum se străduiește să tempereze angoasele celor din jur că ea însăși se află în ghearele temutei boli ? Nimeni n-a auzit-o vreodată plîngîndu-se, oricine a fost frapat de uimitoarea sa poftă de viață... „Am învățat să gîndesc și să mă comport așa de la o femeie de 40 de ani, bolnavă de cancer generalizat. Știa că se află în pragul morții și cu toate acestea reușea să fie veselă. M-a făcut să înțeleg multe lucruri...", spune Isabelle.

Pînă la întîlnirea cu această femeie, starea de spirit a Isabellei fusese cu totul alta. Avea 21 de ani și aflase că este bolnavă de SIDA. Știa că va intra într-o altă lume, o lume care nu va mai fi a vieții. Mintea începuse să-i fie asaltată de imaginile văzute la televizor, pe afișe, prin cărți : femei și bărbați cadaverici, descompuși, ajunși în stadiul imposibilității de a-i mai ajuta cineva. Totul venise după o scurtă perioadă de adolescență inconștientă : la discotecă cunoscuse iubirea ucigașă.

Împreună cu mama sa, Isabelle a hotărît să ascundă tatălui, precum și rudelor, prietenilor, adevărata boală de care suferea. „I-am spus lui tata că sufeream de un început de leucemie, povestește Isabelle. Trebuia să justific într-un fel apropiatele spitalizări. În plus, mă simțeam foarte rău. Pentru a încetini evoluția bolii, medicii mi-au prescris un tratament cu AZT, ce trebuia administrat din patru în patru ore. Zi și noapte... În ciuda tratamentului, starea sănătății continua să se înrăutățească. Un chist și o micoză generalizată la nivelul intestinelor, al splinei și al ovarelor conduceau spre septicemie. Sufeream teribil și nu făceam altceva decît să-i rog pe medici să mă lase să mor. Doream din tot sufletul să mor, să scap de acest calvar. Slăbisem 15 kilograme. Dintr-o fată tînără, plină de viață, elegantă, ajunsesem o epavă. Mi-era rușine să merg pe stradă și, mai ales, mi-era teamă ca lumea să nu ghicească motivul care-mi ruinase sănătatea. Ajunsesem să mă îndop cu antidepresive. Într-o zi am exagerat și am ajuns la urgență. După reanimare, am pendulat zile în șir între viață și moarte. La spitalul din Tours am cunoscut însă femeia bolnavă de cancer, dar și pe Eric care mi-a vorbit despre Asociația Elisa 2000. Am început s-o frecventez. Într-o oarecare măsură, viața mea s-a schimbat..."

Isabelle a înțeles că încă mai poate fi utilă societății. S-a vindecat sufletește alături de cei scufundați în disperare. A regăsit forța de a iubi viața. A găsit puterea de a vorbi tinerilor despre tragedia sa și, implicit, bucuria de a-i ajuta. În prezent, Isabelle a depășit perioada de teroare. „Trăind pentru a-i ajuta pe alții nu mai mi-e frică de moarte, deși știu că nici măcar un miracol nu mă mai poate salva. Singura mea dorință este de a trăi cît mai mult timp posibil", spune Isabelle. A trăi, așadar, în ciuda morții pe care o poartă în ea.

Un dinte dur

Mark Knopfler, ghitaristul multimilionar al grupului „Dire Straits" a refuzat să plătească dentistului nota de plată de 450 de franci, pentru că prețul i se părea prea mare. Dentistul însă a reclamat de nenumărate ori această datorie și după cinci luni „afacerea" a fost, în sfîrșit, reglată. Pop-starul, care va încasa în curînd 200 de milioane de franci pentru turneul care urmează să-l întreprindă, a depus la ușa stomatologului un sac conținînd suma pretinsă în... monede de o centimă. Nu e nici o îndoială că avea un dinte contra lui !

Darla își așteaptă sentința

În vîrstă de 14 ani, Darla Jo Swinford, a stabilit un trist record, fiind acuzată că a organizat omorîrea prietenului său de 18 ani.

La 28 decembrie 1990 ea avea întîlnire cu James Medlin, pe care-l cunoștea de cîteva luni. Întîlnirea fusese fixată într-un loc unde ei nu mergeau de obicei, adică într-un cartier puțin frecventat din Southaven. Darla a venit însoțită de George Johnson, un băiat cu care trăia de doi ani. Gelozie, polițe, șantaj ? Sigur e, că sub loviturile lui George, rivalul acestuia s-a prăbușit mort. În instanță, George a recunoscut gestul său, dar a negat că Darla ar fi instigatoarea. Ceea ce face suspect comportamentul lui Darla în ochii magistraților, este fuga sa cu George în Florida, unde ei s-au oprit pentru două zile, după săvîrșirea crimei. Darla a susținut că motivul fugii a fost frica. Tribunalul din Mississippi a condamnat-o pe Darla la închisoare pe viață, dar pronunțarea sentinței definitive va avea loc abia peste doi ani, prin decizia Curții Supreme. Pentru moment, Darla a fost eliberată pe cauțiune cu condiția să rămînă la domiciliul său. Mama sa a declarat că Darla nu va mai merge la școală ca să nu mai înfrunte privirile colegilor.

verificați-vă cunoștințele

RĂSPUNS LA ÎNTREBAREA PUBLICATĂ ÎN NUMĂRUL TRECUT

Descoperirea galiului

1. Elementele chimice descoperite de Lecoq de Boisbaudran au fost galiul la 27 august 1875, samariul în 1879 și disprosiul în 1886.

2. Lecoq de Boisbaudran a propus în 1895 o completare a tabelei periodice a elementelor chimice (elaborată de Mendeleev), în domeniul lantanidelor.

3. Mijloacele experimentale de care s-a folosit au fost spectrometria și recristalizările succesive selective ale soluțiilor sărurilor elementelor studiate, bazate pe diferențele de solubilitate ale cristalelor.

4. El a avut relații cu diverși oameni de știință, printre care celebrul chimist francez Jean Baptiste Dumas, care i-a fost și mentor, apoi cu Sir Wiliam Crookes (1832—1919), cu profesorul Georges Urbain, în 1872 etc.

5. Descoperirile sale au azi nenumărate aplicații, în următoarele domenii : fotoelemente și baterii solare, cu arseniură de galiu, substanțe luminiscente pentru lămpi electrice, aliaje ușoare folosite pentru avioane supersonice și rachete, fabricarea oțelurilor inoxidabile, fabricarea magneților permanenți, fabricarea tuburilor electronice pentru microunde, industria nucleară, la barele de control ale reactoarelor, tehnologia laserelor și maserelor, în supraconductoare în ordinatoare, în materialele feromagnetice etc., etc. În această înșiruire de aplicații nu este însă vorba numai de descoperirile lui Lecoq de Boisbaudran ci și de diverse aliaje sau compoziții, în care, pe lîngă elementele descoperite de el, intră și diverse alte elemente din familia lantanidelor, identificate în majoritate tot în secolul trecut, însă de alți chimiști, din diverse țări.

Fără îndoială că la vremea lor, acești descoperitori nici nu și-au putut imagina mulțitudinea aplicațiilor ce decurgeau din realizările lor, sau, ceea ce va mai urma încă. Dar, aceasta este legea progresului, pe care o datorăm generațiilor ce se succed.

— Al meu, tu, a început să exagereze cu democrația : îi îngăduie secretarei să i se suie pe genunchi.

FEL DE FEL

● În orașul Michigan (S.U.A.) funcționează un institut universitar unic în lume. După patru ani de studii, absolvenților li se conferă o diplomă de laureați în... muzicoterapie, mai precis, specialiști în vindecarea unor bolj pe bază de tratamente cu muzică.

● La Londra s-a înființat un club al... fumătoarelor de pipă ! Pentru a-și satisface această plăcere mai greu de realizat acasă sau pe stradă, membrele acestui club se adună la sediul lor și... trag din pipă. Președinta clubului a declarat : „Pipa este ultimul simbol al presupuselor drepturi ale bărbaților. Trebuia să facem tot posibilul pentru a-i depăși și în această privință".

● Paolo d'Egina a fost un faimos medic grec din secolul VII. A fost autorul a șapte cărți de medicină în care printre altele descria cum se operează o hernie inghinală, cu o tehnică ce nu se deosebește cu nimic în raport cu cea practicată astăzi.

cînd ați fi ultima oară

La o agenție CEC un depunător întreabă :
— Am o sumă depusă, pot să o scot ?
— Da, îi răspunde funcționara.
Dialogul continuă după înmînarea sumei și după ce depunătorul a numărat banii.
— Pot să-i depun înapoi ?
— ! ! ! ! !
— Am vrut să văd dacă mai sînt toți.

— Într-o încăpere sînt patru inși din care numai unul lucrează. Ghici, ce e ?
— Trei funcționari și un ventilator !

Auzite și pățite de
DUMITRU VASI-ȘOIMOȘANU

DRUMUL SPRE COMOARĂ!

În îndepărtatul oraș Logipolis există o comoară a nimănui. Dar, pentru a o dobîndi, nu vă sînt necesare însușiri atletice ; o singură armă vă poate ajuta : logica. Vreți să v-o încercați ? Atunci, la drum !

1. Gemenii. În drum spre comoară, ajungeți la o bifurcație. Ce cale trebuie să urmați pentru a ajunge la castelul unde se găsește comoara ? Veți putea afla drumul bun de la doi gemeni care se află la bifurcație, cu condiția să puteți interpreta răspunsul lor. Știți doar că unul dintre ei minte întotdeauna, iar celălalt spune întotdeauna adevărul. Întrebîndu-i care este drumul spre castel, unul dintre ei șușotește răspunsul la urechea fratelui său, care vă spune : „Fratele meu a zis că trebuie s-o luați la stînga". Deci, va trebui să urmați drumul din stînga sau pe cel din dreapta ?

SOLUȚIA JOCULUI

1. Pe drumul din dreapta. (Răspunsul corect este întotdeauna contrariul celui obținut de la gemeni : dacă cel care ține întotdeauna minte, cuvintele sale vor fi reproduse întocmai de către celălalt ; dacă el spune adevărul, celălalt va reproduce contrariul afirmației sale).

GEORGE DAVID

DEZLEGAREA TESTULUI APĂRUT ÎN NUMĂRUL TRECUT

Sînteți o bună parteneră în dragoste ?

1. Dacă predomină litera A sînteți insuportabil de realistă.
2. Dacă predomină litera B sînteți prea sentimentală.
3. Dacă predomină litera C sînteți narcisistă.
4. Dacă predomină litera D sînteți plină de naturalețe.
5. Dacă predomină litera E sînteți excentrică.

ȘTIAȚI CĂ...

■ Oceanul planetar conține, printre alte mări bogății, aur, din care, dacă ar fi posibil să fie strîns la un loc, s-ar obține lingouri cîntărind aproximativ 8 milioane de tone.

■ Un nor de dimensiune mijlocie cîntărește circa 300 000 tone, iar un nor de furtună poate depăși 1 000 000 tone.

■ Semințele de orhidee sînt printre cele mai mici semințe din lume, o mie de astfel de semințe cîntărind mai puțin de un miligram.

■ Numărul stîngacilor este de două ori mai mic în rîndul femeilor decît în cel al bărbaților.

■ Aproximativ 43% din suprafața Terrei o reprezintă deșeurile.

■ Specialiștii estimează că în anul 2 000 mai mult de jumătate din populația globului va locui în orașe, față de 40% în 1970 și...3% în 1800.

■ Vrăbiile, care zboară cu 65 km/oră, sînt cele mai lente dintre păsările zburătoare.

■ Șoimul, socotit pasărea cea mai rapidă, atinge viteze de pînă la 360 km/oră, în momentul cînd se repede asupra prăzii.

CRONICA modei

SĂ ÎNDRĂZNIM!

Să îndrăznim să abordăm chiar și această ținută cu aer provocator. Culorile ei (care din păcate în revista noastră nu se pot reproduce) concurează pe cele ale toamnei ; așadar, un joc de ruginiu, bej, castană coaptă... Silueta svelță e pusă în valoare de pantalonii strech, terminați cu manșete rulate. Se poartă cu un „col roulé" peste care se pune o vestă din „mouton" cu marginile răsucite iar deasupra o canadiană pufoasă, ușoară, foarte largă, pentru a cuprinde totul, elegant decorată cu blană de lup. Accesoriile sînt importante : cordon dublu, mănuși ecosez, poșetă, pălărie. Pantofii vor fi în mod obligatoriu cu tocuri plate. (A.P.)

ZOOTEHNICĂ !

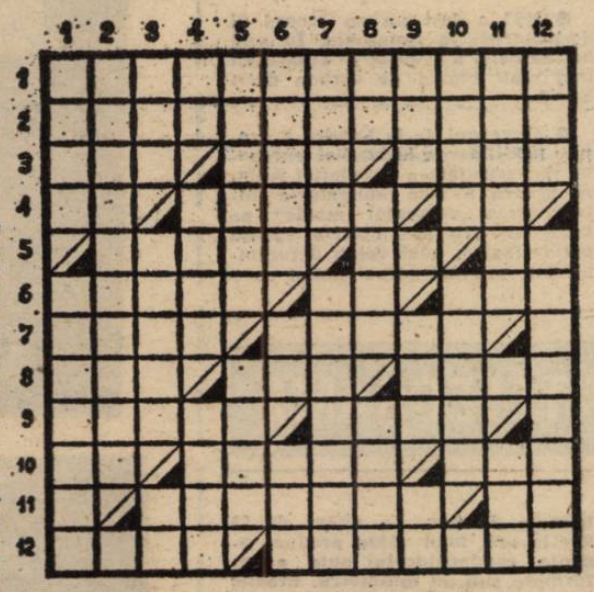

ORIZONTAL : **1) Produs dietetic obținut din lapte (3 cuv.). 2) Mascul selecționat folosit la montă. 3) Ultima văcuță ! — Plantă numită și topinambur ai cărei tuberculi se folosesc în hrana porcilor — A scădea temperatura laptelui pentru a împiedica dezvoltarea microorganismelor din lapte și prelungirea fazei bactericide a acestuia. 4) 56 de taurine ! — Boală de piele pe care o capătă cîinii și porcii — Întrebare. 5) Produsă de albine — Rumegătoare crescute pentru lînă, lapte și carne — Cange ! 6) Insecte des întîlnite în fermele zootehnice — Iancu Jianu — Pronume personal. 7) A uita (înv.) — Organ comestibil al animalelor domestice. 8) Zeul mării la celți — Abr. U.A.I. pt. constelația peștelui zburător — Piele groasă de bovine. 9) Adăpost pentru familiile de albine (pl.) — Gust pe care-l capătă laptele atunci cînd animalele consumă pelin, lupin sau castane. 10) Cap de oaie ! — Iarbă fragedă consumată cu plăcere de animale — Siglă pt. Inst. de cercetări textile. 11) Stratul adipos al porcului — Ultimii cai ! 12) Pieptar confecționat din piei de oaie — Animale sterpe.**

VERTICAL : **1) ....Maramureș", rasă de vaci din țara noastră (masc.) — Acțiune de producție complexă care are drept scop extragerea laptelui din uger (pl.). 2) Boală des întîlnită la animalele domestice. 3) Comun la lipan și țipar ! — A doua fază foliculinică din stadiile ciclului sexual la animalele domestice — La margine ! 4) Număr — Palmipedă crescută pentru ouă și carne — Animal domestic crescut pt. carne și grăsime. 5) Acțiune care are drept scop îmbinarea cît mai judicioasă a posibilităților teritoriale cu interesele economice generale din punct de vedere zootehnic — Nume generic dat animalelor domestice mari cornute. 6) A da apă animalelor — 21 oi ! — Localitate în U.R.S.S. 7) Îndărăt — Înlocuitor de lapte folosit în hrana viteilor și mieilor. 8) 71 cornute ! — Epitet dat unei vite prăpădite (reg.) — „Vaci... de tauri", nume al acelor vaci care sînt selecționate pt. obținerea de tăurași de prăsilă. 9) Hidroxid de calciu folosit ca dezinfectant în fermele zootehnice — Oaie tînără — 74 taurine ! 10) Apariție violentă a unei boli — Reproducători din specia taurinelor. 11) Grosiere folosite în hrana rumegătoarelor — Animal domestic de tracțiune. 12) Hamac indian — Proces fiziologic complex care începe [illegible] cu fecundația și durează pînă la fătare.**

DICTIONAR : ULTA, LIR, VOL, IUFT, ASS, NOJI, IRI.

LUCIAN STANESCU
Bîrlad

DEZLEGAREA JOCULUI APĂRUT ÎN NUMĂRUL TRECUT

LITERATURĂ S.F.

ORIZONTAL : Fanzine — Bord — Anania — Colin — Ntu — Aderca — E — Tita — Isis — Tp — Aninare — Aior — S — Lem — Ur — Omo — Cruste — Tun — V — I —Stahl — Fir — Ec — I — Eurocon — Neant — Co — Ago — Zar — Arama — Ov — Asimov — Bogza.

ADEZIV PUTERNIC

Pentru a demonstra cetățenilor puterea excepțională a unui nou tip de adeziv, o intreprindere din Londra a recurs la soluția unei reclame cu totul inedite. În plin centrul capitalei Marii Britanii, pe un panou, la o înălțime de circa trei metri, cu ajutorul a citorva sticle de adeziv a fost pur și simplu lipit un automobil Ford Cortina în greutate de circa o tonă ! Desigur că trecătorii avizați de conținutul reclamei nu au rămas indiferenți, intrucit un adeziv cu o asemenea putere reprezintă o reclamă extrem de convingătoare. Poate că mulți dintre trecători și-au pus și intrebarea : cum o să reușească autorii reclamei să dezlipească automobilul de pe panou ?

CALEIDOSCOP magazin

O FOTOGRAFIE DE 300 000 DE FRANCI

Fotografia prezintă șase tinere frumoase, bogate și celebre : Gail Eliot, Karen Mulder, Helena Christiansen, Linda Evangelista, Cindy Crawford și Claudia Shiffer. Pentru prima oară cele șase top-modele, cele mai frumoase din lume, s-au intilnit în același studio. Frumusețea lor este consacrată și prin bani. Realizarea acestui portret de grup a costat suma de 300 000 de franci, fiecare din cele șase fete cișligind cite 50 000 de franci francezi pe zi !

Reclamă insolită

Pentru a face reclamă ultimului lor disc — Flashpoint — membrii cunoscutei formații „Rolling Stones" au avut ideea de a materializa chipul uneia din eroinele cintecelor lor. Ruby Tuesday. Astfel a fost realizată păpușa uriașă din fotografia de mai sus, instalată pe acoperișul unui zgirie-nori din New-York, care însoțește reputata formație în turneele sale.

„Om bogat, 87 de ani, caut soție"

Octogenarul din fotografie vrea nici mai mult, nici mai puțin să fie intemeietorul unei dinastii. Chiar dacă abia se poate deplasa cu ajutorul a două bastoane, medicul l-a asigurat că este capabil încă să aibă copii. Henning Van Aswgen trăiește în Africa de Sud și are acțiuni în 25 de ferme. El caută prin anunț publicitar o viitoare mamă pentru moștenitorul său. Cu toată bogăția sa duce o viață simplă, retras într-o fermă modestă. Ofertele de căsătorie primite pînă în prezent nu-i convin, susținind că știe să facă diferența între o femeie interesată cu adevărat de el și una care nu dorește decit banii lui !

ATENȚIE !

Dacă șoimul posedă talente deosebite de vinător, el pare în schimb să nu iubească singurătatea. O dovedește de altfel și fotografia de mai sus.

TELEGRAME

● **1987 a fost un an record al despăduririi în Amazonia. În acel an, Brazilia a degajat în atmosferă mai mult bioxid de carbon decit S.U.A.**

● **Guvernul de la Londra a propus modificarea legislației europene de securitate a circulației rutiere pentru a face obligatorie introducerea „volanului moale" pe continent. Alcătuit dintr-o spumă poliuretanică, noul volan deformabil are aceleași caracteristici ca și mănușa de box. La viteza de 25 km la oră, noul volan produce asupra conducătorului auto o deformare sub un milimetru. Practic nu provoacă nici o daună șoferului.**

● **Germania va pune un accent deosebit în secolul XXI pe sursele alternative de energie. Se vor realiza instalații perfecționate care să folosească căldura scoarței pămintului, energia apei curgătoare, energia solară sau eoliană.**

● **Ponderea surselor alternative în balanța energetică a Germaniei este, în prezent, de 2,5 la sută. Această pondere ar putea să ajungă la 10 la sută în anul 2005 și la 35 la sută în 2025.**

● **81 de vagoane de cale ferată și două remorci rutiere au fost necesare pentru expedierea din Franța în Uniunea Sovietică a unei macarale gigant. Monstrul metalic este capabil să ridice o greutate de 50 tone pe o rază de acțiune de 42 m și 24 tone pe o rază de acțiune de 80 m. Greutatea totală a macaralei — 700 tone.**

● **În America Latină, vasta arie geografică cuprinsă între Rio Grande și Țara de Foc, se înregistrează cele mai mari pierderi de păduri tropicale — 1,3 la sută anual din pădurile lumii.**

Zece mii de ceasuri sub compresor

La volanul compresorului (care se observă în dreapta fotografiei) s-a urcat chiar dl. Simon Critchell, directorul filialei americane a celebrei fabrici de ceasuri Cartier. Lunga grămadă de obiecte peste care urma să treacă „monstrul de fier" erau mii de ceasuri cu denumirea firmei. Doar un singur amănunt în plus : erau false. Și dl. Critchell a ținut ca prin gestul său particular nu numai să distrugă sub greutatea enormă a compresorului cele zece mii de ceasuri false, dar și să profite să dea o nuanță de publicitate pentru a demonstra tuturor că societatea Cartier nu admite existența pe piață a orologiilor contrafăcute și vindute pe piața newyorkeză cu mult sub prețurile normale. Va reuși această operațiune de distrugere a ceasurilor contrafăcute să descurajeze pe cei care se ocupă cu asemenea profitabile afaceri ?

CITIȚI ÎN NUMĂRUL VIITOR :

O DRAMĂ ÎN FAMILIA ONASSIS

Biblioteca Județeană

magazin

ANUL XXXIV ● Nr. 46 (1778) SERIE NOUĂ – 28 SÎMBĂTĂ 16 NOIEMBRIE 1991 16 PAGINI 10 LI

SĂPTĂMÎNAL CULTURAL - ȘTIINȚIFIC INDEPENDENT

DIAVOLUL NOPȚII REVINE

(Pagina a 14-a)

globmagazin

- Dramă în familia Onassis
- Mic „tratat" de chiromanție
- Frauda fosilelor himalayene
- Reconsiderarea automobilului electric
- Rock-starul cu două capete

(Paginile 8–9)

O ȘANSĂ PENTRU ZBORURILE INTERPLANETARE

(Pagina a 3-a)

Starea de veghe

DESTINUL ÎN DOUĂ IPOSTAZE

UN COPIL CONCEPUT PENTRU A-ȘI SALVA SORA

Pagina a 14-a

PROGRAM TV.

Săptămîna 18. 11. — 24. 11.

(Pagina a 12-a)

- Horoscop săptămînal
- Cartea recordurilor naționale
- Guinness Book

(Pagina a 11-a)

Biblioteca județeană MUREȘ

oameni...

● *Mama Gloria împreună cu fiii săi*

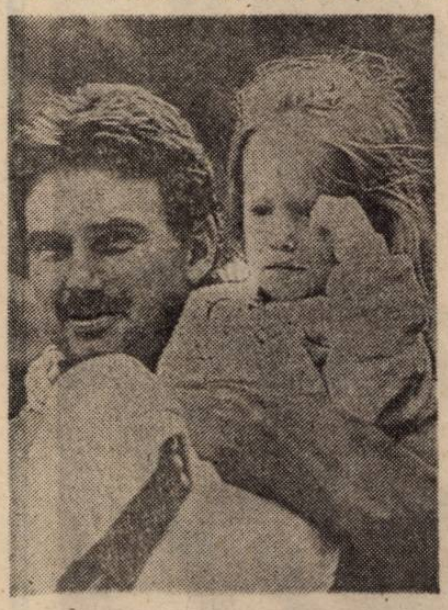

● *Campion dar și tată, Jimbo pozează cu fiica sa Aubree Leigh.*

JIMMY CONNORS
o legendă vie

Un fenomen. Presa n-a mai găsit cuvinte pentru a-l elogia pe Jimmy Connors, alias Jimbo. La 39 de ani, vîrstă la care majoritatea vechilor parteneri își pregătesc retragerea și își adună kilogramele, seducătorul american aduce încă imense satisfacții publicului. Care este însă secretul acestei uimitoare forme ?

Mama sa, Gloria, campioană de tenis a renunțat la practicarea acestui sport o dată cu nașterea fiilor săi, gîndind că aceștia îi vor împlini în continuare speranțele. Fiul cel mare decepționînd-o, ea a mizat apoi pe Jimmy. Succesul nu s-a lăsat prea mult așteptat. Jimmy Connors a reputat prima mare victorie în 1974, la Wimbledon. Învingător de opt ori în Marele Șlem și totalizînd peste o sută nouă victorii în Marele Premiu, Jimmy a adus nu numai mulți dolari, dar și multă satisfacție și mîndrie mamei sale, cea mai fidelă suporteră. Această mamă tiranică s-a împotrivit și numeroaselor amoruri ale fiului său. Încîntătoarea Chris Evert, actrița Susan George au fost respinse de mămica lui Connors, care dorea ca Jimmy să trăiască numai pentru tenis și succesul să-l facă să uite suferințele inimii. Totul a mers pînă într-o zi, cînd în urma unei delicate operații la mînă, Jimmy și-a permis un scurt răgaz și s-a căsătorit, la 2 octombrie 1978, în Japonia, cu Patti, o celebră și foarte frumoasă manechină. A urmat venirea pe lume a doi copii, care l-au ajutat să se elibereze de sub tutela mamei.

Connors păstrează însă dorința de a învinge și luptă cu disperare pînă la capăt. Jimbo nu și-a spus încă ultimul cuvînt !

MANUELA SPĂTARU

● *Connors spectator la un meci de tenis, împreună cu fiul său Brett, în vîrstă de 13 ani.*

● *Jimmy cu soția sa, Patti.*

Un star necunoscut la noi —
AL JARREAU

Vremuri grele pentru cîntăutorii prea talentați (și cînd spun aceasta mă gîndesc în primul rînd la Al care era cît pe ce să fie lăsat pentru concepțiile sale exprimate în albumul „High Crime"). Al, care și în trecut era familiarizat cu nuanțele jazz-ului și cu variațiile vocale, a simțit nevoia de a se depăși, încă o dată, pe sine, făcînd-o în stil propriu, cu mult gust și profesionalism. Dacă ascultăm ultimul său album de studio „Heart's Horizon" (1988) vom observa că Al face cotitura decisivă în cariera sa muzicală, un lucru absolut normal pentru un muzician cu experiența lui. Părerea mea este că Al este cîntărețul ideal al anilor '80, o voce de excepție, extraordinar de bine dozată încă de la primul LP „We Got By" ('76), album în care Al este acompaniat de o formație de studio. Devine cunoscut melomanilor în 1978 cu albumul „All Fly Home" în care sînt combinate diverse ritmuri, predominant fiind, totuși, bluesul (grozave baladele „Loving You" și „Look To The Rainbow...").

Dar cine este acest Al Jarreau ? Fiu al unui comerciant din New Orleans, Al s-a născut acum 50 de ani. Încă din copilărie cunoaște legea concurenței, principalii săi rivali fiind ceilalți cinci frați ai săi, instrumentiști virtuoși. În adolescență urmează cursurile Universității din Iowa, specialitatea psihologie. După absolvire își satisface stagiul militar în Carolina de Nord. În anii cînd muzica disco a devenit regina scenelor mondiale Al a preluat, cu mare succes, melodiile „Fire And Rain" și „Your Song". De unde vine acest glas care amintește, incredibil de mult, de folclorul caraibian ? 98 la sută din textele melodiilor sale îi aparțin, iar celelalte sînt colaborări cu David Foster și cu Tony Leepuma — părintele spiritual al marelui chitarist George Benson... Colaborarea cu Tony va fi benefică pentru Al, albumul „L Is For Lover" (1986) conținînd hitul „Golden Girl" și, mai ales, bluesul devastator „Give A Little More Lowin'". Acest album le-a devansat, în clasamentul anual pe cele aparținînd unor nume mari ca Ray Charles, Stevie Wonder sau Aretha Franklin... Tot în 1986 participă, alături de „crema" muzicii americane, la realizarea discului „USA For Africa" (vă mai amintiți de „We Are The World" ?). Că Al Jarreau nu este un interpret de duzină o dovedesc colaborările sale cu staruri intrate în istorie — Ella Fitzgerald, George Benson, Ray Charles, Dionne Warwich și, în fine dar nu în ultimul rînd, cu Quincy Jones (la al cărui ultim LP „Back On The Block" Al a participat cu multă plăcere). Nici astăzi după marele său succes de la debut cînd a primit și patru premii Grammy și după ce a fost declarat de către prestigioasa publicație „Jazz Forum" „Vocea numărul unu a anilor '80", Al Jarreau nu și-a luat în „serios" rolul de star, rămînînd un

om obișnuit. Iată, în încheierea acestui scurt portret, ce spune Al : „Important este să fiu sănătos și să mă port firesc, dar mult mai importantă este munca". Și un sfat : dacă vă cade în mînă albumul „Heart's Horizon", ascultați-l. Nu veți regreta...

*

Astăzi nu avem „Albumul săptămînii" din cauză că trebuie să răspund numeroaselor scrisori primite iar spațiul este foarte mic. Înainte de a trece la răspunsuri am pentru voi două întrebări : Care este părerea voastră despre Music Box ? Considerați suficient spațiul acordat rubricii muzicale ? Aștept răspunsurile voastre.

● **Gheorghe Kovacs — Brașov :** titlul melodiei este „Another Brick In The Wall" de pe discul „The Wall". ● **Adrian Tarnovițchi — Bîrna, Timiș :** ce albume dorești ? ● **Ema Corodeanu — București :** spre marea mea rușine, nu am auzit nici o melodie, pînă acum, interpretată de Bruce Willis. Dacă aflu ceva, te voi anunța. O.K. ? ● **Chris Sarny (?) — Făgăraș :** adresează-te TVR-ului... ● **Aurelian Romi — Galați :** 1) nu am albumul „The Black Room" 2) C & C Music Factory nu au scos un nou LP mulțumindu-se să remixeze unele piese ale primului lor album. 3) Sper ca în curînd spațiul rubricii noastre să se dubleze... ● **Ruxandra Tănase — București :** nimic nou despre NKOTB. Să nu uit. Donnie Wahlberg este producătorul primului LP al fratelui său Mark (care și-a format o grupă numită „Marky Mark & The Funky Bunch" al cărei prim single „Good Vibration" este Number One în S.U.A.). Un concert cu NKOTB la TVR ? Sună a science-fiction... ● **Edith Mihăilescu — Ploiești :** dacă ai fi citit cu atenție ai fi înțeles că cele o sută de scrisori erau pentru concursul Top Ten Blues (publicat în acel număr). Mă îndoiesc de faptul că acele melodii (fie ele și foarte vechi) nu mai au priză la public ! Despre topul tău nostalgic nu am nimic de spus deoarece m-ai blocat introducînd în el piese interpretate de Joey B. Ellis (Go For It) KLF sau C & C Music Factory. „Consensul" rămîne valabil... ● **Nicolae Grosu — Tulcea :** despre KLF am scris de curînd. ● **Marian Cotrău — Salonta :** ultimul LP al lui Sam Brown este „April Moon" (1990).

În încheiere iată două adrese cerute de prietenii rubricii noastre : Sam Brown — EMI Electrola, Maarweg 149, 5000 Köln 41, Germany. Depeche Mode — EMI Records, 20 Manchester Square, London W 1 England.

MARIAN MINCULESCU

P.S. Tema concursului din această lună este The Best Dance Music 1980—1990. Bluesurile sînt excluse...

RIME

Un „Dodecaedru" în geometria literaturii
(se mai lansează și cărți)

Marți 12 noiembrie a avut loc la librăria „Mihail Sadoveanu" lansarea romanului DODECADERU, autori George Cușnarencu și Nicolae Iliescu (Editura Militară, 1991), în prezența unui public pe care l-am dori constant la astfel de manifestări culturale — iar în cazul de față, semn de prețuire față de autorii romanului recent apărut. Romanul DODECAEDRU, o remarcabilă ficțiune cu conotații aparent polițiste, impune totodată și un experiment insolit, acela al travaliului oficiat de doi autori din generația tînără, autori care se află de fapt la altitudinea ierarhiei generației lor. O mișcare inteligentă, cu modulații imprevizibile, cu situații ale căror ecuații se rezolvă imprevizibil, romanul tinerilor prozatori se distinge și printr-un ritm incitant, cu profitabile rezultate pentru cititorul ale cărui rigori nu abdică de la cărțile foarte interesante, sau cum se spune de la cărțile foarte bune ! **(I. Tugui)**

Papagalul verde

Renunțăm în această săptămînă la știrile culturale preluate din presa europeană pentru a face loc prezentării unor evenimente culturale bucureștene.

Teatrul de Comedie *a prezentat în premieră, absolută, duminică seara, piesa lui* Arthur Schnitzler. Papagalul verde *în regia lui* Lucian Giurchescu.

Cu o acțiune care se petrece în ajunul căderii Bastiliei, deci pe fondul căderii dictaturii, cu largi aluzii la cele petrecute în țara noastră, o mînă de „actori-borfași" și „actrițe-prostituate" dau spectacole pentru delicvul burgheziei într-o circiumă pariziană numită Papagalul Verde. Uzînd de artificiul „teatru în teatru", regia spectacolului sugerează că burgezii sînt în sală, iar pe scenă actorii povestesc sfîrșitul unei epoci. Există „o piață a revoluției", niște „golani", lozinci contra judecătorilor corupți, înflamare, patos revoluționar. Întrebări despre menirea și folosul teatrului : mai vine lumea la teatru sau teatrul s-a mutat în stradă ? Poate teatrul radicaliza spiritele sau doar acțiunile hotărîte pot dărîma sisteme opresive ?

Piesa lui Arthur Schnitzler ne sugerează că revoluția din stradă poate urca pe scena unui teatru-cabaret, fie și la circiuma Papagalul Verde, emoțiile puternice pot fi trăite și în scaun, contemplîndu-le doar. Astfel, lumea se distrează, tensiunile se disipează și lumea se întoarce liniștită acasă. Inteligentă concepția regizorală a dlui Giurchescu, reușit jocul unor actori ca Sanda Toma, Cornel Vulpe, Marian Rălea, Virginia Mirea, Iurie Darie, Magda Catone, Vasile Bisericeanu și alții, o premieră absolută, reușită, chiar dacă la ora nouă, cînd se termina spectacolul-cabaret în București începuse ploaia. Ne-a plăcut acest spectacol și această pseudocronică nu este decît o invitație pentru cei care mai cred în puterea teatrului.

Colocviul „Panait Istrati"

Între 30 octombrie și 2 noiembrie a.c., la București și la Brăila, în organizarea Radioteleviziunii Române, a Institutului francez din București și cu ajutorul Fundației Culturale Române și al Radio France Internationale a avut loc colocviul „Panait Istrati". Manifestările au inclus o sesiune de comunicări, un spectacol de teatru, „Panaït Istrati, pélerin du coeur" cu participarea tinerilor actori condusi de Florian Pittis, o expoziție de artă plastică inspirată de opera lui Istrati, lansarea discului „Nerantula" în dramatizarea neobositei Camelia Stănescu, sufletul acestor manifestări, concursuri literare, de artă plastică, de cunoștințe din opera marelui scriitor, vizite la casa natală a autorului „Chirei Chiralina" și la mînăstirea Vladimirești.

Organizat din inițiativa Asociației „Prietenii lui Panait Istrati" colocviul s-a bucurat de o deosebită participare din partea tinerilor, care s-au implicat profund în cunoașterea operei istratiene, precum și a unor personalități de marcă din România, Franța și Grecia. **(I. Nicolae)**

Rubrică realizată de GEORGE CUȘNARENCU

CMI SRL Revista Magazin este realizată de CASA EDITORIALĂ „MAGAZIN" SRL

Autorizată prin sentința civilă nr. 382 din 4 aprilie 1991 a Judecătoriei sectorului 1 București înmatriculată la Oficiul Registrului Comerțului sub nr. J 40/2623/1991 din 8 mai 1991

CONT 40 10 10 85 00 (lei) 40 20 10 53 30 ($) 40 20 10 53 31 (D.M.) BANCA COMERCIALĂ „ION ȚIRIAC" S.A.

COMITETUL DIRECTOR :

Dumitru FILIP (director general), George CUȘNARENCU, Ecaterina BĂTRÎNEANU, Mihaela DOROBANȚU, Paul IOAN (directori).

Redacția : Piața Presei Libere, nr. 1, telefon : 17.60.10/17.60.20. Tiparul : Regia Autonomă a Imprimeriilor. Imprimeria „CORESI" — București.

Administrația „Editura Națională S.A."

Redactor șef : DUMITRU FILIP

Secretar general de redacție : GEORGE CUȘNARENCU

REDACȚIA : Dorel Dorian (șef secție), Ion Țugui, Manuela Spătaru, Șerban Filip (1612) ; Ecaterina Bătrîneanu, Mihaela Dorobanțu, Paul Ioan (șef secție), Aurora Popescu (1630) ; Irina Stoica, Melania Constantiniu, Delia Costea, Adrian Hoajă (1282) ; Teodora Bujor-Panaitescu, Elena Ilie (1633).

SECRETARIAT DE REDACȚIE : Ionel Cojocaru, Dumitru Mateuță, Costea Spiru, Vasilica Mărgărita (1659) ; Dorin Măran (2692)

Manuscrisele și fotografiile nepublicate nu se înapoiază.

Observatoare terestre superioare celor spaţiale?

● Demilitarizarea opticii ajută astronomia ● „Farul laser" contra turbulenţei atmosferei ● Optica adaptivă măreşte de 25 de ori performanţele telescoapelor convenţionale

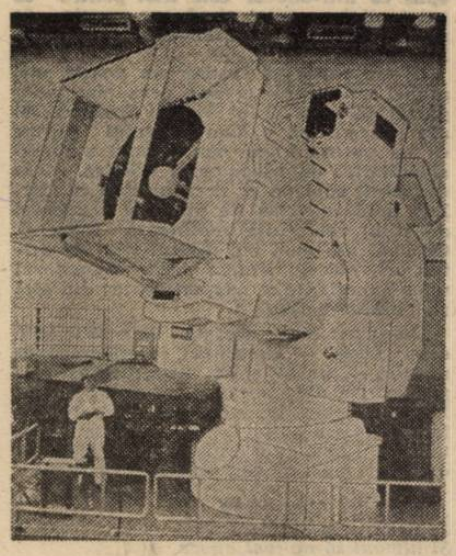

În epoca marilor proiecte — dar şi a marilor probleme ! — legate de lansarea la bordul unor nave cosmice a telescoapelor necesare pentru a obţine imagini clare ale cerului, astronomilor li se oferă un „cadou" poate mai puţin aşteptat : celebrul laborator Phillips anunţă scoaterea de sub secretul militar a cercetărilor de optică. Şi astfel, rezultatele cercetărilor din ultimii zece ani vor fi puse la dispoziţia astronomiei, urmînd să ducă la îmbunătăţiri spectaculoase ale imaginilor corpurilor cereşti, obţinute cu telescoape de pe Pămînt.

Cum ? Şi ce înseamnă o asemenea îmbunătăţire ?

Observatoarele astronomice de pe Pămînt au avut — şi încă au — de a face cu turbulenţa atmosferică, iar aceasta îi împiedică să obţină imaginile clare de care au atita nevoie. Iată deci că două din cercetările de optică rezervate pînă de curînd doar aplicaţiilor militare le vin acum în ajutor. Prima dintre ele se referă la aşa-numitele „faruri laser" — de fapt un fascicul laser lansat spre abisul spaţiului cosmic. Acesta este parţial reflectat de corpuri întîlnite în cale şi aduce astfel pe Pămînt informaţii preţioase asupra distorsiunilor pe care i le produce atmosfera impură prin care trebuie să circule. Şi totuşi singure, aceste informaţii nu ar putea fi de ajuns : ele trebuie corelate efectiv cu o posibilitate de corecţie a dispozitivului de observare. Astfel „intră în scenă" cea de a doua performanţă a cercetătorilor de la Phillips : optica adaptivă. Ce înseamnă aceasta ? „Rolul principal" îi revine aici oglinzii deformabile pe care am avut prilejul să o prezentăm într-un număr trecut al revistei noastre. Aceste dispozitive, a căror suprafaţă poate fi modificată cu mare promptitudine, servesc adaptării imaginii la distorsiunile provocate de turbulenţa mediului prin care parvine lumina : compensarea acestora duce la imagini mult mai clare decît cele obţinute în absenţa unor asemenea tehnici. După estimarea lui Robert Q. Fugate, cel care a condus echipa de la Philips, autoare a acestor cercetări, „îmbunătăţirile aduse reprezintă un factor de 25, prin comparaţie cu imaginile convenţionale". Primele experimentări s-au realizat cu ajutorul unui laser emiţînd în domeniul vizibil şi al unui telescop cu diametrul de 1,5 m. Informaţia adusă de fasciculul laser a fost folosită pentru a corecta, prin intermediul unei oglinzi deformabile, imaginea total neclară obţinută cu acelaşi telescop pentru anumite corpuri cereşti. Rezultatul a fost obţinerea unor imagini stelare apropiate de limita teoretică a perfecţiunii.

În prezent problema este de a „transfera" această tehnică din laboratoare militare în obişnuitele observatoare astronomice, acţiune care în S.U.A. se va bucura de sprijinul şi sponsorizarea atît a Departamentului Apărării, cît şi a National Science Foundation, adică a Academiei americane. Relevantă este în acest sens opinia col. John Otten, directorul departamentului de laseri şi obţinerea imaginilor de la Phillips : „Aceste cercetări dezvoltate de forţele armate aeriene reprezintă o contribuţie majoră la capacitatea noastră de a înţelege Universul, folosind senzori instalaţi la suprafaţa Pămîntului. Cu asemenea tehnologii, telescoape foarte mari (de 8 m şi mai mult), aflate în faza de proiectare sau chiar în construcţie, vor putea să-şi realizeze întregul lor potenţial".

MIHAELA DOROBANŢU

O.Z.N.-urile mereu în actualitate

Obiecte zburătoare neidentificate au apărut în ultimii ani cu o frecvenţă stranie în deşertul Kizilkun, mai exact, în împrejurimile oraşului uzbek Zarafşan. Centrul de ufologie din Taşkent care se ocupă cu studierea în detaliu a fenomenului, a avansat supoziţia că în această zonă O.Z.N.-urile s-ar încărca cu o energie necunoscută nouă, energie ce se degajă dintr-o ruptură a scoarţei terestre la mare adîncime. După spusele directorului Centrului de ufologie, Serghei Azadov, piloţii de pe un O.Z.N. au relatat ei înşişi acest fapt unui pămîntean pe care l-au contactat şi pe care ufologii l-au testat apoi într-o manieră specială, pentru a exclude mistificarea. Centrul ufologic dispune, după cum a comunicat Azadov, de o casetă video, care a înregistrat un O.Z.N. deasupra Zarafşanului. Cu prilejul expediţiilor efectuate de către ufologii din Taşkent s-a descoperit o pată ovală, cu nisipul ars, avînd dimensiunile de 6,5×4 metri, ceea ce, după opinia savanţilor, ar putea fi locul unde a „murit" o navă ce căzuse pe Pămînt sub formă de plasmă coagulată. Serghei Azadov a declarat că el este gata să pună mostre de urme ale acestei avarii la dispoziţia oricărei organizaţii de cercetare, capabile să efectueze pe baza lor o analiză ştiinţifică.

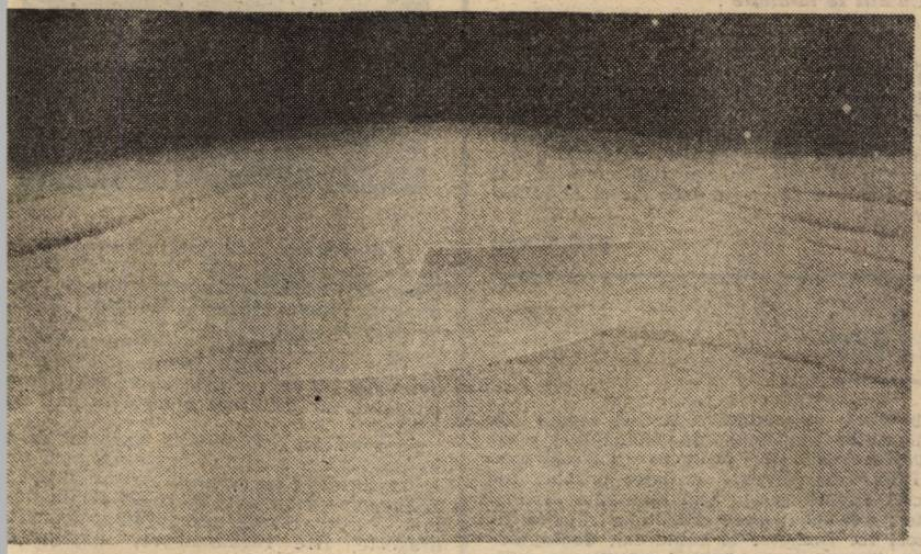

O ŞANSĂ PENTRU ZBORURILE INTERPLANETARE

Prototipul denumit „waverider" este un proiect experimental pentru un vehicul spaţial, iar undele captate de el sînt acustice. Principala problemă care se pune în domeniul lungilor zboruri spaţiale este : cum să ajungi cît mai repede de pe Pămînt în punctele îndepărtate din sistemul solar. Lansarea unei nave cosmice pe o linie dreaptă necesită o imensă cantitate de combustibil. Soluţia convenţională este executarea manevrei denumite „gravity assist", care constă în apropierea navei de planetă şi menţinerea ei suficient de mult în atmosferă acesteia, pentru a absorbi din avîntul ei orbital.

Din nefericire, însă, asemenea manevre oferă numai un control limitat asupra unghiului de deviere. Aşa că oamenii de ştiinţă au fost obligaţi să aştepte o aliniere favorabilă a planetelor, pentru a trimite un vehicul spaţial pe o direcţie dreaptă faţă de ţinta propusă. Iar, ricoşeele ce rezultă necesită deseori parcurgerea unor rute întortocheate pentru a ajunge la ţintă, lucru ce se traduce prin ani suplimentari de zbor în spaţiu. Spre exemplu, zborul sondei „Galileo" către Jupiter are forma unui parcurs în formă de tirbuşon, pe durata a şase ani, care a dus-o mai întîi spre Venus, iar apoi a întors-o în jurul Pămîntului, şi a îndreptat-o către centura de asteroizi, înainte de a se întoarce încă o dată spre Pămînt şi, în fine, să se îndrepte spre Jupiter.

Totul ar fi simplu dacă specialiştii ar putea ţine sub control amplitudinea devierii. Se pare că acest lucru devine posibil graţie mişcării denumite „aerogravity assist". Un „waverider" ar putea veni mult mai aproape de planetă decît ar putea s-o facă o navă convenţională, în orice caz suficient pentru a intra în atmosfera acesteia. Inginerul în ştiinţe aerospaţiale Mark Lewis, de la Universitatea din Maryland, a creat modele de „waverider" care ar fi capabile să zboare în josul orbitei, astfel încît forţa undei de şoc create ar presa nava în jos, ţinînd-o în atmosferă, pînă în momentul în care este îndreptată în direcţia dorită. James Randolph de la Jet Propulsion Laboratory intenţionează să utilizeze una din sondele N.A.S.A. pentru a testa acest prototip, relevă revista „Discover". James Randolph este directorul programului Solar Probe, care vizează lansarea unui avanpost observaţional în anul 2010. Acest avanpost ar urma să fie plasat la o distanţă de 20 904 000 kilometri de suprafaţa Soarelui. Călătoria ar dura şase ani dacă vor fi utilizate metodele convenţionale. Dar folosirea procedeului „aerogravity assists" în jurul lui Venus şi Marte ar reduce călătoria la numai şase luni de zile. Şi exemplele pot continua. Astfel, o sondă planetară ar ajunge pe Pluto în 5 ani în loc de 15 şi pe Saturn în 2 ani în loc de 4, cu condiţia folosirii unui „sprijin" similar din partea planetelor Venus şi Marte. Acest avantaj este cu atît mai preţios cu cît la bord se află şi echipaj uman.

Toate acestea devin posibile numai în cazul în care totul ar decurge în condiţii normale. Dar frecarea cu atmosfera ar încălzi suprafaţa exterioară a navei la un nivel al temperaturii egal cu cea a suprafeţei Soarelui. Or, pînă în prezent, nu au fost produse materiale care să reziste mai mult timp la temperaturi foarte ridicate. În afară de asta, misiunile cu o destinaţie îndepărtată vor necesita o viteză de 25 pînă la 80 de ori mai mare decît cea a sunetului, lucru irealizabil în prezent fie şi numai sub formă experimentală. S-ar putea ca Mc Donnel Douglas să poată realiza un model „waverider", care să fie folosit pe o rachetă Delta sau Pegasus în următorii trei ani. Aceasta este singura şansă pentru acest prototip de a deveni realitate.

ŞERBAN FILIP

Odiseea fărîmelor de soare

În anumite seri, o lungă draperie luminoasă pluteşte uşor la cîteva sute de kilometri altitudine, luminînd pămîntul arctic cu o lumină supranaturală. Imagine pentru un film fantastic. Uneori minunea ia forma de arc sau de raze colorate, plecînd în diverse direcţii. Acest spectacol grandios şi rar oferit de natură nu are loc decît la Polul Nord (aurora boreală) şi la Polul Sud (aurora australă). Magicianul responsabil cu această feerie este acelaşi care stă la baza întregii vieţi : indispensabilul soare. Aurorele polare se formează ca un rezultat al bombardamentului de molecule în straturile superioare ale atmosferei prin razele crepusculare ale soarelui. În aceste împrejurări se formează bule de gaz arzînd, care degajă temperaturi foarte ridicate. La suprafaţa acestei „marmite" se formează „pete solare", care se leagă între ele printr-o reţea puternică de cîmpuri magnetice. Aceste pete sînt teatrul unor erupţii extrem de violente, care ating un maximum de activitate la fiecare 11 ani. Atunci începe un foc de artificii la dimensiunile Universului. Gigantice filamente de gaz incandescent se ridică la sute de mii de kilometri, recăzînd apoi în arcuri monumentale. Cerul cunoaşte o serbare apocaliptică. Citeodată fluidul este proiectat atît de departe încît o parte scapă şi atinge coroana polară. Stratul extrem al acesteia produce un puternic vînt solar, expediind în spaţiu cu viteza luminii particule de gaz.

În cursul acestui voiaj sideral şi siderant, anumite particule se apropie de Terra şi sînt captate de cîmpul magnetic al planetei noastre. Prin urmare, influenţa este mai puternică la poli, unde vor cădea adesea particule de soare, ca o avalanşă, terminată în apoteoză, incredibilă odisee a acestor fărîme de soare. În Europa, aurorele boreale sînt vizibile în special pornind de la Cercul Polar artic (Irlanda, Laponia, nordul Norvegiei). Cu cît se coboară spre sud, cu atît se vede mai puţin. După părerea observatorilor, numărul anual al aurorelor este în medie de treizeci în Scoţia, trei în Germania de nord şi una în nordul Franţei. În Italia abia dacă se înregistrează una la zece ani ! Datorită înălţimilor la care se produc (în general între 100 şi 150 de kilometri altitudine), aurorele boreale nu influenţează timpul, care este determinat de fenomene atmosferice ce au loc la o înălţime de maximum 15 kilometri, în schimb aurora boreală poate perturba emisiunile radiofonice.

În plină noapte, straniі sclipiri roşii, galben-verzui, mov, argintii se desfac într-o magie şi se ondulează în înaltul cerului. Fenomen de o splendoare unică, aurorele polare par a fi un cadou incomparabil oferit de astrul zilei terrienilor.

MANUELA SPĂTARU

incursiune în paranormal

„Spiritele" poeților dictează poezii!

Îndemnați de revelațiile interlocutoarei noastre din județul Constanța, și respectîndu-i în continuare dorința de a rămîne anonimă, abordăm de data aceasta un subiect mai delicat din sfera paranormalului. Mai delicat și în același timp bine reprezentat în literatura dedicată spiritismului. La noi, o asemenea ilustrare o întîlnim la sfîrșitul secolului trecut, cînd celebrul învățat român, B.P. Hașdeu își publică „dialogurile" cu fiica sa Iulia, dispărută la o vîrstă fragedă. Și iată că peste o sută de ani, interlocutoarea noastră ne asigură că a primit din partea spiritelor a doi poeți care au marcat ultimele decenii, poezii pentru a fi publicate. Dar să desfășurăm lucrurile așa cum ne-au fost relatate :

„În comunicările mele a intervenit un fapt atît de ieșit din comun (chiar și raportat la nivelul celorlalte comunicări, care deja erau ieșite din comun !) și totodată atît de minunat, încît cu siguranță nu vă va lăsa indiferent. Am recepționat mental următoarele cuvinte : „Sînt aici și vreau să-ți vorbesc". Am învățat singură să disting gîndurile mele de gînduri străine care mă „vizitează", în primul rînd pentru că acestea din urmă mi se adresează la persoana a doua, ori e bine știut că orice om gîndește despre sine (cu sine, în sine) la persoana întîia. Am luat pendulul și am întrebat ce anume vrea să-mi comunice acel spirit. Am întrebat cine este și mi-a spus că este spiritul lui Nichita Stănescu. În continuare mi-a comunicat despre dvs (este vorba de semnatarul acestei rubrici s.n.). Spre finalul comunicării mi-a spus : Să mă mai chemi, ca să îți spun niște poezii pe care le-am făcut cît am stat aici... Spiritul marelui poet continuă și acum să creeze sub inspirația harului Divin ! Iată cea mai elocventă dovadă, care pe mine m-a impresionat profund și care cu greu poate fi tăgăduită ; mi-a dictat o poezie pe care a dedicat-o mamei sale și al cărei titlu mi-a spus că este *Știu*. V-o transcriu integral :

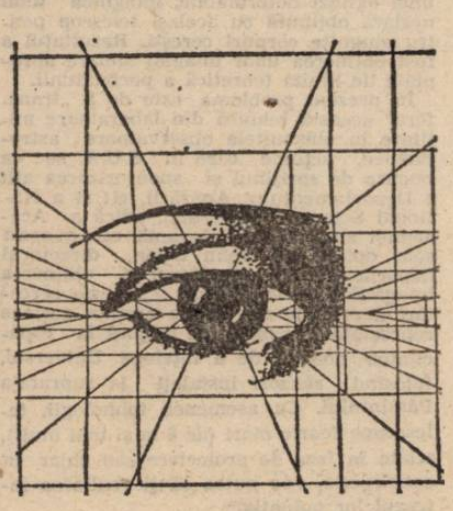

Grafică de C. VELUDA

Te uită — eu stau mort rugîndu-mă.
La ritmul morții mele
Orele nu mai au sporul
Celor puține și scurte !
Ești îndrăgostită de ființa
Evident uitată de mai toți amicii...
Știu care și-e mereu gîndul
Și știu rugăciunea
Pe care o înalți în fiecare seară
Pentru tristul meu suflet..."

„Dorința lui este să transmit această poezie mamei sale... Eu cu greu aș putea să-i îndeplinesc această dorință, dar am speranța că dvs mă veți ajuta. Mi-a mai spus că într-adevăr este trist pentru că prietenii l-au uitat și că are nevoie de multe rugăciuni ca Dumnezeu să-l ia la El".

(N-am ezitat să transcriem poezia nici atunci cînd stilul ei este ceva mai îndepărtat de acela al lui Nichita Stănescu. Și am convenit să o dăm tiparului pentru că nu puteam pune sub semnul îndoielii *sinceritatea* interlocutoarei noastre. Am convenit, apoi, că ar fi cu putință ca „stilul" unui spirit să fie puternic influențat de stilul celui care recepteză mesajul. Oricum, așa cum am mărturisit-o de atîtea ori, noi nu sîntem decît mijlocitorul unor experiențe și „experimente" din sfera paranormalului...)

„Imediat după această impresionantă comunicare — continuă interlocutoarea noastră —, un alt spirit mi-a dictat o altă poezie. De data aceasta era spiritul lui Nicolae Labiș. Mă simțeam copleșită. Și iată o poezie a lui Labiș, scrisă sub dicteul lui Labiș (v-o transcriu integral)" — ceea ce facem și noi, precum urmează :

„Să fie ura blestemată,
În vecii vecilor uitată
Și nimeni să nu mai apuce
Pe negrul ei stîlp să se urce !

Trei ceasuri rele să se crape,
Și toate trei să se scufunde-n ape !
Moartea hidă să le spele
Și să se ducă cu ele !

Și care rău o fi mai rău,
Să sfărîme un alt rău !
Un rău se vede rău și slut
Și tot nu scapă de urît.

Un alt rău se vede rău
La un alt nivel al său.
Și cu cît răul urăște,
Cu atît se înrăiește !"

(Și în cazul spiritului lui Labiș, stilul „post-mortem" pare că s-a dezis de stilul ilustrat de poet în scurta sa viață. Dar în această rubrică nu discutăm despre poezie și stil, ci numai despre spirite, spiritism, fenomene paranormale, revelații, ocultism și tot ce ține de respectivul domeniu ezoteric. În numărul următor al revistei noastre vom face loc și altor păreri...)

ION ȚUGUI

ȘARPELE

Simbolul Șarpelui pare să fie arhicunoscut, miturile și tradițiile al căror protagonist este ne-au creat o imagine destul de bine conturată despre această reptilă. Dar văd chinezii lucrurile întocmai ? Faptul că elementul fundamental al naturii care-l caracterizează este Focul, ca și faptul că este un semn karmic (urmaș al zeului Karma, despre care am vorbit la Dragon) denotă o importanță deosebită a Șarpelui în bestiariul chinez. Să amintim, pentru început, anii Șarpelui din acest secol : 04. 02. 1905—24. 01. 1906 (lemn) ; 23.01.1917—10.02.1918 (foc) ; 10.02.1929—29.01 1930 (pămînt) ; 27. 01. 1941—14. 02. 1942 (metal) ; 14. 02. 1953—02. 02. 1954 (apă) ; 02. 02. 1965—20. 01. 1966 (Lemn) 18. 02. 1977—06. 02. 1978 (foc) ; 06. 02. 1989—26. 01. 1990 (pămînt) ;

Șarpele este o necuvîntătoare sudică, situată la sud—sud—est pe cercul zodiacului ; este deci un semn al verii, are drept organ sensibil inima, iar ascendentul orei de naștere se află între orele 9 și 11 dimineața. Cele mai apropiate persoane ale reptilei sînt Cocoșul și Boul. Dușmanii Șarpelui se vor recruta, cu predilecție, dintre Mistreți, Maimuțe, Tigri. Pe de altă parte, avînd în vedere că principala metamorfoză a Șarpelui aparține Focului, cele mai favorabile evenimente din viața lui se vor petrece în anii Lemn și Metal, iar cele mai nefaste în anii de Apă.

Să urmărim pelerinajul Șarpelui de-a lungul lunilor anului și amprenta pusă de el, în corelație cu celelalte semne lunare :

1. Șarpele—Șobolan : 22. 11—21. 12 (Săgetător) — avar, fioros, neîndurător, tiran în dragoste, fire răzbunătoare, inteligență sclipitoare ;

2. Șarpele—Bou : 22. 12—20. 01 (Capricorn) — nu iese la lumină decît atunci cînd știe că are cîștig de cauză, leneș, tacticos, tipul care „hibernează" rumegînd idei, făcîndu-și planuri, disprețuindu-pe ceilalți.

3. Șarpele—Tigru : 21. 01—19. 02 (Vărsător — tipul liderului la toate nivelurile societății, dictatorial, se iubește exclusiv pe sine ;

4. Șarpele—Iepure : 20.02—20. 03 (Pești — destin întortochiat, nesiguranță, instabilitate psihică, sănătate delicată, fire de artist ;

5. Șarpele—Dragon : 21. 03—19. 04 (Berbec — combinația cea mai fioroasă a zodiacului, irascibil, luptător, răzbătător, infidel, nemilos, poltron.

6. Șarpele—Șarpe : 20. 04—20. 05. (Taur — succes la femei, știe să se folosească de alții în scopuri personale, carieră militară sau politică ;

7. Șarpele—Cal : 21. 05—21. 06 (Gemeni — cel mai onest tip de Șarpe, harnic îngăduitor, elegant, pasionat în tot ce face poziție socială bună.

8. Șarpele—Oaie : 2. 06—21. 07 (Rac) — feminitate ispititoare, viclenie mascată de tandrețe și politețe excesivă, profit de toate conjuncturile ;

9. Șarpele—Maimuță : 22.07—21.08 (Leu — certăreț, irascibil, nesociabil, dramatizează totul, inteligență medie, îngîmfat și orgolios peste măsură ;

10. Șarpele—Cocoș: 22.08—22.09 (Fecioară — ghinionist, aventurier, tendință spre boli nervoase, își face greu o situație pesimist ;

11. Șarpele—Cîine : 23. 09—22. 10 (Balanță) — culmea egoismului, inteligent și bine educat, ascensiune socială rapidă, afemeiat, incapabil de iubire ;

12. Șarpele—Mistreț : 23. 10—21. 11 (Scorpion) — fire controversată, nehotărît, timid, excese temperamentale, viață consumată jugală tulbure.

Poate fi o coincidență sau nu, dar printre Șerpi vom găsi mulți, foarte mulți conducători, oameni care au intrat în istorie : Abraham Lincoln, Indira Gandhi, Ferdinand Marcos, John F. Kennedy, Mao Tse Dung, Gamal Abdel Nasser, Nicolae Ceaușescu etc. Să-i mai amintim pe Grace de Monaco și pe Pablo Picasso.

P.I.

Lumea magiei și a ocultismului

„GLIA MAMĂ", ELEUSIS ȘI SFÎNTUL DUMITRU...

■ În milenarul creuzet al spiritualității europene, două au fost și rămîn civilizațiile tutelare ce compun specificitatea inconfundabilă a personalității noastre : civilizația anticei Elade și cea a Romei ■ În secolele clasice ale Greciei, religia — reprezentată prin configurația înfloritorului Pantheon al nenumăraților zei și zeițe, mai mari sau mai mici — va fi fost în mod decisiv contaminată de magie. **Misterele, în primul rînd, au fost socotite de majoritatea grecilor a fi acte de magie pură — spre exemplu, celebrele Mistere Eleusine, interzise cu strășnicie profanilor (neinițiaților), sau nu mai puțin celebrele Mistere Orfice.** ■ Misterele Eleusine aveau la origine o importantă sărbătoare religioasă provenită dintr-un rit inițiatic agrar — cu certe similitudini egiptene și din alte arii culturale — avînd ca personaj central pe Demeter, zeița htonică al cărui nume secret **Deó** (uneori **Doso sau Dos**) va fi îngăduit numai inițiaților, ascuns fiind sub o puzderie de alte supranume și epitete : „Glia Mamă" (cum îi spune Orpheus), „Thesmophoros" („Întemeietoarea de legi"), „Maica Grîului", „Demeter cea Neagră", Htonia (cum i se spune în Sparta), Melaina (în Arcadia), Ioulo (gr. ioulos — snop de grîu), „Panahaia", „Halkokrotes" („Cea ferecată în aramă", cum o numește Pindar) etc., etc. Făcînd parte din galeria marilor zeități binefăcătoare, protectoare ale vieții, ale omenirii în general, Demeter era venerată de greci antichității pentru că ea dăruise oamenilor toate binefacerile agriculturii dar și tot ce va însemna statornicirea lor, strînși de pe drumurile migrațiilor, într-o viață demnă de primele stadii ale civilizației (locuință stabilă, căsătorie, legi, viață socială, principii de alimentație etc.). ■ Misterele Eleusine aveau scenariul tradițional centrat pe două momente esențiale ale tramei dramatice a mitului : pe simbolul unirii lui Zeus cu Demeter și pe căutarea fiicei zeiței, Persephone, răpită de către temutul și atotputernicul Hades, stăpînul tărîmurilor subpămîntene ale morții. Demeter o va căuta neostenită pretutindeni, aflînd-o în cele din urmă, cu ajutorul lui Triptolemos și al lui Helios, solarul zeu, chiar în orașul Eleusis, în Attica. ■ De ce aceste mistere aveau drept fundal orașul Eleusis este o problemă la care posibil răspuns ne oferă orficii, care erau convinși că aici, în acest oraș întemeiat de un fiu al lui Hermes, se află poarta secretă ce ține zăvorîtă calea care duce în împărăția lui Hades, pînă chiar la picioarele tronului pe care sta sumbrul zeu. ■ Ceremoniile durau zece zile (între 13 și 23 din luna **boidromion**, adică, am zice noi azi, septembrie-octombrie), în fiecare zi avînd loc un alt ritual cu valoare simbolică și inițiatică deosebită. Înainte de participarea la ceremonial, viitorii inițiați se purificau cu o băutură (**kykeon**) preparată din făină de grîu, apă și busuioc — băutură presupusă a fi fost cerută de Demeter într-unul din momentele peripliului ei în căutarea Persephonei. Teleté era nivelul inițiatic primar, secret firește, avînd trei momente distincte : **drómena** (care simboliza răpirea fiicei lui Demeter și căutarea), **deiknymena** (dezvăluirea „hărții" ținuturilor subpămîntene ale lui Hades) — după săvîrșirea acestui moment, **mystii** aveau dreptul să contemple în „lăcașurile fericiților" obiectele sacre — și, în sfîrșit, **légomena**, în care se comunicau „instrucțiunile" necesare pentru buna orientare spre lăcașurile subpămîntene. Aceste „instrucțiuni" erau, de fapt, niște formule menite să înlăture frica de moarte. După îndeplinirea riguroasă a tuturor treptelor inițiatice, mystii erau primiți în ultimul stadiu, **epopteia**, nivelul maxim în inițiere. ■ Practic, în timpul ceremoniei, persoanele vizitau o sală de inițiere în care era „reprodusă" împărăția subpămînteană a lui Hades. Următorul act de inițiere avea loc abia după un an și îl repeta pe cel anterior, aprofundînd amănuntele. **Hierofanții** — preoții care inițiau în secretele Misterelor — oficiau ritualul principal denumit „ceea ce se spune". Epopteia, ultima treaptă, era de mare rafinament ceremonial inițiatic și se referea la secretele vieții postume. ■ Potrivit unor tradiții, confirmate și de descoperiri arheologice locale, la Eleusis s-au practicat și incinerări rituale, fapt ce atestă, o dată în plus, importanța cu totul aparte al acestor serbări. ■ Cu toate că sacralitatea acestor Mistere era ocrotită prin lege, ca întotdeauna, se mai găseau unii care să le ia în derîdere, aidoma lui Alcibiades, cel care a avut îndrăzneala să parodieze întregul ceremonial de inițiere sacră și secretă. A scăpat de suprema sancțiune cuvenită pentru sacrilegiu — pedeapsa cu moartea — luînd drumul exilului voluntar... ■ Privite cu ochiul omului modern, Misterele Eleusine constituie unul din elementele esențiale, în spațiul cultural european, pentru integrarea omului aflat pe primele trepte de civilizație în permanența ideatică a ciclurilor cosmice fundamentale semnificînd nașterea, viața și regenerarea prin moarte. ■ **Rezistența mitului și a cultului pentru Demeter în Grecia nu a putut fi anihilată nici de creștinism. Chiar dacă sanctuarul de la Eleusis a fost distrus de regele got Alaric, în anul 396, cultul zeiței va fi cu timpul asimilat în hagiografia ortodoxă a Sfîntului Dumitru, care va moșteni de la antica Demeter chiar și patronajul muncilor cîmpului...**

Rubrică realizată de ADRIAN HOAJĂ

Dicționarul rubricii

A

ALASTOR : 1. Geniu malefic în antichitate. 2. Demon sever, încarnînd răzbunarea divină la greci (anticul nemesis). Unii îl confundă sau îl asimilează lui **Azazel**, alții cu Îngerul exterminator **Abbadon**, în sfîrșit, alții cu **Raum**.

ALBERT : Călugăr alchimist trăitor în secolul XIII, magistrul lui Toma d'Aquino. I se atribuie paternitatea — aproape certă — a următoarelor lucrări : **Les admirables secrets d'Albert le Grand sau Grand Albert** (Minunatele taine ale lui **Albert cel Mare**), un straniu amestec de cosmogonie, medicină, fiziognomie și **feluri**te rețete practice, între care una și de prezicere a sexului ; **Le solide trésor du Petit Albert sau Petit Albert** (Comoară trainică a lui **Albert** cel Mic), un amestec la fel de enigmatic de vrăji și chei pentru descifrarea **visel**or.

ECOLOGIE - UN SEMNAL DE ALARMĂ, DAR NU NUMAI ATÎT...

DIAGNOSTIC ÎNGRIJORĂTOR PENTRU MAREA BALTICĂ

● Oxigenul apelor Balticii, se deteriorează progresiv, ca urmare a diminuării salinității și a sporirii concentrațiilor de hidrogen sulfurat la mare adîncime. ● „Sufocarea" cu diverși poluanți a Mării Baltice nu s-a produs încă. Cauza ? Apă dulce a riurilor și fluviilor care se varsă în bazinul maritim și „erupția" apelor saline în condiții meteo neobișnuite. ● Construcțiile de poduri și tunele preconizate a fi realizate în regiunea Balticii ar putea să se răsfrîngă negativ asupra mediului marin. ● Progresul este necesar și firesc, dar el nu trebuie să aducă daune florei și faunei Balticii.

Mările sînt o importantă sursă de hrană și o rezervă prețioasă de bogății minerale și de hidrocarburi. Ele îndeplinesc cu succes funcția de neutralizare a deșeurilor și a diverșilor poluanți (uneori chiar și de reciclare). Dar în cazul în care cantitățile de deșeuri rezultate în urma curățirii tancurilor petroliere sau cărate de fluvii către mări vor spori, se va ajunge în situația în care „îngurgitarea" lor nu va mai fi posibilă, flora și fauna fiind amenințate chiar cu dispariția.

O îngrijorare mare manifestă locuitorii țărilor riverane la Marea Baltică. Și nu de azi, ci de mai mult timp. De la începutul secolului, oxigenarea apelor profunde ale acestei mări continentale din nordul Europei (386 000 km.p. în suprafață) s-au deteriorat progresiv, iar perioadele defavorabile pentru faună și floră s-au extins. Sugestive în acest sens constatările inserate în cotidianul Die Velt : „În ultimii 15 ani nu s-a produs nici-o reînnoire efectivă a apelor adînci. Salinitatea apelor s-a diminuat, iar de la mijlocul deceniului trecut s-au înregistrat concentrații periculoase de hidrogen sulfurat în apele profunde din zona centrală a Balticii".

Este, desigur, o evoluție negativă a stării de sănătate a Mării Baltice. Centrul de cercetări maritime de la Warnemünde are sub observație curenții de apă sărată care pătrund în Baltica. O atenție deosebită s-a acordat șenalului navigabil Darss, care facilitează întîlnirea apelor Balticii cu cele ale Mării Nordului. Prin acest culoar, situat în largul coastelor Mecklemburgului, se efectuează circa 70 la sută din schimburile hidrologice între cele două bazine maritime.

Sistemul ecologic al Balticii este mai fragil. Argumentele acestei afirmații sînt incontestabile. Adîncimea medie a bazinului său maritim este de 86 m ; cea maximă nu depășește 460 m. În preajma strîmtorii Kattegat, apele Balticii au o adîncime între 30 și 80 m. Acest nivel scăzut al apelor constituie o adevărată barieră în calea pătrunderii apei mai curate din Marea Nordului. Apa sărată care intră prin strîmtoarea Kattegat sau strîmtoarea Skagerrak își face cu greu drum către Baltica pentru a-i îmbogăți compoziția. „Sufocarea" cu diverși poluanți a Balticii nu s-a produs încă, deoarece fluviile care se varsă în această mare aduc mari cantități de apă dulce 480 km³ anual). Apa reprezintă un uriaș „balon de oxigen" pentru Baltica, care contribuie la menținerea echilibrului ecologic marin. Apele mai puțin sărate ale fluviilor (circa 1 200 km³ anual, cu un conținut de 8—9 g/l de sare) care pătrund în Baltica sînt, din punct de vedere cantitativ, mai mari ca cele ce se „furișează" din Marea Nordului prin strîmtoarea Kattegat. Merită a fi menționat în acest context și un fenomen mai deosebit care se manifestă în cadrul schimburilor hidrologice. Este vorba de „erupția" apelor saline în condiții meteo neobișnuite. Prin atari erupții, în Baltica penetrează cantități sporite de apă sărată provenind din Marea Nordului, cu toate că fundul mării se află la numai 18 m sub nivelul mării.

Acest fenomen are o importanță capitală pentru păstrarea sănătății apelor profunde. Apele cu salinitate sporită au densitatea suficient de ridicată pentru a pătrunde în straturile adînci și a atinge fundurile marine ale bazinului central al Balticii. Există nenumărate bazine în aria acestei mări, ele fiind separate de denivelări care împiedică curenții marini să circule pe arii întinse și să antreneze împrospătarea apelor. Datorită fluxului scăzut al apelor din Marea Nordului către Baltica, reînnoirea apelor acestei mări, în totalitate, este posibilă, apreciază experții pe parcursul unui sfert de secol. Apele Mării Nordului se reînnoiesc în decursul a numai trei ani.

Apele din răsăritul Balticii nu au fost niciodată așa de sărace în sare ca în acești ultimi ani. Fluxul de apă sărată provenind din Marea Nordului nu ajunge la extremitatea cealaltă a Balticii. Din 1977 se înregistrează o scădere cu 1,5 grade a temperaturii apelor Mării care scaldă țărmurile statelor scandinave, dar, și a conținutului de sare, între 1—1,7 g/l în apele profunde. S-a întreprins cîte ceva pentru a se pune capăt acestei situații negative. Măsurile statelor riverane nu au fost, din păcate, de amploare și nici concertate. Viața marină la mari adîncimi s-a deteriorat simțitor. De vină este omul, în agricultură continuîndu-se să se folosească cantități de fosfați și nitrați, îngrășăminte care ajung în apele riurilor și fluviilor, iar în final în mare.

Sînt puse în cauză și proiectele de construcții de poduri și tunele în regiunea Balticii. În primul rînd legătura în Öresund, între Suedia și Danemarca, care ar putea să se repercuteze negativ asupra mediului marin pe o rază de 20 km. Lucrările la „Marea Centură" (legătură feroviară și rutieră în lungime de 18 km.) ar putea să fie atacate dacă se vor lua cele mai optime măsuri, de organizare a șantierului, pentru a nu se infesta Baltica. Viața merge înainte și legăturile submarine preconizate a se realiza între țări scandinave sînt o parte componentă a progresului lor. Importantă este și necesitatea ca progresul să nu împieteze mediul, în speță cel al Balticii al cărui echilibru ecologic este perturbat.

D. FILIP

VOR CÎȘTIGA ENERGIILE ALTERNATIVE CURSA CONTRA PETROLULUI?

„Era combustibililor fosili se apropie de sfîrșit"... sau cel puțin aceasta este părerea care se desprinde dintr-un recent studiu publicat de WORLDWATCH INSTITUTE — grupul de cercetători finanțat de O.N.U., dar și de o serie de surse private.

Există chiar speranța că șocul petrolier care a urmat invaziei irakiene în Kuweit să constituie un semnal de alarmă și să grăbească trecerea la energia solară, o decizie care este oricum considerată ca inevitabilă.

Christopher Flavin, vicepreședinte al Worldwatch și coautor, împreună cu Nicholas Lenssen al lucrării „Dincolo de era petrolului : proiectarea economiei solare", are trei argumente : petrolul este un pericol pentru pace, este un poluant periculos și nici nu este chiar atît de... ieftin.

Care este situația de fapt a petrolului ? Studiul apreciază că dependența de petrol, care la ora actuală pare inevitabilă și permanentă, se poate dovedi a fi de scurtă durată. Și dacă luna august 1990 a însemnat al treilea șoc al petrolului în ultimii 17 ani, o piață haotică a acestui prețios combustibil ar putea perturba grav tendințele energetice globale.

Evident însă că într-o dispută atît de spinoasă nu poate exista consens !

Astfel, Institutul American al Petrolului, reprezentînd interesele industriei, nu a fost de acord cu aceste concluzii, mai ales că Departamentul pentru Energie al Statelor Unite prevede pentru următorii 40 de ani că petrolul va satisface practic în aceeași măsură ca și astăzi necesitățile energetice ale Americii. Declarația este foarte clară : „Energia bazată pe surse solare, eoliene și geotermice ar putea pe viitor să devină o componentă mai importantă a ansamblului energetic american și mondial. Dar ar fi o greșeală pentru S.U.A. să urmeze o politică de stimulare exclusivă a acestor tehnologii".

Există însă factori reali care să determine modificări ale strategiei energetice ? S-ar putea ca un rol important să revină carbonului din atmosferă — datorat în mare parte arderii petrolului și cărbunelui — care a ajuns în prezent la aproape șase miliarde de tone, și continuă să crească deși oamenii de știință subliniază necesitatea unei reduceri a nivelului său cu 60—80 la sută. Cum ? De exemplu producînd energie prin ardere de lemn, trestie de zahăr, sau a diferitelor componente ale biomasei. Toate acestea pot fi înlocuite și, mai mult, noile plantații vor absorbi tocmai carbonul degajat în atmosferă prin ardere. De altminteri este de așteptat ca Europa de Nord să se bazeze din plin pe energia biomasei, pe lîngă cea solară și eoliană sau pe exploatarea potențialului hidroenergetic. Norvegia este de pe acum un exemplu. Deși producătoare de petrol, ea își obține peste jumătate din producția de electricitate exploatînd bogatele sale resurse hidrologice și forestiere.

Institutul pentru resurse mondiale subliniază și necesitatea încurajării perfecționării vehiculelor care folosesc combustibili alternativi. Firme ca BMW și Mercedes Benz, în Germania au produs cu titlu de cercetare automobile alimentate cu hidrogen, iar General Motors, în S.U.A., a pus deja în vînzare o autocisternă electrică !

Care este situația comparativă a diverselor surse de energie ? Raportul prezentat de Worldwatch, privind posibilitatea exploatării energiei eoliene în zona cu vînturi puternice și a celei geotermice în zone cu acces la rezervoare de apă termală din pămînt este foarte clar: „multe din instalațiile și procesele care ar putea furniza energie într-o economie solară, sînt în prezent competitive din punct de vedere economic cu combustibilii fosili".

Și totuși, se pare că vom mai avea de așteptat, cel puțin pînă la sfîrșitul secolului, pentru ca prețul electricității produse pe baza căldurii Soarelui să fie economic.

MIHAELA DOROBANȚU

Cursa pentru evitarea poluării sonore

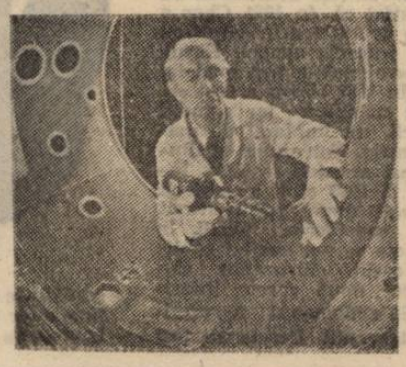

Este binecunoscut faptul că nivelul zgomotului produs de motorul avionului cu reacție condiționează acceptarea acestuia pe marile aeroporturi ale lumii. Unele dintre acestea permit doar unui număr extrem de restrins de tipuri de avioane cu reacție să aterizeze pe ele. Rolls-Royce se bucură de un binemeritat prestigiu în acest domeniu. Spre exemplu, modelul Tay Fokker 100 cu motor Rolls-Royce (cel mai silențios avion din lume dotat cu 100 de locuri), avionul Boeing 757, echipat cu motorul Rolls-Royce RB211-535E4, precum și aeronava Airbus A320, avînd un motor Rolls-Royce IAE V2 500 sînt trei din cele numai patru aeronave admise pe timpul nopții pe aeroporturile americane Washington National și Orange County (California). În imaginea surprindem una din ultimele operațiuni dedicate atenuării zgomotului la firma Rolls-Royce. „Infuzia" de aer curat, ventilatorul, sistemul compresor/turbină, gazul eliminat „amestecat" pentru a reduce zgomotul jetului — iată cîteva din domeniile în care Rolls-Royce conduce detașat în clasamentul mondial al producătorilor de motoare pentru aeronave (S.F.)

„TRUCURI" ANTISTRES

Echilibrul nervos, acea stare psihică ce ne permite să suportăm evenimentele minore sau majore ale vieții fără reacții excesive sau depresiuni prelungite poate fi cu ușurință perturbat. Stresul este inclus chiar printre „bolile secolului" deși de fapt foarte rar este o boală în sine, foarte adesea stînd la baza altor îmbolnăviri ale organismului: afecțiuni digestive (ulcere), respiratorii (astm), endocrine, cardiace. Specialiștii au alcătuit chiar o ierarhie a stresului ce cuprinde în ordine evenimentele cele mai stresante: moartea unui copil, moartea soțului, privarea de libertate, infidelitatea soțului, dificultăți financiare mari (datorii, faliment), divorțuri, procesele pentru delicte grave. Chiar dacă stresul „este sarea vieții", excesul, solicitările continue ale organismului datorate unor agenți stresanți, pot conduce la o stare de stres cronic deosebit de periculoasă. Remedii? În afara inteligenței folosită pentru protejarea sistemului nervos și a reistenței fiecăruia la stresul cotidian, să descifrăm împreună cîteva...

Strălucitoare, la 50 de ani cu un obraz fără nici un rid, Raquel Welch își datorează tonusul unei metode sigure și eficace. Practicînd de mulți ani sportul și yoga frumoasa Raquel Welch este adepta relaxării dinamice. „Această tehnică îmi permite să fac față cu calm și echilibru dificultăților vieții moderne", afirmă actrița americană. „Noi sîntem agresați de stres. În egală măsură sîntem depășiți și simțim un penibil sentiment de inadaptabilitate care poate merge pînă la indispoziții și angoase. Ori în viață totul, chiar și bucuriile, sînt stres. Trebuie să trăim deci cu el. Pentru a-l controla, pentru a-l domina eu am descoperit o tehnică capabilă să calmeze și să dinamizeze". Combinația armonioasă între destindere și revenire în formă, fiecare secvență îmbină exerciții bazate pe respirație și antrenarea mușchilor. Puțin constrictivă la început, această tehnică vă va părea ulterior indispensabilă pentru buna dispoziție de care cu toții avem atîta nevoie. În același timp exercițiile propuse de starul american ameliorează somnul și reechilibrează ritmul alimentar. Trei secvențe sînt suficiente pentru a obține rezultatele dorite. Ușor de realizat de oricine această metodă de relaxare se poate efectua oriunde și în orice moment al zilei. Bazate în special pe tehnicile yoga, exercițiile de destindere compuse din mișcări blînde, lente, ar trebui efectuate dacă este posibil, zilnic. Raquel Welch ne propune întîi un exercițiu de mlădiere. Cu picioarele împreunate puneți mîinile cu degetele încrucișate sub bărbie. Inspirați ușor numărînd în minte pînă la șase, ridicînd coatele cît mai sus posibil. Expirați puternic revenind ușor la poziția inițială. Repetați de cinci-șase ori. Pentru al doilea exercițiu, „poziția pisicii", vă așezați „în patru labe", genunchii și mîinile avînd același unghi. Inspirați profund și rotunjiți spatele arcuind bine coloana vertebrală. Rămîneți astfel cîteva secunde apoi expirați ușor, revenind în poziția inițială. Repetați de zece ori. Al treilea exercițiu realizează relaxarea spatelui. Întinse pe spate, cu umerii bine lipiți de sol, îndoiți piciorul sting încercînd să lipiți genunchiul de piept. Inspirați apoi întindeți ușor piciorul expirînd. Schimbați piciorul, apoi terminați exercițiul ducînd simultan ambele picioare spre piept. Aveți grijă să mențineți tot timpul spatele lipit de sol.

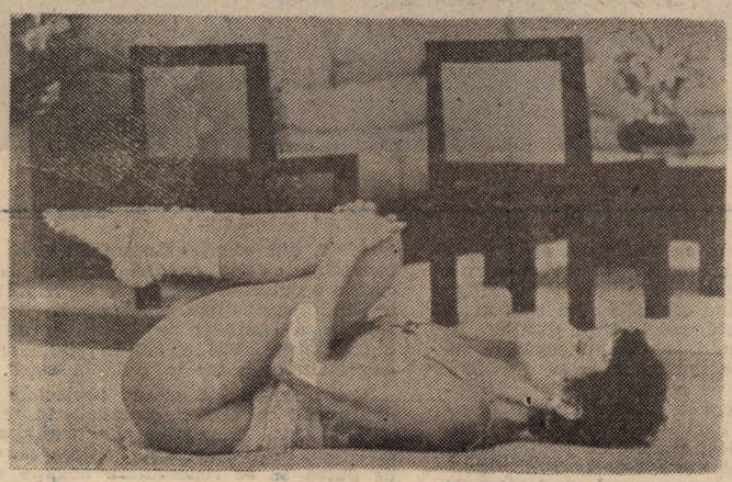

Între „trucurile" antistres folosite de Raquel Welch un loc aparte ocupă antrenamentul de respirație. Pentru că o spun și specialiștii, o respirație profundă în ritm lent și echilibrat reprezintă un excelent „antidot" al stresului. Respirația reprezintă primul pas în învățarea relaxării și armonizării corpului cu mediu. Deci instalați-vă comod în fotoliu, sprijinite de o pernă la spate. Puneți mîna dreaptă pe abdomen, stînga pe piept și respirați normal. Dacă abdomenul se ridică sub mîna dv. înseamnă că respirați din diafragmă. Altfel spus din instinct practicați această respirație abdominală al cărei ritm adultul stresat l-a uitat. Pentru relaxare este absolut obligatoriu să știți să respirați corect. De altfel aceasta este respirația naturală pe care în general copiii sînt cei ce o știu foarte bine.

101 DIFERENȚE...

■ Simțul olfactiv este mai dezvoltat la femei decît la bărbați și dacă agreați procentele, specialiștii au evaluat că este vorba de un avantaj de aproximativ 20 la sută. Explicația ? Influența estrogenilor. Și totuși, 80 la sută dintre creatorii de parfumuri sînt, paradoxal... bărbați ■

magazin Femina Club

Pagină realizată de ECATERINA BĂTRÎNEANU

Licitație

In această lună superbul colier de perle și diamante pe care îl poartă Liz Taylor — va fi licitat în beneficiul cercetărilor științifice, pentru a se găsi leacul maladiei SIDA. Minunata bijuterie va mări comoara de 33 milioane dolari pe care Liz Taylor, președinta unei fundații cu preocupări în domeniul cercetării și combaterii temutei maladii, a adunat-o deja.

PENTRU COPII

Eleganța copiilor noștri nu trebuie să fie un detaliu la care să nu ne gîndim. Și ce poate fi mai elegant decît un pulover cu un colorit viu și o croială lejeră, care să nu îi stînjenească la joacă. Vă sugerăm două variante de pulovere pentru copii între 4 și 10 ani. Dacă reușiți să realizați și avionul sau peștișorul preferat, nu putem decît să vă invidiem...

● INDISCREȚII... INDISCREȚII ●

Pentru multe staruri chirurgia estetică este manie curată. Pentru unele a devenit chiar o obsesie. Multe dintre ele consideră corpul drept un costum pe care încearcă să-l transforme în operă de artă. Chiar dacă afirmă că se simt bine în... pielea lor și că nu au nici o problemă în privința seducției. Și totuși intervențiile chirurgicale estetice sînt o realitate. „Paris-Match" releva „secretele tinereții" lui Cher. La 41 de ani actrița și cîntăreața considerată la Hollywood, în 1988, actrița anului, era deja celebră și pentru silueta sa. Iată multiplele „retușuri" pe care le-a suferit în ultimii ani. Avem un ușor sentiment al culpabilității să oferim cititoarelor aceste detalii atît de indiscrete, dar cum a făcut-o înaintea noastră foarte recent și revista „Le Point", ne-am și găsit circumstanțele atenuante. Se spune astfel că în 1981 Cher a suferit o operație prin care s-au eliminat trăsăturile acneei. Nasul, prea proeminent, a fost modelat în 1981. În 1987 bărbia a fost reprofilată cu silicon, iar pomeții au suferit un implant de material plastic. Tot atunci și dinții au fost aranjați estetic. Între 1969 și 1983 sînii au suferit trei operații după care în sfîrșit Cher îi consideră... ideali. În 1980 silueta sa s-a subțiat subit: Cher a cerut chirurgilor să-i „aranjeze" două coaste inferioare. Și abdomenul a suferit două intervenții. Fesele au fost rectificate în anii '80, iar rotunjimea lor corectată.. Și iată, ce frumusețe a rezultat...

Pietrele prețioase și secretele lor

În jurul pietrelor prețioase s-au țesut legende fără șir. Iată alte detalii din această zonă de mister.

■ **SAFIRUL**, Piatră a lui septembrie, este gema castității. Dotată cu o mare energie safirul are întotdeauna valoare de talisman și regii îl poartă pentru a se bucura de favorurile divinității. Simbol al adevărului și constanței el aduce înțelepciune și mărinimie. Corespunde cifrei 8 și este piatra zodiacală a Fecioarei.

■ **„PIATRA LUNII"**, piatră a iernii ar avea puterea de a împăca îndrăgostiții și de a proteja iubirea. Ea alungă somnul, aduce inspirație și succes. Piatră a celei de-a 30 aniversări a căsătoriei, corespunde în numerologie cifrei 5. Este piatra zodiacală a Gemenilor.

■ **SARDONIXUL**, piatră zodiacală a Leului, ar avea puterea de a inspira curaj celor ce o poartă ca talisman. Piatră solară, ea corespunde în numerologie cifrei 3, număr al creativității, al intuiției.

■ **OPALUL**, simbol al celor mai elevate idei, el conferă purtătorului sînge rece. Este într-o relație strînsă cu ochiul, influențînd benefic afecțiunile oculare. Opalul este gema zodiacală a Balanței.

■ **TOPAZUL** reprezintă creativitatea și profunzimea spirituală. Topazul este și imaginea dreptății, împinge pe purtătorii săi spre cercetarea adevărurilor fundamentale. Este gema zodiacală a Scorpionului, căreia i se asociază numărul 11, stăpînul numerelor în numerologie.

■ **TURCOAZA**, piatră a lui decembrie, aduce înțelepciune și alinare, protejîndu-i pe cei ce o poartă de riscurile căderilor. Este gema zodiacală a Săgetătorului.

Ştafeta de VECHE

DESTINUL ÎN DOUĂ IPOSTAZE

În literatura SF, existența unor vieți și destine cvasi-identice, plasate în lumi diferite (într-un alt „spațiu-timp" decît cel imediat sau în cel direct perceptibil) nu ar surprinde pe nimeni. Fratele-geamăn sau sora-geamănă care ne repetă destinul într-un alt univers, ca într-o reflectare „în oglindă", îngăduie fanteziei o suită întreagă de premoniții și revelări care depășesc semnificația unui „alter-ego", livresc, un alt-eu, pe care-l intuim, potențial, în fiece existență umană. Din acest unghi de vedere, ultimul film al lui Krzysztof Kieslowski, „DUBLA VIAȚĂ A VERONICAI", ar fi putut să ne apară — înainte de a fi apărut efectiv pe ecrane — ca un joc de «variațiuni muzicale» pe o temă dată, confirmînd o perfecțiune interpretativă, de indiscutabilă emoție, dar nu un act de creație, **unic, încărcat de mister, un moment absolut revelator pentru omul modern și pentru acest sfîrșit convulsionat de mileniu.** Pentru că „dubla viață" a Veronikăi poloneze (transcriere cu „k", de sorginte slavonă) și a variantei sale, franceze — „une autre

Véronique" („Véronique la Française") — e tocmai un astfel de film, care recreează în fapt un destin, același destin, pe coordonatele atît de diferite istoric ale unei lumi divizate într-un Est, cu embleme totalitare, și un Vest, pe care-l bănuim **altfel**, cu totul **altceva** și **altfel**, dar nici într-un caz, nici atunci, fără drame.

■

În partea de jos a ecranului, ca să începem cu începutul, subzistă un fel de ceață, o pîclă mult coborîtă, pe care privirea nu o poate străpunge. În partea de sus — luminile unui mare oraș. Vocea unei femei tinere, cu o anume căldură maternă, descrie și descriptează parcă imaginea anterioară pentru fiica sa de trei ani. Dar fetița, culcată pe spate, vede din unghiul ei imaginea răsturnată. Ceața, pîcla, zona indefinită se afla sus și departe ; nu o interesează.. Ceea ce vede (și o îndeamnă să-și contrazică mama) sînt miile de lumini, miile de stelute care o fascinează. **Fața și reversul, adevărul și falsul, aparența și realitatea** stărue în tot filmul, sugerînd corespondențe, complementarități, paralelisme existențiale și disjuncții la fel de ferme. Într-o secvență similară și tot de început, aceeași voce a mamei, dar de data asta în franceză, explică unei alte fetițe, tot de trei ani, imaginile unei primăveri care tocmai irumpe. Ochii fetiței descoperă de astă dată verdele unei frunze, nervurile fragile ale viului, o existență mirifică prin ea însăși. Prima fetiță, ajunsă adultă, firește, va fi aspirată de acea lume de sus a stelelor care păreau că o cheamă spre un alt univers, în timp ce a doua fetiță, cel de-al doilea destin, va aparține, odată cu timpul, teluricului, se va crampona de real, de autentic, de viu.

■

În destinele celor două Veronici (dacă am admite pluralul) subzistă similitudini care angajează paranormalul și parapsihologicul, după cum există — admirabil «povestite» de Kieslowski — interferențele de neînțeles ale hazardului. Amîndouă fetele studiază muzica, amîndouă ratează marea iubire, amîndouă — orfane de vocea dintîi, a mamei — încearcă apăsarea unor singurătăți, iar singurătatea, tristețea, neșansa și pînă la urmă moartea sînt aproape la fel, pretutindeni, în Est ca și în Vest. Amîndouă au disponsabilitatea unor introspecții, **incredibil vizualizate**, prima într-o Kracovie sumbră, cea de a doua pe o străduță de provincie, cu inscripția „rue d'Amsterdam"... Pînă și camera care filmează înmormîntarea Veronikăi (virtualitatea poloneză a eroinei) nu înregistrează secvența (și solemnitatea) din exterior, de deasupra mormîntului, ci din interiorul gropii în care se coboară sicriul, de parcă Veronika, poloneza, și-ar putea urmări bulgării de pămînt care încep să cadă de sus peste sicriul ei, pînă cînd vor optura fără scăpare lumina. Este un film în care, citindu-l pe Kieslowski, orice fericire (și oricită fericire, am adăuga noi) ascunde o nefericire... Și invers, în măsura în care „Véronique la Française" va supraviețui, preluîndu-i poate destinul polonez, bucuriile și disperările netrăite...

Există în film un moment unic, ca artă, cînd cele două Veronici par gata să se întîlnească. O secvență antologică : „Véronique, la française" vizitează Kracovia, și acolo, într-o piațetă, din care nu lipsește statuia lui Lenin și nu lipsesc manifestanții, cealaltă, poloneza, face fotografii. Într-un instantaneu, făcut de un al doilea fotograf, se văd — fără să se vadă reciproc între ele — cele două Veronici. Faptul că Véronique, turista, nu sesizează decît absolut fugitiv realitatea concretă, socialul, nu are de ce să ne surprindă. Interesant este, însă, că nici Veronika, cea care trăiește efectiv în Polonia, s-a obișnuit într-atît cu ceea ce vede, încît nu mai vede aproape nimic. Manifestanții, ca și statuia lui Lenin au devenit pentru ea un simplu fundal... I s-a și reproșat lui Kieslowski că ar fi eliminat din filmul său concretul acuzabil și că ar fi fugit de destinul social. Și iată răspunsul lui Kieslowski, cutremurător prin esențializare : „Important pentru mine este să descopăr în cadru — și dacă e posibil să insist pînă la insuportabil — asupra chipului unei femei bătrîne (care și există în film), istovită de ani și de greutățile pe care le duce în spate la propriu... O femeie obosită și înghețată de frig... Noi, însă, spune Kieslowski, **ne-am obișnuit să nu mai vedem cu ochii noștri realul**, și să luăm imaginile TV. bunăoară, ceea ce văd alții pentru noi, ca sursă a emoțiilor noastre. Ne captează atenția, prin efectul nemijlocit al medierii realului, evenimente care se desfășoară undeva în afară, foarte departe de noi, oameni uciși pe nu știu ce meridiane, dramele unor copii arși de napalm etc. etc. Și ne simțim umani, în măsura în care ne-am obișnuit să reacționăm imediat la astfel de relatări „în direct", dintr-o zonă și o stare conflictuală pe care nu le putem influența prin nimic. Dar uităm, insistă Kieslowski, uităm și ne-am dezvățat să vedem acele drame la care participăm efectiv, uităm de o bătrînă bolnavă, o rudă apropiată, căreia s-ar fi cuvenit să-i dăm măcar un telefon : „Nu-i nimic, ne autoliniștim. Îi vom telefona altădată". Ca să uităm din nou ! Ne absoarbe un real care — deloc paradoxal — ne înstrăinează de imediat și de noi, și nu trăim autenticul în care, înscriindu-ne, ar deveni opera, meritul sau vina noastră, direct. Și atunci...

■

„Dubla viață a Veronicăi" (acum în transcripție autohtonă) nu este însă un film despre ceea ce uităm deseori sau neam dezvățat să vedem. Este un film care ne invită să meditățm, totodată, asupra iluzionărilor care ne falsifică viața... Și asupra riscurilor, poate (și-n viața personală) de a acredita un biet mînuitor de păpuși (altă linie a filmului) cu puterile unui demiurg, creator de destine... Plătim prea scump, pare să ne spună Kieslowski, aceste amăgiri. Și mai este un film despre acel „dublu" din noi, pe care-l ucidem în tumultul trăirilor clipei. Într-o existență „răsturnată", în care deseori supraviețuim aberant...

DOREL DORIAN

Mesaje discrete pentru o lume concretă (III)

Una din cele mai spectaculoase și mai stranii manifestări ale subconștientului (în transă, sub hipnoză etc.) este călătoria în timp. Desigur, nu e mai puțin fascinantă activitatea de vindecător somnambul a hipniatrilor (de la hypnos = somn și iatros = medic, în greceşte), dar faptul că anumit etaj al EU-lui nostru poate folosi cu o incredibilă ușurință ceea ce de la Wells încoace numim „mașina timpului" este un fapt incontestabil. Au existat (cred că există și vor exista și alții) oameni care odată „îmbarcați" în vehiculul-timpului, pot primi mesaje din ambele sensuri, din trecut și din viitor. Doi dintre aceștia au apăsat atît de puternic pe pedala de accelerație (e prima comparație ce-mi vine în minte), încît au reușit să parcurgă mii de ani în trecut și în viitor. Să exemplificăm.

Procedînd la regresia hipnotică, Edgar Cayce lua contact cu epoci demult apuse. Penetrarea lui în acele civilizații era atît de consistentă, încît în cadrul acelor ședințe el rostea fraze coerente în latină și în greaca veche — reamintesc că era un simplu fotograf, fără nici un fel de studii speciale, nefiind nici un autodidact. În biografia sa se amintesc și cazuri de clarificări de evenimente istorice, acolo unde această știință încă avea (are) ezitări. Dar cea mai extraordinară revelație a fost cea în legătură cu imperiul atlanților. Cayce vorbea, sub hipnoză regresivă, despre gradul înalt de civilizație atins pe Atlantida, despre componența

gîlceava IDEILOr

arhipelagului respectiv, despre uriașul cataclism care a dus la scufundarea acelor ținuturi. Cayce a datat cu suficientă precizie dezastrul natural — datare care concordă cu ipotezele atlantologilor.

Dar viziunile sale nu s-au oprit aici. Cu aproape 28 de ani înainte de a fi descoperite urme materiale ale unei civilizații avansate în zona insulei Andros, Edgar Cayce a indicat prezența în zona respectivă a unor elemente doveditoare ale existenței enigmaticului imperiu. Și totul a devenit realitate în 1968, cînd doi piloți americani au înregistrat pe peliculă rămășițe ale unei construcții vechi (constatare făcută ulterior cercetărilor avizați, în urma aducerii la suprafață a dalelor de piatră fasonate după o tehnologie necunoscută încă) de circa 12 mii de ani. Ceea ce n-au găsit adepții înfocați ai existenței Atlantidei, a „văzut" Cayce în starea de hipnoză.

Un alt semen al nostru care a călătorit în timp, într-o stare specială, a fost Nostradamus. Sensul voiajului său a fost însă viitorul.

Despre ululoarele lui profeții am vorbit deja în unele articole, nu mai insistăm (reamintesc doar fantastica conturare a persoanei lui Hitler și ceea ce a însemnat el pentru istorie, cu aproape patru secole înainte). Ceea ce reprezintă o enigmă complementară misterului în care se învăluie puterile supranaturale ale lor, este prezența sau absența voinței manifeste în cadrul acestor călătorii în timp. Nostradamus s-a „deplasat" în viitor, Edgar Cayce în trecut. De ce nu s-a întîmplat invers ? Sau de ce, odată conștientizate puterile lor supranormale, nu s-au hotărît să acceadă spre ambele sensuri ale timpului ? Dacă este adevărat (și eu sînt un adept al acestei teze) că toată memoria existenței noastre este înmagazinată în forme subtile de materie, atunci nu cumva prin regresie hipnotică s-ar putea atinge și momentul Creației ? De ce predomină viziunile asupra sfîrșitului (pentru Nostradamus anul 3797), iar începutul e atît de inaccesibil ? Această selectivitate nu poate decît să alimenteze inventarul misterelor umanității.

PAUL IOAN

● **APRECIERI.** „Puciul a eşuat (în Uniunea Sovietică) dar este sigur că el a agravat şi mai mult situaţia economică. Cine doreşte cu adevărat pacea şi să asigure pacea noastră în viitor, acela trebuie să recunoască că ceea ce se întîmplă la Moscova ne afectează nemijlocit şi pe noi, nu numai pe sovietici în primul rînd pe noi, germanii. În Germania sînt încă aproape 300 000 de militari sovietici. Aceştia se vor retrage, acordurile vor fi respectate. Dar nu este posibil ca în Europa occidentală, în cadrul CEE, să avem o bunăstare durabilă dacă lîngă noi, direct la graniţa noastră — gîndiţi-vă la graniţa Oder şi la evoluţia din Polonia învecinată şi implicit pînă la Uniunea Sovietică — lucrurile nu evoluează pozitiv". Aprecierile aparţin lui Helmut Kohl. Va acţiona occidentul în acest spirit ? Bine ar fi. În primul rînd pentru unitatea Europei.

● **FURTUNI DE NISIP.** Acest fenomen natural nu mai face ravagii la Beijing ca în trecut, ca urmare a reîmpăduririi unor mari perimetre de teren. Acţiunea de reîmpădurire a debutat în 1980, în fiecare an fiind plantaţi 1,2 milioane de arbori ; anual s-au gazonat terenuri însumînd circa 1 milion metri pătraţi. Şi drept urmare, media anuală a zilelor cu un vînt mai mare de intensitatea 8 a scăzut de la 35,1 la 19,7. Procentul de suprafaţă verde a ajuns la 22,86 la sută, adică 5,07 m.p. pe cap de locuitor.

POPASURI WORLD ÎN JURUL LUMII

● **EXCEDENT.** Pentru prima oară după 17 ani, în landurile vestgermane s-a înregistrat un excedent al naşterilor în cursul anului trecut. Naşterile au depăşit cu 14 000, cifra deceselor. În cele cinci noi landuri (fosta R. D. Germană) tendinţa este inversă. Excedentul de naşteri din anii trecuţi a dispărut. Numărul mai mare de naşteri în vestul Germaniei se datorează, în principal, familiilor străine care trăiesc în această arie geografică a Europei.

● **PATRIMONIU.** Circa 5000 de clădiri au aparţinut PCUS, cărora li se adaugă 114 edituri şi 81 tipografii, în care lucrează circa 80 000 de angajaţi (venitul anual a patru întreprinderi poligrafice din Moscova se cifra le peste 400 milioane ruble), 19 sanatorii, 4 case de odihnă (cu 7000 de paturi), sute de policlinici şi spitale. Patrimoniul PCUS este apreciat, ca valoare, la 5,3 miliarde ruble. Nu se cunoaşte, deocamdată, valoarea totală a conturilor bancare interne şi din străinătate.

● **ARME LA EXPORT.** Statele Unite şi-au dublat în 1990 exportul de arme către ţările „lumii a treia", ajungînd la un total de 18,5 miliarde de dolari. Între anii 1987 — 1990, America a vîndut arme în regiunile de criză şi de război din Orientul Apropiat, în valoare de 31 miliarde dolari. Principalii cumpărători : Irakul şi Arabia Saudită. Din 1983, SUA a depăşit Uniunea Sovietică în sfera exportului de arme. Potrivit apecierilor „Centrului de informaţii strategice de la Washington" ajutoarele militare americane şi exportul de arme au atins în acest an fiscal (care s-a încheiat la 30 septembrie) 41 miliarde dolari. Atunci cum rămîne cu principiile „noi ordini mondiale" proclamate de Bush din acest an ?